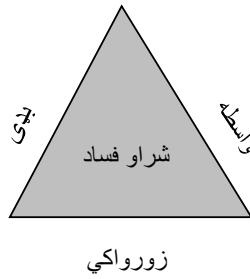

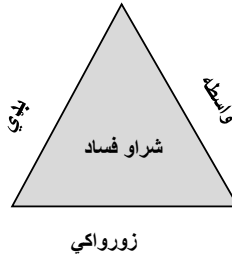
په ادارو کی څه تیریری؟

لیکوال: روبرت توماس (پوناما)

Ketabton.com

فساد تر طالب خطرناکه دی.
(دناتو عمومي قوماندان السن)

په ادارو کي څه تیریري	:	دکتاب نوم
روبرت توماس (یوناما)	:	لیکوال
منصور علي سیل بین	:	ژباړونکي
خادم حسین	:	دیزاین
حضرت علي کتاب چاپولو موسسه	:	کتاب خانه
۱۰۰۰ ټوک	:	تیراژ
احمد علي	:	کمپیوتر کار
۱۳۹۳ - پېشاور - پښتونخوا	:	کال او محل
ازاد	:	حق محفوظه

تقریظ

بناغلی سیل بین ته تبریکی وایم ، چي په ډیر دقت او پوره سنجیش یې مستند ناخوالي پېښي راټولي او تاریخ ته سپارلي دي او ډیر زحمت یې ایستلي او په پوره بی پرې یې پېښي تعقیب کړيدي.

شر او فساد یو ټولنیز رنځ دي او هر رنځ په لومړی سر کې تشخیص شي او علت یې څرگندشي ، دوهمه مرحله یې اسانیزې، چي باید اصلاحات پکې راشي او درملنه یې وشي.

دلته بناغلي منصور علي سيل بين زيار ايستلي، چي پېښي راټولي کړي او دراتلونکی نسلونو د پاره څرنگه چي ده محترم ليکلي دي، دعبرت او پند سبب شي. او دايي په گوته کړي ، چي دهيواد دبدبختي لامل په څه کي دي او مقدس جهاد څنگه خراب او دمجاهد ارمان څه ډول تر خاورو لاندي شو ؟

په ډیر افسوس زموږ ولس د قاچاق، رشوت، اختلاس، غصب، اختطاف، لاري نیول، تجاوز، فریب، جاسوسي، زورگويي، تبعیض، جعل، تزویز، خیانت او بل هر ډول لوی او وړه قانون شکنی نه رنج وړي او د نجیب ولس د بدنامي لامل دي، د پرمختگ او د ولس د رفا لار یې ډب کړیده.

دسیل بین صیب دا یو پر خای کاردي. کور یې ودان او زوی یې لوی.

په درناوي

گل مرجان ودان

پښتونخوا — پېشاور

۱۳۹۲ / ۸ / ۲۰

پيلامه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

وايي سييل بين د پنځو وزيرانو عقل لري. ما دوطن ناخوالي په خپلو سترگو ليدل او يا اوريدل، تحليل به مي كاوه، رنج به مي وري، مگر د اصلاح توان راسره نه ؤ او نه د مداخلې حق. ترڅو دامي قصد وكړ، چې دا ناخوالي د كال ۲۰۰۱ نه پيل او تر ۲۰۱۴ پوري ثبت كړم، چې دا جينائي پيښي د استاد برهان الدين رباني او مجاهدينو د دور دسكي كت مټ بل مخ دي اويا دهغه عصر دوام دي، چې كارگردگان او هيروگان يي هم هغه كسان دي. تاريخ ته وسپارم ، چې څيري بريندي دي او جهاد د بدنامولو علتونو سره پيوند لري او قضاتو و گرانو لوستونكو ته پريږدم.

كله چې دا څو پاني ليكل بشپړ شوي او دكتاب ډول يي غوره كړ ، حيران وم چې څه نوم وركړم، په لومړي سر كي هم د نوم په فكر كي نه وم، ولي چې لومړي بايد زوى پيداكړي او بيا يي نو د نوم په فكر كي شي.

كله به مي ويل چې (افغاني ويكي لكس) و نوموم، ولي چې افشاگيري پكښي وي. كله به مي دا ويل ، چې (جينايي كيسي) نوم وركړم. كله به هغه د طالب اصلاح چې (شر او فساد) به يي باله غوره كړم.

او يا (دهيواد په ادارو كي څه تيريري) تاسي ارجمندان چې هر نوم وركوي. ما وكولاى شواى، څو مستند د شر او فساد پيښي نمونه راټولي كړم او د پند او عبرت د پاره ستاسي حضور ته وړاندي كړم، چې دا څيري او دشر او فساد مرحلي و پيژندل شي او زموږ د هيواد دبدبختي علتونه په همدې مرحلو كي نغښتي دي، آن كورنى او اولادونه به يي پدي كړو وشرميږي.

همدا كړني چې په ادارو كي تيريري ، چې د شر او فساد لامل گرځيدلي دي.

سياسي بحث نلرم، مگر ولس بايد دا هم ومنې او ورسره عادت ومومي چې دا ديوې وري سيمي (ولسوالى) په دولت كي يوه لويه برخه ورسپيري، كه نه د لجاجت نه كار اخلي. او ارومږه دولت په سر كي به ځاى لري، به غير ددي نه د مارشال فهيم خبره، د عدم قناعت په صورت كي به بيا غرو ته پورته شي. مثلاً :

د كرزي صاحب د لنډ مهالي او انتقالې دوره كي مارشال فهيم لوى مرستيال ؤ، د لومړي انتخابي دورې په وخت كي ضياً مسعود، په دوهمه انتخابي دوره كي بيا مارشال فهيم ، د مارشال فهيم د وفات نه وروسته فوري دده ځاى محمد يونس قانوني ته وركړه شوو، اوس د احمدزى وخت كي ضياً مسعود واجب الاحترام غير مسؤل او هر كاره، هغه بلي خواته ډاكټر عبدالله او ملگري يي ځاى لرى.

دا خپل حق بولي ، نه قانون مني او نه ديموكراسي. كومه قضيه چې ما اوريدلي ده، يا يي منبع باوري وه او يا يي مستند سازي كړيده. څه چې راغلي دي پر واقيعت او حقيقت ولاړ دي.

په درناوي

منصور علي سيل بين

۱۳۹۰ / ۸ / ۱۴

صفحه	فهرست	عنوان
1.....		مرام.....
20.....		له کانونو څخه غیر قانوني ایستني.....
21.....		جان سپکو ویلي دي چي دافغانستان له یوه بانکي حساب پنځوس ملیونه ډالر ورک شويدي.....
22.....		ددرغلی یوه بیلگه.....
23.....		ستا نه یو زوی غوارم.....
25.....		دیوه پولیس دزړه حال.....
27.....		شرکتونه دي خپل لگښتونه؛ په زکات کي حساب کړي.....
28.....		د داینمنټو غلا.....
29.....		داداري فساد د پاره عدم سیاسي اراده.....
31.....		چاته له بد اخلاقي څخه د لاس اخیستو نصیحت مه کوي، چي برخلیک مو وهل او ټکول کیږي.....
32.....		دمخدرو توکو قاچاق او دقانون حاکمیت.....
34.....		په ملي دفاع وزارت کي یو قرارداد.....
36.....		د اختلاس یوه نمونه.....
38.....		حاجي جمال قدیر.....
41.....		پرمنصور احمدزي تور.....
42.....		د وسله وال بغاوت یوه بیلگه.....
43.....		ددرغلی یوه نوی بیلگه.....
44.....		د زورواکی د چلولو یوه بیلگه.....
46.....		په پښتني بانک کي خیانت.....
47.....		سپیشل فورس.....
48.....		د شهید سردار محمد داود خان قاتل په کابل کي دي.....
50.....		بي پوښتني او بي حساب لگښتونه.....
51.....		دمور په مخ کي د زوی وژل.....
52.....		پروژي او دسیمي امنیتي مسوولین.....
53.....		جمهوررئیس په جنگي جرمونو سترگی پټوي.....
54.....		خوش گذران سفیران.....
55.....		دخمکو د مافیایي کړیو د غصب یوه بیلگه.....
56.....		جنرال محمد کبیر اندرابي.....

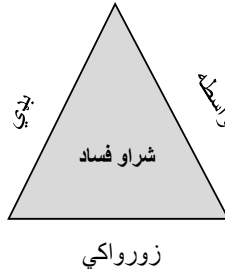
57.....	غيرمسلکي ديپلومات
58.....	روسي اوږه
60.....	ددو مرموزو کمپنيو جگړه
62.....	عاطله او باطله وزارت خونه
64.....	دچارواکو غير ضروري لگښت
66.....	مشاور وزير
67.....	غصب او زورواکي
68.....	د شهر نا پرسان يوه قضيه
69.....	کابل بانک
70.....	په لوگر کي اختلاس
71.....	د زور واکي يوه بيلگه چي څوک يي د پوښتنې توان نه لري
72.....	د نکاح په جرم په شهادت رسيدل
73.....	اړيانا افغان هوايي شرکت
75.....	د حاجيانو انتقال
76.....	کاستر او که پلانکوچ؟
77.....	د پوهني وزير او د وکيلانو امر
78.....	قاجاقبران او قاضيان
79.....	د قضا استقلاليت
80.....	د ناموس ساتونکي او که دناموس غل؟
81.....	د ۲۵۳۵۶۸۲۵ افغانيو اختلاس
82.....	د حاجيانو خرڅول
84.....	په پښتني بانک کي د اختلاس د يوې بلي قضيي بيلگه
85.....	د يو ترافيک بدي
86.....	ملي مشارکت
90.....	د گلپهار تاور قضيه
93.....	دلورپورو چارواکو جعلي اسناد
95.....	شرين اقا قاتل او دده رواني تکليف
96.....	د ننګرهار په کمرک کي دلرگيو چور
97.....	د عامي روغتيا په وزارت کي يوه درغلي
98.....	د حکم نه تنفيذ
99.....	ديوې بنخي دسنگسار

- دهرات بناروال 100
- دیلخ مستوفیت 101
- د مهاجرینو داستونلو پخواني وزیر 102
- زوریا زر 103
- د مالیې په وزارت کې داخلاص او درغلي قضیه 104
- د دیزل جنراتورونو تړون 105
- د بهرنیو هیوادونو د ځواکونو له خوا د افغانانو د وژني یوه بیلگه 106
- روابط مهم دي که ضوابط ؟ 107
- د ملي دفاع وزارت او اخلتلاص 108
- مسخه شوي قاضیان 109
- چارواکي هم په میخ وهي او هم په نال؟! 110
- د محصل تبادلہ 111
- د اخلتلاص یوه قضیه 112
- د کلاب الدین شیرزایي پور 113
- د تیمور شاه اعدام 114
- د البیروني پوهنتون رئیس 116
- عصمت الله دولت زی 117
- د ۹۲۱ لاریو داوسپني قاچاق 118
- بیدل شرکت 119
- په بهرنیو چارو وزارت کې د ۱۵۰۰۰۰ دالرو د اخلتلاص 120
- (I.S.S) شرکت 121
- لیست قسمتی از املاک غصب شده وزارت دفاع را مشاهده کنید 122
- مصونیت که معافیت ؟ 125
- جنرال عبدالرشید دوستم 127
- د صدر مارکیٹ 128
- تورنجنرال اندرابي صاحب 129
- دایي قباله په چایي مني ؟ 130
- د نوي بنار پروژه 132
- ظاهر شاهي سراي 134
- شیطان باید ورته موته په غابن ونیسي 135
- په بهرنیو استخباراتو پوري تړلي رسني 136

- 138.....مير عبدالاحد صاحبي
- 139.....يو شمير چارواکي د مخدرو توکو په قاچاق کې مرسته کوي.
- 140.....وادي گرگان
- 142.....په ولسي جرگه کې څه تيريزي؟
- 144.....په سفارتونو کې چور.
- 145.....د لاجوردو په کان بريد
- 147.....کانونه او زورواکان
- 148.....دکابل بانک فاجعه
- 150.....د ولسي جرگې ۶۲ غړو درغلي
- 155.....د ولسمشر پرځاي ، خوناوخته څرگندوني
- 156.....د تېښتوني يوه قضيه
- 157.....د يو شمير واليانو په اړوند رپوت
- 158.....په گمرکونو کې د درغلي يوه بيلگه
- 160.....د حاجي اکبر د تېښتوني قضيه
- 161.....ايراني جاسوسان
- 162.....دمخدرو توکو قاچاق او جان محمد
- 163.....وزير صاحبان
- 165.....دارزگان والي
- 167.....دکابل د هوايي ډگر اختلاس
- 168.....زاخيل وال تسليم شو
- 169.....که زما خان غواړي تر تا به يې قربان کړم
- 171.....پلنگ در لباس ملنگ
- 173.....پردی لارښود
- 175.....دکانونو درايستلو مخنيوی
- 177.....دقروغ دغونډيو غصب
- 178.....دافغانستان په جگړه کې دامريکا لويي تيروتنې
- 180.....ليوني سبي
- 181.....لمرپه دوو گوټو
- 182.....زورواکان او په مليارډونو ډالر زيان
- 183.....د دو ماشوماتو اختطاف قضيه چې پايله يې په برانت سره تمامه شوه
- 184.....دکور غل

185.....	زور حق دئ
186.....	وسيله او واسطه
187.....	د ۳ ميلونه دارو ورکيدل
188.....	نورستان او د غنمو ويش
190.....	د سردار محمد داؤد خان روغتون
192.....	لورپوري چارواکي به هيڅکله د عدالت ميز ته راکش نه شي
193.....	د بريښنا په رياست کې ناوړه گټه
194.....	د يويشتمې پيړۍ په لومړي لسيزي کې د خپلسريو يوه بيلگه
195.....	د بريښنا د تخنيکي ادارې لخوا غصب
196.....	د نفتو شرکت په نامه يوه جالبه درغلي
197.....	د کرومات د ډبرو استخراج
198.....	د توطيې نمونه
199.....	د عزيز الله لودين او ډاکټر شريفې موازي ادارې
201.....	عبدالمجيد زايلي د ملکيتونو غصب
202.....	ناوړه گټه اخيستنه
203.....	د ستري محکمې تجارت
204.....	د پنجشيريانو په نامه يو ليک
206.....	د ايران فرهنگي يرغل
209.....	انورډنگر :
210.....	د پردو دمبيلو دنمبرو څخه ناوړه گټه
211.....	گندم نما جو فروش
212.....	د جهاد اعلان
213.....	د ابتکار په خيانت کې
214.....	د غصب په ۱۱ راکت لواکي
215.....	په بريښنا رياست کې فساد
216.....	د دولتي بي عدالتۍ
217.....	په نفتو کې درغلي
220.....	په فساد کې تخصص
222.....	د Anham کمپنۍ
223.....	د ۱۱۱ قطعي د خوا وژنه
224.....	د فوايد عامي د وزارت بي کفايتي

225.....	استاد او فساد.....
226.....	قدم په قدم مفسد اجرات.....
227.....	شیر پور چورشو.....
240.....	چور لمان.....
243.....	د فساد مخنیوي.....

دپاک څښتن تعلی په نامه

مرام

دا باید ووايم چې زه ولي دي ته اړ شوم، چې هلي ځلي وکړم ، چې د فساد په هکله د نموني په ډول څه مواد مسند را ټول کړم. ممکن د ټولني د ستونزو په تاريخ کي داهم د نسلو د پاره يو دعبرت درس وي او يا هغو کسانو چې دي ولس يي يي زړه سوی نه درلود، تاريخ ثبت کړی وي او يا زوی، لمسی او کورني يي پدي پوه شي، چې د راوری شتمني باد نه ده راوري، بلکي دناوري کتو د لاري په لاس راغلي ده او د نورو حق پایماله سويدي، لکه چې منتسکيو وايي:

« هر ځای چې لوړپوړي قصرونه ويني، بل ځای په هغه اندازه ځای کنده او چغور شويدي .»

په تاثر افغان هيواد کي په ډيره پراخه ډول فساد دود شو. کوم کسان چې د اخلاقو پر بنا او يا د خدای د بيري نه د فساد نه ډډه کول، يوازي دکوتو په شمار ؤ.

زه به چې ددي مزمین رنځ په هکله چې سيل بين وم د عواملو په برخه کي هم تماس ونيسم او روښنايي پر واچوم، پر علونو بحث وکړم، ميتود او دمجرمينو او مفسدينو په تکتیک هم خبري وليکم او پر ډولونو هم ليکنه وکړم، هيله ده ، چې گټه ورسوي او په ويلو وارزي.

هڅه به مي همدا وي، رنځ تشخيص کړم ، نو بيا به يي درملنه او دارو لړ څه اسانه شي.

فساد دومره رسوايي ته ورسيد، چې په داخليانو يي چاره ونشول، بلکي بهرنيان د مرستي د پاره راغلل. کميته شفافيت، سپکار او MEC نه مي مطلب دي، چې په مخ نيوي کي مرسته وکړي.

فساد د څو کلو راهيسی داد او بيباد کوي او هر ډول فساد دود موندلي ؤ، بالاخره د هغه په نتايجو هم ورغږيو.

طالبانو خپل راتگ د فساد د منځ وړولو هدف وباله. هغو به فساد په ډير ساده ډول (شر او فساد) باله. واقعاً چې د طالبانو رژيم د وړاندي شر او فساد په لوړه کچه ؤ. هر ډول فساد لکه ، غضب، اختطاف، رشوت، قاچاق، تبعيض، جاسوسي، اختلاس، خویش خوري، غلا، تجاوز، لاري نيول په عام ډول دود شوی ؤ، چې پورتنی ډول يو خبيثه مثلث تري جوړ ؤ. د شر او فساد تر ټولو مهم لاملونه فقط او فقط رشوت او بدي، واسطه، او زورواکی ؤ. جهاد د خاورو سره برابر شو، د

شهیدانو ارمان تر خاورو لاندي شو، د دوه نیم میلیونو شهادت عبث، بیتیم او بوره مور او کونډی بی عزته او خواړه پاته شول. دجهاد گټلی نوم بی عزته او سپک شو. ددی ټولو لامل شر او فساد ؤ او ټوله ولس د غواي اوم او د غواي اتم یو شاتي بولي.

انسان یو عاصي مخلوق دي او پدي کي شک نشته. فساد او قانون شکني په هره ټولنه کي وجود لري، مگر هلته بازخواست شته، دلته بازخواست او تپوس نشته. تربل هر وخت شر او فساد د استاد برهان الدین رباني په وخت کي اوچت تللي ؤ او دود شو.

طالبانو هم د شر او فساد د ورکیدو تر شعار لاندي راپورته شول او هر یو یی پر خای کیناوه. امنیت راغلی، فساد کم شو، د فساد عاملین تپینتي ته اړ شول. حاجي قدیر، حضرت علي او دننگرهار د جهادي شورا غړي مخ پر پېښور کړ. گل اغا شیرزی کویتي کي میشته شو، قوماندان خان محمد د کندهار نه زهدان ته ور واوښت، ملا نقيب اخند تسليم شو، جنرال محمد اسمعیل د هرات نه مشهد ته ورسید، جنرال عبدالرشید دوستم د خپلو بکسونو او میرمن سره د ترکیي استانبول کي واپړول، عطا نور او شمالي ټالوال او احمد شاه مسعود تاجکستان کولاک ته ورسیدل، گلبدین حکمیتار او حاجي عطا محمد سرکاتب زاهدان ته ورسیدل، د ملا نسیم او ملا غفار او ملا رسول د هلمند د قوماندانانو کورني هم ایران کي خای پر خای شول، استاد رباني خپل تخت په خان پوري نیولي بدخشان، کله یو خای، کله بل خای اوسیده، پیر کیلاني او حضرت مجددي په اروپا کي اوسیدل، سیاف او مزاری هم تري تم شول. د هر چا ناموس او مال خوندي شو، غوڅ حکم او لنډه محاکمه دود شول، د ظالم لاس لند او پښه یی ور ټوله شول، شریعت جاري شو، (اگر او مگر) له منځه ولاړل، پلمی او بهاني ورکي شوي، مشکتراشي او میرزا قلمي له منځ ولاړي. د طالب لخوا هرڅه په سپین استدلال د شریعت په رڼا کي ترسره کیدل. ایرانی جاسوسان د دپیلومات تر نامه د خپل اعمالو په سزا ورسیدل، کوم چي نن یی استاد عطا په نامه کوڅه نوموي.

پدي کي شک نشته چی طالبانو هم ستونزی درلودي، مگر د امریکا غوښتنی ته تسلیم نشول، افغاني میلمه پالني دود یی رعایت کړ، اسامه بن لادن یی په لاس ورکړ او خپل تاج او تخت یی په قمار کینود، زه یی په نورو اړخونو تبصیره نه کوم، خو طالباني نظام تباهي ومنل.

تر طالبانو د وړاندي استاد برهان الدین رباني د رژیم په وخت کي نه یی خپله لیاقت درلود او نه یی بل ته وار ورکاوه. په تخت پوري سرپین شوي. کله، کله یوه پلمه او کله بله پلمه مخ ته کول، کله به یی حل او عقد جرگه د خپلي گټي پر بنا جوړه کړه، کله به یی د خپل دوام د پاره د ستري محکمي د رئیس فضل الهادي شینواري فیصله تر لاسه کړه، هغه ستره محکمه چي غړي یی ده ټاکلي وه. کله به یی د جنرال محمد اسمعیل خان بواسطه په هرات کي جرگه د خپل بقا دپاره جوړه کړه او کومه فیصله چي لاهورپنډي د قایده رهبرانو لخوا د حضرت مجددي د پاره دوه میاشتی او دده دپاره څلور میاشتي وي. رعایت یی ونکړ، گلبدین ورته ټینگ شو، راکتونه یی ورته کش کړه. کابل په ناحیو وویشل شو. ده لومړی خپل تخت کاریز میر ته انتقال کړ، ارگ یی پوري اور کړ، کله چي نور هم فشار پر دیر شو، بدخشان ته وتښتید، اما تخت یی ټینگ په خان پوري سرپین کړي ؤ. تقاهم ته حاضر نه ؤ. د کابل اوسیدونکو کوم چي د مهاجرت توان ورسره نه ؤ، دیر زجرونه او ظلمونه ولیدل، دپرو انجینو د تجاوز نه د خان بچ کولو په خاطر تر بامو خانونه وغورځول، د مرو بنخي په نکاح شوی، مگر استاد دا ټولي جدي نه نیول. یو دوست می راته یوه تراجیدی کیسه کول، چي د زاړه میکروبیان په استادگاه کي می څنگ ته یوه چادري داره میرمن د یو لاس کلن هلک سره ولاړه وه، چی د مرجان د غونډي دوه کلن جم راکوز او میرمن

بي په زور کش او بو تله ، هلک چيغی کړي چي (خاله ام است) ، فابده يي ونکره، نيم ساعت وروسته هغه بنځه بیرته را ورسيدل او هغه کلم جم ورسره ؤ او وي ويل (اینه چه شد ؟ پس برایت اوردم) .

د هلکانو تجاوز، اختطاف او ناخا په شمالي خوا کي ډير دود شوي ؤ. داحمد شاه مسعود هم نور د وضعي نه خلق تنگ ؤ، د استاد عبدالرسول سياف له خولي چي يي ويلي ؤ ، کولای سم د طالبانو سره مقابله وکړم ، اما د چا ډپاره ؟؟ ايا د استاد رباني د پاره ؟؟ تر چنگيز، روس، او انگریز نه د رباني حکومت د ظلم او ناروا بک ؤ.

استاد رباني ډير محبل ؤ، کله دا بهانه ، کله دا پلمه ، هيڅ لار يي نه نيول، په عين زمان کي مادي گټي ته سم چمتو ؤ. طالب دده د وضعي نه را وزيږيدي، په لومړی سر کي ده خپله هم دا (يو خود جوشه حرکت) باله او څو لاري جعلي لوتونه يي کندهار ته ور وليږل. که طالب نه وای ، حالت به تر اوسه دوام درلودای. داستادانو گټي گرنتي ويي. دواړو استادانو ډيره په داخل او خارج کي سرمايه گزار ي وکړل.

استاد سياف څه زرنک ؤ، دخپل حزب (اتحاد) په نامه سرمايه گزار ي کول، چي دا يوازي يو نوم دي، گرچه د استاد سياف پر ويش د احمد شاه احمدزي سره چي دده مرستيال ؤ، څه لانجه راغلل. بناغلی ارسال د مولوی خالص د تنظيم غړی دافغاني سفارت غړی په مسکو کي په يو مجلس کي وويل شول ، چی احمدشاه احمدزي ۱۲۰ کوره په کابل کي لري، هغه ورته وويل، کله چي مور کابل ته راغلو او دارايي مو ثبتول نو د احمدشاه احمدزي ۱۲۰ کورونه حقيقت نلري، يوازي ۸۰ کوره لري. بل چا کيسه کول ، چي ما غوښتل د پخواني د دفاع وزير خان محمد خان کور په نوي ښار کي پر احمدشاه خرڅ کړم، ډگروال نافع وايي: سلا مو دا سوه ، چي اول به قيمت لوړ ووايو ، وروسته به سوکه ، سوکه ورته راکښته شو ، قيمت چي مور ۲ لکه ۴۰ زره دالره ووايه ، په هغه لومړی بز نوموړي چمتو شو. دوی خپلي باد راوري پيسي محضي يو ځای بندولي. استاد رباني هم د ډيرو کورونو څښتن شو. په کابل او بنخشان کي پوره سرمايه گذاري وکړه.

د جهاد پيسي نورو هم لکه حاجي قدير ، استاد عطا نور ، جنرال محمد اسمعيل خان ټولو درلودي. که کوم چا ندي قوماندانانو نه درلودي، هغو چور ، پاتک او غصب ته ژر لاس وروچاوه.

عطامحمد نور ميلونز نه بلکي ميلياردر دي، چي د همدې شتمنيو په زور په سياست کي مطرح دي. ښارگوټی، مارکيتونه ، ترانسپورتونه، دوکانونه، دتيلو پمپونه، کورونه، شرکتونه، روغتونونه په لږ وخت کي خاوند شو. اما سوال به پاته وي چي پدي لږ وخت کي دا د قانون دنيا دکومي خوا شوه. ؟ په يو راپور کي راغلی دي چي:

بر اساس معلومات از املاک مزار شريف و بعد از بررسی ها بدست آمده و الی بلخ تنها در شهر مزار شريف با قباله ی شرعی بیش از 500 جايداد دارد که يا به نام خاتمش پسرانش و دخترش ثبت شده است.

1- شهرک خالد بن وليد این شهرک که از جانب والی بلخ عرضه گردیده و هم اکنون 6000 نمره اش به فروش رسیده او هر یک نمره این شهرک از 8000 دالر است در این شهرک 200 نمره در موقعیت های اعلی وجود دارد که برای خود تخصیص داده است.

2- باختار مارکیت زیر زمینی که 200 دوکان دارد.

3- نزدیک سینا استدیوم، مارکیت بادام که ملکیت خودش است.

4- به نام عجب خان یک مارکیت اسبق که هم اکنون کارش جریان دارد و گفته می شود که بیش از 500 دوکان در ان اعمار خواهد شد که ملکیت شخصی خانواده ی والی دانسته شده.

5- نور بزنس سنتر که هشت طبقه و 100 دوکان دارد.

- 6- مارکیت ادویه فروشی که مقابل شفاخانه موقعیت دارد.
 - 7- کلینیک لایزری نور.
 - 8- در منطقه دروازه بلخ شرکت تیل نور.
 - 9- شهرک میترا نور که بیش از 400 خانه دارد.
 - 10- مقابل شاروالی مزار شریف یک مارکیت 10 منزله که کارش جریان دارد.
 - 11- شرکت ترانسپورت میترا نور که بیش از 300 موتر باربری کاماز دارد.
 - 12- در منطقه سینمای اسبق مزار مارکیت آریا که بیش از 1000 دوکان دارد.
 - 13- در شاهراه مزار کابل سرای میترا نور.
 - 14- در مناطق مختلف مزار شریف پمپ استیشن های خالد نور.
 - 15- یک خانه به نام مولانا درجوار قوماندانی امنیه.
 - 16- خانه ی چهار طبقه ی که همین حالا زیست مینماید به ارزش دو میلیون دالر ساخته شده.
 - 17- منزل دو طبقه بنام دفتر سیاسی که در دروازه ی بلخ موقعیت دارد.
 - 18- سرای که عقب منزل اختر ابراهیم خیل که استگاه شولگره در انجا موقعیت دارد.
 - 19- یک بلند منزل در عقب ولایت در کوچه قاضیان شهر مزار شریف.
 - 20- یک بلند منزل که عقب لیسه ی سلطان راضیه قرار دارد و به یک کلینیک به کرایه داده شده بنام خانمش ثبت است.
 - 21- موسسه خصوصی آریا – مزارشریف که احمد ضیا مسعود نیز در ان شریک می باشد دارای منزل 5 طبقه ای است.
 - 22- شرکت سرک سازی خاله نور که در سرای مهمان مزار شریف موقعیت دارد مارکیت خود والی است.
 - 23- دو شفاخانه ها به نام های مولانا جلال الدین و الفلاح.
 - 24- مارکیت سینا فر که بیش از 400 دوکان دارد.
 - 25- ذخیره های تیل در شهرک بندری حیرتان شرکت وارداتی تیل بنام انترنشنل شراکت با کمال نبی زاده – تلویزیون به نام ارزو یک پرودکشن بنام شمال تلویزیون میترا شرکت بیل خورد ها بنام بلهیکا که تمام قرار داد های شاروالی را منحصر بخود ساخته است.
- په همدی ډول د ننگ او ویاړ جهاد په بی ننګي واوښت . که دعلل او معلول فرمول درست وي، رهبران ددي عمل ملزم دی ، چی باید محاکمه شی. کله چی به د جهاد په وخت کي کوم هیوادوال دوي ټیګداران بلل، زما به ورسره خوله شوه. په ډیر تأثر منم ، چی هغه حق په جانب و، چی دوی پر وینو تجارت کاوه .
- د رهبرانو خودخواهي منجر په خپل منځي جګړو سول، وطن ټپاه او د جهاد ویاړ په ډیر بی شرمانه ډول په خاورو ګډ کړه، ددي قربانی له برکته اتحاد جماهیری شوروي مات او ډیر هیوادونه ازاد شول، اما د افغان ولس بدبختي پای ونه موند.
- پورتنی مطلب تائید دي، تر ټولو توره ټپاره همدا ډول د استاد رباني دوران و. دلته هیڅ سیاسي اړخ نه شل کیري، یوازي جنایي برخي ته پام را اړوم. عبدالعلی مزاری (رقص مرګ) رواج کړ، د پښتنو په سرونو کي بی میخونه ووهل، د بنځو سپني بی پري کړي. عبدالعلی مزاری هغه څوک دي ، چی نن بی حاجي محمد محقق د وژلو تجلیل کوي. عبدالعلی مزاری

د طالبانو گير ته ورغې او وې وژې. د جناب مجددي هم شهادت په برخه نه ؤ، ولي چې د احمد شاه مسعود راکت د هغې الوتکې نه چې مجددي يې د اسلام اباد نه کابل ته راوستی بچ شو. مجددي هم د خپل بقا په هيله د کلم جم مشر دوستم ته د خالد بن وليد لقب ورکړ.

په همدې دوره کې د قلم، چمن او زرداد جنایات به د وطن په جينايي تاريخ کې تل پاتي وي. گرچه زرداد د حقوق بشر دنفقي په جرم ونيول شو او په لندن کې په ۱۲ کاله بند محکوم شو.

زرداد يو انسان سپی کړی، چې د سروبي په لاري کې به يې انسانان په دارل، د حزب اسلامي قوماندانان وه، د شمال پهلوانانو هم هر جنایت وکړ، پهلوان رسول او پهلوان ملک به هم څوک هير نکړي. د عبدالحکيم شجاعي په ارزگان کې په سلو کسان ووژل، مگر د محمد کریم خليلي له برکته هيڅ چا محکمي ته راکش نکړای شوی.

په مزارشريف کې د مزارشريف او د کنډز ولايت د طالبانو جنګي اسيران، د فارياب د ليلي په دښت کې تر درې زره ډير کسان په ډير وحشت او فجيح ډول د جنرال دوستم لخوا قتل عام شول. د حقوق بشر او جنګي جناياتو د قانون خلاف عمل دي. طالبانو هم خپل مخالفين په مزارشريف او باميان کې هيڅ زره سوی ونکړ. زه يوازي دانه وایم چې افغان، افغان وژني، بلکې دا وایم چې انسانانو، انسانان وژل. د هغه کسانو وژنه زه يادوم، چې د جګړې د ميدان نه باندې وژل شويدي. دجګړې پر مهال وژنه چندان څوک کيسه نکوي. داچې د جهاد د وخت نه وروسته جګړې ته ورليږل، د زور څخه کار اخيستل کيدو، په رضا هيڅوک مرګ ته نه ځي، جنګ د مرګ لويه ده، پداسې حال کې، چې جهاد ته خلک د وطن د ناموس او دخدای د رضا د پاره په شوق داخليدل، مگر داجګړه په زور سره عملی کيدل. د طالبانو په بريډونو کې د پنچشير د فتح د پاره هم ددواړو خوا تلفات او وژنی ډيرو.

د طالبانو جلب او جذب ټوله په زور ؤ. اکثره خوانان چې جنګ ته به په هيڅ ډول تيار نه ؤ، تعليم او تربيه به يې کمه وه، ترينينګ به يې نه وکړي، نو پدې خاطر تلفات به يې درانده وه.

په همدې تاريخه فضا کې ټوله بشرې، افغاني او اسلامي ارزښتونه تر پښو لاندی شول، هر چا د خپل ژوند د بقا د پاره په هرڅه لاس پوري کاوه. ټولنه پر دوو طبقو ظالم او مظلوم وويشل شوله. څوک چې د ظالمانو په کتار کې ودریدل، د خان د شومو اهدافو د پاره يې ظروف هم برابر کړه، کسان يې پر خان راټول کړ او تنظيم يې کړه، دا ډله اکثره هغه د جهاد پخواني قوماندانان وه. د جهاد تر عنوان لاندې هر روا او ناروا مرتکب شول، په سياسي ډګر کې هم دوي د جهاد د امتياز تر نامه لاندې هر جنایت لاس پوري کړ. تهديد، اختطاف، تجاوز، غصب، وژني او تبعيض نه کار واخيست. دوي د خپل ناکامي دليل دا وايي چې امريکا او غرب مور تنها پريښودلو، دا يوه پلمه ده، خپل کور په خپله څوک ودانوي، دبله کيله پکار نده. تا ولي خپل کور پخپله خرابوه او ولي دی ورور وژنه کوله. او وايي چې امريکا د اسلامي نظام زغم نه درلود او خپله بړه پر بل ور اچوي.

استاد سياف د ا خپلي ناخوالي چې د کابل ښار دده او د وحدت د خودخواهي په خاطر ډيري خرابي په برخه شوي. دليل دادي، چې کفارو د سوچه اسلام د مخنيوي په خاطر زموږ وطن داسې خراب کړ. البته د پردو د لاس رول هم د هيريډو ندي. استاد! وایم چې تاريخ قضاوت کوي، کفارو زما وطن ندي خراب کړي، زما وطن تا او تا غوندي جهادي رهبرانو خراب کړ. انصاف پکار دي، توبه وباسه، ستا د خبره غوندي الحادي رژيم بقايا لکه، کښتمند، سليمان لايق، دستکير پنچشيري، شهناز تتي، محمد يونس فکر، نورمحمد نور، حسن سرق وغيره، غيره جنايت کارانو دا ټوله خپل خيانت او جنايت د ساره

جنگ محصول بولي. داچي د سيوسيازم د پلي کولو دپاره يې د حفيظ الله امين له خولي يوازي يو ميلون کمونستان پکار و، نور يا دپردو په صحراوکي اواره کړل، يا قتل عام پروانه کول.

د جهاديانو او کمونستانو شعارونو تر منځ ډير ورته والی ليدل کيږي او دواړو د ايدولوژي فکر درلود او ديو ديکتاتور نظام پلوي درلوده. مثلاً کمونستانو به دالحادي نظام وخت کي شعار ورکاوه، چي (کارپکران جهاد سره يوشې). مگر اخوانانو به ويل چي (اسلام مرزنه پيژني)، چي يو بل ته د مانا په لحاظ نژدي دي او يوه جهان بيني لري او د بل فکر زغم نلري. زمور هيواد هم دغو دوو مفکورو خراب کړ. استاد سياف و، چي اسامه بن لادن يې په جلال اباد کي پذيرايي کړ، مگر اوس يې پر امتيانو بد وايي او طالب غندي. خاطرات امرالله صالح په ماندگار کي کال ۱۳۹۲.

که نوره عادلانه محکمه يې په داد ونه رسيدل، تاريخي محکمه خويه دوي محاکمه کړي او زوی او لمسي يې پري خجالت وباسي. يعنی دا هر جنايت کاره او خائين د خان د پاره اوس هم د برانت لاري پلتي.

نو همدا جنگي جنايت کار و، چي هيواد خپله شيرازه د لاسه ورکړه، د ظلم دسکي بل مخ را اوښت، اخلاق کمزوري شول، ظلم او تادا بل رنگ وموند. پر ولس ظلم وشو، چي دکين خوانه و او که د بنی خوانه، دظلم د پاره زمينه برابره شوه.

رشوت، واسطه او زورواکي، شر او فساد اوج ته ورسيد، شر او فساد ديو دري ضلعي هندي شکل جوړ کړ، چي بايد ورته د شر او فساد مثلث ووايو او هره ضلعه يې د يو خبيثه جرمی عنصر نه جوړوي، کوم چي پورته ذکر شو.

البته طالبانو هم ستونزي لري او عام ولس تري په عذاب کي و.

که يو سړی رنځور وي روغ به شي، که غريب وی خان به شي، اما که يو څوک او يا يوه کورنی او يا يوه ټولنه اخلاق خراب شول، اصلاح يې اسانه نده.

شر او فساد دومره عام شويدي، چي د ټولني په ټولو ابعادو کي ريښي خغولوي دي. اصلاح يې غوغ حرکت غواړي. ښه او بد سره ورک دي، په جنايت او قانون شکني بر علاوه چي نه شرميږي، بلکي په مغروره کيږي.

د طالب نه د هر چا ډار کيده، مگر طالب امن راوست، ناموس خوندی شو، شريعت قايم شو او زورگويي ختمه شوه، دتجزبي مخه ونیول شوه او د فدراليزم کيسه هيره شول، د کابل ښار چي د جهادي قوماندانانو تر منځ ويشل شوی و خلاص شو.

زه سيل بين ترخپل توان پوري د خبيثه مثلث هره ضلع بيان او تشریح کړم.

شر او فساد مختلف ابعاد، انگيري او علتونه لري، لکه اقتصادي، اجتماعي، تربيتي او داسي نور. زه يې د جرم پر علتونو بحث نکوم، دلته دجرم تشخيص او د مجرم د نيولو او د جرمونو د مخ نيوي په هکله بحث کوم، چي زمور ټولنه کي و دی خبيثه مثلث ته پام وشي .

۱ — واسطه: ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا

يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾

د شر او فساد د مثلث يوه خبيثه ضلع واسطه ده. واسطه او وسيله زمور هيواد يوه عام ډول لري او چندان عيب او شرم نه دي. گرچه اغيزه يې تر دوو نورو ضلعو لږ نده. زمور د ټولني تشکيل او ساختار واسطې ته ډير جوړ او مساعد دی. هيڅ کار بيله رشوته مخ ته نه ځي. که رشوته نه و، نو واسطه ارومرو ضرور ده. هرچاته چي څوک وغواړي، لار ورته

موندلای شی. کوم کس ته چې چا ورته کاربند دي، هغه گاونډی، همنصفي، ملگری او وطن دار لري او گوندی او کورنی سره اړیکي پیدا کولای شي، که نور نه ؤ، نو پر دو هم لاس اړومرو لار ورته پیدا کیدای. ټاکنی هم پواسطه دي میعار مد نظر ندی، همدا سبب دی چې د مامورینو بی تفاوتی او بی پروایي سپل انکاری. بی مسؤلیتی لوی رول لري. دنا لایق مامور نه هم پوښتنه نشی کیدای، شاته پښتوانه لري. دشر او فساد لوی لامل همدا واسطه او وسیله ده. کار و اهل کار ته نه سپارل کیږي.

واسطه هم څوډوله ده، مثلاً یو ساده سپارش وي او دکار د اجرا هیله تري کیږي، البته دا هیله سبا یو مجرایي هم لري. کار په کار دي او سپارش په سپارش، اسانه سپارش خو هغه دي، چی یو قانوني لار هم ولري. ځیني یو ستونزمن سپارش وي، یو څه مسؤلیت هم باید ومنل شی، چی مقابل لوري پدی ارزي او که نه؟

هغه د سپاس او شکران د ادا کولو وخت کي په ډیر ویاړ او ممنونیت سره دا وایي (چي والله یو غټ کار او غیر قانوني زما سپارش یي اجرا کړ). دا نو کوم عوض او مجرایي هم لري، کار په کار دی ته وایي. بل هغه سپارش دي، چی یا ستونزمن وي یا مامور صاحب نه غواړي، که څه هم لار لري، داجرا نه یي ډډه کوي او خپه پدی وي، چی سپارښت او واسطی ته څه ضرورت ؤ، تر څو افغانیو به تیر شوی وای. دي سرگرداني ته څه ضرورت ؤ، زما دي هم په خوله خاوری کړي. آن کله، کله نو بیا ورسره مشکلتراشي کوي؟

که واسطی ته ووايي او عذر کړی، چی دا غیر قانوني عمل دي، په ډیره درایت وایي، چی که قانوني وایم، نو زه نه راتلم، پدي خاطر راغلم چی غیر قانوني کار راته وکړه. ناروايي هغه حالت دي، چی په هر ملحوظه چي ؤ، ونه غواړي، یا ونه کولای شي، چي سپارښت مثبت خواب وایي. دی نو دتهدید سره مخامخ کیږي، توطیه ورته جوړوي او په غیر مستقیم که کوم وخت دده کوم قانونی کار یا قانوني حق وي، هم نه اجرا کیږی او پدي ډول مجازات کیږي، آن پروپاگاندا او تبلیغ پسي کیږي. (در این راه کشته گان زیاد است). څوک یي بازخواست هم نشي کولای، چي پدي لار کي قرباني شویدی. کیدای شي، چی څوک رشوت رد او تري پرهیز وکړي، مگر د واسطی نه هیڅ چاره نشته، داسي یو محترم یا دوست به درته راولي، چي ته هیڅ ورته ویلای نشي، هغه تا ته ډیر گران وي. مراجعین یا عارض په هیڅ صورت طاقت نه راځي، چي کار په خپل نورمال او طبیعي مسیر ولاړشی، اړومرو په واسطه پسي گرځي. دا کلتور اودا فرهنگ تر رشوت بدتر دی، مراجعه او سپارښت هیڅ عیب ندي. که څه هم یو انحرافي عمل دي او دا عمل په قانون کي منعه شویدي، مگر عملي ندي، پدی کار کي د شورا وکیل ډیر ماهر او بی پروا اداره په اداره مؤکل گفته وزی او ننوزي. دا به یي پلمه وي، کمیشن خوبه اخلي. کار دیده، کار کوي او په ډله گرځي.

مقررې او تبدیلی پسله رشوته، اکثرأ په سپارش وي، سپارش هم درجي لري، دلور پورو سپارش اغیزه ډیره وي. پخپله د قومی د ترکیب لاندې دا پخپله د واسطی لار هواره وي او اهلیت به مد نظر نه نیول کیږی. هر مامور او یا وزیر خپل ولي نعمت ته تسلیم دی، نه حکومت ته.

مارشال فهیم په واسطه او سپارښت کي تر هر چا دمخه ؤ.

لږ لیدل کیږي، دغریب بچی د ښه موقعیت او موقف خاوند شی، که څه هم دلور لیاقت او اهلیت خاوند او پر معیارو برابر وي. پدي معیارو کي تقوا تر ټولو بی ارزښته صفت دي.

سپارښن تل زموږ په ټولنه کې یو دود ؤ. دا دطبقاني ټولنه کې ډیر وي. زموږ هیواد کې اکثرأ طبقه موجود ؤ، نو له همدې سببه قانون یکسان د تطبیق ستونزو سره مخامخ ؤ. په پاچاهي نظام کې مو سرداران او شتمن درلودل. په کمونستي رژیم کې بله طبقه رامنځ ته شول، کميټي مرکز او بولیت بیرو ؤ. د مجاهدینو په دوران کې د رهبرانو او لوړ پوړو قوماندانانو کورني د پخوا سردارانو ځای اشغال کړ.

سپارش دومره عمومي دی، چې نری یو ځای فارغه ندی، محکمه، بنونځی، د کانکور د ازمويني هیأت، روغتون، قراردادونه، د کورنیو او بهرنیو چارو وزارتونه او نور، نور.

تر اندازی دا موضوع یو بل سره تړاو هم لري، دولتي کارکونکی هم په نورماله ډول کار مخ ته نه وری او مراجعین هم تلوار لري، حوصله نلري، چې باید کار یې ژر او سم وشي، نو واسطې ته مراجعه کوي.

د هر جرم د بازخواست او تعقیب عدلي مخ همدا خبیثه مثلث دي، چې مخ یې نیسي، یعنی یا به رشوت وي، یا واسطه او یا زور گوښي. څرنګه چې مي وویل چې واسطه یو عمومي دود دی، مګر پدې برخه کې د ملی شورا غړي ډیر مخ کې په ډیر جسارت او حق په جانب څیره، اداره په اداره وزی او ننوزي، یو څه کمیشن کاری په ګډه وي. ددوي په هکله ډیر نیوکې، پیغورونه ویل کیږي، مګر دوي یې جدي نه نیسي.

د وکیلانو نوم چی (چورلمان) هم بلل کیږي. لکه (اسپرین باير) د هر رنځ دوا ده. د زنا او لواطت نه نیولي تر قاجاق، رشوت، تروریزم او قتل پسي بېله شرمه روان وي. موکل گفته دروازي ته ولاړ وي، دا ددوي په کرکتر کې نسته، چی ووايي چې دا کوم او دا نه، څپلی یې و شکیږي، وکیل صاحب باید خپه نشي. په هیواد کې د تروریزم مخدر مواد، رشوت په څنګ کې د بدبختي لوی لامل پارلمان دي، چی خان ته د ملت استازي وایي او پارلمان د ملت کور بولي، چی هیڅ ندی، هغه د ګوتو په شمیر کوم کسان دي، لکه محترم داکتر رمضان بشر دوست، چی باید د چورلمان نه نور ووزي. دملت دا استازی دوه سره خنجر غوندي کار کوي، هم واسطه کیږي او سپارښت کوي، رشوت هم اخلي او زور هم چلوي. دا باید ووايو چې پنا غواړو په خدای سره.

څرګنده ده چې هر افغان یو وکیل لري، ځیني وکیلان ددې د پاره چی موثریت ثابت شي، په ډله ګرځي یو ډبل د ناروا حمایي تعهد لري. وکیلان خپل منځ کې داد او گرفت لري، دجرګي رئیس او مرستیالان او دکمیټنو رئیس هم باید په جیب لاس ووهي. وایي ډم د ډم نه، داکتر د داکتر نه پیسی نه اخلی، مګر وکیل د وکیل نه پیسی او رشوت غواړي.

۲- رشوت (پدې): « عَنْ إِمَامِ الصَّائِقِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ لَعَنَ اللَّهُ الرَّاشِيَّ وَ الْمُرْتَشِيَّ وَ الْمَأْشِيَّ بَيْنَهُمَا »

د خبیثه مثلث بله ضلع رشوت دي. رشوت ډیره عامه معنی لري. د جزا قانون کی نقدي پیسی یا مال، امتیاز او یا ګټه په لاس راوړل رشوت دي. شرعي هم ناروا دی. اخلاق او اسلامیت کمزوره کوی. په مور کې عمومی شویدی. دکارونو اجرا د تور بازار ډول غوره کړی، تر څو مراجعه ورته وشي. هر مامور د خپل رسمي او دولتي موقعیت پر مبنی د خپلي خولي په اندازه د رشوت ګوله پورته کوي، البته چې د مامور، مدیر او رئیس اندازه توپیر لري، د والي او وزیر لقمه لویه وي.

رشوت په ترفیګ، بنونځي، بناورالی، مستوفیت، روغتون، پولیس، څارنوالی، قضا، ګمرک، په هر محل او ځای کی لیدل کیږی. په ادارو، سرکانو، کورونو، او هوتلونو کې اخیستل کیږي. اوس رشوت هم مدرن شویدي او یا د خطر دکمیټو په

خاطر په دوبي كې اخيستل كېږي. دقاچاق ، گمرگ، تروريزم په څنگ كې رشوت د هرې ملي پروژې كه ساختماني ، زراعتي او يا امنيتي وي ، چې رشوت او ناوړي گټې پر ننوتی ، پروژو به ناكلماه او ناقصه او په درد بخوره به نه وي. رشوت (بدې) په دري ډوله دي:

۱- مراجعين او عارضين هم سرى تشويقوي، كله، كله بي نوم سوغات او تحفه پر كينبردي، مگر مانايي هغه يوه ده. رشوت د كار د اجرا او يا د نه اجرا په مقابل كې وي. يو هغه رشوت دي چې د قانوني كار د اجرا په مقابل كې وي، پدې مقابل كې شيريني گفته يو څو روپۍ وركړي، البته عارض، د كار اجرا ژر غواړي او خپله يې مراجعه كړي وي، د همدې كار اجرا مامور ته بي خاره او بي مسؤليتته دي، خپله غوښتنه كوي.

۲- بل ډول يې دعارض د ناپوهۍ نه گټه پورته كوي او قانوني كار ورته سخت كړي او د مارانو سرونه وربنكاره كړي، چې عارض خپله لار ورکه كړی او يا يې په بيروكراسي را وپيچي او نخود سبا پس روان كړی، دا كسان بيا هم د زغم نه كار اخلي او هيڅ مربوطه ادارو ته شكايه نكوي، گرچه اعلانونه كېږي، مگر مراجعه نشته ، تر څو هغه و رشوت ته حاضر شي. او كله ، كله عارض د بزگوارۍ نه كار اخلي، د مامور د غوښتنې په غير يو څو افغانۍ د (چای پولي) په نامه وركوي. كه څه هم كار يې قانوني شكل نلري.

دغه دواړه ډولونه دود دي.

۳- بل ډول د دريا دلانو رشوت دي، چې د هيڅ نه ، نه داربيري، تور سپين كړي او سپين تور. ددې ډول اجرائتو په مقابل كې رشوت هم ډير دروند وي او جعل او تزوير هم په كار اچوي. برملا كيدو په صورت زندان او يا فرار هم مني او يا پخپله دروند تلوان ته چې هغه به د رشوت تاديه وي، چمتو كېږي. او يا په زور او تهديد رشوت غواړي ، لكه چې په ۱۳۸۶ كې عبدالجبار ثابت لوی څارنوال د خپل جهاد د اعلان په ترڅ كې و ولاياتو ته لشكر كشي پيل كړه، چې دلته زه يوازي د ننگرهار د خوا اجرائت ليكم: ثابت صاحب خپل نظامي مرستيال چې په نادر چور مشهور ؤ د عملياتو امر وتاكي او پخپله په جلال اباد كې د حاجي ظاهر قدير پر ځای مركز ونيوي، ميله چالانه شوه ، پسونه دی او كبابونه، پتي داني دی چې تااو بالا كېږي. چور نادر د سروبي نه تورخم پورې د تيلو ټوله پمپونه پدې نامه چې اوبه ورسره گډي دي ، مهرولاك كړل، داچې اوبه لري او كه نه په چا به يې ثبوت كړي ؟. موټرونه توقف وكړ او لاري دي چې ودرېدلي . په بنار كې غوغا شول ، ثابت صاحب نه څوك گوري او نه عرض اوري او نه د بل بازخواست مرجع شته. پداسې حال كې چې موضوع حقيقت نه درلود.

لنډه داچې جلسې او غونډې شوي ، هدف معلوم شو، چنډې ټولي شوی او پيسې را غونډې شوي. هر يوه خپل حق ادا كړ. حاجي ظاهر څه وساطت وكړ، هرڅه سم شول. ثابت كابل خواته حرکت وكړ، مگر د نادر چور سره پر فيصدي لانجه راغلل. نادر چور پنځوس فيصدي غوښتل، ثابت د دی ته حاضر نه ؤ. بالاخره په ۲۵ فيصده فيصله وشوه ، مگر بيا هم د نادر پر برطرفي لانجه ختمه شول، مگر بازخواست چا ونكړ، نه مديا څه وويل، نه پارلمان او نه امنيت ملي. بل هغه ډول رشوت دي، چې ددواړو خواوو گټې پكې تضمين شوی وي، لكه گمركات محصول كم كړی، د گمرک مامور هم په حق ورسيزي او تجار هم . يا قراردادونو كې ، د دواړو خوا تر منځ تفاهم او باور راشي، ددواړو گټې تضمين شي. ددوو تر منځ معامله ده ، دريم نه په خبريږي، دواړي خوا راضي بنكاري. دداسې معاملو كشف هم مشكل يا نا ممكن وي.

په هغه مخکنې ډولونو کې د شکایت او اطلاع امکان شته، مگر پدې ډول معامله کې شکایت او اطلاع موجود نه وي، یوازې دولت متضرر کېږي. دولت بیچاره وارث نلري. خریداري هم دهمدې ډول د دواړو لخوا موافقه وي.

په اوسني حالت کې ډیر او ستر رشوت په مقرريو کې دي. کوم مامور نه غواړي، د واسطې له لارې مخ ته ولاړ شي، بي حقه به پاته وي. رشوت اسانه او بي خطر او بی زحمته لار ده. هر ولایت او هر پوست جلا قیمت لري. بناروالي، د پولیسو قومندانۍ، ولسوالي، سرحدونه، محکمه او قضا، د ترانسپورت مامورین، د گمرک مامورین، بندروالي، مستوفیان، و غیره و غیره. هر ولایات هم په جلا قیمت دي. هره څوگي سرقلې لري، کله دا معامله او تادیه مخ کې تر مقرري کېږي، کله په فرصت وروسته تر مقرري. د خدای دپاره ، د ضرورت او لیاقت پر بنا مقرري ډیره کمه ده، یا به واسطه وي او یا رشوت. د اطرافو رشوتونه اکثره د ارباب او ملک او قریدار لخوا په ولسوالیو کې اجرا کېږي، چې د مامورینو د اعتبار وړ کسان دي او بي خطر ده . د شورا وکیلان هم پدې کارو کې تر نورو وړاندې دروازه د مراجعینو په مخ خلاصه وي، چې ژر څوک یوه درنده او د برکت ډکه موضوع ورته حواله کړي. کمیشن کاران یوه بله بلا ده چې را دود شویده.

رشوت دومره زموږ په ټولنه کې رېښې کړيدي، چې یوه کړی تری جوړه ده. څرنگه مي د ځینو وکیلانو نه اورېدلي دي، چې مور هم مفت او مجاني ډول رایه نه ده راوړي، دا مصرف باید را وگرځوي او دبلي دورې د پاره هم باید پس انداز ولري، د کمیشن کاري په څنګ کې د وزیرانو نه د رایو او استحضاح په وخت کې خپل مصرف باید پیداکړي. ډیر وزیران همدا کار کوي. وامي وریدل چې د انجنیر ضرار احمد مقبل د کورنیو چارو د وزات په وخت کې د استحضاح په مقابل په هغه یوه شپه څلور لکه دالره و شیندل. دضرار احمل مقبل په وخت کې ، کله چې وزیر و، د کورنی چارو وزارت تر څوکی ، لکه سرقلې خپل معین قیمت او اجاره درلوده. وزارت د راهنمای معاملات نوم گټلی و.

وزیران ددې مصرف د پوره کیدو د پاره د مامورینو د مقرري پر مهال دا مصرف باید راوگرځي. او مامورین د ولس نه . دا یوه لړۍ ده. ممکن که پام وشي ، تر ټولو ولس زیان گوري.

زما یو دوست په اداره کې یوه لوړه څوکی درلوده، زوی یې د پوهنتون نه فارغ شو او په یو مناسب ځای کې مقرر شو، دې زوی دومره ژر په رشوت او بدو پیل وکړي ، چې آن منوگراف یې لا نه و تمام کړی، د پلار خط تعقیب کړي. لکه چې وړاندې اشاره وشول، هر یو دخپل موقعیت پر مبنی کار کوي. بنوونکي د شاکرد په نمرو کې خپل کار کوي، قاضی په فیصلو کې ، د پولیسو مامور د قیماړخانو او شراب خانو او فاحشه خانو سره شریک وي، همدغه د فاحشو بیچاره گانو پیسې د کورنیو چارو لوړپوړو ته رسېږي، چې هغو د ځان په خرڅلاو پیداکړي دي.

د وطن د پاره د رشوت هر عمل جلا، جلا خطر لري. همدا سبب دي، چې د پوهنتون نا لایقه کسان فارغ او دواسطې یا رشوت بواسطه مهم ځای ونیسي. د نالایق او بد اخلاقه مامور چی پیل یې په رشوت کېږدي، نظام به څه هیله تری ولري ؟. پدې اخیستونکی دغله ، قاتل ، قاچاقیر او تروریست ملگری او شریک دي.

د پوهنتون استادان په خپل وار او امکاناتو او یا ادارو کې د بنځو او انجونو نه هم د بد اخلاقي او نامشروع غوښتنې اوریدل کېږي. ولي چی رشوت یوه پراخه مانا لري.

د نظام یو مهم رکن مقننه په درغلیو راغلل دي. چې تر بون یې نبودن د ملت په گټه دي. د څراغ ورځپاڼه د چنگاښ پر څلورمه او کال ۱۳۹۰ داسې لیکي : « این شورا توام با تقلب و دستکاری، جلوسى زده، و تلاش دارند که به خود مشروعیت کسب نماید ».

پوهان داسې وايي « فساد زماني اوج ميگرډ، که روحیه خدمت گزارې تضعيف گردد و بالاخره جامعه به انارشي سوق ميگرډد ... »، چې زموږ په ټولنه کې صدق کوي. بل ځای وايي « چې فساد د قانون حاکمیت او عدالت مخلوي .. ». د ناتو د قوماندان جنرال السن دا خبر د وېسا د ورځپاڼې په کال ۱۳۹۳ او غواي پر ۱۳ چې « فساد تر طالب خطرناکه دي » خپره کړې ده .

فساد هر وخت و او په هره ټولنه کې لږ او ډیر شته. نورو هیوادونو کې بازخواست شته ، مگر زموږ هیواد کې ډیرو مسایلو ته سرسری نظر کتل کيږي، بې تفاوتې سخته مسلط ده. که دې موضوع ته په دقت وکتل شي، چې د بابای ملت او سردار داود خان په وخت کې رشوت ډیر کم و او هغه هم د مامورینو په نېټه طبقو کې. د هغه راوروسته د کمونستانو په رژیم کې هیڅ رشوت نه و. که کوم چا به ناوړه گټه واخیستل ، البته دمکرویانو یو پارتمان به ورسېدې. طالب د رشوت مخالف و او په جدي مبارزه کې ورته ولاړ و. د شریعت او قانون په پلي کېدو ډیر جدي و، مگر دربانې په دور کې هر ډول جنایت رواج و . او دکرزي دور کې چې دربانې د وخت چارواکي روپکار و، البته په ډیر لږ تفاوت هره ناروا لیدل کېدل. ممکن عمده دلیل به هم د بهرنیانو موسسي او NGO گاني وی، چې بهرنیان هم پدې اختلاس او ناروا کې شریک و. البته چې د ژوند سويه بدله شوه لوکس ژوند رواج وموند. دشیرپور کورونه، کروزرین موټران او د دوبي چکرونه.

مگر طالبانو یوازي نکاحوي ډیرې کولې ، مثلاً پخبله ملا محمد عمر څلور نکاحوي کړي وي او د رشوت په ضد و. د کرزی وخت رشوت او بې بازخواستې پدې کچه وي چې په اکثره ځایونو کې خلک دخپل بازخواست د پاره د خپلې سیمې طالب ته ورتلل او مشکل او دعوا به یې په حل کول. د طالبانو د اسلامی تحریک د ختم سره د استاد رباني د وخت مسلط قوماندانان په لومړیو کې دار درلود، مگر د وخت په تیریدو بیرته ځان ونیوي. هغه آش هغه کاسه شوه. البته د فساد د ډیروالی یو لامل د دفتر او دیوان نه درلودل او پر معیار برابر کارکونکی نه درلودل و، چې دا دواړه په جنگونو کې له منځه تللي و.

هر ځای چې فساد وي، د وکیل صاحب نوم ورسره یو ځای اخیستل کيږي، مثلاً دلته د وکیلانو بې پروايي ددوي د غیرحاضري یو بڼه ثبوت دي، لکه چې د ۸ صبح ورځپاڼه کال ۱۳۹۰ او د غبرگولي ۱۷ نېټه د هغو وکیلانو نومونه چې غیر حاضر و، خپاره کړه، وکیل ددې شیانو پروانکوي. وکیلان بې کبړه دی هیڅ کله د حق او نا حق، مظلوم او ظالم توپیر نکوي. د هیواد یو لوی د عاید مدرک گمرکات دي، مگر د مربوطه رئیسانو سره والیان په ډیر جسارت شریکان او دولت ته یو لوی زیان دي، لکه د اسلام کلاه او تورغوندي، د وخت د والي محمد اسمعیل خان، حیرتان د استاد عطامحمد نور، تورخم د حاجی قدیر، بیا د حاجی دین محمد، سپین بولدک د گل اغا شیرزی او بیا د والي اسدالله خالد او نیمروز د عبدالکریم براوي په لاس او کنترول کې و.

کوم کسان چې د استاد رباني په وخت کې روپکار وه او یا کومه وضعه چې د استاد رباني په وخت کې وه، عیني وضعه او د هغو کسانو لخوا بیرته البته په یو لږ څه تفاوت مسلط شول، هغه اسمعیل خان و، هغه استادان ، هغه مارشال او هغه حاجی قدیر، چې حامد کرزي ورسره مشت و گریبان و، اما په هغه کچه چې د رباني په وخت کې و، اوس هم دي. گرچه د کرزی به تل دا وینا و، چې د حکومت ستونزه پخپله د حکومت نه ده ، مطلب یې همدا کسان و. فساد او رشوت چې کوم د حامد کرزی وخت کې و. او د رباني وخت کې و، د پاچا او او داود خان او طالبانو آن د کمونستانو وخت کې نه و. جهادي رهبران هغه نه و، کوم څه چې به یې ویل، مگر کارمل او تره کې هغه و کوم څه چې یې ویل.

دارمان ملي جريدې يو مضمون د بناغلی مبشر په قلم تر (عجب است که بحران افريان، بحران زدایي مي کند) عنوان لاندې يو مضمون خپور کړي ، چې څو ټکي يې را اخلم : « فساد بحرانزا در کشور به زماني بر مي گردد که نجيب سقوط کرد ، ولي مجاهدين راستين از صحنه سياسي و نظامی کشور رانده گردیدند، و قدرت را زورگويان و شماری تفنگ سالاران قبضه نمودند، که امر ان گونه را تا امروز مردم بیچاره افغانستان به گوشت و پوست لمس میکنند. »

فساد عمومی شو، هر ډول جنایت او قانون شکنی د یو څو بدماشانو لخوا مسلط شو، ولس به دا ویل چی د الحادي رژیم د (کور، کپړه، ډوډی) نه غواړو، اما ظلم ولي راسره کيږي ؟ بي عدالتي ولي عمومی شول؟

په همدې مضمون کي بل ځای ليکي : « بد نه بزرگي از فساد را گروه های جهاد سابق تشکیل میدهد، که اعضای جمعیت اسلامي با حضور پررنگ ان، خورد تا راس هرم، در تشکیل دهی آن دست مجال تري دارد .»

په جمعیت کي لوی لاس د نظار شوراؤ او شوراى نظار د پنچشیر نه عبارت دي.

بل ځای ليکي :

« جمعیت اسلامي که خود را فاتح کابل حساب میکردند، چنان بر زمین دولتی، ساحات سبز و حتی خانه های شخصی مردم شکم افکندند. که شاید این چنین و این گونه غارت ها در تاریخ کشور کم سابقه باشند.

که شاید از یاد استاد رباني رفته باشد، که چگونه خانه های مردم بدستان تفنگدارانش ویران شدند وتوسط ارجمندان و نزدیکانش بتواند، در فساد را در دولت کابل گشود. و از قانون شکني های و غصب و تاراج انان مردم اکاهي کامل دارند. تفنگداران غارتگر وحق ناشناس بلکه در (دراکولای) که از نوشیدن خون انسانهای و ازبیت و ازار حظ می بردند و بدست آوردن هدف سوم خود که همانا غصب و تاراج دارایی مردم بود، چنانچه فاجعه و بحران در کشور دامن زد که بالاخره نظام استاد ربانی از اوج طوفان به پرتگا سقوط مواج گردید. خاطره های درد ناک رقص مرده، میخ کوبی ها، سینه بری های ، گوش بریها، هنوز زنده استند

بخش عظیمی از فساد در کشور اعضای جمعیت اسلامي دست دارند...
محترم مبشیر په اخيرکي زیاته وي:(در نظام کنونی گیریم ، اگر پنج چارک مسولیت به دوش کرزی باشد دست کم یک سیر ان بدوش معاونان ان است»

څرنگه چی محترم مبشیر پخپل پورتنی مطلب د ده مرستیالان مسؤل بولی. مرستیالان آن په ډیرو جنایاتوکی لاس درلود. دده مرستیالانو د قانون د حاکمیت مانع گرځیدل،په ارزگان کی د ډیرو کسانو په وژنو تورن، جنرال عبدالحکیم شجاعی د زندانی کیدو مخ محمد کریم خلیلی ونیوی او هغه بی په یو ډول ، دډولونونه مانع شو. مارشال فهیم د هر جانی شاته ولاړو، امیرگل اوکمین د بغلان قاتلان ده خوشی کړل. د دوی دواړو وروڼه حاجی نبی د کابل د جنوب د مخکو غصب د ده په حمایه دوام ورکړ. او حاجی حسین د مارشال ورور په هره سواستفاده کی ولاړ و چی کابل بانک یې یو مثال دی.

په رېښتیا ټولي ناخوالي، چی تاریخ یې یادونه کوی، لکه چی د ربانی په وخت کی پردی هیواد راغلل، اوس یې هم د کابل د زړه غونډی په مرگ هم ونیول. د ده وخت کي ان تجزی خطر موجود و. ورسره پدې نا خوالوکی، جنرال عبدالرشید دوستم، استاد سیاف، عبدالعلی مزاری څنگ ته ولاړو. ترڅو د (شر او فساد) چپغه پورته شوه.

کله چی ملا محمد عمر را ورسید. دوی ټوله اواره. او وطن د لنډ مهاله ډپاره د دوی د شر او فساد نه وژغورل شو. گر چه گلبدین حکمتیار د رباني د خود سری جلوگیری کوله. کله کله به یې راکت ورته حواله کوله، مگر غوڅ حرکت د ملا عمر و، چی دوی د وطنه وتبنتی ته اړشول.

رباني تر دي اندازه محیل و ، چی هڅه یې وه چی د بن کنفرانس هم خراب و مختل کړي او د حامد کرزی درا تگ مخه ونیسی. کله دا پلمه او کله دا پلمه رامنځ ته کړي، البته پدې کی د محمد یونس قانونی، چی اوضاع او د امریکا او غریبانو په وضعه پوه شو تصمیم اغیزه من واقع شو. د ده قصد همدا و، چی وطن بیا په بحران کی ډوب کړي، مگر نور چا مجال ورنکړي. ضرورت و، چی طالب نور ختم شی. طالب و وهل شو، البته پلمه یې هغه د (11سپتمبر) و. داخلی بیا امتیاز هغه یوه ډلی ته ورسید، چی د رباني په وخت کي په لاس کي و، مگر د بن کنفرانس عملي سو.

داخلي د جهاد په نامه نه، ولي چي جهاد يوه عمومي پروسه وه. دا خلی د مقاومت نغاړه رامنځ ته سوله او امتیازونه، څو کي گاني، غصیونه، قدرت او ثروت، وپارونه ټوله ورسره مل و، کومه مرحله چي پنجشیر د طالب سره مقابله کړیوه. په حقیقت د افغانستان فاتح او د طالبانو نسکوریدل b16 او b52 و، نه شمال تالوالي، مگر امتیاز تالوالو واخیست.

د حامد کرزی دور پیل شو. هغه کسان، هغه څیري او هغه سالنگي، امان الله گنر، حاجي الماس، حاجي قدير، جنرال اسمعیل خان، بسم الله خان، امرالله صالح، عارف سروري، مارشال، یونس قانوني او داکتر عبدالله چي تر پخوا نور هم تیز او تیزتر شوي و. د هیواد ښارگونه يي په منگولوکي ونيول. ټوله مادي او معنوي امتیازونه او وپارونه په دوی پوري ورپټ شول.

گر چي د نړیوالی ټولنی طرحه د اوه، چي هیواد، سوکه، سوکه د مدنیت، قانون او عدالت خواته سوق شي. د یوناما دفتر جوړ شو. د وسلو ټولول، DDR او دایاک پروسه پیل شو. مگر په شمال کي دا پروژه ناکامه و، غصب، زورگوي دوام و موند.

په شمال کي د پښتنو مخکي ونيول شوي، وسله تسلیم نه شول. ديو شمیر وطني خاينانو په مرسته د گاونډيانو لاسونه او فرهنگي يرغل نور هم شدت وموند.

د دي کتاب ليکنه مطلب ددی دور د فساد او شر ليکنه او تاريخ ته سپارل دی. او يا د دولت داری او فساد سره د مبارزي اجرائت او کرنی ليکل دی، چي څنگه په هر اړخ کي د فساد شتون دی او څنگه هيڅ يوه پروسه بيله درغلی مخ ته نه ولاړه. ديموکراسي د ناکامي سره مخ شول، ان ټاکنوکي د شومه پيدی په څرگند ډول شتون درلود. د ۱۶ دوری د ولسی جرگی انتخابات د درغليو ډک ټاکنی و، د ولسمشری دواړي دوری داعتراضو په څپوکي لاهو شول.

استاد عطا محمد نور به کله د موازی حکومت چيغی پورته کړي او امرالله صالح به د ارگ ننوتل او ترديوالونو د اوبنتولو د خپلی شبکي پواسطه اخطارونه صادرول. د 13 کالو ديموکراسي، شوراى ملی تفاهم، د مدنی ټولنی ټوله نادیده نيول، چي دا ټوله د شر او فساد منحوسه څیره ده.

د خدمتگار ورځپاڼه د امرالله صالح په هکله ليکلی: (چي ته د خودمختاره اداری يو ناکامه مشروى اوپه جعل او تڼویر کي سابقه لری، ان د 12 شهات نامه يي جعلی ده، د CIA سره ستا د خاصو اړيگو نه هر څوک خبر دی.)

کله چي کوم کس دا وایي، چي اوبه د سره خری دی، مطلب یوازی حامد کرزی نه دی، بلکه دده چهار اطرافيانو نه مطلب دی، مثلاً د ارمان ملی ورځپاڼه په 1388/9/30 نيټه کي ښاغلی رومان ليکی « اقای ريس جمهور خانه از پای بست ويران است» مطلب د نورو نه هم دی، نه یوازی حامد کرزی نه.

داچي کرزی به اکثره وخت ويل، چي دولت مشکل پخپله دولت دی. دا رښتیا خبره ده، مگر واکداران يي دا مطلب خان ته نه نیسی. د مارشال ورور حاجي عقيم په خیرخانه کي سپينه ورځ خپل تجارت شریک پر يوه وره خبره ووژی. وژنه په خود کشی بڼله شوه، کوم مرد میدان دی، چي دده څخه تحقیق او يا د طب عدلی نظر اخلی. حق العبدی يي حل شوه، کیسه ختم شول، خلک به اعتراض کوی، چي ولی کرزی دداسی واقعاتو تعقیب نکوی. دا هم باید وویل شي، چي وطن یوازی د کرزی نه دی، هر لوی او واړه په وطن باید د حق او عدالت پلوی وکړی، ایا که دا پېښی تعقیب شي، نو مارشال به ارام کښی، که به تردی نور خطر هم رامنځ ته کړی؟

يو بل مثال: يو دادمی سرچینی بیان کاوه، چي جنرال عبدالمنان د کورنیو چارو د ترویرزم ريس ته د شهزاده سراى صراف شکایت او عرض وکړ، چي يو څوک يي تهديدوی او تری جزیه غواړی. پلان جوړ شو، صراف ته هدایت ورکړه شو، چي پیسي ورکړی، دوی به يي بالفعل ونیسی، سری یا ډاکو يو لک ډالر واخیستل، پولیسو په ملکي لباس کي تعقیب کړ، چي نور څوک ورسره دی او چیرته يي وړی، ترڅو ټوله شبکه کشف کړی، نفر شیرپورکی د بسم الله خان کورته ننوتی او په ډیر جرانت او خداى یی د خداى په امانی لاس وښوراوه. کومه قدرت به د بسم الله خان محمدی کورته چي هغه وخت لوی درستیژو، ورننوزی. یا د ضیاء مسعود ۷۰ ميلونه ډالر په غیر قانوني ډول په دوی کي کیر شول، اسناد يي نه درلوده، خان يي قرار ونيوي او خوله يي پټه کړه، پیسي هلته د ضبطیو په حال کي دي.

پدی هکله څو پاڼی وړاندی ښاغلی مبشر مضمون له لوستونکي پام بیا راگرخوم.

پدی باید پوه شو، چي د هیواد رفاه او پرمختگ، نه دمیس عینک اونه دشیرغان گاز پواسطه ممکن دي، بلکي شخصیتونه دی چي وطن به اباد کړی.

مگر کله چی چارواکی په فساد لړلی وی، دنور به څه هیله ولرو .

چی اسدالله خالد چی اصلی نوم یې عنایت الله دغزنی اوسیدونکی، د حاجي هاشم زوی او نری ملا یې درلوده، داتم ټولگی فارغ التحصیل. د داکتر نجیب خاد جذب او د مجاهدینو صفوفو ته ولیري. شیر علم د استاد سیاف قوماندان خوش کر. و سید علم دشیر علم ورورته یې خور ورکره. د مجاهدینو پوستوکی شپي سبا کولی، چی وروسته په مامور اسد مشهور شو، تیز او چالاکه انسان دی. خلیزاد سره یې اړیکي پیدا کړی، د امریکایانوپیام یې خان ته راوگرځول، دغزنی والی شو. قاچاق چی تر ټولوشتمنی دپاره لنډه لار ده، لاس پوری کړ، نیول سوی تریاق یې دغزنی پر حاجي محمد علی خرڅ کړه، بیا دکندهار والی سو. د طالبانووخک کی تاجکستان ته و تښتیدی، هلته دقاچاق په تور بندی شو. دوزیر دپاره لوړ تحصیلات په اساسی قانون کی اړین بلل شوی دی. نوموری دزدندان شپي په تحصیل کی ادعا وکړه، چی دولسي جرگی دخواست وکیل همایون خلقي، چي په اتحاد جماهري شوروی کی تحصیل کړی ؤ، په پارلمان کی تری وپوښتل، چی درس در نه ټپوس نه کومه، یوازی دخپل یو استاد نوم ووايه. داسی یې نه ؤ زده، مگر بیبا یې هم رایه یو وړي. لومړی دسرحداتواوبیاد امنیت ملی رئیس شو. بیکاره او بی کفایته دی، خرابه ځوانی یې تیره کړی ده. بی ناموسي یې په برملا ډول و. پدی لارکی چندان د چا پروا نکول. د پیسو په مقابل کی یې رايي واخیستي.

محمد حنیف اتمر : دخاد غړیتوب درلود. تحصیلات نلری پښه یې د جلال اباد په جنگ کی د مجاهدینو په جنگ کی د (الله اکبر) په گولی ولگیده. تیز او رند دی، په مهم وزارتونوکی یې دنده اجراکړه. څرنګه چی دخاد ترینګ او اصولی یې لیدلی، دیرژر M6 سره اړیکي ټینګی کړی. مادی او مالی حمایه یې څرکنده ده، دحق او عدالت گوند یې تاسیس کړ. عبدالجبار ثابت دده د سرچینه پیسو ټپوس وکړ، ترڅو هغه یې دگوند نه وشاره او ثابت صاحب هم د داکتر عبدالله و خواته ولغړیدی. شراو فساد بله د پارلمان د مدام العمر بیمه او امتیاز دی چی د خپل راتلونکی د پاره د مصونیت یو قانون پاس کړ، چی ددوي راتلونکی یې گړنتی کوله او دایمی معاش، بادیکارد، وسله او موتر به ورته حواله وای، مگر دا وړاندیز لومړی د مشرانو جرګي لخوا شوی ؤ. ولسي جرګي هم په غوڅ اکثریت تصویب کړ، مگر پدي هکله ددوي اخلاقو او ناورو گټو په هکله لیکنی راغلي، لکه د عدالت او رفا ورځپاڼي د چنګاڼی پر ۲۸ کال ۱۳۹۳ داسی لیکي: « این بار بالاخره تمام و فداکاری تام سر به استادان مقدس اختلاس، چپاول و غارت بیت الماللي فرود آورد، و قلا ده ریا سرماییه اندوزی به گردن می اویزند.... » ثابت شد که پارلمان خانه ملت نه بلکی مرکز امن سود گرایي است .

او دا امتیازات د شریف الله کاموي لخوا جرګي ته وړاندي، چی په اکثریت په نیټه ۲۲/۴/۹۳ تصویب شو، مگر په انفرادي ډول چي به دي هر وکیل نه ټپوس وکړ، جواب یې داؤ، چی زه نه وم .

د وکیلانو غیر حاضری نور دوي ته کوم د شرم کار نه ؤ. داچی دوی په کال کی یوازی (۱۰۲) ورځي کار کاوه، بیا یې هم غیر حاضري کول او معاش یې پوره اخیست. کومه پټه خبره نه وه . په رشوت راغلي او په رشوت اخته، چی ولس ورته چورلمان نوم ورکړیدی اوچورلمان هغه دریمه قوه ده، چی خبرو پر ځای، بوتونه او بوتلونه وپښتل پکي دود دي. د گاونډیانو بریدونه او د امریکایانو مخالفت، حامد کرزی ملاحظاتو ته اړ ایست او د مشارکت ملی تر عنوان لاندي یو کمزوری حکومت په سرکی قرار درلود، چی خپل وزیرانو ورسره مخالفت او فریب کاوه .

دبلي خوا د پارلمان یې بندوباري او بدی اخیستل او د حکومت سره مخالفت دولت د پاره یوه لویه ستونزه وه، چی د ۸ صبح ورځپاڼه لیکي « نمایندگان برای ازاد درآمد شان کمیشن کار ودلالي مینمایند.... »

ان مانډگار د چنګاڼی پر ۲۳ کال ۹۳ د نمایندګانو پر ځای رباینډګان بللي دي.

مقصد فساد په هره برخه کی لیدل کیږي، لکه چي ویسا د غواي پر ۱۲ کال ۹۳ د کرومیات د تیزرو د ورځي ۲۰۰ ټنو قاچاق خیر لیکلي دي.

همدا ډول د ارمان ملي ورځپاڼې کې په نيټه د لنډې ۳۰ کال ۱۳۸۸ کې بناغلي خليل رومان د (نامه سرگشاہ عنواني رئيس جمهور) داسې ليکي: « برسېده شوه که ۱۰. ۱۵. ۲۰ سال این مامورين چه داشتند، که گردن ملت از ستم و ظلم ، بی امني، ارتشا و اختلاس ، فساد سياسي، مالي ، اداري، بي عدالتي به کلی شکسته است ... ».

ډيورتنی مطلب داهم بايد علاوه شی، چې د سيگار (اداره باز رئيس عمومي امريکا برای افغانستان) يو راپور د اقتصاد هفته په ورځ پاڼه کې نيټه ۲۲ تله، کال ۱۳۹۳ د (رازهای که فاش میشود) ليکي : چې ۱۰۴ ميليارد دلره حيف وميل شويدي او ۲۰۳ زرو ۸۲۴ قيصه اسلحه ورکه شويده .

د سرنوشت ورځپاڼه په نيټه ۱۳/۲/۹۳ داسې ليکي:

« د اداري فساد په پراختيا کې امريکايانو هم مرسته کوله ، چې پدې برخه کې د (بلومبرگ) ورځپاڼې راپور ډير مستند ليکل شويدي. او زياتوي، چې همدا قراردادونه، جنگسالارانو د پياوړتيا سبب شو او يوازې امنيتي کمپنيو ته امريکا دوه ميليارده ډالر ورکړيدي. »

حميد د عبدالرحيم وردک زوی د همدې امنيتي قرارداديانو نه دي، چې اوس د همدی درکه ميليارد شويدي. نوموړي کمپنی چې به د ناتو يا ايساف مالونه ليردول، دخپل پلار په مرسته به د اردو افرادو د هغو ساتنه او انتقال کاوه، مگر پيسې به حميدالله اخيستل.

کله چې په ارمان ملي په ۱۶/۲/۹۳ نيټه او خراغ هم پدې نيټه ليکي: « او کله چې د کابل بناوړال محمد يونس نوانديش او قيس حسن د ولسي جرگې استازي يو پر بل باندي د فساد تورونه ولگول، دلته دولسي جرگې رئيس عبدالرؤف ابراهيمي خبره هم راپورته شول ، چې د نوانديش په خبره ابراهيمي هم څو نمري مخکه غوښتل .»

دلته ډير شکايت پارلمان له غرو نه دی، چې پدې هکله وپسا ورځپاڼه په ۱۱/۴/۹۳ کې ليکي : « چې لوی قراردادونه ټوله د وکيلانو په لاس کې وي او يا ددوي د خپلوانو لخوا ... ». رشوت دود دي، هيڅ کار بيله رشوت نه اجراکيري، چې د ولس ملا يې خم کره. د سبا تشويش او د راتلونکي عدم تضمين يو لوی لامل دي، چې دولت پدې برخه کې هيڅ پام ندي نيولي .

۳ — زورواکي:

زورواکي د قانون د حاکميت د مخ نيوی لوی عامل دي. حکومت ددوي د اعمالو په مقابل کمزوري دي. دا هغه کسان دي، چې د زور په ځنگ د يو قوي نفوذ خاوندان دي. دا هغه کسان دي، چې هر يو يې لوی نهنګ غوندي دي، دحکومت د اجراتو مخه نيسي، لکه احمد ولي کرزی، استاد رباني، استاد سياف، مارشال فهيم، جنرال محمد اسمعيل خان ، استاد عطا محمد نور، جنرال دوستم، محمد کریم خليلي، استاد حاجي محمد محقق او څو تنه نور زورواکان او ددوي خپلوان او کورني.

د قدرت متعدد مرکزونه دي، چی د خپلو گټو د پاره ملي گټې په اسانه قربانوي، د ملي پروژو مخ نيسي، امتياز غواړي او يا بايد ورسره شريک شي. مثلاً د بريښنا په عايد کې شريکان دي، که نه د برق لين پري کوي. د ميايل د شرکتو نه خپل حق غواړي، د امنيت په خرابولو کې لاس لري. په ډيرو ځايونو کې د طالبانو سره شريک دي. همدا زورواکان داد لري، د طالبانو تر نامه لاندې هر جنايت ته لاس اچوي او پدې ډول خپل حريفان هم ټکوي. حريفانو ته توطيې جوړوي، د نفوذ نه

کار اخلي. په عمومي ډول زورواکان د زور منبع څلور ډوله ده: ۱- تفکسالار، ۲- وکیل، ۳- لورپوري دولتي چارواکي، ۴- منفین.

ددې ډلې نه منفین لکه پرازیت دنورو د خوا نه تغذیه کيږي. غلا او جزگيري کوي. پدې درو نورو ډلو پوري چسپیدلي دي. دهغو تر لاسه ورته راوړي، لوی عمده کمال يې د خولی صفایي ده. په کمیشن کاری ژوند کوي. په جاسوسي هم نه شمیري، پر دې زورواکانو باندي هیڅ قانوني امر پر اجرا کیدای نشي. د دوي د موافقي نه په غیر یوه عمراني او بازسازي پروژه عملي نده. او یا ددوي امتیاز باید پکې پروت وي. البته دا لیوان لکه حاجي ظاهر قدیر، الله گل مجاهد، ملا تره خیل، ملا شیرمحمد اخند، کریم براوي، امان الله کنړ، ملا عزت، حاجي الماس، حاجي احمد خان سمنگاني او نور، په هر ولایت کي داسي لیوان شته، چي د نورو غوښی خوري، دانسانانو مرگ ورته عادي کار بریښي. دغه لاملونه یو بل ته لاس ورکړي، چي د شر او فساد د یو بوي ناکه چنل بند جوړ وي، چي د خپلو کتو په خاطر د هر ډول پرمختگ او د ولس د سوکالي مخه نیسي او آن د دولت مشربه ویل چي ماته کاسه مي په لاس کي نیولي وه، چي تر دې خايه مي را ورسول. چي همدا ډول هم وه.

هر دم د خطر سره مخامخ ؤ، ددې کسانو سره هیڅ ډول ملي او اخلاقي حساس نشته، هر ډول جنایت او ملي خیانت ته د خپلو کتو د پاره چمتو دي. زمان او وروڼه يې د هر امتیاز خاوندان دي.

(ماته کاسه هغه کاسه ده، چي د ۲۰۰۹ کال د ریاست جمهوري د کمپاین په وخت کي د یوي منظرې په ترڅ کي بناغلي حامد کرزي د ملاحظاتو د ساتلو په هکله وویل).

لکه چي وايي: دولت عبارت د نفوس(ولس)، جغرافیا(مځکه)، زور او وقت ولري، چي خپل مقررات او غوښتنې تطبیق کرای شي، مگر زموږ هیواد کي دا دریم عنصر کم او ناقص دي. دولت خپل قوانین او مقررات نشي عملي کولای. ډیري سیمي نا امن دي او په ډیرو سیمو کي زورواکي او منتفین د مقرراتو مانع کيږي. نوی دولت لا تراوسه ندې جوړ شوی. دا هر یوه د مافیا او دغلو ټولگي پر خان راټوله کړی، چي د یوي خوا ځان په ساتي او د بلې خوا د نورو د تهدید وژنو او غیر قانوني اعمالو د اجرا قومندي ته چمتو ولاړ دي. وسله وال کسان لري، لاري بند وي.

دا جنایي ټولگي د خان او یا رهبر، ریښي جوړه وي. خان پر دوي تکیه دي، هغه دده دپاره جنایات تر سره کوي، مگر رهبر مادي او ددوي سیاسي حمایه کوي. دا مافیایي تشکیل دي، چي د یو دبل لازم او ملزم دي.

دغه هر یوه رهبر او یا مشر په لسگونو وژنو او د بشر د حقوقو ناقضان دي، چي حامد کرزی د مدارا نه کار واخیست او ملاحظات يې ساتل، د حکومت زور نه په رسیدی، غوڅ اجراء نه لیدل کیدل او سازمان یافته ډول لري.

حامد کرزي هڅه دا ؤ، چي د مافیا يې کړی، دنامشروع قدرت د لاس راوړلو نه يې مخنیوي وکړی او سیاسي استقامت ته سوق کړي، چي ولسی او مشرانو جرگي ته ورمات شول، ځينو ته يې د مشاور وزیر مقام ورکړ، مگر دوی بالاخره لاري ته نه راغلل، بلکي دواړي لاري خپلي کړی لکه، امان الله کنړ، ملا عزت، احمدخان سمنگاني، یونس قانوني، استاد محقق، استاد رباني، استاد سیاف، ملا تاج محمد، حاجي ظاهر قدیر، ملا تره خیل، الله گل مجاهد، او نور شورا ته راغلل، مگر اصلاح نشول، اوس دواړي غاري خپلي کړي او په دولت کي متعدد قدرتونه او یا واره، واره قدرتونو مرکزونه جوړ کړل.

زموږ هيواد هيڅ ډول په داخل کې سياسي ناقراري نشته، کمونستان مات شول، بهرني پښتوانه او مرېي بي پخپله له منځه ولاړل. بهرني عوامل لکه ګاونډيان دي چې د نا اراميو لامل ګرځيدلي دي او وسيله يي همدا سرزوران دي.

نو زورواکي د همدې حالت نه ګټه پورته کوي. د قانون حاکميت يې خدشه داره کړی او د پرمختګ مخه نيولي ده او دجرمونو د ارتکاب عاملين دي. مافيايي کړی جوړه کړيده او د عدالت مخه نيسي، ظلم رواج کړيدی او دولت يې تر اخيري کچې بي اعتباره کړيدي.

ولس قانع او صابره قوم دی، کور، کپړه، ډوډی نه غواړي، اما دا وايي چې ظلم بايد ورسره ونه شي. همدا د قدرت متعدد مرکزونه چې بدماشان پر راټول، تهديد د نورو د ازار سبب ګرځي، چې ولس ورته (کله خوران) وايی، کوم چې هند او پاکستان کې (ډاکو) ورته وايي.

دا کسان دومره امکانات لري، چې آن مديا ته يي هم لاس ور واچاوه، هر يو يې ټلويزون لري، لکه نورين، ميترا، دعوت، او فردا داسي نور دي .

ددې مافيايي کړی، چې د جهاد نه،تغییر شکل ور کړ، ځيني يې په دولتي قدرت کې ورګډ کړل، چې د دولتي حيثيت په چوکات کې به دا صلاح لار ونيسي، مګر ګټه يې ونه رسول. استاد محمد کريم خليلي، محمد قسيم فهيم، جنرال محمد اسمعيل خان، استاد عطا محمد نور، حاجي قدیر، دوی هغه زورواکي او مافيايي خوښو ته دوام ورکړ. کوم کسان چې په علم او اخلاقو اراسته و، عملاً يې په جهاد کې برخه وانخستل او کلاشينکوف يې په لاس کې نه و نيولي، د خدمت چانس يې نه ورکاوه او دهغو د پاره په اتلامي دولت کې ځای نه و. دا دولت يوازي د مجاهدينو حق و، يوازي توپکسالارانو د پاره ځای دي.

د زورواکانو بل خصوصيت داو، چې په دولت کې دهر تنظيم او يا هر قوم سهم او برخه معلومه وه، چې د هغه مربوطه قوم و مشر ته په اطاعت مکلف و، نه ولس مشر او يا مرکزي حکومت ته. او په ښکاره به يې ويل، چې دا وزارت د فلاني قوم دی او ځان به يې مرکزي حکومت ته مسؤل نه باله .

دا د قدرت متعدد مرکزونه د مرکزي دولت د کمزوري لامل ګرځيدلي. دبلي خوا څلور سرحدونه خلاص او کنترول نشته. چې د قانون تطبيق نه ټينټي. دطالب جنګ هم امنيتي ځواکو نه مصروف ساتلي او د طالب سره په جنګ کې بوخت دي، اصلي دنده تري پاته ده. د حکومت غوڅ اجراء نه کول هم دا د زورواکانو مداخله وه. زورواکان عبارت دي د لورپوړو چارواکو، توپکسالارانو، وکیل او سناتور او متنفذين دي. توپک سالار د جهاد پخواني قومندانان دي، متنفذين يا قومي مشران دي او يا سرمايداران. يو ډبل ګټي ساتي او لاس د ولس پر ضد يوکړيدي. همدا لږ کسانو ولس ګروګان نيولي دي. د وکیل او يا توپکسالار، قومي مشران او سرمايدار ددوي تر سيوري لاندې نيولي دي او دا ددوي مالي اړتياوي رفع کوي او تقريباً جزبه ورکوي، ترڅو ځان او سرمايه وساتي، البته دا دري ډلي د سرمايدارانو د بلا او د قوانينو مخ ته ولاړ دي. همدا سبب دي چې فساد عمومي دي او عدالت نه تطبيق کيږي. کله چې مور متنفيد وايو، يوه پرازيت ډوله طبقه ده، چې د نورو د ګټو نه ژوند کوي.

بدماشان او زورواکان دي چې زور، واسطه، او وسيله چلوي او د تهديد، تطميع نه کار اخلي، سپين سترګي او بدماشي کوي، د خرابي لامل دي، مافيا يې سازمان دي.

متنفذين پخوا هم وه، چې د کمونستي رژيم سره څه ضعيغه شول، اما بيخي له منځه نه ولاړل. د طالبانو په وخت کې يې په داخل کې سر نشوای پورته کولای، پوره پټ شول. همدا طبقې او ډلي دي، چې قانون پري يو ډول نه تطبيق کيږي او د

بديختي لامل دي. په ټولنه كې برابرې نشته. زورواكي كله، كله خپل موقبت تبديلي وي. توپكسالار دي، كله چارواكي شي او يا چارواكي دي، كله وكيل شي او يا په وكيل پوري و تړل شي.

دا لړۍ داسې دوام لري، خان او منتفېذ ، وكيل جوړوي او وكيل وزير جوړوي، نو ارومړه به دا كړۍ ديو بل گټي ساتي. همدا وجهه ده چې زموږ ديموكراسي بي خونده شوه.

چوكي پر قومي اصولو او خواستو باندې وپش و، نه پر معيارونو باندې. كه به يو وزارت د پښتنو و، بل بايد د تاجك قوم استحقاق رسېدي، يا د ازبک او هزاره، دي ته به يې قومي مشاركت او تركيب باله، اما ضرر يې په اداري لحاظ ډير و. گرچه په لنډ مهاله او بيا انتقالې دوره كې كليدي وزارتونه ټوله په شمالي ټلوالو تاجك (پنچشيريانو) پوري اړه درلوده، لكه وزير دفاع مارشال فهيم، كورنيو چارو وزارت محمد بونس قانوني، بهرنيو چارو وزارت داکتر عبدالله، لوی څارنوال محمود دقيق، امنيت ملي لومړی انجنير محمد عارف سروري او بيا وروسته امر الله صالح و.

دټاکنو وروسته خو کله چې کرزی ولسمشر شو، نو بيا يې څه اصلاحات راوستل. زورواکی پدې کچه جدي و، چې د ۲۰۱۴ کال ټاکنو کې داکتر محمد اشرف غني شعار و، چې سهامي غوندي حکومت به جوړ نکړي، کله چې بريالی شو. د ټول ټاکنو د کميسيون د اعلان له مخې يې ۵۷ په سلو کې راي وگټلې، مگر ارشو، چې داکتر عبدالله ته سهم ورکړي. دلته بله نړۍ ده او بل نظام چليري. زورواكي حق ده، نو د استاد عطا نور اخطارونو ځای ونیوي، چې کله به يې عدم اطاعت اعلان کړ، کله موازي حکومت. د حامد کرزی پر هر چا نظر و او پر هر چا يې لاس راتيراوه. ۷۵ نفر چې قومي مشران او يا جهادي شخصيتونه وه، د مشاور وزير په حيث په دربار کې ځای ورکړی، چې ځيني يې د ديني علما په نامه هم د علما سراسري شورا په نامه راټول کړي وه.

د هيواد په اساسي قانون کې د وزير، د بهرنيو چارو د وزارت کارکونکو او افسرانو نه دخارجی بنځو واده منع شويو. دا دهيواد د لومړۍ کس دپاره، چا دا لغوه نشوای کولای. دا يو احتياطي تدبير و. ملي احساس همدا وي، چې د وطن انسانان لا څه، بلکې کانی او بوټي يې هم پر گران وي. هيواد کې هم بنکلي او اخلاقي پر معيارو برابر انسانان موندل کيدای شي. په هر صورت دا د داکتر صاحب نصيب او قسمت و او يا خپل کار، مگر دځينو سره دا تشويش شته، چې محترمه بي بي گل (رولا) د يو داسې سيمي راغلي ده، چې هلته د مוסاد نفوذ ډير دی. موږ په دې مثل (زړه چې مين شي بنايست نه غواړي، خوب چې راشي بالښت نه غواړي) بسنه کوو.

داکتر محمد اشرف غني احمدزي چې د احمدزی پسوند ليري کيدل غواړي، غوڅ اقدام، سخت دريځ، دقانون او عدالت په تطبيق کې قاطع دي، البته قانون د خبر په مانا دی او عدالت راوړي، مگر دده مخ ته غرونه، دريابونه او رودونه دي او د تطبيق طريقه يې تدبيره بنکاري. داسې معلوميري چې د افغانستان په جغرافيه کې نمره کمه ده. دريځ يې د تانيد وړ دي، که وشي. دي ته چې دی پخپله پام وکړي، چې د چا پر اوږو راغلي. زموږ يو بل بنه پيژنو، که څه هم بی وسه يوو. جنرال عبدالرشید دوستم، محمد حنيف اتمر، حاجي دين محمد او داکتر حضرت عمر زاخيلوال په ټولنه کې پيژندل شوي څيري دي. هر يو يې جلا سابقه لري.

داکتر احمدزی په کمپاين کې ويل، چې سهمي شرکت نه جوړي. ايا (وحدت ملي) د سهمي شرکت په مانا ندي؟ زور ته تسليم شو؟ ولي يې نشوای کولای چې استاد عطا محمد نور لاري ته راولي. دا وایم، نشي چې تر بد، بتره خواته تيل وهل شوو. دا نيم بند نظام چې بايد تدريجي رشد وکړي. د پخوا په شان نور هم خراب شي، ولي چې د افراط خوا ته يې لنگر

دي. خلگ وايي چي ډاکټر د معدي تکليف لري او نيمه معده يي نشته، يوازيني داخلي ارگان دي، چي نيغه په نيغه د عصاب سره ، سر او کار او رابطه لري، عصاب پر روح او روان تائير لري، نو داسي بنکاري، چي ډاکټر صيب رواني تکليف لري. همدا ده چي وايي : (سليم عقل په سالم بدن کي دي).

زه دلته د ډيرو موضوعاتو له جملې نه چي ماته په لاس راغلي گرانو لوستونکو ته د مثال په توگه يو شمير وړاندي کوم. هر مامور چي د منفيديو د سپارش پر بنا که حساب په نقده کي نه وي خلاص شوي يعني د قومي ، تنظيمي او يا نورو اړيکو پر بنا مقرر شوي وي، خپل حق په مياشتني او د ضرورت په وخت کي او يا په کلني معياد کي ادا کوي. مثلاً : زري کروزين ورکوي ، کور ورته جوړه وي او نقدي په نقدو ور مجرا کوي. همدا سبب دي چي نور د اداري زور نه په رسيري. مامور په خطر جمعي سره خپل ژوند مخ ته وري.

له کانونو څخه غیر قانوني ایستې

دالمان غږ راډیو د ۱۳۹۲ کال دمرغومي په دریمه نیټه یو رپورټ خپور کړ، چې په کې ویل شویډي:

" نن ورځ په ډیره غټه پیمانته دافغانستان کانونه، د لاریو موټرو په ذریعه له هیواد څخه ایستل کیږي، ځکه خو دافغانستان په طبعي زیرمو د څارني شبکه دهغو افرادو او شرکتونو په وړاندي د جدي کړنو غوښتنه کوي، چې په خپل سر او په غیرقانوني توگه کانونه راباسي."

حسین سیرت په دې اړه یو رپورټ لیکلي چې ستاسو پام ورته را اړوو.

دهیواد په کانونو دڅارني شبکه وایي، چې هره ورځ په زرگونو ټنه کاني توکي، دډبرو سکاره، کرومایت قیمتي ډبري، دمرمر ډبري، او نور کاني توکي په غیر قانوني ډول له کانونو څخه ایستل کیږي.

دهیواد په کاني توکو دڅارني شبکې غړي جاوید نوراني په کابل کې په یوه خبري غونډه کې وویل: "دفساد پدیده په افغانستان کې دنه کنټرولیدو په ډول د ټولني په ټولو برخو کې رېښه لري او په هرځای کې چې د اقتصادي عاید خبره کیږي، په هغه ځای کې خامخا دفساد نښي ویني او دکانونوزیاتره ایستني دلورپورو چارواکو له ملاتړ څخه پرته له امکان څخه لیري بریښي."

پرطبعي زیرمو دڅارني مسوولین وایي چې د افغانستان په یوزرو څلورسوه سیمو کې، شرکتونه او افراد دکانونو څخه په را ایستونکو توکو لگیا دي، چې د هغوي له دغه غیر قانوني کارڅخه مخنیوي نه کیږي.

دغه شبکه وایي، چې د کابل په شاوخوا کې له دري اویا کانونو څخه دغیر قانوني ایستنو کار جریان لري او دغه راز دسمنگانو په دري سوه شپږ اویا برخو کې دا گړی په غیر قانوني ډول له کانونو څخه ایستني دوام لري.

دنوموړي شبکې غړي په ډاگه کوي، چې دوي د بوشمیر اشخاصو نوم لږ په لاس کې لري چې په هغې کې دغیرقانونی معدن کارانو نومونه شته، چې دغه لیست هیڅکله هم د افغانستان د حکومت له خوا په ډاگه نه شو.

دغه راز په طبعي زیرمو د څارني شبکې مسؤل محمد تواب ستانکزي، په دغه غونډه کې وویل: هغه اشخاص چې له سیاسي اړخه مطرح نه دي، دهغوي نومونه په ډاگه شوي خو هغه اشخاص چې له سیاسي اړخه مطرح دي مور کولاي شو، چې د هغوي نومونه وانه څلو ولي بي نه شواخیستلای ځکه چې د هغوي نوم لږ په دولت کې پټ پاتې شویډي. دغه نوم لږ یوکال دمخه جوړ شوي او دکانونو وزارت لخوا دچارو اداري ته استول شویډي، چې بنایي دهغوي نومونه په ډاگه شوي وای.

دغه شبکه وایي چې ددغو کانونو غیرقانوني را ایستلو څخه د میاشتې له شپږو څخه تر اوو ملیونو ډالرو پوري رسیري چې دافغانستان دولت په زیان دي .

مثال (۲)

جان سپکو ویلي دي چي دافغانستان له یوه بانکي حساب پنځوس ملیونه ډالر ورک شويدي

ویسا ورځپاڼي دخپلي ۱۳۹۲ کال دغوايي دمیاشتي دیوبیشتمی گڼه کي د رښیو په حواله لیکلي دي، چي د افغانستان دبیا رغاونو په چاروکي د امریکا عمومي سر مفتش وایي چي د امریکا د متحده ایالتونو د مرستیي له پیسو څخه د افغانستان له یوه بانکي حساب څخه ورکي شويدي.

دافغانستان د بیارغاونو په چارو کي دامریکا د پلټني عمومي اداره یا سټیگار وایي: (چي د امریکا د مرستو څخه پنځوس ملیونه ډالر چي په یوه بانکي حساب کي یي تیرکال پیداکړي وو دفعتاً ورک شويدي)، په داسي حال کي چي دغه بانکي حساب دافغانستان حکومت ترڅارني لاندی وو. دامریکا ځانگړي سر مفتش په یوه وینا کي له دي مطلب څخه پرده پورته کړه او دافغانستان حکومت یي په دي تورن کړي چي له نیټ پوري څخه ترلور پورو کارمندانو یي په فسادکي لاس لري. دازادي راډیو له رپورت سره سم د امریکایي مالیه ورکونکو د پیسو حیف او میل په اړوند اخطار ورکړ او ادعا یي وکړه، وروسته له هغه چي دافغانستان حکومت دنومورو پیسو بانکي حساب په کنگل کیدو موظف شو، ملیونونه ډالره ورک شول. دامریکا دخانگړي سر پلټونکي د امریکن فونډیشن په نامه یوي موسیسي ته وینا کوله وویل: په لنډه توگه وایم چي پنځوس ملیونو ډالرو په حدودو کي غلا شوي پیسي دافغانستان په یوه بانکي حساب کي ساتل شوي وي، پېژندلي دي. دنوموري په وینا مور دامریکا د متحده ایالتونو د محکمي حکم په لاس کي درلود چي له هغه سره سم د افغانستان حکومت دنومورو پیسو د لاسته راوړلو او ضبطولو موظف شوي وو.

اما متأسفانه څواووني وړاندی معلومه شوه چي دغه بانکي حساب د یو شمیر زورورو پیروکراتانو په واسطه دوباره پراښتل شوي او اووس دنومورو پیسو زیاته برخه ایستل شویده.

د سیگار مشرجان سپکو دغه راز وویل: دغه قضیه دیو زیات شمیر دغسي قضایاوو بیلگه ده چي دهغو له امله د امریکا حیاتي مرستی په تعلیق کي واچوي ، ترڅو پر کابل زور واچول شي چي دامریکا دمرستو په ساتنه کي لازم تدبیرونه تر لاس لاندی ونیسي.

ددرغلی یوه بیلگه

د یوې باخبرې سرچینې په حواله ویل شویږي چې په ۱۳۸۴ کال کې غلام دستگیر د نظام الدین زوي، چې عبدالرحیم د حاجي عبدالواحد د زوي درېوړي یې پر غاړه درلوده، د غلطو معلوماتو او درغلی په پایله کې چې گواکي ستاسو موټرونه د هرات د قول اردو قوماندانۍ ته په کرایه ورکوي، ددغې درغلی پایله داشوه چې د حاجي عبدالرحیم نه لس موټرونه اخلې.

نوموړي له یو څه مودې وروسته په دغه درغلی بسنه نه کوي او په دې بهانه چې د هرات د قول اردو قوماندانې خپل داغمه وسایط پلوري او له حاجي عبدالرحیم څخه ۷۲۲۵۰ ډالر ترلاسه کوي.

ددرغلی په دغه لړي کې د هرات د قول اردو د معاونیت د دفتر امر خالق نور دپادشا میرزوي هم له حاجي عبدالرحیم څخه سل زره ډالره واخلي.

کله چې حاجي عبدالرحیم پوهیږي چې ده ته غلام دستگیر او خالق نور دوکه ورکړي، نوموړی د څو عرض پاتو په ترڅ کې د هرات ولایت مقام ته وړاندې کوي او د نوموړو د درغلی ادعا کوي، چې دهمدې دعو له کبله موضوع ترڅیړني لاندې نیول کیږي او تورن کسان په خپل جرم اعتراف کوي، چې صرافان هم ددغو پیسو ورکړه غلام دستگیر او خالق نور ته تصدیق کوي.

دتحقیق پلاوي د غلام دستگیر او خالق نور دمسولیت په اړوند نظر ورکوي او د قضیې د څیړني پاتې د هرات ولایت د محکمي دعامه امنیت دیوان ته سپاري.

نوموړي دیوان په خپلي ۱۳۸۶ کال د زمري د میاشتې په یو دیرشمې نېټې په ۱۶۰ مه فیصله کې تورن غلام دستگیر او خالق نور په غیایي ډول په یو کال تنفیذي حبس محکوم اودغه راز غلام دستگیر په ۷۲۲۵۰ ډالر او خالق نور د سلو زرو ډالرو په ورکړي حکم کوي.

د کابل دمرکزي محبس د معلوماتو په ترڅ کې څرگندیږي، چې غلام دستگیر نوم د ټینټوني، له دېنمنانو سره دمرستي او دجعلي پیسو حیات له امله په شلو کلونو بند محکوم او په محبس کې شپې او ورځې تېروي.

په همدې بهیر کې د هرات ولایت د استنیاف دیوان خالق نور د پادشاه میرزوي په پنځو میاشتو حبس تعدیلوي او دغه راز دسلو زرو ډالرو په ورکړي حاجي عبدالرحیم ته حکم کوي، چې سزا کمه معلومیږي او محکمي د جرم نه غلط تعریف وکړ.

دپام وړ موضوع دلته داده چې رسمي او دولتي چارواکی هم په هرجنایات او جرم کې گډېدلو نه ډډه نه کوي.

او بل د موټرانو د کرایې په پلمه ډیر کسان همدا ډول نوپه شول، د کرایې په پلمه موټر د جواز سیر سره په لاس راوړي او بیا خرڅوي، چې دپولیسو د وخت ضایع کول او دخلکو دسرگرداني سبب گرځي او یو نوی جرم منځ ته راغلی.

ستا نه یو زوی غوږم

دیوي باوري با خبري سرچیني په رپورت کي راغلي دي: پرسپورمي جنسي تيري وشو، چي تر اوسه خورپیری . ددي درکه چي خدای زوی ورکړ، نوم بی عبدالکریم شو.

د ۱۳۸۹ کال د لړم دمیاشتي په اتلسمه نیټه ، یو تن چي ماهر اود تراب زوي دي اړوند مقاماتو ته خپل غوښتنلیک وړاندي کوي، چي لور بي د سپورمي په نامه د عبدالکبير رنجبر، دولسي جرگي پخواني استازي، رفیع، اوگی او رحمن الله په مرسته د یوه مخکنی پلان له مخي ، د خشوننت د کیسي تر نامه لاندې دکابل د ده سبز څخه ، د رحمن الله او دیوي بڼخي په مرسته چي هوگی نومیري ، د اوگی کورته بیول کیږي. او دیوي شپي له تیریدلو څخه وروسته کله چي عبدالکبير رنجبر ددي له پاره چي په راتلونکي کي له ستونزو سره مخامخ نه شي ، له خپل شخصي شناخت سره په گټي اخیستني نوموړي د بشري حقونو کمیسیون ته د اوگي په سلسله او دنوم د بدلولو (دیوه) معرفي کوي.

چي وروسته له یو څه مودي نوموړي د اوگي له خوا تسلیمیري او د عبدالکبير رنجبر کورته راوړل کیږي، د سپورمي د مالوماتو له مخي په کوکا کولا کي ورته شراب ورکول کیږي او وروسته د کبير رنجبر له خوا ورباندي جنسي تيري کیږي او اوگي له دغي قیصی خبره ده.

په رپوت کي زیاته شویده چي سپورمي له نښتولو وروسته چي د عبدالکبير رنجبر په لاس کي لویري هیڅ یوه امنیتي ارکان ته خبرنه ورکول کیږي او کورني ته یي هم نه سپارل کیږي.

سپورمي په دغو مړه وخت کي حامله او د رابعه بلخي په کلینیک کي ولادت کوي او ورکی دي. اوپه مکرویان کي داوگی په کور کي دبندي په ډول ساتي، کومه شپه چي دعیاشي محفل جوړ او شراب نوشي په عمومي ډول رامنځ ته کیږي، سپورمي وایي چي داکتر صاحب عبدالکبير رنجبر او خور بي راضیه نومي او نور هم موجود وه، سپورمي کیسه کوي چي زه بي نشه کړم، سهار چي راپورته شوم هرڅه بل ډول شویدي، تر څو پر رنجبرمي حمله وکړه چي په خوله کي مي ووهه، ترڅو ده دوه حلقې چلي (انگشتر) راوړاندي کړي، تر څو زما سره یي نکاح وکړه.

داکتر عبدالکبير رنجبر دولسي جرگي پخواني وکیل بل ډول کیسه کوي:

دحقوقو داکتر رنجبر پر سپورمي په اجباري زنا اقدام وکړ، که عدالت وي باید رجم شي، مگر دده جعلی نکاح خط محکمي په غیر عادلانه ډول ومنی. دده دامل دیغمان دعمل سره یوازی دا تفاوت لري، چي هغه دسته جمعي ؤ، مگر دا ده په انفرادي ډول اقدام وکړ.

داکتر صاحب وایي، چي سپورمي زما نه زوی غوښت، چي همدا سي یو گل مورکک پیداشو.

داکتر صاحب هغه کمونست دی، چي اسلامي او افغاني اصولي نه مني، نوموړی یوه روسی میرمن هم لري.

(چي سپورمي مي داوگی په کور کي وپیژندله، او زما نه یي یوه خاصه هیله وکړه ، چي زما نه یو زوي ولري.....).

چي داسي معلومیري کله چي موضوع رسوایي ته راوځي داکتر صاحب رنجبر نکاح رامنځ ته کوي، او بیا طلاق ورکوي.

او نکاح چي نه یي ملا معلوم دی او نه یي شاهد.

دمحکمي په ۲۸۳۱ — ۲۵/۷/۹۰ لمبر فيصله کي اجباري زنا، تهديد او اختطاف د برأنت حکم کيږي، استيناف او تميزيبي هم تائيد وي.

عبدالکبير رنجبر کله چي دکمونستي رژيم په پوهنتون کي استاد ؤ ، هغه وخت کي يي پريوي بلي يتيمي شاگرد دکورني کار ددرس په پلمه کورته غوښتي او بندي کړي يي وه، چي د ميراکبر خيبر لخوا دحزب نه وايستل شو. دهغه وخت محصله فخریه نوميدل، جنسي تيري وکړ.

ددي دپاره چي سپورمي ارامه شي، په ميکرويان کي ديو پارتمان وعده هم ورکړه، طبعاً چي عملي نشول. مير اکبر خدای دي بي وبخښي، تر فضيلتآب قاضی ښه ؤ، چي اقلاً دگوند نه داکتر رنجبر وايستی. او حق دعدالت په گوند کي دمحمد حنيف اتمر څنگ ته تر اوسه په جگه غاړه ناست وي.

مثال(۵)

دیوه پولیس دزړه حال

بي بي سي راديو ۱۳۹۲ کال د لېنډی د میاشتي ددیارلسمي نيتي په خپله ماښامنی خپرونه کي یو رپورټ او یوه مرکه خپره کړه چې په کي راغلي دي:

د روغتیا نړیوال سازمان په رپوټ کي لیکل شوي ، چې په جنوبي آسیا کي افغانستان فاسد ترین هیواد دي. ددغه رپوټ په حواله د آسیا په جنوبي، منځني آسیا هیوادونو کي افغانستان فاسد ترین هیواد په گوته شوي ، یاني ایران، پاکستان، هند، تاجکستان او ازبکستان د افغانستان په پرتله په ښه وضعیت کي قرار لري.

په هغو یو سلو اوه اويا هیوادونو کي ، چې فساد په کي څیرل شوي، افغانستان یو سلو پنځه او یایم او سومالیا د نوموړي لړ لیک په آخر او شمالي کوریا دریم ځای لري.

په نوموړي رپوټ کي راغلی ، چې د تاجکستان وضعیت یوه څه ښه شوي او په دغه برخه کي بدترین هیوادونه سوډان، جنوبي سوډان، لیبیا، ازبکستان، ترکمنستان او سوريي هیوادونه دي ، چې په وروستي مقام کي ځای لري.

خو دافغانستان فساد سره د مبارزې مالي او اداري مرستیال ښاغلی خرمجي دغه ارزونه نه مني او وایي چې دغه ارزونه په واقعیتونو ولاړه نه ده، دروغ هم اندازه لري، دا اداره هم لرلي ده، چې د فساد دفاع کوي.

دیوه پولیس مرکه وړاندي کوم:

د پولیسو یوه افسر چې وېي نه غوښتل خپل نوم واخلې وایي : چې یو ویشته کاله کبړي چې د پولیسو دنده اجرا کوي او څه موده وړاندي یې و غوښتل چې د ننګرهار په یوې ولسوالي کي د پولیسو قوماندان خان مقرر کړي. او دغه مقام ته درسیدلو په موخه یې غوښتل چې اته لس زره ډالره بډي ورکړي.

هغه په داسې حال کي چې دغه پیسې یې هم ورکړي پرځای یې بل څوک مقرر شو، ځکه هغه له ما نه زیاتي پیسې دکورنیو چارو وزارت چارواکو ته ورکړيدي.

له هغه نه مې وپوښتل، بډي یې ورکړي؟ ځواب یې راکړ چې بلي، زه مجبور شوم چې دري ځله دولسوالبو د قومندان په توګه کاروکړم. او دري واړه زه دپیسو ورکړي ته آماده وم، چې زه باید پیسې ورکړم، پرته له هغه نه ماته اونه زما مسلک ته ، چې د پولیسو لیسانس یم اونه زما یوویشته کلني کاري تجربې ته پام نه کړي.

پوښتنه: څومره پیسې دي ورکړي چې امنیتیه قوماندان شي؟

ځواب: هر ځل مې له پنځلس زرو تر شلو زرو ډالره ورکړي.

پوښتنه: دغه پیسې تا له کومه ځایه په لاس راوړي؟

ځواب: څرنگه چې ما یو ساختماني شرکت درلود، زه باید خپل مسلک ته د خپلو دغو امکاناتو څخه ګټه واخلم که څه هم زه یو پخواني او با تجربه افسر یم.

پوښتنه: تاسو چې پیسې ورکړي تر څو د ننګرهار ولایت په یوه ولسوالي کي امنیتیه قوماندان مقرر شي څرنگه نو تاسو پرځای بل څوک مقرر شو؟

ځواب: له ما څخه یې زیاتي پیسې ورکړي. وزارت لکه د راهنمایي معاملات غونډي دي.

پوښتنه: چاته او د وزارت کوم ځاي ته بايد پيسې ورکړل شي؟

ځواب: په کورنيو چارو وزارت کې، د پيژنتون عمومي رياست هرې شعبي ته بايد پيسې ورکړل شي.

پوښتنه: که تاسې وغواړي چې رتبه مو پورته ولاړه شي او امنيه قوماندان مقرر شي، څومره پيسې بايد ورکړي؟

ځواب: هر ولايت ځانته بيه لري، آن داچې ماته ويل شوي که اگر خواهش قومانداني امنيه داشته باشيد مثلاً فلاني ولايت ته دوه لکه ډالره، ننګرهار ته درې لکه ډالره، بدخشان يو لکه ډالره.

پوښتنه: تاسو ته يوه ډاډمن شخصي ويلي دي؟ يا په کوڅه او بازار کې مواړيدلي دي، چې امنيه قومانداني درې لکه او دوه لکه ډالره بيه لري؟

ځواب: به شخص خودم گفته شده دولک ډالر بدهيد، به فلاني ولايت و سه لک ډالر بدهيد براي فلاني ولايت.

پوښتنه: دغه پيسې پيژنتون اخلي يا تر هغه لور پوري لکه وزير، معين هغوته هم دغه پيسې رسيري؟

هغوي له يو بل سره پوره اړيکي لري، طبعاً بايد شل پنځلس زره خپله کميشن کار هم اخلي.

پوښتنه: يو څوک چې قوماندان د يوه ولايت مقرريزې ولي بايد پيسې ورکړي، حاصل يې څه شي دي او له دغه کار څخه څه گټه ترلاسه کوي؟

ځواب: طبعي ده چې شخصي موضوعات او ښه درآمد لري، هر مسلک خپلې لاري لري.

داوضع په قضا کې هم شته او په ترانسپورت، ماليې وزارت او تقريباً په ټولو ادارو کې دود دي.

دپوليسو پيژنتون باندي خپلو پوليسانو دانجنير ضرار احمد مقبل وخت کې د (رهنمايي معاملات) نوم ورکړي و. پورتنی مرکه واقعيت لري، هر وزير همدا ډول و. وزير هم اړ دی، چې د رابو په وخت کې او يا استحضاح کې د وکيلانو ناف ورغور کړي.

او پيسې په همدې ډول دخپلو زيرداستانو اخلي، زيرداستان هم بايد پيسې په همدې ډول پيدا کړي.

رنځ او عذاب بايد مظلوم ولس وکارې.

شركتونه دي خپل لگښتونه؛ په زكات كي حساب كړي! ؟

په هيواد كي كله چي د باد راوړو گټو هنگامه خپريري، نو د نورو ډول ډوكه بازيو او درغليو ترڅنگ ځيني ساختماني شركتونه هم دگټوله پاره مټي راانغاري او پرته له دي چي فكر وكړي له هغه چا سره چي قرار داد كوي د قرارداد صلاحيت لري او كه نه؟ خو په پټو سترگو په ساختماني كارونو لاس پوري او يوازي په دي بسنه كوي چي مقابل طرف بي خارجي اتباع دي او بس.

موضوع د څو مليونه ډالرو ده.

قضيه داسي پيل كيږي چي دفلپين دوه اتباع چي كلا ريتو او جي جي نوميري ، يو شمير پروژي چي له بهرنيو هيوادونو څخه بي تر لاسه كړي دي ، ددويم لاس افغاني شركتونو سره د آي سي آي شركت په نامه چي اصلاً په هغوي پوري هيڅ اړه نه پيداكوي، قراردادونه لاسليك كوي. كله چي افغاني ساختماني شركتونه چي دشرکت برق رساني غرب الكتریشن، شرکت سرک سازي اړوند، شرکت ساختماني عمران هرات باستان، شرکت ساختمان رفاه سعادت ، شرکت ساختمانی يو بي جي، شرکت ساختماني آريانا استحکام، شرکت ريل ايفل، لابراتوار مواد ساختماني او داحمد مرید په نامه دكارونو ۸۵ سلنه كارسرته رسوي. د پيسو غوښتنه له آي سي آي شركت څخه كوي، خو آي سي آي شركت د پيسو له وركړي څخه انكار كوي او په پاي كي داسي څرگنديږي، چي كلا ريتو او جي جي د نوموړي شركت عادي كاركونكي دي او دقراردادونو صلاحيت نه لري، كله چي محكمي ته موضوع راجع كيږي، دڅلورمي حوزي د ابتدائيه محكمي رياست په خپل ۱۳۹۲ كال د لړم د مياشتي د څورلسمي نيټي په دېرشمه گڼه قضايي قرار كي له دي امله، چي د نظامي موافقت نامي له مخي چي ايساف د نړيوالو ځواكونو او دافغانستان د مقاماتو سره لاسليك شوي البته د ۲۰۰۱ كال د دسامبر د مياشتي په پنځمه.

چي دالف د ضميمي لومړي برخه كي دريمه او څلورمه فقره كي بي داسي راغلي دي.

دريم بند: كه چيري د ايساف پرسونل او باله هغوي سره دمرسته كوونكو او حمايوي اشخاص ، كه چيري له هغوي څخه جرمي يا انطباضي پېښه رامنځته كيږي، هغوي دخپلو ملي عناصر و پوري اړوند دي او موقت اداره د غړو هيوادونو سره د قضايي فعاليت په برخه كه مرسته كوي.

څلورم بند: د ايساف او هغوي حمايوي پرسونل له نيولو اوبندي كولو څخه مصون دي او هغوي نه شي كولاي چي په افغانستان كي بي محاكمه كړي، او بايد فوراً خپلو هيوادونه ته يي واستوي نو له دي امله نوموړي محكمه په خپله ۱۳۹۲/۸/۱۴ پريكړه كي له دي امله چي د موافقي د دريمي او څلورمي فقري له امله درسيد كي صلاحيت نه لري پريكړه ونكړه، محكمي دقرارداد نه غلط تعبير را اخيستي دي. او افغاني شركت په نخود سپا پسي وليږل شو.

آن بهرنيان په مور باندي چنگاو دي، هيڅ عدالت او منطق دانه مني، چي پردي دي ډبل پيسي خوري، مگر مصونيت دي ولري. دا بايد بين المللي محكمي ته شكابت وشي.

د دایمننتو غلا

که دولت مخالفین په ترورو وژنو او بمې چاودونو لاس پورې کوي، نو دا د هر مخالف کړني دي چې غواړي په دغه ډول ځانونه دواک گډئ ته ورسوي، خو کله چې دولت په اډانه کې شامل اشخاص له دولتي دښوگانو څخه انفجاري توکي او پتافي باسي، نو دا دډيري انډینيني او دتامل وړ خبره ده، چې بنایي دډيو عادي قضیې په توگه ورته ونه کتل شي.

د باوري سرچینو په حواله د شیرغان د تفحصاتو رئیس قطب الدین قايم د ۱۳۹۲ کال دجنګاښ دمیاشتي په شلمه نیټه د قانون په نظر کې نیولو پرته په غیر رسمي وخت کې د سلطان کوټ دامر بسم الله په مرسته پنځوس صندوقه دایمننت، چې له هغو څخه په انفجارونو کې کار اخیستل کېږي د محسن په درېورۍ دالکس موټر په واسطه او دډیپو گانو د مدیر محمد فاروق په مرسته ایستل کېږي او دجنرال دوستم قوماندان ستارنومي ته سپارل کېږي. کله چې رسمیات رامنځ ته شوه، دایمننت مسترد شول.

دغه انفجاري توکي چې درې زره څلور سوه گرامه دایمننت له پتافيو سره کېږي، د تفحصاتو درنيس په مرسته معامله شویده. او دغه قضیه د شیرغان دابتدایه محکمې د ۵/ ۹/ ۱۳۹۲ فیصلي له امله چې گواکي دتحقیق اسناد بشپړ نه دي دوسیه یې بیرته مسترد شویده، ولي چې دوستم نه تحقیق ندی شوي.

دوستم نه څوک تحقیق نشي کولای، دا نور هم باید محکمه معاف کړي، دا یوه بهانه ده.

که څه هم د نوموړي موضوع د څارني او عدلي تعقیب په اړوند منډي ترري خورا چټکي وي، خو داسې اټکل کېږي چې په سیمه کې دزور واکانو د شتون له امله یې د عدلي تعقیب پروسه په ټپه درینلي او بیا چاسر ورباندې نه دي گړولي. کار پیژاندې وایي که چېرې دغې قضیې ته داروندو ارگانونو جدي پاملرنه ونه شي، دا به ډیرې زره بورنونکي پایلي ولري. په داسې حال کې چې زورواکان په سیمه کې وسله وال تشکیلات لري، نو د قانون تنفیذ ارگانونه نشي کولای چې په زور واکانو قانون تطبیق کړي او سرغړونکي سزا وویني.

مال ورک دي او غلا شویدي، غل یی هم معلوم دي. داچې جنرال عبدالرشید دوستم باندې دچاوس نه رسي، نو دانور هم باید معاف شي. که داسې ووايو، چې زورور حق لري، نو دکمزوری حق ولي نشته، هغه باید دقانون منگلو ته ورکړو. چې معافیت عمومي شي. زورور ته خدای زور ورکړي، باید سیالي ورسره ونه شي. وایي چې دگل د رویه، اغزي هم اوبه خوري.

په ټولنه کې قاضیان یوه مسخه شوی طبقه ده، چې ولس نه اعتماد پري کوي او نه ورته احترام.

داداري فساد د پاره عدم سياسي اراده

په هيوادکي په لوړه کچه ناوړه کتنه، او اداري فساد او رشو ته هغه وخت مطرح کيږي، چې په لوړه کچه يعني دلورپورو چارواکو لخوا پښتوانه ولری يا شریک وي او يا پخپله دده له خوا اجرا کيږي.

دا په داسي حال کي چي اداري فساد او اختلاس په نړيواله کچه دافغانستان پرستيز او حيثيت ته زيان اړولي او زموږ هيواد ته يي دفسادترين هيواد لقب ورکړيدي.

مورددي ادعا له پاره دفساد يوه بيلگه چي پايله يي تر وزير پوري رسيري. او دقانو له مخي څرنگه چي د لورپورو چارواکو څخه تحقيق، پلټنه دخانگرو محکمو له خو اسرته رسيري، نو زموږ په هيواد کي چي يو شمير وزيران په اختلاس او فساد تورن شويدي، تراوسه يي يو هم محاکمه او پوښتنه ور څخه نه ده شوي او داڅکه چي، زموږ يو زيات شمير وزيران او لور پوري چارواکي له بهرنيو هيوادونو سره تړاو لري، نو د قانون د تفهيز ارگانونه خو څه چي د جمهوري رياست مقام هم په زغرده د هغوي د محاکمي حکم کولاي نه شي.

دهغه باوري سرچيني د خبر له مخي چي زموږ لاسته راغلي داسي حکايت کوي: دافغانستان داسلامي جمهوريت دوزيرانو شورا د ۳۸ مي فصلي پر خلاف د هيواد د څلورو هوايي ډگرونو (کابل، هرات، مزار شريف او کندهار) په امنيتي تړون کي فساد او د پيسو حيف و ميل اودترانسپورت وزارت له وظيفوي واک څخه په تړون کي گټه اخيستنه له يوې کمپني سره چي د او ليف گروپ سره شوي په ډاکه شويدي.

په رپوټ کي څرگنده شويده، چي دداو طلبي په لومړي سرکي، د هوايي ډگرونو چاري، امر سټرينگ په ۷۶۳۶۴۲۵ امريکايي ډالرو، ايور گرين په ۶۰۹۲۵۰۰ ډالرو او اوليف گروپ په ۸۹۱۸۹۵۱ ډالرو لوړه بيه وړاندي کړي وه. دترانسپورت وزارت د خپل خان له پاره د حيف ميل زمينه برابروي او دري مياشتي وروسته دافره له خلاصولو وروسته ديوه مکتوب په ترڅ کي، له او ليف گروپ څخه غوښتنه کوي چي په خپله بيه کي کموالي راولي، چي دا په خپله د ناوړي کټي ثبوت بلل کيږي او يو جوړجاړي دي.

بله داچي دنوموړو څلورو هوايي ډگرونو تړون پرته له تفکيک څخه يو ډول شويدي چي دهر هوايي ډگرله پاره د شپږو مياشتو په بهير کي ۱۷۳۷۵۰۰ امريکايي ډالره، حال داچي د هوايي ډگرونو تر منځ زيات تفاوت شته.

دغه راز د ترانسپورت وزارت ددويم ځل له پاره د ۳۸ مي مادي پرخلاف چي په نهمه فقره کي راغلي دي: دهوانوردي دامنيت رياست جوړول په پرنسپ کي تاييد دي، دترانسپورت وزارت موظف دي ترڅو د هوا نوردي دامنيت تړون ديوه بل کال له پاره له دولتي بوجي څخه وروسته قطعي تړون دکلوبل شرکت سره لاسليک کړي، د ترانسپورت، کورنيو چارو اوماليي وزارتونه موظف دي، چي د امنيتي تخصصي او تخنيکي تدبيرونو په نيولو سره، د يوه کال په دوره کي، د هوانوردي امنيتي خدمتونه دترانسپورت وزارت او يابل ارگان ته وسپاري.

دترانسپورت وزارت د شخصي کټي له پاره بيا هم، د هوايي ډگرونو د امنيت چاره د ۲۰۱۳ د مي د مياشتي له اوومي څخه د ۲۰۱۴ کال د مي د مياشتي تراوومي پوري ديوه کال له پاره بيا هم د اوطلبي ته وړاندي کړ او دافرونو دخلاصولو په پايله

کي څرگنده شوه چي اوليف گروپ ۱۸۷۵۸۴۱۶ ډالر لوړه بيه او د ام سټرينگ کمپني ۱۳/۵ مليونه ډالر ديو شمير تخنيکي ماشينونو او وسايلو په گډون نيټه بيه وړاندي کړه او برنده وبلل شو.

خو بيا هم د ترانسپورت وزارت د شخصي گټي له پاره له اوليف گروپ څخه د مقرري پر خلاف غوښتنه کوي ، ترڅو په خپله بيه کي کموالي راولي، چي په پايله کي نوموړي گروپ د بيبي کموالي مني او د ترانسپورت وزير نجفي شخصاً سپارښتنه کوي چي له اوليف گروپ سره تړون دوام پيدا کړي او ديوه کال له پاره په ۱۳۵۷۳۳۰۰ امريکايي ډالره له اوليف گروپ سره تړون کيږي.

په دغه بهير کي هغه مامورين چي دفساد په برخه کي مخالفت کاوه ،د قانون پر خلاف له خپلودندو څخه د خدمتي په ډول نورو ادارو ته وليږل شول.

ددغي قضيي پلټل چي بنسايي د ترانسپورت له وزير نجفي څخه پوښتنه و شي. نو څرنگه چي په سريزه کي مو ورته اشاره وکړه چي د لوړ پوړو چارواکو څخه پوښتنه له يوې خوا د خانگرو څانگو رامنځته کولو اړتيا ده اوله بله اړخه په اداري فسادکي ښکېل يو شمير کړی چي د هغه ننگه کوي، نو بنسايي چي ددغي قضيي عدلي تعقيب او څارنه بي پايلې پاتي شي.

چاته له بداخلاقي څخه د لاس اخیستو نصیحت مه کوي، چي برخلیک مو وهل او ټکول کيږي

یوې ښځې چې ژرغونې حالت یې درلود او په زړه کې یې د غوسې علامې له ورايه معلومېدې، مخامخ شوم او ورڅخه مې وپوښتل چې موري خیریت خو به وي، ولي دې حالت خراب دي؟ هغې هیڅ ځواب رانکړ، خو ما بیا پوښتنه ځینې وکړه چې څه خبره ده؟ زه کولای شم چې له تاسره مرسته وکړم؟

زما دبیابیا غوښتنې له امله خپله د غوسې کیسه راته داسې پیل کړه، چې زما نوم قنډي گل او دمرحوم وکیل عبدالرحمن لوریم او همدلته په لومړي مکرویان کې اوسېږم. او د ۱۳۸۶ کال د کب د میاشتې پر پنځمه، د شپې پر څلور بجې شاجهان نومي له خپلې خور او وسله والو ساتونکو سره زموږ پرکور برید وکړ زما میره سید عبدالله او نیولوفر نومي لورمې، ووهل او وډبول او په وسله یې راته گواښ وکړ، چې وژنودې، چې دغه پېښه د بلاک اوسیدونکو او وکیل ته معلومه او آن داچې زما دمیره عریضه په امنیتي حوزه کې شته.

او دغه راز بیا ۱۳۸۶ / ۱۲ / ۱۹ نېټه دورځي څلور بجې وي، په داسې حال کې چې له موټر څخه کېښته کیدم دشالخوا په سوک سره پرسر ووهل شوم او پرځمکه پروتوم اووروسته د بي هوبنې په حالت کې بي په څپټه په چاقو ووهلم، چې په پایله کې ټپي او شفاخانې ته یوورل شوم او ټپونه مې عملیات شول، څلور سوه بستره بیزه روغتون کې بستروم، کله چې روغتون څخه ووتلم له هغه راهیسې معلول او معیوبه يم چې دغه برید دصفي الله د خاکسار زوي، عزیز شا د خواجه نظر او محمد عمر د حاجي فدا زوي له خوا چې د کابل اوسیدونکي دي، پرما وشو.

له دغې پېښې وروسته په ۱۳۸۷ / ۱ / ۱۶ نېټه نوموړو بیا هم زموږ پرکور برید وکړ او د کوردروازه یې ماته کړه اوزما میره یې په وژني وگواښاوه.

ددغو پېښو اصلي لامل دولسي جرگې غړي فوزیه کوفي ده، چې ما اوزما میره او خپلوانو هغې ته توصیه کوله چې خپل ناروا اړیکې له صفي الله نومي سره پرېکړه.

دیادولو ورده چې فوزیه کوفي پنځه کاله کیږي، چې صفي الله سره ناروا اړیکې لري چې زموږ ټول خپلوان له هغې څخه خبر دي. او زموږ دټولو د بي عزتي لامل شویدی.

له همدې امله فوزیې کوفي له ما څخه وغوښتل چې له خپل میره چې یو باعزت او باناموسه شخص دي طلاق واخلم په داسې حال کې چې نهه تنه او لادونه لرم.

څرنګه چې ما دنوموړي غوښتنه ونه منله له دغه مصیبت سره مخامخ شوم. د قنډي گلي بازخواست چا ونکړ.

دلته هم دزور او نفوذ موضوع مطرح ده. قنډی گلي یوې رسنۍ ته بیان وکړ، چې پدې هکله مې د شکایت پاڼه د ولسي جرگې رئیس ښاغلي یونس قانوني پر میز هم پرته ده. فوزیه پخپله په قاچاق کې لوی لاس درلود، آن د بدخشان د امنیتي قوماندانو په تغیر او تبدیل کې دې رول درلود. دوه ورونه یې په قاچاق کې بالفعل په بند محکوم شول.

دمخدرو توکو قاچاق او دقانون حاکمیت

د زور واکانو په وړاندې مبارزه بي پايې پاتې کيږي.

دهشت صبح ورځپاڼه دويکي ليکس د خپرونو پر بنیاد پخپله ۱۳۸۹ کال د ليندۍ د مياشتې د اووه وېشتمې گڼه کې د مخدرو توکو قاچاقبرانو د خلاصون تر عنوان لاندې ليکي: چې پام ورته اړول کيږي، کله چې باخبري سرچينې د هشت صبح ورځپاڼې لولي، نو په دغه برخه کې ځيرني پيل کوي او دې پايلې ته رسيږي، چې دمخدرو توکو په وړاندې دمبارزې رياست د ۱۲۳،۵۰۰ کيلوگرامو هير ونيو په گمان هر يو بلال احمد دو لي محمد زوي، سيد بيرک د سيد ميرزا زوي، امرالله محمد رحيم زوي، شهزاده دگل داوول گل زوي او شاملنگ د مختارزوي دبرخلیک له پاره دمخدرو توکو په وړاندې دمبارزې ځانگړی محکمې ته د شرعي انفصال له پاره سپارل کيږي. دغه محکمه په خپله ۱۴۰ - ۱۳۸۶/۸/۲ فيصله کې په اتفاقي توگه هريو په اته لسو کلونو بند او دوه مليونو افغانیو نقدي جریمې په جزا محکوم او شاه ملنگ بي په شپاړلسو کلونو تنقيذي بند او يو مليون لس زرو افغانیو جریمې په جزا محکوم کړل، خو په حکومت کې دځينو مافيايي کړيو د مداخلې له امله دهغوي جزا وپنل شوه.

په نوموړي دوسيه کې څرگنديږي چې دمخدرو توکو دقاچاق په برخه کې، داتمی سرحدې لوا قوماندان حاجي ظاهر قدير هم گډون لري چې تراوسه بي دناملومو د لایلو له امله له عدلي تعقيب څخه پاتې شويدي.

دنوموړي قضیې په تورنيول شوو کسانو د پلاوي د پوښتنې په ځواب کې ويلي وو، چې دوي قاچاقې توکي د حاجي ظاهر له کورڅخه بارول او تخار ته دده قومندانې ته ورل.

دنيوني پلاوي داهم څرگنده کړي وه چې بلال نومي د جنرال ظاهر د ترور زوي او په غير رسمي توگه بي د نظامي قطعي د سکرتر په توگه د جنرال ظاهر لخوا گمارل شوي و، ورته ويلي و چې له مور سره مرسته وکړئ او دمرستې په بدل کې درته سل زره ډالره درکوم او د شلو دقيقو په موده کې درته سپارم.

نوموړي چې دميانشتي شپږ زره افغاني تنخوا درلوده څرنگه بي کولاي شول، چې مور ته په شلودقيقو کې سل زره ډالره راکړي. له دې څخه جوتيري چې نوموړي سل زره ډالره دحاجي ظاهر لخوا په شلو دقيقو کې ترلاسه کول.

دنيوني پلاوي داهم ويلي وو، په هغه صندوق کې چې مخدره توکي ځاي پر ځاي کيدل، کيلي بي د حاجي ظاهر د ترور زوي بلال سره وه. نو دغه ډول په اثبات رسيږي چې د قاچاقبرانو سرداران په خپله مخدره توکي نه ليريدوي، بلکې دغه چاره په خپلو باوري کسانو د قاچاق ليريدونه پرمخ بيايي.

له دغو څرگندونو څخه دې پايلې ته رسيږو، چې قاچاقې توکي چې له ننګرهار څخه په حکومتي موټر کې و تارته هغه قوماندانې ته چې حاجي ظاهر بي قوماندان دي ليريدول کيږي. او داحقيقت په ډاگه کيږي چې د هيواد شمالي ولايتونه د قاچاقو د ليريدونې د گودر حيثيت لري.

په رپوټ کې زياته شويده چې د سرحدې اتمې لوا قوماندان حاجي ظاهر له خپلې واکوالۍ څخه په گټې اخيستنې سره، دوه تنه افسران هريو سيد اسدالله او محمد صادق چې ډير باوريې ورباندې درلود، د سوء استفادې او رشوت اخيستلو له پاره بي دشيرخان بندر په کميساری کې گمارلي وو چې هغه نقلیه واسطې چې دنوموړي بندر له لاري تاجکستان ته ليريدول کيږي

پرته له محصول څخه وليردوي او پيسې يې په خپلو جیبونو کې واچوي، داپه خپله بڼې چې نوموړي نه يوازې دقاچاقو په جرمونو کې لاس درلود بلکې په په مالي جرمونو کې يې هم لاس درلود.

کله حاجي ظاهر قدير نه دامريکا سفارت مربوطه څانگې تحقيق کاوه، ده به ژرل اوزاري به يې کولې او دابه يې ويل چې ټوله داکارکوي، لکه حاجي الماس، حاجي داؤد او مارشال فهيم او داسې نور.

دا دفساد او مافيايي کړيو د ځواکمنتيا يوه بيلگه ده چې قاچاق ورونکي بېنل کيږي او داسې څوک نشته چې قاچاق برانو اصلي کړی محاکمې ميز ته کش او سزا ورکړي، ولي چې حاجي دين محمد لري.

حاجي دين محمد دننگرهار والي پاته شويدې او دحاجي ظاهر تره دی.

په ملي دفاع وزارت کې يو قرارداد

تر څو چې په هيواد کې زورواکي او فساد مافيايي کړي شتون ولري هيڅکله به مجرمين د عدالت منگلو ته ونه سپارل شي او نه به هم قانون په هيواد کې پلي شي.

د ملي دفاع په وزارت کې د ۲۶ قلمو د فساد دوسيه ، چې جرمي وصف په کې څرگند دي تر اوسه يې عاملين په سرو سترگو کرزي او څوک ددې جوگه نه دي چې هغه محاکمه او دخپل جرم په سزا ورسول شي .

له دغې جرمي قضیې داسې اټکل کېږي بڼايي په نوموړي وزارت کې په لسگونو داسې نورې قضیې شتون ولري خو څوک يې د را برسیره کولو او پلټنې ځواک نه لري ځکه په نوموړي وزارت کې زورواکي حاکمه ده.

دباوري سرچينو په حواله،کله چې د ملي دفاع په وزارت کې د ۲۶ قلمو دقرارداد قضیه دولسي جرگې په کميسيون کې رابرسیره او دولسي جرگې د ملي دفاع د کميسيون غړي همایون، د ملي دفاع وزارت او له اداري فساد سره د مبارزې د عالي اداري رئيس عزيزالله لودين ترمنځ په اړودور بنده شوه نو د رسنيو دلاري د افغانستان ټولو خلکو غوړو ته ورسول شوه خو بيا يې د سزا په اړوند په رسنيو کې کوم څوک ونه لگيد.

دغه موضوع داسې شروع کېږي: کله چې د ملي دفاع وزارت د ۲۶ قلمو دارتيا وړ توکو بيه په مجموعي توگه (۵۶۲۳۸۳۴۳۲۰) افغاني چې له (۱۱۲۴۷۶۶۸۶) دالرو سره برابريږي . دقراردادو له پاره تيارېږي او ددغه وزارت د لوژستیک دارتيا د تثبيت له اداري څخه د ملي دفاع وزارت دپيريدلو رياست ته د ۲۳۴ گڼه ليک ۳/۲/۱۳۹۱ په ذريعه استول کېږي.

دپيرودني درياست دقراردادونو مديريت پرته له دي چې په نوموړي تعيين او تثبيت شوي بيه مسولانه کتنه وکړي او د هيواد لوري گټې په پام کې ونيسي اعلان ته سپاري، کله چې په ۳۱/۳/۱۳۹۱ د افرونو پاکتونه خلاصيري په هغې غونډه کې د ولسي جرگې ددفاعي کميسيون څلور تنه غړي هر يو همایون همایون ،شايسته باز ناصري ،الحاج فتح الله قيصاري او الحاج محمد اسمعيل محمدي هم گډون درلود. گرچه دوي دعوت نه دي، مگر د شخصي گټې پر بنا راغلي دي.

په دغه غونډه کې ۳۱ تنو گډون درلود . داسې وانگيرل شوه چې د کابل کرسنال شرکت ټيټه بيه به (۱۱۰) مليونو امريکايي دالره ده او د قرارداد گټونگي وگڼل شو.

د معلوماتو له مخې دولسي جرگې دا کسان دغه داوطلبې رڼه نه بولي او د ملي دفاع وزير ته سپارښتنه کوي چې بيا يې اعلان ته وسپاري. دا ځل دافرونو دخلاصولو غونډه کې ۳۷ شرکتونو گډون کړي وو.

په داسې حال کې د افر خلاصولو پروسې دوام درلود چې د فايف ستار شرکت چې ددو طلبانو له ډلې څخه وو او تضمين پيسې يې هم راوړي وي، له غونډې څخه وزي او له بيا راتلو سره له داوطلبې څخه خپله تيريدنه اعلاموي.

د ملي دفاع وزارت د پيريدلو رياست د تيريدني موضوع د وسلو او تهديد په گوته کوي. وروسته له تا ويلو او ما ويلو څخه د نوموړي شرکت تيريدنه مني پرته له دي چې افر يې خلاص شي او غونډه دوام مومي دا ځل هم دکابل کرسنال شرکت دونورو شرکتونو سره يو ځای چې دقيس روھيد او ارو په نامه ياديږي مشترکاً په ۳۳۸۷۷۸۸۷۳۸۰ چې د ۴۷۷۵۵۷۴۷ دالرو معادل دي يعنې د ۴۷ مليونو دالرو په شاوخوا کې له مخکنې بيې نه لږ گټونکي اعلانېږي .

په داسې حال کې چې ددواړو غونډو په بهیر کې کوم کمې او کیفې بدلون په کې نه و راغلي . خو دا ځل له فساد سره دمبارزې د عالي ادارې پلوي چې دافر خلاصولو په غونډه کې گډون درلود . دغه افر خلاصونه یې رڼه ونه بلله او غونډه یې د اعتراض په توگه پرېښوده او دغونډې رپوټ یې خپلې ادارې ته ورکړ .

سرېیره پردې دفايف ستار شرکت رئیس هم دافر خلاصونې غونډه رڼه ونه بلله او خپله عرض پانې یې له فساد سره د مبارزې عالي ادارې ته وسپارله . او د قضیې دڅیړنې غوښتنه یې وکړه .

له فساد سره د مبارزې عالي ادارې له ملي دفاع وزارت څخه وغوښتل چې د فايف ستار شرکت افر خلاص او یا بیا یې دداوطلبې له پاره اعلان ته وسپاري . چې بالاخره د ملي دفاع وزارت دغه پریکړه مني . خو په دغه ترڅ کې دداوطلبې برنده شرکتونه خپله عرض پانې دولسي جرگې دفاعي کمیسیون ته وړاندې کوي او دغه کرڼه غیر قانوني بولي . په دغه بهیر کې دولسي جرگې دد فاعې کمیسیون غړی محترم همایون او له فساد سره د مبارزې د عالي ادارې رئیس عزیز الله لودین تر منځ موضوع ترېخوالي پیدا کوي او یو بل په فساد تورن کوي .

بالاخره ددرېم ځل له پاره اعلان ته سپارل کېږی او د مالیې وزارت د تدارکاتو ریاست ته دنده سپارل کېږی ترڅو له خپلې لاری قرارداد وکړی ، په پای کې د ۲۶۰۸۸۰۴۸۸۰ افغانیو په ارزښت یانی ۷۷۸۹۸۲۵۰۰ افغانی په کمه بیه له دویم افر خلاصولو له غونډی څخه بیا هم د کابل کرسټال شرکت او شریکان یې برنده گنل کېږی .

په پای کې داسې ارزول کېږي چې د بېو له ابتدا څخه تر قرارداد پوري (۳۰۱۵۰۲۹۴۴۰) افغانی تفاوت راځي .

دیادونی ور ده چی دبدو اخیستل اوناورې گټي تر ټولو په قراردادو کې او بل په گمرکاتو کې شتون درلود او شتون لري ، مخنیوي هم ستونزمن او گټف یې ناممکن ښکاري . دا یو مثال و . په ټولو قراردادو کې همدا حال دي .

خو ښاغلی لودین پر ښاغلي همایون دناورې گټي ادعا لري ، برعکس ښاغلی همایون پر لودین ادعا لري .

په اداره کې چې په هره اندازه هیأت او هیأت بازي ډیره شوه ، په هغه اندازه به بدي هم اوچتي شي . هر هیأت به خپل حق غواړي . په ځینو مواردو کې متنفذو د کلاه برداري نه هم کار اخیست ، کله چې به په کار او یا معامله پوري اړه نه درلود او یا به د نفوذ نه کار اخیست ، واسطه به کېدي ، مثلاً د خولي په صفایي او چالاکی وعده ورکول ، د کابل د ولسي جرگې وکیل جمیل کرزی په یوه نامه او بل نامه د حاجي حفیظ الله صراف نه ۵۰ زره دالره پورته کرل او ورور یما کرزی د کابل بانک مرستیال خلیل فیروزی نه ۳ لکه دالره قرض واخیست .

وکیل میرداد نجرابي هم د بل زره کرزین تر لاسه کړ .

د اختلاس يوه نمونه

د باوري خبري سرچينو په حواله او د هغو گړدي ميزونو، چې د رسنيو په څپو کې خبري شوي، يو شمير ژورنالستانو دپته ملا وتړله تر څو د جمال الدين بدر د نورستان د پخواني والي په اړوند کره معلومات ترلاسه او هيواد والو ته يې وړاندي کړي.

1. دنورستان پخوانی والی د هغو دولسو لکو افغانیو، چې ددولت له خوا هره میاشت د والیانو په لاس ورکول کيږي، له خلکو سره مرسته وکړي او خلک د حکومت پلوی ته راواړوي، چې نوموړي دغه پیسې د جعلي اسنادو په جوړولو سره په کال ۱۳۸۸ کې ټولې (۱۶۴۰۰۰۰۰) افغانی حواله او هغه ددې پر ځای چې پر ځای ولگيږي، له خپلو شریکانو سره په خپلو جیبونو کې اچولي دي چې دمصرف سند نلري.

2. د خلکو دشکایت له مخې کله چې ۳۶۲۰ بورئ د کرنې دتخم د غنمو او کمیایو سري، چې د برگ متال ولسوالی له پاره سهمیه وه دغه توکي ددې پر ځای، چې خلکو ته وویشل شي دجلال اباد د بنار او کنړ ولایتونو کې یوه بورئ په (۱۹۰۰) افغانیو پلورلي ده، چې له دغه درکه (۶۸۷۸۰۰۰) افغانی د جمال الدين بدر او شریکانو له خوا حیف و میل شويدي.

3. په جمال الدين بدر باندي تور لگیدلی، چې نوموړي او ددفتري رئیس یې عبدالغفور نومي چې د کا کا زوی یې کيږي، یو کور د ۱۳۸۹ کال د وری د میاشتي څخه د یوه کس په نامه کرایه نیولی او پیسې یې په جیب کې اچولی، چې دغه موضوع د نوموړي ولایت ددارالمعلمین له خوا تایید شويدي.

4. د نورستان امنیه قومندان جنرال شمس الرحمن زاهد د ۱۳۹۰ کال دورې او سنبلې په میاشت کې د پنځوسو و سیمه ییزو پولیسو په نامه شپږ ملیونه اولس زره اته سو افغانی حواله او اسناد یې د جمال الدين بدر له خوا امضاً شويدي او پیسې یې حیف و میل شويدي.

5. ۱۳۹۰ کال د چنگاښ، زمري او دورې د میاشتنو دمنډول دولسوالی د پولیسو معاشونه دجمال الدين بدر او د امنیت امر له خوا حیف و میل شويدي.

دغه راز د نوموړي په اړوند په سیمه کې داسې گونگسي دي چې نوموړی له لشکر طیبه سره اړیکې لري. او بله داچې کومې پیسې چې د سرکونو د جوړولو له پاره دنورستان ولایت ته تخصیص ورکړل شوي و، د جعلي اسنادو په جوړولو سره یې پیسې حیف و میل شويدي. د محکمې له خوا تیر شوی بند کافي وبلل شو، نور مجازات نه شوو. رپوټ ورکونکي دي پایلي ته رسيزي چې نوموړي ټولې شپږ څلوېښت ملیونه نهه سوه پنځه اويا زره پیسې اختلاس او حیف ومیل کړيدي.

دغه راز په نوموړی ولایت کې اوازه ده، چې دري عرادي وسایط د امریکایانو له خوا د نورستان ولایت ته ورکړل شويدي چې رښتیا به وي او که دروغ؟

دغه راز په یوه بل رپوټ کې راغلي دي چې دنورستان د امنیه قومندانې دپرسونل دمعاشونو قضیه د ایستاف محکمې له خوا څیړل شوي او په پایله کې دخیل ۱۳۹۲ کال د غوايي د میاشتي په پنځه ویشتمه نیټه د ۳۴ گني کې داسې پرېکړه کړیده:

د څارمن مجيب الرحمن، څارمن عنايت الله، سمونال سلطان محمد او دويم څارن محب الله په اړوند يې د ابتداييې محكمې پريکړه تاييد او د محمد حسن د محمد هاشم زوي چې په فيصله کې يې برانت اخستې وو تاييد او د جمال اللدين بدر په اړوند يې د ابتداييې محكمې فيصله نقض شوي او په شمس الرحمن زاهد دري کاله تنفيذي حبس حکم کړيدي .

داچې په دغو نورو قضيو کې د هيواد محکمې او د قانون د تنفيذ ارگانونه څه کوي دابه په راتلونکې معلومه شي . خو مور يوازي ددې له پاره چې په هيواد کې د اختلاس او اداري فساد لري څخه قضبي له حافظي څخه پاتې نه شي دغه رپوټ مو خپور کړ .

زموږ هيواد کې ځينې جرمنه ملي حيثيت لري او ځينې يې ديوه ناروا عمل په توگه ارزول کيږي لکه : يوه کيسه بر دچا دجيبه زړ يا دوه زره افغاني کيسه بري وکړي، شرعي او قانوني يو ناروا عمل دي، مگر په حقيقت کې که ورته گوري هغه پيسې ديو افغان دجيبه بل افغان ته ولاړي، مگر چې جمالدين بدر دسربازانو اعاشه او معاشات وخورل، سربازان وټينډل، پاکستانيان راغلل د نورستان دري ولسوالي يې ونيولي، دا يوه ملي موضوع ده. اما بدر له دې کبله چې دمشرانو جرگې درنيس مسلميارپه موټر کې ورسره و چا نشوای نيولاي، او داستاد سياف هم لاس پرې پروت و، ولي چې دتنظيم ورور يې و. او دساتور حافظ قيوم حمايه لري.

د هيواد په ټولنيز ژوند د مافيايي او اداري فساد پورې د تړلو کړيو تسلط هيواد د اداري فساد او مافيايي کړيو په منگلو کې د يوه هيواد دوست او ملي گټو ته ژمن شخصيت يادېنونه د هيواد په اوسني روان حالت بنسايي چې د اوبسکو پر ځاي ويني وژړل شي .

افغانستان د زورواکو ، او اداري فساد او مافيايي کړيو په منگلو کې پروت دي.

ځينو ته چوکۍ او قدرت تر هرڅه مهم دی، کله چې سياف د رياست جمهوري په کمپاين کې هيڅ رايه تر لاسه نکره او غني احمدزي هم په قدرت شريک نکر، اخطارونو ته يې ملا وتړل. احمدزی هم په ډير تکليف چوکۍ تر لاسه کړل، چې دده او امير عبدالرحمن تر منځ چندان توپير نشته، که کوم توپير هم وي، هغه به جزي وي. امير عبدالرحمن د قدرت د پاته کيدو په خاطر د ډيورنډ کرښه لاس ليک کړه او احمدزي و قدرت ته د رسيدو په خاطر د دوستم لمن نيول او د اخلاقو تر سري کرښې وړ تير شو. د زرو وژلو او جناياتو نه يې سترگې پټې کړي .

حاجي جمال قدير

د باوري سرچينو په حواله د يوې زورواکۍ د جايدادونو او پيسو د غصب رپوټ زموږ لاسته راغلي چې موږ يې لنډيز د هيوادوالو د خبرولو په موخه خپروو.

د ننګرهار ولايت د يو شمير هيوادوالو د بيا بيا شکايتونو له مخې ، چې وايي له يوې مودې راهيسې يو شمير غير مسول وسله وال ګروپونه او باندونه د خپلو وسلو په زور زموږ د هيوادوالو مال او دارايي غارت کوي او ځيني وخت دپيسو څښتنان ددې له پاره ، چې له هغوي څخه پيسې تر لاسه کړي هغوي تېنټوي. او زموږ دجلال اباد ښاريان ددغو وسله والو باندونو له ويري او د خپل عزت او ابرو د خوندي کولو له امله له ويري نه شي کولای چې شکايت هم وکړي.

نو کله چې يو جرمني پېښه رامنځ ته کيږي نو کشفې او امنيتي ارګانونه د فاعليانو د نيولو هڅې پيل کوي چې له هغې ډلې څخه يو ګروپ وسله وال چې خلک يې تر پوزي راوستلي وو او ددوی شته او مالونه يې په زور ور څخه اخيستل او تېنټونو کې يې لاس درلود هغه د حاجي جمال قدير په نامه د ننګرهار ولايت د ولايتي شورا رئيس وو، چې په وړاندې يې د جرمني پېښو پوره اسناد او شواهد موجود و، کله چې نوموړي خبريږي او له سيمې څخه تېښتي .

بالاخره د خلکو په مرسته هغه نيول کيږي او توقيف خونه کې اچول کيږي.

دجلال اباد ښاريان کله چې خبريږي چې اوس عدالت نامنډيږي ، نو د حاجي غلام فاروق،حاجي شاه لالا ،مجاهدين او محمد اقرار په نومونو او يو شمير نورو د جلال اباد ښاريان د نوموړي دجرمونو د ارتکاب لکه تېنټوني، برمه نيوني، وهل او ډبول تهديد او د جايدادونو د غصب په اړوند امنيتي ارګانونو ته عارض او د خپلو حقوقو غوښتنه کوي.

له هغې ډلې څخه يوه پېښه چې په ۲۴/۱۰/۹۰ نيټه د حاجي جمال قدير د حاجي قدير زوي او د ولايتي شورا رئيس دي، د حاجي غلام فاروق د پخ جوړولو په فابريکه وسله وال برید کوي.

حاجي غلام فاروق ادعا کوي چې د وسله والو بريد له امله يې د برېښنا ترانسفار او دوو موټرونو د مرميو لګيدولو له امله زياتمن شوي. او دمحافظينو لس ميله وسله ،دوه تنه محافظين او څلوېښت مليونه افغانۍ يې له ځان سره وړي او دده زوی احمد بيګ مشهور په ولي د تېنټولو قصد هم درلود.

څرنګه چې د سيمې د پوليسو ارګانونه دهغوي د ويري له امله يې له نيونې څخه عاجز او ناتوانه او د سيمې د قانون د تنفيذ ارګان نونونه شوي کولای ، چې د عدالت له پاره يې محکمي ته وسپاري .

حاجي ظاهر هم دتليفون بکس چې په جعلي ډول ډېرډو تليفوني دستګاه څخه ګټه اخيستل عبارت درلود، چې دا کار يې په کابل او جلال اباد کې کاوه، په جلال اباد کې مافيايي جرم په سرکي ابرار وکيل مقرر و.

د هغه اووه تنه وسله وال لکه ، نورزي ابرار، محمد حيدر دشرين اغا زوي ، نجيب الله د نصرالله زوي، عبدالحق د تاج افضل زوي سليم د زلمي زوي، رحيم الله د حبيب الرحمن زوي او حسن خان د مير زا شرين زوي په نومونو له کلا شنکوفونو ، شا جورونو، پرتلي او مرميو سره د حاجي جمال قدير دښايانو ملګري دي، چې د حاجي فاروق فابريکه يې ورانه کړيده.

حاجي شا لا لا هم داسي ادعا کوي: په ۱۸/۹/۱۳۹۰ کال چي زه له بيت الله شريف د حج له اداکولو څخه وروسته راغلی وم د شپي ۹:۴۰ بجي وي د حاجي جمال اته تنه له دوو پيکپ موټرونو سره راغل او ما ته يي وويل ، چي حاجي جمال غوښتي يي ، په داسي حال کي چي له ما سره شل تنه ميلماته وو ما ورته وويل: چي زه ميلماته لرم ، هغوي تليفون له حاجي جمال قدير سره رخ کړ چي زما کور ته راشه ډير وخت مي نه يي ليدلي. ساتونکو يي ورته وويل : چي مجاهدين هم ورسره دي ، هغه ورته وويل چي دواړه راولي.

مور دواړه يي بوتلو ، کله چي کور ته ننوتلو مور يي ډير ووږلو او وډبولو او حاجي جمال قدير مور ته وويل : چي دوه سوه پنځه اتيا لکه کلداري راکړي، مور چي له هغه سره کومه معامله نه درلوده او د نوموړو پيسو د ورکړي توان مو هم نه درلود ورته ومو ويل: چي نه يي شو کولاي . هغه بيا ووږلو تر څو چي له حاله ولويدو ان داچي د لاس نوکان هم زما له منځه ولاړل، نو مجبور شو چي خبره يي ومنو او ورسته يي دډيرشو لکو کلدارو خط له مور څخه واخيست ، کله چي له کور څخه راووتلو ډاکټر ته ولاړو او د عدلي طب اسناد په لاس کي لرو.

دغه راز حاجي شالالا دا خبري تانډوي او نوموړي جريان کيسه کوي.

په همدې ډول حاجي عبدالرحمن چي د سيبو تاجردي ادعا کوي چي زه د سيبو تاجر يم کله چي حاجي جمال قدير د ولايتي شورا رئيس و د نوموړي په اشاره قهار چي د نوموړي ورور دي د سيبو په سراي کي يي وهلم او راته ويي ويل: چي د سيبو په هر موټر به لس زره کلداري راکوي او يا به دغه دنده پريردي او د پاکستان په خاوره کي د نادر خان ترازو سره يي پټاک اچولي وو او خلک به يي وپروړل او ماته به يي شکنجه راکوله ، چي اوس هم دقطاع الطريقي په نامه يي اته تنه دپاکستان په محبس کي بندي دي .

دغه راز هريوه جنت گل ، زراب کل، حاجي اسلم ، منگل، عبدالغفار او حاجي ميرزمان هم دجمال قدير او ظاهر قدير له خوا د هغوي د جايداد ونو د غصب قضيه، چي د سرخرو د ولسوالي د خير اباد په کلي کي شتون لري ادعا لري. او په دغه لړۍ کي د غلام دستگير او محمد اقرار په نومونو پر حاجي جمال قدير د اختطاف او برمه کيدني ادعا لري او وايي چي له مور څخه يي پيسې اخيستي دي.

محمد اقرار وايي: چي په ۱۳۸۰ کال کي زه او زما ورور عالم دين ، حيات الله دريور چي د صرافي له بازار څخه مو شپږ ميليونه او پنځه سوه زره کلداري له خان سره واخيستي او د جمعه بازار په لور روان وو، دحضرتانو په سيمه کي حاجي جمال قدير مور د خپل مرکز په لور يووړو، لومړی يي زموږ موټر تلاشي کړ بيا وروسته زموږ پيسې واخيستي او په خوړو خبرو يي مور غولولو، ترڅو شپه راشي او تياره شي ،موږ پوه شوو ، چي مور دشپي ساتي نو له مور څخه يو تن له ديواله خان واچاوه او د حاجي حضرت علي مرکز چي نږدي وځان ورساوه، وروسته يي زموږ فاميل او خپلوان خبر کړل، هماغه وو چي زموږ پلرونه او مشران راغلل ، حاجي ظاهر يي خبر کړ او مور يي خلاص کړو، کله چي مور د پيسو غوښتنه وکړه ويل يي چي حاجي جمال پاکستان ته تللي هر وخت چي بيا راغلي بيا به خبري کوو، کله چي حاجي جمال راغلي ويل يي چي زه پيسې نه لرم که چيري ځمکه اخلي زه وکالت درکوم ،نوهغه و چي د کور نيو چارو وزارت ته مو عريضه وکړه، ددي له پاره چي حاجي دين محمد د کابل والي و، وويل چي موضوع به جرگه فيصله کوي او حاجي ظاهر ته يي وويل چي نوموړي پيسې جبران کړه . خو هرڅه مو چي وکړه کوم شی لاسته راغله او دجلال اباد د بنار دنوموړي په اړوند بلا بيلي قضيه چي وايي د زورواکۍ له کبله هري دروازي ته چي ددرېدلو کومه پوښتنه مو ونه شوه .

څرنگه چې نوموړي زوروالی او ورور بي دولسي جرگي لومړي مرستیال وو نوله بند څخه خوشي او تر اوسه بي د محاکمي هيڅ چا پوښتنه ونه کړه، په داسي حال کي چې د نوموړي په اړوند کافي اسناد او شواهد شته. دکارپيژاندو په اند د زورواکو په وړاندي مبارزه خو اوس هيڅ امکان نلري او زيات ليدونکي پرته له دي چي دخداي (ج) دربارته ددعا لاسونه پورته کړي او د هغو د واک د چپه کيدلو غوښتنه وکړي بله لار نلري. دحاجي قدير زامن همدا ډول يو ډول يابل ډول ډاکوگان به وي، چي ننګرهار ټوله نړي په عذاب کي دي. اويو مافيايي حرکت کوي، او دجنابيت کارانوکړی بي جوړه کړيده او ابرار غوندي کسان پر ځان راټول کړيدي، چي ابرار هم دولایتي شورا غړی دي. البته جمال هم دحاجي ظاهر او حاجي دين محمد په زور خيزک وي. کله چي عبدالجبار ثابت دوخت لوی څارنوال ته خلگو شکايت وکړ، دهغه جواب داو: « چي دخدايه بي غواړي » ، نو ثابت به څه وکړي، چي دظاهر قدير په ميلمستون کي دورځي دوه، دري پسونه ورته وپورته کيدل.

پرمنصور احمدزي تور

منصور احمدزي دجان محمد زوی ، دکړزی هوایي ډگر دالوتکو تنگ او راتگ محاسبه په لاس کې اخلې او یاداشتونه لیکي چې څومره ملکي او څونظامي الوتکي پورته او کښته کېږي.

کله چې ډېگر هوایي مامورین یو شخصي اوبې مسؤلیتی ته پام کېږي منصور احمدزي نیسي.

لومړی منصور دولسي جرگي له ادرس بالاخره دقیس حسن ، چې دنوموړي ترانسپورت کمیسیون رئیس دی ځان معرفي کوي، مگر دشورا اداري هیات خپل بي خبري بیانوي. معلومیږي، چې دا هدایت دقیس دی.

دقیس حسن او منصور دا ډول اجرات یو جرمي عمل دی چې دوسیه کېږي.

۱۳۹۱ کال د وږي د میاشتي د نهه ویشمی نیټي په قضایه غونډه کې له دندی څخه د ناوړي گټي په تور په څلورو میاشتو تنفیذی حبس او دشبیتو زرو افغانیو د ورکړي په نغدی سزا محکوم شو او قیس حسن یې د عدلي تعقیب وړ بللي دی. خو څرنګه چې دغه سزا د نوموړی له جرم سره تناسب نه درلود چی داروند ادارو له خوا وشوه . کله چې قضیه د استیناف محکمي ته ځي نو په خپل د ۱۳۹۱ کال دلړم د میاشتی په پنځمه نیټه په ۳۷ قضایي قرار کې په دي دلیل چې د تحقیق هیات دکشف و تحقیق قانون د څلورمې او جزایي قانون د ۲۳ می مادي په اساس کړني نه دي تر سره کړي ، نو د ابتدائیه محکمي حکم دي . خو دا چې قیس حسن د ولسي جرگي غړي دي تراوسه د تحقیق د پاره نه حاضرېږي ، نو د موضوع څیرنه او مجرم ته سزا ورکول په ټپه درېږي.

چې ابتدایي محکمي منصور د مالی مجازات په څنګ کې په بدني مجازات هم محکوم کړ

مګر دکابل استنفاف محکمي د قیس حسن تحقیق پلمه راوړه. دابتدایي محکمي د ۴۰۱ – ۹۲/۷/۷ حکم نقض کړ، او پدي ډول یی دواړه له مجازاتو خوشي شول. کله چې قاضي وغواړي، چې حکم ونکړي نو یو زورواکي پلمه راوړي، چې کمزوري هم نجات پیداکړي.

دلته دصلاحیت نه ناوړه گټه مطرح ده، پارلمان هم پدي هکله کوم العمل ښکاره نکړ. داهم روښانه نشول، چې محترم د ولس استازي دنظامي او ملکي الوتکو تگ او راتگ چاته او دڅه د پاره ورکاوه.

او دمحکمي بي عدالتي دوي دواړو ته دقانون نه دفرار زمینه برابره کړه.

وکيل صاحب قیس کومه بله قضیه دمځکي غصب چې منجر په وژنو و سول هم شکل دي، چې څوک ورته څه نشي ویلای، ولي چی مصونیت لري.

دهیواد ډیر بدماشان په شوراى ملی کې راټول شويدي.

د وسله وال بغاوت يوه بيلگه

په پښتو کې يوه لنډۍ ده چې وايي: ستا د بنديست گلونه ډير دي - خولۍ مي تنگه زه به کوم کوم ټولومه . له هغې راهيسې چې بهرنۍ ځواکونه هيواد ته راننوتې جرمني قضيه ، وسله وال بغاوتونه ، زورواکي ، د مخدرو توکود قاچاق قضيه او پېښې دومره زياتې دي چې نه شي کولای ټولې راټولې او د هيوادوالو غوږو نو ته يې ورسوو . نو زموږ پريکړه داده تر کومه ځايه چې زموږ لاس رسېږي تر هغه ځايه به خپل مسوليت ادا کړو او سيل بين بيله هغه دپنځو وزيرانو عقل لري .

کله چې د ملي اردو درې تنه د مرکزي بغلان په ولسوالۍ کې ووژل شول، نو رسنيو خپله دنده وگڼله چې نوموړی پېښه وڅيړي او حقيقت خپلو هيوادوالو ته په ډاکه کړي .

د وژني اصلي عاملين چې د مرکزي بغلان پخوانی ولسوال امير گل او امنيه قومندان کمين خان دي، چې تر اوسه محاکمه شوي نه دي .

که څه هم د قتل دغه پېښه محکمو او د قانون دتنفيذ د ارکانونو له خوا لاس په لاس شوي ، خو د زورواکۍ او داچي قاتلين د محکمي ميز ته راکش کړي يوازي دکنز نظامي محکمي دومره کړي دي چې په خپل ۲۴/۵/۹۲ په ۲۱ قرار کې يوولس تنه چې په نوموړي وژنه کې تورن بلل شوي و او تر توقيف لاندې وو، هغوي بري الزمه او قومندان اميرگل او کمين الله يي د عدلي تعقيب وړ بللي دي .

کارپوهان د قضيه تاريخي بهير ته په کتو سره چې زور واکي او صلاحيت لرونکي چارواکي د پېښې تر شا شتون لري، نو گمان نه کوو چې قاتلين به محاکمه کړل شي .

وايي چې هر علت معلول لري او هر معلول علت .

په عام ډول علت معلوم دي او په رسمايو کې څه ثبوت نلرم ، کوم اجرات چې پدې هکله دبغلان دامنيه قومندان اسدالله شيرزاد، دکورنيو چارو دوزير بناغلي پټنگ په امر وکړه ، موضوع دومره جدي شوه چې دمارشال فهيم دجدي مخالفت سره مخامخ شول . دپېښې عدلي تعقيب په ټپه ودرېد . د مارشال صاحب تر سيوري لاندې دده جهادي ملگرو په هر ډول جنايت لاس پوري کاوه .

البته پدې کې شک نشته چې د راتلونکي عدم تضمين او د آينده نه تشويش يو عمده لامل دي، چې د دولت لخوا اقلأ يو جزوي تدبير په نظر کې ندي نيول شوی .

مثال(۱۶)

ددرغلی یوه نوی بیلگه

قضیه داسې پیلیري، چې د سراج شرکت رئیس سرور د سید خان زوي، خو ځله له پښتني بانک څخه د لعل مارکیت په تضمین سره، چې په محمد جان خان واک کې موقت لري یو ځل ۱۹۷۰۰ ډالره، بل ځل ۱۹۶۰۰ ډالره، دریم ځل ۴۰۳۰۰۰ ډالره او د څلورم ځل له پاره ۳۰۲۱۷۰۰۰ افغانی او د پنځم ځل له پاره ۱۰۷۱۷۰۰ افغانی اخلی. کله چې نوموړی پورونه په خپل وخت نه اداکیري نو پښتني بانک تصمیم نیسي چې نوموړی جايداد وپلوري.

کله چې د شرکت نور غړي هر یو صدیق احمد د عبدالکریم زوي، حبیب الرحمن د عبدالقادر زوي او محمد قاسم د الف الدین زوی خبریږي، خپله عرض پانه اړوندو مقاماتو ته وړاندې کوي. په داسې حال کې چې د شرکت رئیس پنځوس سلنه سهم په نوموړی جايداد کې لري، پرته له دې چې د پور اخیستلو په وخت د شرکت نور گډونوال خبروي، له پښتني بانک څخه پور اخلی.

چې وروسته له ډیرو منډوترو د تجارتي ابتدایي محکمې ریاست له خوا په ۱۶۷ قضایي قرار چې د ۱۳۹۰ کال د زمري د میاشتې د لومړي نیټې کې صادر شوي، پرېکړه کوي، چې نوموړی جايداد دې وپلورل شي او پنځوس سلنه چې ددري تنو دې هغوي ته خپل حق ورکړل شي او پنځوس فیصده نوردي د بانک د قرضې په پور کې ورکړل شي. که چیرې له پور څخه د پنځوس سلني جايداد پېسي زیاتیري هغه دې په یوه امانت حساب د سراج الدین په نامه واچول شي

داډول درغلي ښایي چې زیاتي وي خو مور یوازي د یوه رپوټ په توگه، چې زموږ لاسته راغلي خپروو. مطلب دادي: داسې اجرات فقط درشوت خورو مامورینو دناورو گټو په موخه اجرا کیري. مامورین دخپلو څوسو اویا څو زور بدو په خطر یو لوي مبلغ په خطر کې اچوي، او پښه دومره مغلقي او پیچلي کړي چې بالاخره نه نقاضي سر پرې خلاصیږي او نه د محاسب او څارنوال.

مثال (۱۷)

د زورواکي د چلولو يوه بيلگه

تر څو چي د پوښتنې او با زخواست "ابي" مړه وي او زورواکي په څوکيو ناست وي، هيڅکله به هم په هيواد کي قانون واکمن نه شي او نه به هم په هيواد کي سم سمکي را شي . مور ددي ادعا د ثبوت له پاره يوه بيلگه وړاندي کوي . يو ليک چي د افغانستان داسلامي جمهوريت د ولسمشر په نامه ليکل شوي؛ مور هغه کت مټ خپرو، تر څو زموږ هيوادوال قضاوت وکړي چي ايا زموږ د هيواد په برخليک زورواکان حاکم دي او که قانون ؟

په کميسون کي د زور واکي نمونه:

نيټه د ۱۳۹۲ کال دغبرگولي ۱۳ مه

دافغانستان اسلامي جمهوري دولت جلالتماب ولسمشر محترم مقام ته !

سلامونه اونیکي پيرزويني :

موضوع : دټاکنو دخپلواک کميسيون رئيس په لارښوونه دهغو ساتونکو له خوا دمامورينو او داداري توهين :

قدرمن جلالتماب جمهور رئيس :

له هغي ورځي څخه چي تاسو د دي خاوري ديوه بچي په توگه، پرما دخدمت او عدالت راوستو په اړه باور کړي دي ورسره جوخت مي د کميسيون په چارو کي ، ټول مسايل دشفافيت او عدالت پر بنسټ پر مخ بولي او دهغه کسانو مخه مي نيولي ده ، چي په کميسيون کي يي فساد، نژاد پرستي، تعصب او سوء استفادي ته لاره هواره کړي وه .

په کميسيون کي دگومارني موضوع هغه مهمه او اړينه موضوع ده، چي دبيلابيلو کميتو او شفافيت له لاري مو په هيواد مين، تکړه او بي پري استعداد ونو د وړتيا پر بنسټ گومارلي او دهمدي گومارنو له امله ديو شمير کسانو هاغه نامشروع هيلي او ارامتو يي چي درلودل نه دي پوره شوي، چي له امله يي وخت ناوخته زموږ دقانوني چاروپه اړه د خند او خند سر بيره دمامورينو حيثيت او دولتي حاکميت يي تر پښو لاندي کړي دي.

قدرمن جلالتماب جمهور رئيس ! دروان کال دغبرگولي (جوزا) په ۱۲ نيټه ، دکميسيون دمشر فضل احمد معنوي دبشري منابعو رئيس احمد منصور فريد خپل دفتر ته په (۲:۳۰) بجو ورغوينتي و او هغه ته يي ويلي وچي سکتورتي په گاردانو کي زما (۲۰) تنه او دکال سنتر دپوست له پاره زما (۳۱) کسانو لست چي دارالانشأ ته مي ليږلي و، ولي نه دي استخدام شوي ، دبشري منابعوي رئيس ورته ويلي وچي جناب معنوي صيب دکسانو استخدام د دارالانشاء د رئيس په لارښوونه د ازاد رقابت له لاري ترسره شوي دي او بريالي شوي کسان ټول د وړتيا له مخي راغلي دي ، په دي صورت کي معنوي مداخله کړي ده او ورته يي ويلي دي، چي زه دلته دکيسيون دمشر په توگه ناست يم، چي زما کسان استخدام نه شي دا پروسه در سره نه منم ، په همدې وخت کي معنوي دبشري منابعو په رئيس باندي دريموت گوزار کړي او ويشلتي يي دي، کله چي رئيس دمعنوي خوني څخه را وځي ، دهغه سلاکار خيرخوا پري رارسيدلي او له ستوني يي نيولي دي اوپه سوکاتو او لغتويي وهلي، په دي وخت کي دمعنوي باديگاردانو هم په رئيس گوزارونه کړي او په ټيل وهلو يي ، دټولو مامورينو په مخکي

بیرون ویستلی دی، په همدې وخت کې دمعنوي په لارښوونه دهغه مسلحو بادیگاردانو لومړي د کمسیون د بشري منابعو رئیس کاري دفتر ته ننوتې او ټول اسناد یې دالماري او میز څخه په زور راخیستې دي او ځینې یې شکولي دي او بیا د بشري منابعو د کار کوونکو دفتر ته ورغلي او هغوي ټول یې یو خواته و درول او ښکځلي او بدي ردي یې ورته ويلي او ټول اسناد یې راټول کړي دي او له ځان سره یې وړي دي .

وروسته دمعنوي د بادیگاردانو د کمسیون دامنیتي بخش مسول مصطفي یې، دخلكو په مخ کې تر لاسه نیولي او په نیلو نیلو یې د کمسیون دبیروني دروازي څخه ویستلي او سپکي سپوري یې ورته کړي دي.

د معنوي بادیگاردانو د دارالانشاء شا او خوا لوي سرک ټول کلابندي کړي و او خپلو وسلو ته یې مرمي ورتیري کړي وي چي په دي کار سره د کمسیون ټول کارکوونکي شاهدان دي او د کمسیون ارامه فضا د معنوي د باد یگار دانوله خوا په یوه نظامي پوسته او د جنگ په میدان بدله شوي وه.

دمعنوي دا ډول غیر معقول عکس العملونه یوازي دهغه دشخصي گټو څخه سرچینه اخلي او کله هم چي غیر معقولي غوښتنې یې ونه منل شي نو داستدلال، منطق او قانونیت پرځای په ټوپک پورته کونه او جنگ او جدل ته مخه کوي .

جناب جمهور رئیس! دټاکنو کمیسیون ځوان او با استعداد ټیم، شپه او ورځ زیار ویستلي دي ترڅو راتلونکو شفافو ټاکنو ته ټول اړین چمتوالي ونیسي او دمعنوي دا ډول غیر معقولي کړنې دراتلونکو شفافو ټاکنو پر وړاندې یوه ستره ننگونه او خنډ او خنډ څخه بله مانا نلري .

پورته ټول جریان ستاسو جلالتماب محترم حضور ته کټ مټ وړاندې شو.

په درنښت

ضیاولحق امرخیل

دټاکنو د دارالانشاء رئیس

داسې بدماشي او په زور او غیر قانوني خپلي غوښتنې نه یوازي د فضل احمد معنوي نه لیدل کیږي، بلکې دشمال ټلوالو داکټرو غړو نه لیدل کیږي. داوالمپیک مشر څارنوال اکرام امرین او استاد عطا نور داسې بدماشان دي، چي پر معنوي صاحب به شکر وباسو. د څارنوال اکرام الدین د بدی رویي او د ناورو گټو سروصدر هر خواته پورته شو، مگر چا بازخواست ونکر. د معنوي د دا ډول چلند، اقلأ یوه پوښتنه هم ونه شول.

په پښتني بانک کي خیانت

عبدالسمیع د محمد یعقوب زوي چي په درغلي سره یې خان د ولید عبادت شرکت رئیس معرفي کوي او د ۸۴ — ۲۷۷۳ ۱۳۸۶ کال دسلواغي ددويمې نيټې شرعي قبالي، چي په درغلي سره جوړه شوي او منني ۱۷۱۳ — ۱۳۸۴ د يو جايداد چي په څلورمه ناحیه کي یې شتون ذکر شوي، په داسي حال کي چي اصلاً نوموړی جايداد شتون نه لري له دوو بانکونو څخه د يوه جعلی جواز چي د ایسا په اداره کي ثبت شويدي لومړي ځل له ملي بانک څخه ۱۷۰۰۰۰ امریکایي ډالره اوله پښتني تجارتي بانک څخه (۵۴۵۰۰۰۰) افغاني د پښتني تجارتي بانک په مرستي سره تر لاسه کوي . خو کله چي د قرضي وخت پوره کيږي او نوموړی تر جلب لاندې نیول کيږي، یو اوږد داستان رامنځته کيږي او هغه په دي ډول چي ځيني ملکیتونه چي د افغان نساجي و هغه یې هم ددرغلي په پایله خپل ملکیت گڼي، چي مور یې د موضوع د اوږدوالي له امله صرف نظر کوو .

په پایله کي د نوموړی اختلاس او درغلی ثابتيږي او داستیناف محکمي د ۳۴ گڼه ۲۸/۸/۱۳۹۱ نيټي قضايي قرار له مخي گرم بلل شويدي .

دا د هغو اختلاسونو او درغلیو د لري برخه ده چي په پښتني تجارتي بانک کي رامنځته شوي او ددغه بانک ملیونونه ډالره چي په سر کي یې حیات الله دیاني قرار لري.

دلته که په سرسري ډول پام وسي دایسا جواز او دکور ملکیت دواړه جعلی دي، دا دواړه د تجربی له مخي ساده کار ندي، بلکي یوه اوږده پروسه لري او تر څو بندرونو یعنی په ادارو باید تیرشي، مگر داروندو مامورینو په مرسته په ډیر سهولت طی مراحل کيږي . بالاخره څو کاله وروسته که یوڅوک ورته پام کوي، خو کار تر کار تیر وي او بانک سم متضرر شوي وي.

هرڅه دبناک دمامورینو په مرسته ترسره کيږي. دبناکونو مامورین حقیقي کار بیله پیسو نه اجراکوي، په جعلی او تزویر اجراتو کي ددوي ونډه سمه درنده وي.

اداري فساد پدي کچه لور تللي دي، چي دلته اجازه غواړم یو بلي پېښي نه هم یادونه وکړم، چي هغه د کورنیو چارو د وزارت ښاغلي رشا قراردادي دي، چی په ۲۰۰۴ کي یې د ۱۱ ملیونو حواله په جعلی ډول سره په تکرار طی مراحل پیسی وایستلي . د پنجشیري چارواکو په زور، پدي بهانه چي د مقاومت سره یې مرسته کول. عدلي تعقیب په تپه و درید. که به کار په خواهش نه کیدی، پنجشیري ورونه به د سرزوری او بدماشي نه کار اخیستی.

سپيشل فورس

خرنگه چي ټولو هيوادوالو د رسنيو له لاري رپوټ تر لاسه کړ چې ۱۳۸۸ کال د چنگاښ د مياشتي اتمه نيټه د کندهار په ولايت کي د سپيشل فورس ځواکونو په خپل يو څلوېښت کسيزه پرسونل سره له روحاني نومي افغان تبعه سره د مفاهمي په پايله کي داسدالله په نامه چي د سپيشل فورس پخواني غړي و او ددرغلي په يوه جرمي پيښه کي تر تعقيب او تحقيق لاندي وو ، دخلاصون په موخه د کندهار په استيناف څارنوالي بريد و کړي.

نوموړی بريد چي د سپيشل فورس قوماندان اتل نومي په قوماند چي دملا محمد عمر دکور قطعه ؤ په رڼا ورځ پيل شوي وو چي مور بي د ليکني د زياتوالي له امله له تفصيل څخه تيريريو ، خو يوازي دومره وايو چي دغه بريد د سپيشل فورس د ځواکونو له خوا د قانون او پوځي اصولو پر خلاف د کړني يوه بيلگه چي د امريکايي ځواکونو له ملاتړ څخه په الهام اخيستو سره زموږ په هيواد کي ترسره کيږي او په پايله کي بي بي گناه انسانان د بنځو، ماشومانو او سپينزيرو د مړيني لامل کيږي.

په دي قضيه کي د سپيشل فورس ځواکونو له خوا بريد ددي لامل شو چي په پايله کي دکندهار امنيه قوماندان جنرال مطيع الله ، جنابي مدير څارمن عبدالخالق همدرد، عجب گل، فضل احمد، غلام رسول چي سربازان و شهيدان او هر يو جاويد، عبدالصمد، محمداقبال، عبدالوهاب ، محمد حسين او مولاداد ټپيان کيږي.

دا دبي پروايي يوه نمونه ده چي دليوونټوب سرحد ته رسيري.

دا تنکي خوانان ديو بي پروا او مغرور قومندان اتل لخوا استعمال او په لوړ مجازات محکوم شول، چي ددواړو خواوو کورونه تباه شول.

مثال (۲۰)

د شهيد سردار محمد داود خان قاتل په کابل کې دي

د تاند تر نامه لاندې يو امپل، چې د افغانستان د خلکو او د کورنيو چارو وزارت په ادرس استول شويدي په کې ويل شويدي، چې د شهيد سردار محم داود خان قاتل، د ناروي هيواد په پاسپورت له خپلي کورنۍ سره، ديو شمير مفسدو او وطن خرڅوونکو په مټ او ډاډ کابل ته راغلي دي. نوموړی چې د سردار محمد داود او ټوله کورنۍ يې په شهادت رسولي ده په خپله څو واره ويلي دي چې هغه يې وژلي دي.

امام الدين چې د لوگر ولايت اوسيدونکي دي د ثور د اوومې خونړۍ کودتا د وژنو بنسټگر بلل کيږي. د همدوی په اصطلاح انقلابي عمل له امله دجنرالې لوري رتبې ته ورسيد، د نوموړی نيونه او محاکمه کول دافغانستان دخلکو له لويو غوښتنو ده.

ويل کيږي چې امام الدين په يوه ماشيندار نه يوازي سردار محمد داود، بلکه دده د کورنۍ واره او زاړه غړي لکه سردار محمد نعيم، زينب داود، دده ميرمن شينکي زرنښته، عمر، خالد، فيروز دحارث زوي، عايشه، بلقيس خيايشنه، دسردار زوم نظام، وايگل، هيله، غزال، صفورا او زرمينه ضربه کړل، شهادت دي قبول او روح دي بناد وي، مگر امام الدين ژوندی او ارام گرځي. همدا ډول د ۱۳۹۲ کال کې د محمد هاشم ميوندوال وژونکي عبدالصمد ازهر هم کابل ته راغلي و چې چا تري پوښتنه ونکړه. افغان ولس تر اوسه البته پدي توان کي ندي، مگر ددوي مخ به تر قيامته تور وي او کورنۍ به يې تر قيامته دا ننگه وري.

ولسه زار، زار ستا پر حال.

کين او بنی جنايات کار سره ائتلاف وکړ او دولسي جرگې له لاري قانون پاس کړ، چې ټوله جنګي مجرمين او وطن فروشان له بنده خوشي شي او عدلي تعقيب نشي، که څه هم دا قانون ولسمشر تو شېخ نکړ. په غازي ستدويم کې رباني، استاد سياف، نورالحق علومي، سيد محمد کلاب زوی د استاد محقق څنگ ته غاړه په غاړه ليدل کيدل. داسې فيصلې د ولس حق دی، نه د څو متهپمينو، چې لاسونه يې په يو ډول او بل ډول د ولس په وينو سره دي. د عضوی قانون د ولسي جرگې لخوا، خو رئيس جمهور کرزي توشېخ نکړ.

داسې څرگنديږي، چې دا ټول جهاد او قرباني بيهوده وي. کلاب زوی ته يو چا وويل، کله چې ته رباني او سياف ته ورتلی، نو دا دومره وژني د څه ډپاره وي، ده وويل، زه او يا مور نه يو ورغلي، دوی مور ته راغلل. کله چې دسردار داود خان او دده د ورور سردار محمد نعيم خان جنازه په درندو، شاندارو نظامي مراسمو د ارګ نه پورته کيدل، پدي مراسمو کې کلاب زوی او نورالحق علومي، چې دولسي جرگې استازی وه هم حاضر وه، پوه نه يم، چې دده دقاتلانو په زړه کې به څه ورگرځيدل؟

دوی دواړه د غوايي دانقلاب فعاله غړي وه.

باچاگل وفادار کوم وخت په مجلس کې په لوړه غاړه اعتراف وکړ، چې د ټولو لاسونه په وينو سره دي، د چا ده، تر خپري او دچا ده، تر څنگلي پوري.

د مجاهد ولس د ورځپاڼې خبره چې د بریتورو او زیرورو ائتلاف دي ، چې د هیواد په خرابیو کې دواړه ډلې یو تر بل پښیمانه وه. ډاکټر غني احمدزی زاړه جنایت کاران ، لکه جنرال دوستم ، حنیف اتمر ، علمي ، روفي پر خان را ټول کړل، چې د پولتیاریا په خدمت کې قرار درلود .

دخلفي او پرچمي قوماندانانو د تجربې کله کله بحث کېږي. همدا قوماندانان و، چې د دوی حمایته کېږي روسي قوت بیا هم ونشوای کولای، چې د نجیب رژیم وساتي او د هیواد خپلواکۍ یې تر پوښتنې لاندې راوستل.

دا ناکامه جنرالان بیا رویکار شول، لکه عبدالحق علمي. دا باید وویل شي، چې داسې جنرالانو کارمل او نجیب ته څه خدمت وکړ، چې شل کاله د خپلو هیوادوالو باندې اعلان نا شوي جنګ اعلان کړي و، چې د غوايي د اوومی کودتا ډاکټر عبدالصبور سیاستګ پخپل کتاب اواټکه روز باراني بود، دا تور مخي لکه علمي افشا کړيدي.

عبدالوهاب اصفي د وخت د معدن وزیر په یو خصوصي بحث کې د غوايي د اوومی ورځي خپل د سترګو لیندنه د علمي په هکله داسې ویل: چې زه د سګرت څکولو د پاره د گل خانی د ماتی نه د باندی را ووتلم، ه چې په هغه ورځ د کابینې غونډه وه، همدا علمي و چې د کودتا چیانو الوتکو ته لارښوونه کول، ما تري مرسته او جدي دفاع وغوښتل، ده په درغو راته وویل، چې لومړی مرمی به زما پر ټټر مښلي.

مثال(۲۱)

بي پوښتني او بي حسابيه لگښتونه

ويسا ورځپاڼي د ۱۳۹۲ کال د لړم د مياشتي په اوه ويشتمه نيټه د اي اس اي د مسلم ليک په طرف داري د پيپلز حزب پر خلاف ليکلي چي د پاکستان سترې محکمي د ميرزا اسلم بيگ چي د پاکستان دارود پخواني لوي درستيز اسد دراني ، چي د هغه وخت د اي اس اي رئيس ؤ، حکم کړي دي.

په رپوټ کي ويل شويدي ، چي په هر هيواد کي ، چي د اوپراتيفي تر نامه لاندې پيسي لگيري، هغه چک او کنټروليزي . البته د موضوع د محرميت له مخي د يوه پلاوي له خوا.

لکه چي دامريکا د جمهور رئيس او د انگلستان د صدراعظم دولتي مصرفونه کنټروليزي، خو زموږ په هيواد کي هغه زيات لگښتونه ، چي داوپراتيفي تر نامه لاندې دکورنيو چارووزارت او دملی دفاع او ملي امنيت له خوا کيږي ، حساب او کتاب يي معلوم نه دي. اودقبيلو وزارت هم داسي بودجه لري.

جناب اتمدکورنيو چارو وزير پنځه زره ډالر دديکوريشن او اووه زره ډالر د جنرل په نامه دوو تنو ښکلو ميرمنو ته حواله کړي.

دغو دوو ادارو ته تر دونيم سوه مليونو زياتي پيسي دخانگرو لگښتونو له پاره تخصيص ورکول کيږي چي پايله يي نه احساسيږي.

ملي شورا ته ښايي چي په دغه برخه کي تدبيرونه ونيسي.

داسي ليدل کيږي چي د پاکستان له ټولو ستونزو سره په دغه برخه کي پوښتني کيږي ، خو زموږ په هيواد کي نه دولت داسي اعتراضونه اوري او چاره يي نه کوي. دي ته وايي شهرنا پرسان.

په ډيرو هيوادونو کي خصوصي لگښتونه ، د خصوصي پلاوي لخوا بررسي کيږي، آن د ولسمشرانو رسمي مصارف هم بررسي کيږي.

دمور په مخ کې د زوی وژل

دباوري رپوټونو په حواله د ۱۳۹۲ کال د لړم دمیاشتي په څوارلسمه نیټه انجنیر جاوید د نور محمد له خوا چې د نذیر محمد زوی او د بدخشان ولایت ښاروال دي وژل کيږي.

کله چې انجنیر جاوید وژل کيږي او خلک له وژني څخه خبریږي ددې له پاره چې خلک د بدخشان د ښاروال د زوی نورمحمد له کروړو څخه ډیر په تنگ شوي وو، نو د ولایت پر خوا لاریون کوي او د ښاروال د زوی نورمحمد د سزا غوښتنه کوي ، چې ددغه لاریون له امله د ولایت د یو شمیر ادارو ته زیان هم رسیږي .

نورمحمد او ورور یې په بل قتل هم متهم دي، د بدخشان ولایت امنیتي چارواکي ددې جوگه نه دي چې هغه ونیسي او محاکمې ته یې راکش کړي. دوی قدرت او ثروت لیونیان کړيدي چې دلیوه غوندي برخورد لری.

دانجنیر جاوید دوژني جریان داسې دي ، چې انجنیر جاوید دخپل ورور دواده د مراسمو له پاره له خپل ورور او کورنی سره دخپلې موخي پر خوا روان ؤ، د افغاني په نامه وټ کي، نورمحمد نومي خپل موټر ددوي په مخ کي دروي او انجنیر جاوید له موټره څخه کښته کوي او دچرې په واسطه یې د انجلي دمور او خوندو په مخ کي وژني، داځکه چې له هغه څخه دسمیټو او رېگو غوښتنه کړي وه او هغه نه وه ورکړي.

لنډه داچې د نوموړی دوژني شهادت دخلگو او دانجنیر جاوید دکورنی له خوا ورکول کيږي او نوموړی محبس ته لیږل کيږي . په محبس کي هم غوغا جوړوي او دمحبس مسولین هم په وژلو گواښوي .

کله چې دامینټي مسوولینو له خوا د قاتل د جرمي سوابقو پلټنه کيږي، معلومیږي چې نوموړی د یوه وسله وال برخورد له امله دوه تنه پولیسان دذکریا او همایون په نومونو دتفنگچي په کارولو سره له پښو غورخوي ، خو د قاتل دپلار چې دبدخشان دښاروال د زورواکی له کبله څوک نه شي کولای چې هغه ونیسي او سزا ورکړي .

شاهپور دښاروال بل زوي په ۱۹/۸/۱۳۹۲ نیټه دخپل بي نمبر پلیټه موټر په واسطه دوه تنه موټرسایکل چلونکو سره تصادم کوي ، هغه دواړه وژل کيږي او شاهپور تښته کوي او دوسیه دښاروال دنفوذ او زور له امله په تپه دريږي.

دبدخشان دمحبس مسولین په دي اقرار کوي چې نوموړی قاتل مور نه شو ساتلای ځکه دی زورواکی دي او کیدای شي چې دخان او نورو بندیانو له پاره دقرار زمینه برابره کړي.

زور واکان یا زر لري او زور – دیو مافیایي کړي او ساختار لري.

دمرکزي چارواکو کټي په ولایاتو کي ساتي . او برعکس ددوي کټي په مرکز کي ساتلي دي.

دنذیر قومندان چې ښاروال دي مارشال صاحب فهیم یې پر سر ولاړ ؤ. البته چې دخدای تر امانت دیو فاسد بنده خوشحالی دوي ته ارزښت لري . ممتاز اغا د استاد سیاف لخوا حمایه کيږي، چې په بدماشي کي نوم لري.

دنذیر صاحب لوی امتیاز همدا دي، چې دشمال تلواکي غریټوب لري.

بدماشي او سرکشي زمور پدغه یوه طبقه کي ډیر لیدل کيږی.

کله، کله دبسم الله محمدي زوی دجنرال جرات دزوی سره هم ښکر په ښکر شي. داسې زور ازمايي ډیر لیدل کيږي.

کله ، کله داسې شخړي، زرگری بڼه لري، ملا تره خیل (لیوني ملا) هم دحاجي الاگل سره غواړي پنجه نرم کړي.

پروژي او دسيمې امنيتي مسوولين

بهرني خاصي خپروني د ۱۳۹۲ کال د ليندۍ د مياشتې په يولسمه نيټه په يوه رپوټ کې د کليو د بياجوړونو او پرمختيا وزير له خولي، چې امنيتي ځواکونو د باج اخيستلو له وجې ددغه وزارت پرمختيايي پروژې له ستونزو سره مخامخ کړيدي. د کليو د پراختيا وزيرشاعلي برمک وويل: په ځينو ولايتونو کې د امنيتي مسولينو مداخلې چې دبيا رغونې کارونه په تېره ودريري. دمخالفيينو له خوا يوازي ټينټوني او گواښل ددې لامل نه دي، چې پروژې له ستونزو سره مخامخ شي بلکې امنيتي مسولينو، چې دنده يې د پروژو امنيت دي د پروژو د مخنيوي په لار کې لويې ستونزې دي، چې دغه کار د پروژې په کيفيت باندې ناوړه اغيزه کوي او ځينې شرکتونه اړيستل کيږي چې له هغوي سره جوړ کړي. که څه هم دکورنيو چارو وزارت دغه ادعا نه مني او وايي که چيرې مور ته کره اسناد په دغه برخه کې په لاس راشي له متخلفينو سره جدي برخورد کوو.

دسيمه ايزو خلکو له خوا د کليو بيارغونې او پرمختيا يې چارو دوزير څرگندونې تاييدوي او وايي څنگه کيداي شي چې د پروژو قرارداديان خپل کارونه په تېره ودروي او د امنيتي مسولينو سره دويري او دار سره ددوسې د پرمخ بيولو له پاره دفتر په دفتر وگرزي، تر څو چې دکورنيو چارو وزارت مقام ته د شهادت اسناد برابر کړي. دا څومره د افسوس خبره ده. په ليرو سيمو کې دمخابراتي شرکتونو بيا دخپلو پايو دساتني د پاره دطالبانو سره دجوړجاړي قرارداد لري. اونوري پروژې هم زورگويانو او چارواکو ته حق ورکوي، او دولتي چارواکي لکه والي، وکيلان صاحبان او قومندانان غريټوب. په دې ډول اجراتو لړلي دي.

دا بايد ووايو او بايد ومانو چې زموږ په هيواد کې لمر په دوو گوتو پټيږي.

استاد عبدالرسول سياف وايي: چې نه يې څوک وژلي او نه يې د چا امر صادر کړيدي. آيا د دشت برچې جنگ څنگه پيل شو او څومره هزاره ځوانان شهيدان شول؟ د کابل د داخلي جنگونو اصلي او لومړي عامل دی و. نوموړي خپل دروغ هم جدي نه نيسي، وايي چې زما زوی او يا ورور ماندي مقرر کړيدي. ايا نياز محمد اميري د لوگر والي، حمادالدين د نورستان والي د چا په سپارش مقرر شويدي؟.

جمهوررئیس په جنگي جرمنو سترگي پټوي

د بي بي سي راډيو د ۱۳۹۲ کال د ليندۍ د مياشتې په يوولسمه نيټه په خپلې ماښامې خپرونې کې يو رپوټ خپور کړ، چې داسې په کې راغلي دي:

د بشري حقونو د ساتنې يوې نړيوالې موسيسې په جمهور رئیس حامد کرزي تور ولگاوه، چې له هغو جنايتونو سترگي پټوي چې په دولت کې د مهمو چارواکو له خوا رامنځته کېږي.

د بشري حقونو دڅيړنې سازمان د لاهي له نړيوالې محکمې څخه غوښتي چې خپلې هڅې په افغانستان کې دجرایمو ددوسيو په څېر نه کې تېزوالي راولي.

جمهور رئیس حامد کرزي ددې له پاره ديو شمير چارواکو، چې په جنگي جرمنو تورن دي ځکه علاقه نلري چې په دولتي اړانه کې شريک دي، په داسې حال کې چې اوس هم دغه ډول جرمنه کېږي.

په کابل کې د بشري حقونو د سازمان يوه مسول محترم هيدر بار، جمهوررئیس حامد کرزي بي تورن کړ، چې د جنگي مجرمينو دتعقيب مخه نيسي او هغه د رپوټ خپرولو مخه ونيوله، چې د افغانستان د بشري حقونو د کميسيون له خوا برابر شويدي. هغه ددې له پاره چې زياتره زورور کسان اوس هم په دولت کې کارکوي.

خو جمهوري رياست دغه ادعا ردکړه او دغه ډول کړنې د يو ډول فشار ارزوي، چې په جمهور رئیس حامد کرزي باندې واردېږي.

داسې اټکل کېږي چې د لاهي د نړيوالې محکمې له خوا اوس په افغانستان کې د بشري حقونو و ضعيت څيړي، چې له ۲۰۰۷ کال څخه تر اوسه شويدي او په دې باور دي تر څو چې دولت عدالت رامنځته نه کړي، په هيواد کې سوله راتلاي نه شي. مگر لومړی امنيت راځی او بيا عدالت.

امنيت هغه وخت منځ ته راتلاي شي، چې بدماشان له منځه ليري شي. بدماشان هغه وخت له منځه وړل کېدای شي، چې حکومت قاطع شي او د ولسي جرگې لاس د حکومت څخه لنډ شي. هغه ولسي جرگه چې د ۱۵ دورې د نيمروز وکيله (ملالي جويآ) هغه " طوبله " وبلل.

خوش گذران سفيران

د تلکسي شایعاتو په خبر کي چي ۱۳۹۱ کال دجنگاښ د میاشتي په دریمه خپور شويدي زموږ لاس ته راغلي او داسي په کي لیکل شويدي:

په دي ورځو کي ډهلي ته د ناصر ضیا راتلل، چي دڅلورمي سياسي مدیرؤ او د نوي سفیر له پاره ددغي نماینده کي ، یو کور د میاشتي په لس زرو ډالرو ، چي له نورو لکښتونو سره شل زره ډالره کيږي د سفارت له پاره په کرايي تر نیولو وروسته بیرته کابل ته ستون شو.

خو د تاسف ځای دي د بهرنیو چارو وزارت ديوي سياسي شعبي رئیس د کابل د کنفرانس د جوړیدو په درشل کي وو ، له خپل گډون څخه په کنفرانس کي تیريږي او په هند کي د نوي سفیر له پاره کورونه لټوي.

دغه بناغلي دهندوستان راجاگانو په څیر کور وموند خو تاسف دادي چي دسفیر استوگن ځای دهندي له راجاگانوڅخه کم نه دي ، چي له پنځو جریبو زیات شین بڼ او دلویو خونو درلودل، چي دخوب خونه او لویه میلمه پالني خونه او ټول امکانات او بیا هم زمورسفیر تکلیف نه باسي چي هلته ولاړشي تر څو نوموړی قصر کی استوگن شي؟

د هیواد سفیران تر کومه ځایه لاس رسیدي اوڅومره ناوړي گټي یي پورته کړي؟ ناصر ضیا په برلین کي ۱۳۰ زره یورو ، ماما رحیم شیرزی په لندن کي ۹۰ زره پونده د سفارت د بودجي نه، اکلیل حکیمي او هارون امین د توکیو سفیران د تعمیر په رانیولو او ترمیم په میلونو ډالره جیب ته پورته کړه، چي چا پوښتنه ونکړه. ولي امین د امین ارسلا زوم او حکیمي نازدانه ؤ.

دځمکو د مافیایي کړیو د غصب یوه بیلگه

په دولتي ورځپاڼو کې مې ولوستل، چې د جمهوري ریاست مقام له خوا په پنځه څلویښتم گڼه فرمان کې په مشخصه توگه یو شمیر دندې دولت او حکومتي ادارو ته وسپارل شوي، نو دځمکو غصب په اړوند دملې شورا په مجلسونو کې یې هم مبارزه شروع شوه او دغې موضوع په چاپي او غږیرو رسنیو کې زور واخیست:

دانیس ملي ورځپاڼې په خپله 1391 کال د مرغومي د میاشتي په یو ولسمه گڼه کې دولسي جرگې د لومړي نایب حاجي عبدالظاهر "قدیر" له خوا دځمکي دغصب او یو شمیر پاتکونو په پوستو جوړولو په اړوند د ننگر هار دسر خړود دولسوالي په خیر آباد کلي کې پرده پورته شوه.

د ورځپاڼې په نوموړي گڼه کې د مشرانو جرگې د شکایتونو د اوریدلو کمیسیون مشر بناغلیخلمي زابلي د خولي هم د ننگر هار ولایت په سروخ ولسوالي کې د حاجي ظاهر قدیر له خوا د ځمکي دغصب موضوع راپورته شوه. دا په ډاگه ده، چې دځمکو غصب یو عمومي شکل لري او یوه لویه معضله ده.

د هشت صبح ورځپاڼې هم 1391 کال د مرغومي د میاشتي په یوه لسمه گڼه کې هم د ځمکي دغصب تر سرلیک لاندې د شپږسوزرو جریبونو دځمکو غصب د هیواد په شپږ ولایتونو کې ولیکله چې د ولسي جرگه د خانگري کمیسیون له خوا، چې د ځمکو د غصب په اړوند گمارل شوي و او په خانگري توگه د نوموړي کمیسیون دغري بناغلي سلجوقي د څرگندونو له مخې یوولس غاصبین تثبیت او په گوته شوي، لکن دې کمیسیون ونشواي کولای چې لست افشاء کړي.

په یو مجلس کې د مشرانو جرگې غړي انارکلي د خپل یو مؤکل د کور چې په جلال آباد کې دی، د غصب شکایت وکړ، یو چا ترې پوښتنه وکړه، چې هندو غصب کړيدي او که مسلمان؟ انارکلي په خپل زنانه نزاکت وویل، چې مسلمان نیولي دی. بناغلي مجید خوگیاڼي د میدان وردگ والي وویل: چې دابه اړومرو حاجي قدیر وي.

کوم وخت چې دکورنیو چارو وزیر داکتر علي احمد جلالی استعفا کول، هم دقاچاق دلست خبرې وي. هغه هم ونشواي کولای چې نومونه افشاء کړي. دزورواکو زور په چاکی نسته.

حاجي ظاهر قدیر سره چا محاسبه او مقابله ونکړه. د کابل ښار پایتخت کې دپیکا او ده سکه سره گړخي، گرچه زر او زور نه لري، فقط ښه ټینگه سپین سترگي لري، د حکومت پرې زور نه رسیري .

دځمکو د غصب موضوع عمومي ده، نور هم پکې اخته دي.

یوازي باید دا ووايم چې د افغان ولس دي خدای مل شي او ددې ظالمانو د منگلو دي خدای خلاص کړي.

جنرال محمد کبير اندرابي

په دو مره لوړه کچه په هيواد کې ترپاک او هيروين توليديزې نو داڅه کيږي؟ او څنگه بهر ته قاچاق کيږي؟

په داسې حال کې چې لارې او گودرونو د امنيتي چارواکو کنترول لاندې دي.

ځينې بيا پردي اند دي چې په زياته اندازه ترپاک او هيروين د بهرنيو پوځونو په هليکپترونو او طياروکي ورل کيږي او ځينې وايي چې دغه مخدر توکي د سرحدې او سرحدې ولاياتو د امنيتي مسولينو د جوړ جاري له کبله، چې ددوي ترمنځ کيږي مخدر توکي بهرته رسيږي د يو رپوټ له مخې چې زموږ لاس ته رسيدلى دي.

د هيواد والو پر دغه انگيرني چې گواکې مخدر توکي د امنيتي مسولينو د جوړ جاري اوبدوله امله بهرته لير دول کيږي ، د تايبد مهر لگوي چې وايي: د کشفې او اوپراتيفي کارونو په لړۍ کې په ډاگه شوه چې د نيمروز امنيه قومندان پاسوال محمد کبير اندرابي او ورسره څو افسران او سر بازان په دغه سوداگرۍ کې لاس لري ، نوموړي کله چې په کابل کې وواو له دغه موضوع چې کشفې ارگانونه دده له کاروبار څخه خبر شويدي ، نو غواړي چې هرات ته ولاړ شي ، په هوايي ډگر کې نيول کيږي او د تلاشې په پايله کې له ده څخه 28000 افغانۍ دوه قطي باتکي کارتونه او يوه څير رنگه کاغذ چې دري موبايي شميره په کې ليکل شوي ، آيفون تيلفون اخيستل کيږي.

نوموړي د معينيت مبارزه با مواد مخدر د ۶۵۲ — ۹۲/۵/۲۰ ليک پواسطه جلب مکر بيا هم نه نيول کيږي، تر څو چې کله له ده څخه پلټني کيږي او د تيلفوني له لارې 81 اړيکې چې او ريډل کيږي ددې ثبوت ورکوي چې نوموړي کله چې مخدر توکي نيسي پرته له هغه ، چې هغه ضبط کړي هغه پلوري .

دغه راز په يوه رپوټ کې راغلي دي : د هغو څلويښتو عملياتو په ترڅ کې چې ايساف د ځواکونو او کشفې ارگانونو له خوا شويدي 27 سلنه ترپاک او هيروين له عاملينو سره نيول شويدي.

په رپوټ کې څرگنده شويده چې د نيمروز ولايت يو شمير لوړ پوړي امنيتي مسولينو له قاچاق ورونکو سره اړيکې لري. دجنرال کبير په خلاصون کې... ډيري هلي خلي کوي.

پاسوال محمد کبير اندرابي چې په ديارلسو مواردو کې تورن او ثبوتونه يې تر لاسه شويدي له قاچاق ورونکو سره اړيکې او د مخدرو توکو د پلورلو له امله گرم بلل شويدي. دده تکتيک داؤ چې لومړي دقاچاق برانو سره شريک ؤ ، او خپل حق به يې اخيست.

او که به کوم نابنده په گير ورغلي، دپيسو په مقابل کې به يې خوشي کړ او ترپاک به يې تری راگرځول او هغه ترپاک به يې جلاخرځول. بالاخره په لس کاله بند محکوم شو.

د پوليسو افسران ډير په قاچاق کې لاس درلود، مثلاً دل اغا ، د نيمروز قوماندان امير سيلاب ، عبدالرازق ، د کرشک قوماندان ، په قاچاق کې د لاس درلودلو په جرم پنځه، پنځه کاله بند محکوم شول، مگر بند يې پوره نکړ او بيرته په وظيفه وگمارل شول.

غیر مسلکي ديپلومات

دخراغ ورځپاڼي 1392 کال د لړم مياشتي په خپله يوويشتمه گڼه کې وليکل، چې ولسي جرگې په حکومت نيوک وکړه، چې د امنيتي تړون کميسيون په سر کې يې داسې يو څوک گمار لي دي چې له دغه مسلک څخه لري او په فساد تورن دي. په ولسي جرگې کې د يو شمير استازو په وينا، د امريکا په متحده ايالاتو کې د امريکا سفير اکليل احمد حکيمي انجنيري دي او نو موري په هيواد کې له امنيتي ستونزو څخه هيڅ خبر نه دي، د ولسي جرگې رئيس ښاغلي عبدالروف ابراهيمي د ولسي جرگې په يوه غونډه کې وويل: چې د نوموړي کميسيون په راس کې داکليل احمد حکيمي گمارنه د افغانستان په مصلحت نه ده.

ښاغلي ابراهيمي زياته کره که چيرې اړتيا وليدل شي چې د افغانستان او امريکا سره امنيتي تړون لاسليک شي، بايد د کميسيون په سر کې داسې څوک وي، چې په امنيتي او حقوقي برخو کې تخصص ولري، امنيتي کميسيون مسوليت لري چې په نوموړي کميسيون کې يو امنيتي کار پوه غړيتوب ولري.

دغه شخص داسې څوک نه دي چې په امنيتي چارو کې تخصص ولري او د هيواد لوري گټې درک کړاي شي، دا زموږ د هيواد په مصلحت نه دي.

دغه راز دولسي جرگې يوشمير غړي وايي، چې اکليل حکيمي له افغانستان ديپلوماتانو سره د فزيکي برخورد سره د افغانستان له پاره دننه وفا داري کار نامي لري، د نوموړو استازو په وينا د نوموړي د مالي فساد دوسيه د ولسي جرگې له خوا له لارې فساد سره د مبارزې عالي ادارې ته استول شويده.

نوموړي انجنير دي، چې دده مسلک د ديپلوماتي سره هيڅ اړخ نه لگوي. ممکن په سپڅ گول او سمندو بڼه پوه شي، مگر دديپلوماسۍ سره نابلد دي، آن سمه انگليسي يې زده نده او امريکايي تابعيت لري. دده په اړه موضوعات پارلمان کې دپهريو اړيکو په کمسيون کې د ښاغلي وکيل صاحب نور اکبري سره پرته دي.

ولسي جرگې د همدې اعتراضونو سره د مالي وزارت په تائيد باندې لاسونه پورته کړل.

او داسې يو څوک چې په ملي ژبو د پښتو او دري ژبو پوره بلدتيا نه لري، نو آيا کيدلای شي چې ديپلوماتيک نزاکتونه او ادبيات په انگليسي ژبه سره ته ورسوي، چې دغه ستونزه د حکيمي په برخه کې پوره صدق کوي. همدا ده چې روابط پر ضوابطو مقدم دي.

روسيي اوره

په 1391 کال کې د روسیې دقونسلې له خوا مرسته شوي اوره افغان لوري ته وسپارل شول ترڅو محتاجانو ته وویشل شي. زره بوره ونکې داستان په دې چې یو دلوري مری او بل یې دودی د لاسه باسي.

چې له دغواورو څخه یوازې دوه زره او دوه سوه تنه یې د هیواد دولسو ولایتونه، ته هغه هم د څو میاشتو په تیریدو د 1391 کال د میزان په میاشت کې ولیردول شوه. او وروستی محموله، چې د دایکندي ولایت ته ولیردول شوه ددې له پاره چې هغه وراسته او له استفادې څخه وتلي وه، نو بیرته مسترد شول. او له هغو څخه پاتې اته سوه تنه یې د حیرتانو دویم پورت په تحویلخانه کې پاتې شول.

په رپوټ کې راغلي چې دحیرتانو ادارې دڅو لیکونو په ترڅ کې د مبارزې عمومي ریاست ته لیکلي، چې نومور و اوروکي چنچي او حشرې پیدا شوي او خپل پلاوي معرفي کړي.

ددې له پاره چې اوره وراسته او له استفادې څخه وتلي و، نو یو شمیرا دارو د هغو دلیرینو دولو مخه و نیوله ځکه که ولیر دول شي، د مسولینو په بې توجهي او غفلت خاوري اچول کيږي او پنیږي.

کله چې د جمهوري ریاست دویم مرستیال خبریزي پلاوي لیري او د نوموري موضوع د پلټني امر ورکوي. په دغه بهیر کې د حیرتانو بندري خدمتونو ریاست د یوه وړاندیز په ترڅ کې، چې تاریخ او د ثبت نمره یې نه در لوده، د بلخ ولایت مقام ته لیکي چې نوموري اوره دانسانانو او څارویوله استفادې څخه وتلي دي.

د ولایت مقام دخپل 1392 کال د چنگاښ د میاشتي په بودیرشمه نیټه حکم کې یو مختلط پلاوي ته دنده سپاري، چې دروسته له پلټني څخه، که چیرې اوره له گټې څخه وتلي وي وروسته له تلل کیدو څخه د هغو په له منځه وړلو اقدام وکړي. بیله دې پوښتنې چې اوره ولي خراب شول.

لیکن دحیرتانو بندري خدمتونو رئیس محمد یعقوب ځاخي، ددې پر ځای چې د ولایت حکم تر سره کړي، پر عکس دویم پورت دعمومي مدیر محمد شریف، د تحویلخانو عمومي مدیر محمد اصف، تحویلدار عبدالودود د خپلو شریکانو په گډون، چې په هغو کې د حیرتانو پولیسو او دملي امنیت موظف کار کونکي په مرسته د شلو بارور ونکو موټر په واسطه په 1392/5/7 نیټه وروسته له ماښام څخه غوښتل چې له بندر څخه وباسي.

په رپوټ کې زیاته شویده، چې لومړي یوه ټن موټروان او وروسته د ثابت خان په نامه دملي امنیت کارمند او وروسته د تحویلخانه مدیر محمد اصف د خروجي دروازي مامور شهاب الدین ته تېلفون کوي، چې راشي او موټرونوته دولتو اجازه ورکړي، خو هغه ورته وړاندیز او د ولایت د مقام ښيي او نه قانع کيږي او غواړي، چې د حیرتانو رئیس ته تېلفون وکړي، خو هغه د تېلفون ځواب نه وايي.

خو کله چې محمد اصف نومي محمد یعقوب ځاخي ته تېلفون کوي، تېلفون شهاب الدین ته ورکوي، محمد یعقوب هغه ته امر ورکوي، چې موټرونه دولتو اجازه ورکړی، خو شهاب الدین هغه نه منی او بیرته خپل کورته ستنیږي.

خو ددروازی ساتونکی وایي چې مور ته خپل قوماندان ويلي چې اجازه ورکړي. وروسته موټر له دروازي څخه وزی او هغه اوږه چې د وراستو نوم ورکړه شویدی، د مزار شریف په ښارکي پلورل کيږي او دملي امنیت د ریاست له خوانیول کيږي، چې بیا وروسته دکرنی ریاست ته ورل کيږي.

او د مظنونینوله بلې څخه یوازي دوه تنه خزانه داران نیسي او وروسته له تحقیق څخه یی محکمی ته سپاري . محکمه هر یو په دولسو دولسوزرو افغانیو جزا محکوموي او نور مظنونین تر څارني لاندې دي، دا چې له هغو اوله هغه چا سره چې داته سوو ټنو اوږو د خرا بیدو او فاسیدو گرم بلل کيږي، څه ډول چلندوشي دا به وخت ورته خواب ووايي. خو کار پوهان دفساد زیاتیدوته په کتوسره په دي باور دي، چې هغوي به نه یوازي سزا و نه وینی بلکي تقدیر به هم شي. د پام وړ داده :

1. چې لومړي ولي ونه ویشل شول، پداسي حال کي چې په هیواد کي ضرورت ډیر دي ، تر هغه پاته شول چې د وروستو پلمه ورته پلاس ورغله.

2. که وره وراسته ؤ، نو بیا څنگه مندوي ته د خرڅلاو دپاره یوورل شول. وایي دبنډر رئیس جناب خاخي ورک دي، که ورک هم نه وي څوک دي چې ویی نیسي ؟

نری حق لري چې دفساد لومړي درجه پر مور ووهی. که وگورو دمرستي غوښتل دردونکی دي. او که په تیره داغوښتنه ددشمن نه وي، نور هم دردونکی ده. پدې قضیه کي تر ټولو دحوادثو دمبارزي لوی رئیس محترم کاکړ دي، چې دحیرتان نه د ډیرو لیکو دهدایت غوښتونو سره بي خوابه، بی تفاوته پاته شو. دمحمکی وړ دی.

دندو مرموزو کمپنیو جگره

دولت په اډانوکي دننه دنده اکمالاتي کمپنیو مرموزه جگره.

استخبارات د یوه نظام کورنیو او بهرنیو چارو د پرمخ بیولو په لارکي د سترگو او غورو په څیر ډیر زیات ارزښت لري. تجربو ښوولی ده چې د یوه نظام بریالیتوب او په تیره بیا د ملي گټو په ساتنه کي مسلکي او ور استخباراتو پوري تړلی او ارزښتمن خدمتونه سرته رسوي. او دولتي نظامونوکي استخباراتي ارگانونه د ملت خدمت بي طرفی او د هیواد له لوړو ملي گټو څخه ساتنه یی یواځني دنده جوړوي.

خو دریغه چي زموږ استخبارات په تیرو بیلابیلو دوروکي، د یوه خاص گروپ ډلي په خدمت کي و، چي دغي تړلتیا له افراطي د لوسره ددي لامل شوي دي چي استخبارات تریوی اندازي د استبداد د دوام او د بدبختي لامل وگرزي. د 2001 کال پینښي وروسته زموږ د خلکو د امیدونو غوټی وغورږيدي او دداسي یو نظام چي په د موکراسي او ازادي ښاوي، تاداو یی کینودل شو، خلک په دي باور شول چي اوس به دنورو ارگانونو تر څنک د ملي امنیت ارگان د اساسی قانون په رناکي زیا ته پاملرنه وشي.

خو د نوموړي ارگان دسترو بریالیتوبونو او لاسته راوړنو سره سره د هغو د یو شمیر کارمندانو هلي ځلي ددي پر ځاي چي خپله بي طرفي وساتي، د یو شمیر سیاسي، قومي او اقتصادي گټو په خدمت کي ولويدی.

لکه چي لیدل کیري ددغه ارگان لوړ پوري غړي ددي پر ځاي چي خپل وقت او ځواک خپلو اړوندو دندو ته وقف کړي چي هغه د تروریستا نو د دسیسو شنډول دي، برعکس خپل یو زیات وخت په تجارت او شخصي توطیوکي په کار وړل کیري، چي د بیلگي په توگه یی رسنیو یوه قضیه را سپړ لی ده، رپوت کي راغلي دي:

زموږ هیواد وال پوهیري چي له څو کلونو راهیسي د سوپریم کمپنی د بهرنیو ځواکونو د تېلو او غذايي توکو د لیر دولو تړون، چي ملیاردونو ډالر وته رسیري، پر غاړه لري، دغه کمپنی سر بیره پردي چي زیاتي تخلفاتي قضیي لري په دویم لاس تړونونه د سیمه ییزو زورواکو ته ورکوي چي د همدغو دویم لاس تړونونو له برکنه یو شمیر دولسي جرگي استازي او له لوړ پورو چارواکو خپلوان په یوه نه ایلیدونکي ځواکونو بدل شوي.

دغه قرار دادونه چي د فساد په رواجولوکي لوي لاس لري، ان داچي په هیواد د نظم او امنیت پرمخ کي هم ستونزي جوړوي.

کله چي د فساد ښوروي په مطبوعاتو کي خپیري، امریکا دینته پام اروي چي د سوپریم شرکت د یوه سندله مخي د یو ملیارد ډالر و په حدودوکي مکلف گرزول کیري، چي بیرته یی د امریکا حکومت ته ورکړي.

نو کله چي د امریکا حکومت د سوپریم کمپنی په درغلیو پوهیري، خپل تړون ورسره پریکوي او د امریکا له بوي ډلي کمپنی چي (انهم) نومیري تړون کوي، چي دغه موضوع د دواړو کمپنیو تر منځ د اختلاف لامل گرزي.

په رپوت کي راغلي دي، چي د بهرنیو چارو پخواني مرستیال جاوید لودین، او پخواني سفیر په واشنگتن کي ښاغلي طبیب جواد او دکانادا سفیر برنا کریمی تر استعفا وروسته له انهم کمپنی سره یو ځاي کیري او اوس ددغي کمپنی د مسول په توگه دنده سرته رسوي.

پر درو سرو د شعله جاوید گمان کيږي.

ددغو دوو کمپنیو ترمنځ کشمکش ددې لامل شوېدې، چې په پښتو سايټ کې اجتماعي او مطبوعاتي اخلاقي برخې لري خپروني وشي. افغانستان دبهرنيانو دپاره دکټي او وتي جنت دي.

ددغو دوو کمپنیو ترمنځ اختلافات ددې لامل کيږي، چې دسوپريم کمپني هلي ځلي وکړي ترڅو دغه تړون بيرته تر لاسه کړي، نو دغې کمپنۍ ددويوم لاس تړون کونکو پرمت غواړي، چې يو شمير چارواکي په حکومت کې درشوت او پيريږدلو له لارې دخان په گټه و کاروي، ترڅو د هغوي دلاسلېکونو او مخالفت له وجې له انهم کمپنۍ سره د تړون مخه ونيسي، چې له همدې تړونو نو له امله له نورو کتالونو سر بيره د يوه مطرح قرار دادې چې د سوپريم شرکت د نيلو ليردونه پر غاړه درلوده او عبيد الله صدر خيل نوميرزي او خپل زيات وخت په دوبي کې تيروي، چې ددولت له نورو لور رتبه چارواکو سره په شرکت کې د سوپريم يونټ قرار داد په لاس کې لري. چې يوه تجارتي نامرې اړيکه له دکتر ياسين ضيا دملي امنيت د اوپراتيفي مرستيال دي جوړوي، چې د هر ډول اداري د ديپلوماتيکي او حکومت والی موازينو پرته د خپل صلاحيت څخه په کار اخيستنې سره، د کورنيو چارو د موافقي تر نامه لاندي يو ليک ملي امنيت له ارگان څخه رسا د امريکا حکومت ته د سوپريم کمپنۍ په طرفداري استوي.

د ملي امنيت اوپراتيفي مرستيال چې پنځه کاله د مخه ملي امنيت مرستيال په توگه دنده سرته رسوله. خپل پلار د اسلامي حزب غړي بولي او خپل خان د استاد سياف د تنظيم پوري اړوند بولي. او په هر ځاي او قالب کې خان اچوی، چې ددغو ناروا اړيکو له مخې چې له سياسي پارلماني او دولتي چارواکو سره لري خان داسې بڼې، چې گویا د تجارت فرشته دي. او محمد حنيف اتمر هم بي برخي نه پريږدي، تر څو دهغه سياسي حمايه تر لاسه کړي.

کله چې د نوموړی د ملي امنيت د حوزي د مرستيال په توگه دنده سر ته رسوله، ددې توان بي نه درلود چې د خپل زوي نوده لگښت پوره کړي. او همکارانو يې له خپلو معاشونو څخه ورسره مرسته وکړه او اوس له مليونونو ډالر وخبړي کوی او آن داچې کله کله د مالي توان او دولتي ځواک د بنو ولو او هم د بهرنيانو د ملاتړ، چې له خانه سره لري په مجلسونو کې د بر طرفی په صورت کې د نظام د نرولو او د شمال وقيام خبري کوی.

دنورومخکو غصب ترڅنگ دغازي امان الله دخمکو غصب چې دامن الله خان لور په يوه کنفراس کې له هغې څخه پرده پورته کړه، هم دده د اجراتو دليل دي.

هغه د تجارانو وپرولوله لاري د پيسو لاسته راوړل او د مطبوعاتو وپروول، چې حقايق خپاره نکړي او نور خلاف کارونه چې کوي د هغو يادونه نه کړو.

بايد ووايو دنورو عياشيو سره بيره دا تو جرييو غصب شويو ځمکه، چې د شکر دري ولسوالی کې يې د دري مليونو ډالرو په مصرف سره يې ودانۍ د او بو حوض او دسيورو چترونه ددولتي محافظينو سره خان د شمالي هيولا بدل کړيدي. بهرنيان

د خپلو ناوړو گټو د پاره څنگه زمور لور پوري په خدمت وگماري؟

اوس فضاوت لوستونکو ته پريږدو چې زمور دولتي اداري په کومي خوارواني دي او په څه باندي لگيادي؟

په عمومي ډول د امنيت ملي لوړپوړي دلور امکاناتو نه برخورداره دي.

مثال (۳۱)

عاطله او باطله وزارت خونه

د با خبره باوري سرچينو په يوه رپوت كې ليكل شويدي: چې دايې حيثيټه وزارت ټولو ته معلوم دي. زموږ هيواد وال او په خانگري ډول هغه هيواد وال ، چې له ديپلوماسيو سره سر او كار لري ورته مالومه ده ، چې د افغانستان د بهرنيو چارو وزارت ، د بهرني سياست رهبري او له ديپلوماتيکو اصولو سره سم ددغه سياست د عملي كولو له پاره بنايي ، چې د نوموړي وزارت كار كونكي هونبيار ، وطنپال او د سياسي چارو پوهه ولري. خود خواشيني خای دی چې زموږ بهرنيو چارو وزارت كرار كرار په يوه بيكاره وزارت ، چې زياتره كاركونكي يې غير مسلکي او دلازمي پوهي نه در لودونکی او آن داچي په سياسي الفبا خبر نه دی. دغه كار كونكي چې د حاكمه كړيو خپلوان او ياد زورواكتو د سفارنتو او د بهرنيو چارو وزارت د لارښوونې د پلاوي سره خپلوي او يا درشوت وركولو او له لاري مقرر شويدي ، ددغو افرادو يواځنی هدف دزياتو تنخواگانو او لوړو امتيازونو تر لاسه كول دي.

چې د هيواد و په سفارتونوكي مقرر يږي.

دغه اشخاص چې د هيواد په گټه كوم كار پرمخ بيولاي نه شي او آن داچي دوی د زياتي مودي په ترڅ كې هم په دي نه پوهيږي ، چې د وزارت په سر كې ، ناروغه ، ناتوانه او استفاده جو اشخاص قرار لري. په هيڅ ډول يې ونه كړاي شول او يا يې ونه غوښتل ، چې په كنړونوكي يوڅه بڼه والی راولي.

بناغلي زلمي رسول چې د ورځي تر يو ولسو بجو پوري نيشه وي او زيات عمر يې د باباي ملت او دو ها بيانو په درملنه كې تير كړي دي.

بناغلي عبدالحی حیدر اداري معین ، چې د پولند هيواد تابعیت لري تاجر پيشه او يوه ورځ يې هم په افغانستان كې ماموریت نه دي كړي چې له قانون او اداري څخه متاسفانه يې خبره دي او الحمد لله چې بناغلي جاويد لودين چې كاناډايي پاسپورت لري ، اوس سياسي معین او مخکي د هيواد ، د لومړي شخص تيلفونچي و اوله كورنيوسټونز ووروسته په دوو كاري دوروكي د سفير په حيث هيڅ كارونه شو كړاي.

دبرق او ساختمانی انجنيران ديپلوماتان شويدي.

واسطه تر هرڅه لوی رول لري ، بيجاره زلمی رسول دزورواكو په مقابل كې جينگه خوله نيولي او تسليم دي.

اما مطلق اكثریت ديپلوماتان ، چې په سفارت خونوكي مقرر يږي يوازي د يوه فاسد دولت نماينده كې كولاوي شي ، نو دغسي ديپلوماتانو څخه څه هيله كيداې شي چې خپله د زياتو معاشونو درلودونکی وي او خلك يې په نس وړي.

زه ددي نظر مخالف يم چې ديپلوماتان دي زيات معاش وانخلي ، كه وايي نخلي ممكنه ده چې د ميزبان هيواد د استخباراتي شبكو له خوا استخدام شي.

لومړي هغه اشخاص چې دپيسوپه بدل كې خپل هيواد پلوري ، بايد دديپلومات په حيث مقرر نشي ، دويم داچي مور د اسرارو د پټولو له پاره څه شي نه لرو ، ځكه بهرني استخباراتي شبكي او سازمانونه په آسانی سره كولاوي شي چې د ارگ د لومړي

لاس له کسانو څخه موثق معلومات په لاس راوړي، کله چې یو هیواد اردو او پولیس ونه لري او آن داچي کار کونکوته یی د بهرنیو مرستو له لاري تنخوا ورکول کيږي، کوم بهرنی سیاست مطرح کيدای شي؟ او دغسي سیاست ته څوک ارزښت قابلېږي.

او په لنډه توگه په بهرنیو چارو وزارت کي د قانون نقضولو ته اشاره کوم:

د بهرنیو چارو وزارت کي ترنېځه دیرش سلني زیات کار کونکي یي غیر مسلکی، لکه عسکری صاحب منصبان، انجنیران، داکتران لکه زلمی رسول جوړوي او دزیاترو دیپلومونه یي جعلی، چي له پېښور، روسي، ایرانی او دهیواد د ننه کي جوړ شوي، کار کوي.

- د بهرنیو اشخاصو تابعیت لرونکی اشخاص، چي د افغانستان د نافذه قوانینو له مخي نشي مقررید لاي، ان چي ژبي لکه دري او پښتو باندي نه پوهیږي. اصلاً باید یوازي حقوق، اقتصاد، ژورنالیزم تحصیل کرده مقرر شي او په عین زمان کي د نړی د معتبرو ژبو نه یوه ارومره زده وي.
- ددیپلوماتانو د تنخواگانو څخه د مالیي نه وضع کیدل.
- ددیپلوماتانو د بیمی د قراردادونو نشتوالی.
- په سفارتونو کي دیپسو اختلاس او له دارايي څخه ناوړه گټه اخیسته.

ما چي په لنډه توگه په بهرنیو چارو وزارت کي دبي قانونیو یادونه وکړه، یقین لرم چي د لارښووني پلاوی یي د قانون ماتوني په برخه کي کرنه نه کوي، ځکه چي په خپله ددغو قانون ماتونو عاملین دي، خو زه دولسي جرگي او مشرانو جرگي له کمیسیونو نو او د فساد پر ضد دعالی اداري څخه هیله کوم چي یو حل ددغه وزارت څخه لیدنه وکړي او پورته ذکر شوي موارد وپلتي او عاملین یی په سزا ور سوي، تر څود نورو له پاره د عبرت سبب وگرزي، کوم مسلکي معیارونه لکه: یو یا دوي خارجي ژبه زده کړه، پخوا یوازی اقتصاد، حقوق، او ژورنالیزم په وزارت کي منل شوي و، نن دا معیار نشته. اکثره کسان د مسلکي معیارونو سمبول په واسطه ندی مقرر شويدي.

دداکتر عبدالله وخت یو اضطراري حالت و، مگر د زلمی رسول دبي کفایتی په خاطر نور هم خراب او تراب شو او داشخاصو د استخدام د کچی په لوړوالي کي بی هیڅ گام پورته نکړ. انجنیر او میخانیک ډیر دي چي مقرر شويدي.

زه پوهیږم چي داسي لیکنی گټه نه رسوي. په مطبوعاتو کي همدا ډول اعتراضونه او وړاندیزونه ډیر دي، مگر تاریخ باید ازاد قضاوت وکړي. زه چي سیل بین او نوم می هم سیل بین دي، چي په ویلو او لیکلو به خپله غاړه خلاصه کړم، که څوک ښه راته وایي او که بد.

پردي چوکي چي داکتر زلمی ډډه وهلي وه، یو وخت محمود طرزي، نور احمد اعتمادی او موسی شفیق ناست وه، نو د زلمی رسول د اجرائتو نه به په قبر کي رنځ وړي.

د کرزي صاحب په ۱۳ کالو کي هیڅ ډول اصلاحات رامنځ ته نشول.

دچارواکو غیر ضروري لگښت

خدمتگار: زیات لگښتونه به حکومت رنگ کړي.

خدمتگار ورځپاڼې پخپله د ۲۰۱۳ کال دجنوري په شپږمه گڼه کي ، دولت د لور پورو چارواکو له خوا زیاتو لگښتونو ته کتنه کړې او لیکلې یې دي، چې پرون دولسي جرگې یو شمیر غړو په دې اعتراض وکړ، چې دولسمشر کرزي مرستیالان هر کال یو ملیون ډالره دحکومت له خزاني څخه دکورنو دکرایي په نوم باسي.

دولسي جرگې مخکښ غړي او ددې جرگې دامنيټي کمیسیون مشري شکرېي بارکزی، تیره ورځ دولسي جرگې په عمومي غونډه کي وویل : (دمارشال فهیم او کریم خلیلي دیوه کور او یوه میلمستون میاشتنی کرایه او اولس زره ډالرو ته رسیري). داپه داسي حال کي ده چې ویل کیږي، دوي په کابل ښار کي لوی او مجلل کورونه لري.

میرمن بارکزی همدا راز وویل چې ددې تر څنک دښاغلی کرزي مرستیالان دمیلستونونو، دجرگه گڼو ددفترانو او دخپلو ساتونکو دلگښت په نوم هم له دولت څخه ډیري پیسې اخلي . ایا میلمستون باید حتمي وي؟ او ولي ؟

دچارو شونکي دولت دکارکونکو دامتیازونو تر منځ دومره توپیر نه په کتلو سره وایي، چې ددولتي کارکونکو تر منځ دامتیازاتو توپیر پخپله فساد ته لاره هواروي.

دچارو شونکي مطیع الله خروټي له خدمتگار سره په خبرو کي وویل ، که حکومتی چارواکي اضافي مصارف راکتړول نه کړي نو حکومت به رنگ شي.

نوموړي زیاته کړه : امتیازاتو گڼوډي دي ته زمینه مساعده کړي، چې چارواکي په فساد کي ښکیل شي.

دولسي جرگې غړي وایي : چې په ملي بودجه کي دجمهوري ریاست دمړستیالانو دمصارفو په اړه کومه ځانگړي بودجه نه وي چې دوي یې په اړه دمالیې وزارت چارواکي وپوښتي.

دکابل ولایت استازي شیرولي وردگ له خدمتگار سره په خبرو کي وویل، ملي او عادي بودجه په ولسي جرگه کي تصویبیري، خو یاده بودجه دخانگړو کودونو لرونکي وي چې یوازي اړوند چارواکي پري پوهیدلای شي.

نوموړي زیاتوي چې په ملي بودجه او ځانگړي ډول په عادي بودجه کي ددولتي ادارو تر منځ انډول نه مراعتیري.

اغلي بارکزي په عین حال کي وویل: چې دالا هم دهغو ټولو پیسو لست نه دي چې دا دوه لوړپوړي یې ددولت له بودجې باسي، دوي تر دې زیاتي پیسې په یو او بل نوم اخلي.

دې وویل : ښاغلو خلیلي او فهیم د اعاشي او معاشونو په نومونو هم ډیري پیسې باسي: (خو ایا دولت پیسې ددې له پاره دي چې چارواکي یې په دې ډول مصرف کړي؟ ایا هغه څیمي نه وینو چې دسرکونو په غاړه ولاړي دي؟).

دولسي جرگې دامنيټي کمیسیون مشري دا هم وویل: چې په تیرو شپږ کلونو کي هر کال دولسمشر دچارو اداره دغو جگپورو چارواکو ته دکورنو دجوړولو لپاره پیسې ورکړي دي خو دوي لاهم له بیت المال څخه دقانون خلاف پیسې اخلي.

دکابل ښاریان وایي چې ځینو چارواکو نه یوازي ښار تر ټولو لوکس کورونه اخیستي بلکي ځینو یې حتی کوڅې په بیه رانیولي دي.

<http://www.Khedmatgar.com/news>

وابي کله چې هندوستان تازه خپلواک شو، وزیران به پر بایسکل وزارت ته تلل. افغان چارواکو ته، هر یوه ته دخپل اخلاص او موقف پر بنا بهرنیانو لخوا لاس ور اوردکیدی، یوه ته په یوه نامه اوبل ته په بل نامه. همدا پیسې وي چې اړیکې په ټینګې شوي، البته پیسې نو مفتي نه وي، په مقابل کې باید پوځه وشي. محمد حنیف اتمر دمیاشتي څلویښت زره دالره، دانگریزانو لخوا بېله جواب او حساب ورکول کیدی. یو څه به د دندې په نامه، مگر نوري خپلو خپلوانو ته لکه داکتر فاروق بشر، عبدالواسع اتمر. دکورنیو چارو وزارت کې هم ځینو ښځو ته دجنډر په نامه مهرباني کیدل. یوناما هم امریکایي پیسې، بي نامه او نښانه، دپرچم او خلق غرو ته، د مشاورانو په نامه ځیني کسان لکه سلیمان لایق، محمدیونس فکور، احمد سعیدی لاس نیول کیدی. امریکا هم دست بیګران درلوده، لکه کوم وخت چې دامریکا سفارت په کابل کې اعلان وکړ، چې د ارګ نیم کارمندانو ته زموږ لخوا معاش ورکول کیږي. کوم چارواکي او بدماشان چې د ځان د امنیت په پلمه یوه لویه ډله لندغر ساتي، باید مصارف یې د غصب، پاتک او نورو ناروا لارو له لارې برابر شي. د الله گل مجاهد. اقبال صافي، ملا تره خیل، حاجی محمد محقق، حاجي الماس، عبدالرسول سیاف، حاجی قدیر او داسې نور مثالونه ډیر دي.

مشاور وزیر

ملا محمد دملا احمد زوي، چې د هرات ولايت د كرخ ولسوالي د لرگو د مسجد دكلي دي چې ۱۳۹۲ / ۶ / ۱۷ د ټينټوني او با نښتيزم په تور، د هرات د امنيتي ارگانونو له خوا نيول كيري او له هغه سره يو ځاي ۹ ميله وسله بيلابيل ډولونه سلا، مهمات او نظامي تجهيزات نيول كيري نو د هرات ولايت د بناري كورني او بهرني امنيت پرضد محكمي د ۱۳۹۲/۹/۱۲-۱۵۸ حكم له مخي هر يو په شل شل كاله بند محكوميري.

كله چې قضيه محكمي ته راجع كيري، ملا محمد د تحقيق په بهير كې څرگند وي چې ښاغلي احمد وحيد طاهري، چې مشاور وزير دي او پخوا دولسي جرگي وكيل ؤ، شپږ سوه زره افغاني ورته وركړي وي چې سلا را ونيسي اوله خپلي سيمي څخه د مخالفينو د مخنيوي له پاره ورڅخه گټه واخلي، خو څرنگه چې احمد وحيد طاهري د غربي زون كې د جمهوري رياست د مقام مشاور وزير دي، لکه دنورو زورواكو غوندي دچا وس په ونه رسيد.

دخلگو دتهديد، غضب، او زورگويي دپاره وسلوال ځواک جوړول لومړي کام دي، احمد وحيد طاهري هم په دي کار لاس پوري کړ، مگر څه ناوخته دي.

دهيواد لويه ستونزه په هيواد كې دغير مسؤل ولسوال قوتونه دي. البته DDR او داباك هم هغه پروگرامونه چې سم تطبيق نشوه، ان په پايخت كې ددي غير مسؤل ولسوالو كسانو لکه ممتاز اغا، ملا عزت، طوفان، وكيل حاجي اقبال صافي او داسي نور دي.

وحيد طاهري هم د ورور داکتر اسپنټا د نفوذ نه کار اخيستی. داکتر اسپنټا هم غوښتل چې د محيط سره نور بايد ځان برابر او اعيار کړي، ولي چې هر بدماشه چارواکي لري او چارواکی بدماشان دا يو ډول ناقدهسې ائتلاف دی، چې يو بل ته لازم او ملزوم دي.

غصب او زورواکی

یو تن چې جهانگیر جوان نومېږي او د بغلان ولایت د ولایتی شورا غړي او وسله وال ساتونکي لري، غواړي چې په رښتیا هم جهانگیري ته ملاوتېږي او د ځمکې پر غصب سر بیره دا شخصو په تهدید لاس پوري کوي.

قضیه داسې پیلېږي چې جهانگیر نومی د خپل وسله والو په زور او له دندې څخه ناوړه گټه پورته کوي، یوه توتیه ځمکه چې د بنوونځي د جوړولو له پاره بیله شوي وه هغه غصب او سربیر پر هغې، د یوې نو مري ځمکې پرسر، چې د ولایت د مقام له خوا مولوي محمد ظاهر عثمانی ته ورکړل شویده په خپل سر د قاضي عثمانی کورته ننوزي او محمد ظاهر عثمانی په وژلو گواښوي. دا کار یو ځل نه او څو واره یی کوي، له خپل زور څخه په گټې اخیستني سره د نوموړي دکور د یوال وړانوي، کله چې د کورنیو چارو وزارت پلاوي له مرکز څخه استول کیږي، شاهدان شهادت ورکوي چې نوموړي نه یوازي د بنوونځي ځمکه غصب کړي، بلکه د محمد ظاهر نو مي نمره هم د خپلې بنځي ملکیت بولي او سره بیره پردي نوموړي د مذهبي او نژادي تاوتر یخوال هڅوي.

لنډه داچې پلاوي د اړوندو ارگانونو له خوا له قانون سره سم نوموړی د سزا وربولي او اړوندو ارگانونو څخه ورته د سزا وړاندیز کوي .

داچې بیا وروسته څه وشول، مور ترینه خبر نه شو ځکه مودغه موضوع ولیکل، چې د اوسنی زمانې د تاریخ له حافظي څخه بهر پاتې نه شي.

چی پدې وخت کی دقانون شکنی او بی تفاوتی نمونه ده .

څوک چې دبدیگارد په نامه څو تنه لندغر پر ځان راټولوي، داڅو ټوله مصرف او اعاشه غواړي، نو اړ وي چې ناروا ته ځان جوړکړي اودهغو د ژوند تضمین وکړي.

څوک به تپوس وکړي چې دا مصرف دکومي خوا راځي؟! دوی مجبوره دي، چې غصب، قطاع الطریقي او اختطافونه اجراکړي، زه بیچاره دیو سیل بین په حیث دهلکانو دمور په یوه گوله مری ته حیران پاته یم. تر هرچا او هره طبقه نه وکیل که دولسي جرگي وي او که د ولایتی شورا، دبدماشې نه کار اخلی. ولي چې دمصونیت په څنگ کی معافیت هم لري.

د شهر نا پرسان يوه قضيه:

د هيواد په يوه تلویزيوني پرده کې يوه پروگرام د شهر ناپرسان تر نامه لاندې خبریږي او ځینې صحنې ښيي چې د خلکو باور ورباندې نه راځي ، خو کله یې چې د محمد عارف د جان محمد زوي قضیه و اوریدله نو په دې پوه شوم چې رښتیا هم شهر نا پرسان دي.

محمد صادق د محمد عارف ورور دي ، پولیسو ته خپله عرض پاته وړاندې کوي او په کې لیکي : چې زما ورور چې پلنگي پطلون او ابرکوت اغوندي د پولیسو له خوا نیول شويدي او په توقیف خونه کې بندي دي .

ددې له پاره چې د خپلې کورني اعاشه او اباته پر غاړه لري نو د ضمانت په ورکولو دهغه دخلاصون غوښتنه کوي ، کله چې اړوند ارکان دهغه د توقیف کېدو لامل رپوټ غواړي. په رپوټ کې داسې راغلي دي : نعمت الله چې د پير محمد زوي دي د امنیه قومندانې د استخباراتو خانگي ته شکایت کوي چې د یو ځل مصرف توکو د واردولو شرکت لري او د کمپني په سیمه کې موقعیت لري ، کله مې چې غوښتل یو څه توکي د کابل مندوي سیمې ته یوسم د پل شیر دروازه په سیمه کې پوتن چې پلنگي دریشي په ځان کې لري او ځان د ملي امنیت کار کونکي معرفي کوي له هر موټر څخه زر افغاني اخلي ، چې نوموړي موضوع د ۱۱۹ تېلفون له لارې د پولیسو استخباراتو ته رسېږي او د امنیتي قومندانې پلاوي او نوموړي سړي ، چې ځان محمد شفیق معرفي کوي بالفعل نیسي، په دغه سیمه کې عبدالملک ترافیک هم وایي : چې نوموړي ځان محمد شفیق معرفي کوي وایي چې دملې امنیت کارکونکي دي اوله باروړونکو موټرو څخه پیسې اخلي. او دغه راز محمداشرف چې دگنرگاه دسیمې د گذروکيل دي اظهارات ورکوي.

کله چې دنوموړي دنیوني له پاره تصمیم نیول کیږي، نوموړي دکابل ښار سیند ته ځان اچوي او تینښته کوي خو دپولیسو دهاوایي ټکان له امله دريږي اوتوقیف خوني ته وړل کیږي، چې بیا وروسته په پلټنو کې خپل اصلي نوم محمد عارف معرفي کوي اووایي چې ددریوري دنده لري.

نوتاسي قضاوت وکړي، چې دکابل ښار په زړه کې پوتن په غیر قانوني توگه له موټرو څخه پیسې اخلي او څوک ورباندې خبر نه دي، نو دکابل له ښار څخه بهر به د خلکو او باروړونکو موټرو څه حال وي؟ دجرائم سنگین اوملي امنیت ریاست څه دنده لري ؟

بیچاره ولس دظلم سره عادت نیولي، دهر ظلم زغم کوي.

دي خاي کې دخلگو دنده هم مهم رول لوبولي شي، مگر چې همکاري نه کوي. وایي چې (شتره ديدې وپاڼه !!) فرمول څخه کار اخلي .

کابل بانک

دایو څرگند حقیقت دي، چې د عدالت په پلي کولو سره په ټولنیز ژوند کې امنیت او ثبات رامنځته کیږي ترڅو چې افغانان له خپل مشروع حق او آزادیو سره چې د اسلام مبارک دین کې ورته ورکړل شويدي تر لاسه کړي او د وسله والو زورواکانو مخه ونه نیول شي هیڅکله به هم مور پرمختګ و نه شو کړای.

مور د زورواکي د یوې بلي بیلګې یادونه کوو، چې سلیم عقل ورته هک پک پاتي کیږي او هغه داچې د کابل بانک د قضیې اداره په خپل یوه لیک کې د قانون د تنفیذ یوه ارکان ته لیکي، چې د کابل بانک د قضیې اختصاصي محکمې پریکړه کړیده چې د کابل بانک جایزادونه دي له قانون سره سم وپلورل شي، مګر فیروزي او شیرخان حمایه گر لري.

کله چې د نوموړي جایزادونو چې د کابل بانک په تضمین کې دي، هغه د شرکت مهرزاد انصاري او د جاویدان شرکت چې په بلخ کې موقعیت لري او دغه راز د زراعتي او مالداري شرکت، چې په جوزجان کې موقعیت لري څوځله د خرڅلاو له پاره اعلان ته سپارل شوي، خود زور واکو د اثر او رسوخ له امله څوک نه شي حاضر بدلای چې هغه رانیسي او د نوموړو شرکتونو حسابونه تصفیه شي او له بله اړخه هغه څوک چې په نوموړو جایزادونو کې او سیري هغه دینته نه حاضریري چې دغه جایزادونه تخلیه کړي. او په دغه برخه کې یې د قانون د تنفیذ ارګانونو څخه د مرستې غوښتنه کړیده. همدا ډول دولتي چوکۍ هم انحصار دي.

نو تاسې قضاوت وکړي چې زموږ په ملک کې تر څو چې دمحلې وسله وال زورواکانو زور او به نه شي. نه به عدالت پلي شي او نه به هم امنیت تامین شي. هیله ده چې دولت ترټولو کارونو د مخه دغې ستونزې ته پام وړوي.

دا باید هم وویل شي چې کابل بانک دخلیل فیروزي او شیرخان فرنود دغلا اوناوړو گټو نژدې یو میلیارډ دخلکو سپارل شوي پیسې ضایع کړيدي چې اوس جایزاد او ملک په اجباري ډول فروش ته اچول شويدي. دحکومت بي وسې نه بالاخره بي تفاوتې رامنځ ته کړیده.

څوک دوي دواړه دنژدې بیژني. شیرخان دخلکو په پیسو قمار واهه او خلیل فیروزي، عباسي او ډیر ودونه کوله. ددوی په هکله محکمه په ډیر بي پروایي، کرار، کرار وخت ضایع کوي.

مثال(۳۷)

په لوگر کې اختلاس

د یوه باوري خبر ځای په حواله د هغو لسو لکو دالرو اختلاس موضوع، چې د ازري ولسوالي چې د لوگر ولایت پورې اړونده ده راپورته شوه.

وروسته له څیرني څخه څرگنده شوه، چې په نوموړي سرک جغل نه بلکې خاوري اچول کېږي او 567 کارگرانو لست چې CADG موسسي ته ورکړ شوي وو او یوازې له 250 تنو څخه تر دري سووتو پکې کار کاوه او هر یوه ته یې دورځي اووه دالره ورکول، چې د یو سلو شلو ورځو 270 تنو کارگر، چې کاريې نه کاوه ټول 231000 دالر کېږي د څلورو تنو ترمنځ، چې عبارت دي له عبدالولي رئیس شوراي ولایتي لوگر، انجنیر عبدالله د عبدالولي ورور، سید اقا د عبدالولي اوبني او حاجي کوچي د لوگر ولایت د ملي امنیت استازي ترمنځ حیف و میل شوي او د نوموړي د حاضر یو له پاره، چې هر څومره هڅې شوي تر اوسه د موضوع د څیرني له پاره نه دي حاضر شوي او دغه راز (DAG) موسسي رئیس اقا محمد حسین (حسیني) له خوا هغه 674000 امریکایي ډالره، چې بیرته مسترد شوي ښایي نوموړي رئیس له خوا حیف و میل شوي وي.

نوموړي قضیه چې کشفې ارګانونه یې تر اوسه په حاضر ولو نه دي بریالي شوي لاینحله پاتې ده. دیته وایي غله چې په لاس کې یې څراغ دي، ددې قضیې دحمایې شاته هم زور واکي او چارواکي ولاړ و، چې دهغې جملې څخه محترم مارشال فهیم و. دي غلو دمارشال صاحب دمهرباني نه ناوړه گټه پورته کول. اې سیل بین بیچاره !! چا ته عنز وکړي او چا ته باید وژاري، دلته نه یو کس شته، نه څارنوالي او نه دفساد دمبارزي اداره او نه امنیت ملي، اختلاس کونکي یا غله، پیسې په جیب کې لري، یو څه خو به دوي شریکه وي، او یو څه واسطه او وسیله هم ورسره مل ده.

هر واسطه کونکي دحق او ناحق تپوس نه کاوه، بس ورسره روان شي، دانه وایي چې ولي دي داسې وکړه؟؟ مارشال صاحب همدا ډول و باید چې خلک خوشحاله وساتي. احمدزي هم قصاب ته پنجه نه ورکوي، غواړي د همت په سره زور ازمايي وکړي. دلته هم د سیاسي ارادي څنگ ته توان هم پکار دي.

وايي د ۱۳۹۳ کال د سپتمبر په راپور کې چې په ورځپاڼو کې خپور شوی هم دي، ۶ میلیارده افغانی موسسی او کسان د برق د مصرف له خاطرې پوروری دي، چې د پور د اخیستلو او جدی اجراتو د پاره اشرف غني احمدزی د ښاغلي صمدي نه لستونه وغوښتل، چې متأسفانه په سرکي د دوستم نوم لیکل شوی و، چې یو ډیر درست قلم و. احمدزي صاحب ژر خان تیر کړي او ویی ویل، چې اوس دي وي. دی ته سیاسي اراده وایي.

د زور واکي يوه بيلگه چې څوک يې د پوښتنې توان نه لري

د 1392 کال دورې مياشتې په نهمه نيټه نجيب الله رحيمي د نصر الله زوي چې د کاپيسا د ولايتي شورا غړي دی او کور يې د کاپيسا ولايت د تکاب ولسوالي په انار جوي کلي کې دي ، د امنيتي مسولينو او د آيساف د ځواکونو د گډو عملياتو په ترڅ کې کور په داسې حال کې پلټل کېږي، چې گواکي د طالبانو سره تړاو لري.

چې د پلټلو په پايله کې د نوموړي له کور څخه اوه ميله روسی کلاشينکوفونه بدون له جواز څخه ،يوه دانه تفنگچه ، څلور دانې پرتلي سره له جبهه خانې ، دوه دانې کمپيوټرونه ،يوه دانه دوربين ،يوه پايله مخابره ، مټرولا چارجر ، دوه دانې آبيته، پنځه دانې لاسي بمونه او پنځوس زره امريکايي دالره لاسته راغلل ، چې ددغو وسايلو له جملې څخه پنځوس زره دالره يې د آيساف ځواکونو واخيستل. دلته هم ملاحظات زور شول، نوموړي چا بندي نکر او ازاد گرځي .

خلک ورته گوري او حکومت دا ډول اجراتونه ، په راتلونکي کې به پر نجيب څوک مټ پر تاوکري، او نور به هم بې پرواشي.

سيل بين په ښه سترگو ورته گوري، دی هم لکه نور يوازی دا وايي چې خدايه رحم وکړي.

دمافيا لوړ پوړي غړي، لکه تيمور، حبيب استفالې او رئيس خدايداد سره هم دولتي لوړپوړي سرخوځوي، آن يو ډبل باندي يې استعمالوي. دلته يوازي سپيڅلي وجدان او ملي احساس پکار دي.

د نکاح په جرم په شهادت رسیدل

زمونږ په هیواد کې ځینې داسې رواجونه دي، چې هغه نه له اسلامي ارشاداتو سره اړخ لگوي او نه هم داوسني زماني له غوښتنو او نه هم له بشري حقونو سره برابر دي.

صفي الله مشهور په دادک و او نجلي نعیمه نومیده، کله یې چې وغوښتل دنکاح په موخه له خپلو کورونو څخه چې د بغلان ولایت د احمد زیو دکلي د نوي ویالې له سیمې څخه د یوه کرولا ډوله موټر په واسطه دغورۍ دسمنټو د بلاکونو پر خواتیښته وکړي، چې په خواشني سره موټري د ناصر یو په سیمه کې د کنترول څخه وزی او چپه کيږي.

د ۱۳۹۲ کال د لنډي لسم داتحاد ورځپاڼي ولیکل:

هغه خلک چې د نوموړي په تعقیب کې ووهغوي نیسي او کلي ته یې راولي په پایله کې علما او سپین ربري د جرگې په ترڅ کې پریکړه کوي، چې باید دواړه ووژل شي، چې له بده مرغه په 1392/9/3 نیټه د سهار په لسو بجو په ډیر بي رحمانه دواړه دجرم په گناه اعدامیږي.

په داسې حال کې چې د جزا او قانون 425 مادي له حکم سره سم ددغه ځوان هلک او نجلي وژل جرم بلل کيږي، نو هغه څوک چې په دغه وژنه کې لاس لري دقانون سره سم د سزاوړبل کيږي، خو په هیوادکې عدالت دنشتوالي او زورواکیوته په کتوسره به هیڅکله هم مجرمین یې په سزاونه رسیږي.

دا دظلم یوه نمونه ده، چې دا دوه تنکې درواج دنه پوره کولو له کبله خپل سرنوشت پخپل لاس کې ونیوله، غوښتل چې په خپله خوښه ایجاب او قبول په چوکات کې نکاح وکړي، مگر په شهادت ورسیدل، روح دي شاد وي او جنت دي ځای شي. دردونکي او دشرم ډکه پېښه ده، دا لومړي پېښه ده. ولس داسلام تر نامه لاندې ډیر نامسلماني پوري.

اریانا افغان هوایی شرکت

داساسی قانون ۷۸ یمه ماده حکم کوي ،کله چي د کابینې برحال وزیر د بشر په خلاف جرمونو ، ملی خیانت او نورو جرمونو متهم کیږي، نو د ځانگړي محکمې له خوا جرمي پېښې تر عدلي تعقیب لاندې نیول کیږي، نو له همدې امله عنایت الله قاسمی چي بر حال وزیر دي د نوموړی ددرغلي قضیه په خپل حال باقی پاتې ده . وکتل شي چي په راتلونکي په دغه برخه کي څه کیږي دابه وخت اوزمان خواب ورکړي.

د منابعو په حواله کله چي عنایت الله قاسمی د ترانسپورت وزیر او نادر اتش د اریانا افغان هوایی شرکت رئیس و پریکړه کوي، چي دوه با له چارتر طیاري لمبر ۷۲۷ بوینگ طیاري رانیسي. موضوع د وزیرانو عالی شورا ته وړاندې کیږي او د وزیرانر عالی شورا هم په خپله ۲۶ گڼه مصوبه ، چي ۱۳۸۴ کال د تلي د میاشتي په څوارلسمه د تایید وړ گرځي. په پایله کي نادر اتش او عنایت الله قاسمی له بوینگ شرکت سره دتړون له مخي ۷۲۷ بوینگ طیاري له پاره ۲۷۹۰۰۰۰۰ دالر له میاشتي ددو بالو طیارو سره جمله ۲۷۹۰۰۰۰۰ دالر له کیږي نوموړی شرکت ته ورکوي.

څرنگه چي د اریانا الوتته بهر ته په تور لست کي راځي. نوموړی پرته له دي چي دغه موضوع په پام کي ونیسي د تخنیکي دوه باله چارتر طیاري تسلیم او له امریکا څخه لندن ته لیریدول کیږي او دتخنیکي حمایي له پاره اسټرس شرکت ته ۱۳۲۸۱۸۲ دالر ورکوي ، خو بیا هم له تور لست څخه نه ایستل کیږي ، نو بیا نادر اتش ایگل اویشن فرانسوي کمپنی ته ۱۵۴۳۰۳۵ یورو او ۱۸۳۲۱۰۶ دالر ورکوي ، خو له نوموړو طیارو څخه گټه نه اخیستل کیږي.

پرته له دي چي د نوموړو طیارو تخنیکي او توناژ او همدارنگه تخنیکي راجسټریشن تاییدي په پام کي ونیول شي، پورتنی پیسي شرکتونو ته ورکړيدي اوالوتکي راونه رسیدي. نو له دي امله ټولي ۸۶۵۰۷۸۰ دالرو او ۱۵۴۳۰۳۵ یورو یي ددولت بودجې ته زیان رسولي او د موضوع په اړوند گرم بلل کیږي او په دغه برخه کي مسولیت یقني دي.

هیڅ ډول احساس او مسولیت نشته ، پیسي دود شوي، نه نادر اتش ته چاڅه وویل او نه عنایت الله کش شوو. پیسي هم ولاري او الوتکي هم را ونه رسیدي.

پردي سربیره عنایت الله قاسمی دڅلورو المانیانو سره د اریانا شرکت دپښو درولو په خاطر قرارداد درلود، چي پر هیڅ انصاف او منطق برابر ندي. هیواد په همدې ډول چور او خراب شو.

ددي المانیانو سره دورځی دوه زره دالر معاش قرارداد شوی ؤ، چي په اریانا شرکت کي بازسازي وکړي. ایا څوک دي دامریکا د (اوباما) معاش پوښتنه وکړي، چي د ورځي څومره معاش لري؟ ای افغان ولسه ! خدای (ج) دي چاره او رحم درباندي وکړي. دلته هرڅه د (ازکیسه خلیفه) ورکول کیږي. استاد برهان الدین هم یوه الوتکه پر ایران خرڅه کړه. کله چي په یوه مجلس کي تري پوښتنه وشوه، جواب یي داؤ ، چي (یادم نه مانده).

کمونستی لومړی وزیر کشتمند هم د (کندهار) الوتکه پر ایران خرڅه کړه. دهیواد په بریادي کي د یوي دلي او بلي دلي تر منځ چندان توپیر نه لیدل کیږي. بیچاره سیل بین په سرو سترگو ورته غټ، غټ گوري.

داریانا افغان هوايي شرکت بیارغونې

رپوټ داسې بیلېرې چې دجمهوری ریاست دمقام له خوا د ۲۷ — ۵/۳/۱۳۸۳ گڼه فرمان له مخې یو پلاوی، هر یو بسم الله بسمل، دنرانسپورت پخواني وزیر عنایت الله قاسمي، دجمهوری ریاست دمقام مشاور نورالله دلاوري، دافغانستان بانک رئیس او نادر اتش دوخت داریانا رئیس په ترکیب گماري ترڅو دنوموړي شرکت په بیارغونه کې کړنې تر سره کړي. خو پلاوی فرمان دامنات او دولت دگټو پر خلاف دلفغانزا شرکت سره یو نړون لاسلیک کوي چې ددقت وړ او ډیر بې زړه سوی شویدی.

1. دهر یوه بهرني مشاور له له پاره دورخي ۱۶۵۰ ډالره له نورو امتیازاتو سره ۶ تنه استخدام شول.
 2. هغه تجارتي پلان چې جوړشوي و عملي نه شو.
 3. د سېر سیستم وصل کېدل چې غیر ضروري او زیات لگښت سره
 4. د ۳۰ تنو کارمندانو جذب درقابت له لاري، چې کورسونه ورته آماده نه شول.
 5. دټکنونو دفروش نماینده گي په زیات لگښت سره.
 6. داریانا شرکت له تور لست څخه ونه ووت.
 7. ۳۱۱۲۳۰۷ ډالره دهیڅ د پاره دولت ته زیان را واوښت، چا بازخواست هم ونکړ.
- بې پروایي، چې انصافي هم تر سرحد تیره شویده، یو څوک دي ووايي چې څوک خپل کور پخپله خرابوي. ایا په نړۍ کې داسې مامور یا مستخدم شته چې د ورخي ۱۶۵۰ ډالره معاش ولري؟

د حاجیانو انتقال

د افغانستان د اسلامي جمهوریت همیشه بي دريغه هڅه او هاند کوي ، تر څو د بیت الله شريف د حاجیانو له پاره مساعد شرایط برابر کړي او دغه موضوع ته يې د خپلو کړنو په سر کې ځای ورکړي.

خو د خواشینۍ ځای دي، چې ددولتي مقاماتو دغه هیله همیشه د ترانسپورت او دحج او اوقافو وزارتونو د مسؤلینو له خوا له ستونزو سره مخامخ کیږي.

د باخبري سرچینو په حواله په ۱۳۸۷ کال کې د ترانسپورت وزارت، چې وزیر یې حمید الله قادري و او د وزیرانو شورا له خوا د هر حاجي له پاره د لیږلو ټول لګښتونه محاسبه او پریکړه یې وکړه، چې په ټولنیزه توګه دې هر حاجي ۵/۱۳۶۸ دالر ثبت او هغه ۶/۱۳۱ دالر ، چې مخکې د ترانسپورت وزارت له هر حاجي څخه زیاتي اخیستی وي بیرته ورکړي.

د حاجیانو د لیږدولو له پاره د وزیرانو شورا له دیرشمې مصوبې سره سم، ددیرش زرو حاجیانو لیږدول د ګلوبل خدماتي او تجارتي شرکت سره تړون وکړ. او پریکړه یې وکړه، چې دغه پیسې به په درو مرحلو کې ورکوي.

خو د ترانسپورت وزیر پرته له دې ، چې د وزیرانو د عالی شورا مصوبه په پام کې ونیسي، سربره پردې چې د حاجیانو پیسې یې ورنکړي نوموړی تړون تعدیل کړ.

حمیدالله قادري سربره پر هغه وړاندیز چې اړوندو مامورینو د حاجیانو د انتقال د پروسې له پاره د ترانسپورت وزیر ته کړي وو، نه مانه او وروته ویلي یې و، چې زه په خپله دغه چارې پروراندې وړم.

خو څرنګه چې نوموړی شرکت د پرواز اجازه له سعودي عربستان څخه پر وخت وانه خپستل شوه نو د حاجیانو د لیږد په بهیر کې ستونزې رامنځته شوي .

حمیدالله قادري په خپل دغه کار سره د افغانستان ملي او بین المللي حیثیت ته په معنوي زیان اړولو سره ۹۴۵۰۰۰ دالر مالي زیان دولت ته واړاوه او دغه کار ددې سبب شو، چې حاجیان په مظاهرو لاس پورې کړي.

وزیرصاحب قادري دمالیزیا هیواد دګلوبل او ناس کمپنی سره، د حاجیانو دانتقال قرارداد بېله تضمین لس ملیونه دري سوه شپږنځوس دالر په پېشکې حواله کړي، چې دا شرکت اصلاً دترانسپورت سابقه او تجربه نه درلوده او داشرکتو پرزه فروشي کوله ، ددې هیواد څه کم یوولس ملیونه دالر په اوبو کې لاهو شوي.

حمیدالله قادري یې خاره خپل ژوند ته دوام ورکوي. او په ۱۳۹۳ کال ریاست جمهوري ته هم په سرو سترګو کانديد هم و، خدای فضل وکړ چې دټاکنو دکمیسیون لخوا وایستل شو.

ریښتیا خبره ده چې دلته دخاین او خادم توپیر لږ کیږي. دې دسختي سزا وړ دي اما،اما.....

حمیدالله قادري یوازې نه دي . دحج او اوقافو وزارت او ترانسپورت وزارت ښه شګوم نلري.

پخوانی وزیرداکتر عبدالرحمن هم په قتل ورسید ، میرویس داسمعیل زوي هم ووژل شو، صدیق چکري په اختلاس لاس پورې کړ وتبیتید، نعمت الله شېراني هم په یوه ورځ پنځه سوه زره دالر حواله ورکړه، تر اتهام لاندې شو .

چاورته څه ونه ویل، عنایت الله قاسمي دترانسپورت وزیر د بونینګ الوتکو په رانیولو کې ملت او دولت ته په ملیونونو توان ورساوه چې تفصیل به یې په بل ځای کې راشي.

کاستر او که پلانکوچ ؟

دشیر خان بندر ریاست خپل وړاندیز د سوداګري وزارت ته وړاندې کوي، چې یوه کاستر موټر ته ضرورت لري اود سوداګري وزارت دمقام له خوا منظورېږي، په همدې حال بیا وړاندیز کوي چې د کاستر پر ځای پلانکوچ وپېرودل شي، بالاخره یوه عراده کاستر موټر په ۱۵۹۵۰۰۰ افغانۍ پېري، چې موټر باید نوي وي ، مګر برعکس موټر د زوروالی له امله دشیرخان بندر مامورین شکایت کوي، چې د پېرېدنې په کار کې درغلي شويده، موضوع پلټنې ته ځي، په پلټنه کې څرګندېږي چې ۵/۵/۱۳۹۰ کال د پېرېدنې د پلاوي له خوا بېردل شوی او تر ۱۶/۷/۱۳۹۰ د ګټې اخیستنې وړنه و او وروسته له دغه نېټې څخه په ډول ډول تخنیکي عوارضو سره ۲۵ ځله مخ کېږي چې په یو زیات شمېر پیسو ترمیم کېږي.

خو کله چې پوهېږي چې داخلاص دغه قضیه افشا کېږي ، نو موټر بیرته مالک ته سپارل کېږي خوبیا هم څلور تنه په نوموړې قضیه کې مسوول بلل کېږي، داچې له مسؤلینو سره څه وشول موږ ورڅخه رپوټ نه لرو. کوم عراده موټر چې د ۱۰۴۴ نمبر تاریخ ۸۸/۷/۱ پواسطه د وزارت لخوا منظور ورکړه شويدي ، که څه هم یوه عراده موټر و ، مګر بیا هم په څرګند ډول پکې خیانت وشو، چې یو مثال و.

کوم هدف او احتیاج چې و هغه رفع نه شو، خیانت او ناوړې ګټې په نظام کې تر دې اندازې دود شويدي. پورتنی موټر آن پر لارې بندر ته لا نه وه رسېدلي چې خراب شو. عزیز الله د هیات غړی، چې کوم اعتراض لري، مګر د بندر رئیس هغه نه مني او اختلافات رامنځ ته کېږي. دا دود دي، چې دخربداري هیات لږ او ډیر خپله برخه پکې لاس ته باید راوړي. داچې وروسته څه کېږي، هغه نو پر خدای توکل دی. که کوم څوک داسې خربداري او یا قرارداد پېداکړي، چې درغلي او یا بډې پکې ندي اخیستل شوی، جایزه باید ورکړه شي.

د پوهني وزير او د وکيلانو امر

هشت صبح ورځپاڼي په خپله ۱۳۹۲ کال د لنډي د مياشتي په شلمه نيټه د پوهني د وزير له خولي وليکل، چې ددولتي چارواکو د مداخلې له امله څه نشي کولاي .

د پوهني وزير فاروق وردگ، چې د مشرانو جرگې په عمومي غونډه کې وويل: چې دده د شکايت سره يو والي له دندې گوښه نه شو او د زورواکي له امله په خپل ځاي پاتې شو، که څه هم هغه د والي نوم و انځيست خو ويې ويل: چې د ځينو واليانو او چارواکو په مقابل کې عاجز دي.

د پوهني وزير د معارف د رئيسانو د تبديلي په برخه کې وويل: تر څو چې دې په وزارت کې دي، نو هغه رئيسان چې له مخالفينو سره لاس لري مقررېدلای نه شي .

وردگ د ځيني هغو معلمانو چې په مدرسو او ښوونځيو کې دندې سرته رسوي او ادعا کوي چې په پاکستان او ايران کې يې زده کړې کړيدي، خو اسناد نه لري د مشرانو جرگې دغرو د واسطې له امله مقررېږي او نشي کولاي د هغو ديني عالمانو د کاميابي او مقرري رد کړي چې د ملي شورا د غړو له خوا معرفي شويدي .

هغه دا هم وويل: چې ځيني سناتوران د پوهني د رئيسانو د تبديلي په اړوند مداخله کوي، چې تصميم يې له ستونزو سره مخامخ کوي.

د پوهني وزير له سناتورانو وغوښتل، چې له ده سره د ستونزو په حل کې مرسته وکړي.

وکيلان او سناتوران نه يوازې د پوهني وزارت کې مداخله کوي ، بلکې دموکل تر عنوان لاندي په هروزارت او اداره کې په ډيره بي باکي او جسارت مداخله کوي.

په هيواد کې د گډوډۍ او فساد لوي عامل همدا دوي دي او کميشن کاري ورته مباح کار بلل کيږي .

د ۱۵ دورې وکيلانو چې قرضه او وسله اخيستي وه، او بيا بلې دورې کې ناکام شول ، نه يې وسله تحويل کړه او نه يې خپل پور ادا کړ. که ريښتيا خبرې ورته وکړي ځان توهين شوي بولي او ادعا کوي چې ملت توهين شو.

په ډاگه بايد وويل شي، چېرته چې فساد دي، وکيل په کې لاس لري.

قاچاقبران او قاضيان

دکشفې ارگانونو د هلو ځلو او خبرتيا له امله، هر يو حاجي لعل جان د نظر محمد زوی ، چې د هلمند ولايت اوسيدونکي، د مخدرو توکو لوي قاچاقچيان بلل کيږي د عملياتو په بهير کي نيول کيږي، د هغو دخالت په قاچاق کي په اثبات سوي. د پلټني په پايله کي ثابتيږي چې ۱۴۳ کيلو گرامو هيروئينو او د ۷۰۰ کيلو گرامو ترياکو، تور پوري شوي. دغه راز ۲۴۸ کيلو گرامو هيروئينو او له ۶۰۰ کيلو گرامو څخه زيات ترياک، چې ۱۳۹۱/۹/۱۴ کال کي ونيول، چې تور يي په جان محمد پوري شوي چې په حاجي لعل جان حاجي امان الله او احسان الله پوري تراو در لود، نو د اثباتيه اسنادو په درلودلو سره د مخدرو توکو سره د مبارزي د استيناف محکمي او ابتدائيه محکمي له خوا په ۲۰-۲۰ کاله تنفيذي بند محکوم شول ، مگر د سترې محکمي د عامه امنيت دديوان په ۴۵۵-۲۲-۳-۴ قضايي غونډه کي هر يو لعل جان ، امان الله او احسان الله پنځلس ، پنځلس کاله بند تخيف راځي، مگر پلان ورته جوړيږي. ستره محکمه نرمش او تفاهم نيسي ، زور او زر دلته هم کار کوي. په بي نتيجي تجديد نظر اقدام کيږي. بالاخره په مشروطه خوشي کولو ئي هم لاس پوري کيږي. او لعل جان دکابل نه کندهار ته تبديل شو. دلته پوښتنه رامنځته کيږي چې نور به پدي هيواد کي پرچا اعتماد وشي؟ د بناغلي عبدالسلام عظيمي د سترې محکمي رئيس لاس پر پروت ؤ. پدي هکله ډيري ناروا خبري اوريدل کيږي، ممکن واقعيت ولري، البته په خصوصي محفلو کي اکثراً خبري ريښتيا او بي غرضه وي .

۲۰ کلن محبوس په يوه بدنامه قضيه کي، قاضي القضاات دهغه امر ورکړ چې خوشي شي، بيسو دلته هم خپل نقش بازي کړي ؤ. دکابل د ۴ مي حوزي قاضي يي امر ونه مانه ، برطرفه شو ، مگر دکندهار دابتدائيه قاضي تر تاثير لاندي راغی. شل کلن بند د بند نه خوشي او فرار وکړ. لعل جان دنړۍ دهغو ۵ تنو نامتوقاچاق بر ؤ ، لکه يو روسي او بل د جنوبي امريکا نه ؤ.

پداسي پيښو کي نه عدالت مد نظر ؤ او نه اخلاق ، همدا ستره محکمه وه چې نامتو وژونکي اسدالله سروري د نور محمد تره کي د وخت د اکسار رئيس ، چې زموږ د هيواد په زور څه ، آن په لکو بي گناه کسان ځيني د الوتکو راواچول او ځيني يي ژوندي ښخ کړل. د ابتدائيه محکمي حکم چې په اعدام محکوم شوی ؤ ، نقص کړ. د ستره محکمي دا د نقص فيصله د جنرال عبدالخالق قاضي لخوا ، چې ټينگه کمونستي سابقه لري ، پدي واسطه پدي ډول ادا کړ ، صادره شوه، البته چې د قاضي القضاات تفاهم شرط دي.

د قضا استقلالیت

روح الله خروتي چې د سپين گل زوي او د ۱۹ کيلو گرامو هيروئينو په تور په ۱۹/۲/۱۳۸۵ نيول کيږي او د مخدرو توکو سره د مبارزې د محکمې له خوا د (۱۵۷) - ۸/۹/۱۳۸۵ فيصلي له مخې بري الزمه پېژندل شوي، مگر قضيه د استيناف د محکمې له خوا څيړل کيږي د ۲۳ - ۱۴/۲/۱۳۸۸ فيصلي له مخې نوموړی غيا با په ۱۶ کلونو بند او ۱۵۰۰۰۰ افغانیو نغدي جريمې محکوم کيږي ، او په پای کې د جمهوري رياست د مقام د بيلا بيلو فرمانونو په ترڅ کې ټول دولس کاله او څلور مياشتې د بند تخفيف اخلي او عملاً درې کاله او اته مياشتې يې په بند کې تېري کړيدي .

روح الله خروتي چې په ۱۶ کاله بند محکوم و، په ازادانه ډول گرځي. د ۱۶ می دورې ولسي جرگې ته کانديد او کمپاين يې هم کاوه ، مگر چاونه نيوي، ابتدائيه محکمې چې دبرانت حکم ورکړي او استيناف او تميز ۱۶ کاله، مگر سترې محکمې د تقنين دقانون او منطق پر بنا دابتدائيه محکمې نه ددي پرېکړې په هکله پوښتنه ونکړه ، ولي چې قضا ازادي به خدشه داره شي.

دقانون نه فرار يوازي دروح الله خروتي هلي خلي نه وي ،بلکه لورپورو چارواکو حمايه يې په څنگ کې وه، دی دخپلو پيسو په زور به يو ولايت نه بل مساعد او مناسب ولايت ته تش په نامه زندان ته په اسانۍ تبديلي دي . سپارښت او واسطې په څنگ پيسو هم پوره رول درلود، مارشال صاحب فهيم هم ورسره خواخوږي درلوده .

دلته اعتراض دا ندي چې خروتي صاحب د ۱۶ کالو بند پر ځاي يوازي درې کاله بند تير کړ ، بلکه قاضيانو ته هم سوال راجع نشو، دحکم تفاوت ډير لوړ دي، يا بايد دابتدائيه قاضي گرم او محکوم شي چې عدالت يې ندي تامين کړي . داستيناف قاضي يو ددي دو محاکمو نه بليد وپوښتل شي.

دلته طالع ورسره ملگري ونکړه، که چيرې بريالۍ وکيل شوی وای لکه نور، بيا به دحکومت زور نه په رسيدای. په گير راغلي، مگر بيا هم ټول حکم په پوره ډول پر تطبيق نشو، دلته هم به ثروت کار کړيوي او يا د متنفذ قدرت.

عدالت چې پر اخلاقو ولاړ دی، زموږ هيواد کې بيله هغه کمړنگه دي. بازخواست نشته ، زور حق دي او حق زور ندي. د ۱۳۹۳ کال په ورستيو کې بهرني مطبوعاتو د استاد عطا نور د قاچاق ، بدماشي، ترورونو او غصب په هکله ډير څه ليکلي و. اوس بايد ومنل شي ، چې د اشرف رمضان قتل او خپل د امنيتي قوماندان خاکريزوال ته توطيه دده لخوا ثابته ده، چی هغه يې د قاچاق بطور بندي کړ. د ۱۳۹۳ کال د رياست جمهوري په ټاکنو کې د ډاکتر عبدالله په پلوي ، جمعه خان همدرد ته لار ونيول، اقدام په وژنو سو، همدرد بچ او څلور تنه محافظين يې ور ووژل ، څوک دي چی بازخواست وکړي؟ دا يوازي استاد عطا ندي، بلکې زموږ هيواد د بدماشانو ډک دي. بل مثال ، دين محمد جرنت هم ډاکتر عبدالرحمن د ټولو په مخ کې په سپينه ورځ ووژي. د باباجان او وکيل رحمانې په بگرام کې د ټاکنو پر محال هم خپل حريف د عصمت ورور مړ کړ، چې هيڅ رسنی خپور نکړ.

د ناموس ساتونکی او که دناموس غل ؟

د یوې باوري سرچینې په رپوټ کې ویل شوي، چې طارق حکیمي د عبدالوکیل حکیمي زوي د پولیسو افسر له خپلې میرمنې سره د ۱۳۸۸ کال د مرغومي د میاشتې په شپاړسمه نیټه د یوه پولیس افسر چې نوم یې میر احمد شاه دي، د میلمه په ډول ورځې او تر سبا خپله میرمن مرضیه هلته پریریدي، سبا شپه بیا هم له دوو تنو ساتونکو سره نوموړی کور ته ورځي او له ډوډۍ خورلو وروسته خپله میرمن د کور دهلیز ته رابولي او ورته وايي، چې سبا ته له خپل ورور سره جلال اباد ته ولاړه شه او زه امریکا ته ځم ، د طارق میرمن ورته وايي چې ته دروغ وايي بل کوم پلان لري ، په دې توګه ددواړو تر منځ ستونزه پیداکيږي، چې له همدې امله میر احمد شاه او میرمن یې فوزیه نومي او سمینه دهلیز ته راځي، ښځه او میره له جګړې څخه خلاصوي ، په همدې وخت کې طارق احمد شاه ته وايي، چې راضیه لور دي راکړه، وروسته له جنجال څخه د طارق دوه ساتونکي او په خپله میراحمد شاه په زور یوې کوتي ته ننبايي او راضیه ته وايي چې له ما سره ولاړه شه که نه ټوله کورنې دي وژنم .

هماغه وو چې راضیه نومي طارق په زوره بیايي او د شپې له نهو بجو څخه ۱۳۸۸ د مرغومي د میاشتې په اوه لسمه تر نهو بجو د ښاره ورکيږي ، چې وروسته طارق نومي نیسي او لور یې په لسمه امنیتي حوزه کې پیداکيږي. میر احمد شاه هم د تحقیق په وخت دغه موضوع تائیدوي او راضیه هم په خپلو اظهاراتو کې چې په پورتنۍ تاریخ د شپې اته بجې یې زه په زوره بوتلم او راته ویل یې، که ولاړه نه شي نو ټوله کورنې دي وژنم ، او زه یې پنجشیر ته بوتلم او د شپې درې بجې یې بیرته کابل ته راوستم په دغه موده کې سربیره پردې چې جنسي تیري یې راباندې وکړ او لسګونه نور زشت عملونه ، نوموړی وايي له دغې پېښې درې ورځې دمخه زما پلار د طارق په کور کې میلمه وو او زما غوښتنه یې ورڅخه کړې وه او پلار مې ورته ویلي و چې درمي کړه . حکیمي ددې دپاره چې تجاوز اسانه شي راضیه ته چرس هم ورکوي او دمرګ په تهدید سره پرې تجاوز کوي.

راضیه وايي: چې طارق زما فرج په خوله وڅښیږي.

لنډه داچې موضوع محکمې ته ځي او د کابل ولایت ددویمې حوزې ابتدائیه محکمه په خپله ۳۷ — ۲۹/۸/۱۳۸۹ فیصله کې طارق حکیمي په پنځلس کاله بند محکوموي، خو د بهرنیو او کورنیو جرمنو پر خلاف د مبارزې استیناف محکمه هغه رد په خپله ۱۰۴ — ۲/۵/۱۳۸۹ فیصله کې طارق حکیمي په شپږو کلو نو د بند سزا محکوموي، وروسته د جزا د استیناف محکمه په ۱۳۴۱ — ۱/۸/۱۳۹۰ فیصله کې نوموړی په یوه کال او نهه میاشتې او دیارلس ورځې محکوموي، او په دې ډول د زورواکي او اختطاف قضیه پای ته رسېږي. او قضا پدې ډول ظالم ته نجات ورکوي.

دسید احمد شاه کورنې چې ظلم ورسره وشو، عزت او عفت یې پایمال شو، وطن ترک واهه ، چاپې بازخواست ونکړ ، دخپلې کورنۍ سره ژوندی ورک شول. وګوري دا تفاوت، دلته به هم زور او بازر پوره نقش لوبولي وي. دلته طالباني شریعت په کارو.

د ۲۵۳۵۶۸۲۵ افغانیو اختلاس

"فساد ددې سبب کیږي چې یو غوره او ښه اداره او یا سازمان په یوه ناوړه سیاسي اداره بدله کړي". د همدې مقولې پر بنیاد په ځینو ادارو کې فساد تر دې کچې رسېدلی دي، چې په خلاص لاس او پرته له دې چې د پوښتنې په اړوند کومه ویره ورسره وي لاس پورې کوي. همدا ده چې اوبن د باره سره په بده وهل کیږي. د سرچینې په حواله د ماليې په وزارت کې د ۲۵۳۵۶۸۲۵ افغانیو د اختلاس قضیه د اسی رامنځته کیږي: د ماليې وزارت د خزانو د ریاست او د محلي ارګانونو د خپلواکي ادارې کارکوونکي، چې نومونه یې احمد سهیل، محمد طاهر، محمد منیر، احمد صمیم، محمد معصوم، ذبیح الله، ضیا الرحمن، اقامحمد، حمیدالله راحل، محمد سلیم لطیف، بشیر احمد، او محمد ابراهیم یو بل ته لاس ورکوي او په اختلاس لاس پورې کوي. خو کله چې د کال په پای کې د قطعيې فورمې د کنترول او تفتیش د ادارې له خوا څیړل کیږي، په حساب کې تفاوت تر سترګو کیږي.

کله چې فورم په ۲۷ او ۳۳۵ — ۲۸/۲/۱۳۸۹ ګڼه چې ۳۵۶۶۹۷۲ افغانی په ۵۹۰۰۰۲ کود، د افغانستان دثبات پروګرام د فرخار ولسوالۍ له پاره د محلي ارګانونو د ادارې په ادرس تخصیص صادرېږي، وروسته دغه فورمه د خزانو د ریاست د انکشافی مسولینو له خوا سکن کیږي او نوم او تفصیل ته یې د نورو ولسوالیو په نامه تغیر ورکوي او شمیره یې هم تغیر ورکوي او په نتیجه کې یې ۲۵۳۵۶۸۲۵ افغانی دبانک نه وزي او حیف و میل کیږي.

وروسته له څیړنو څخه د ادارې فساد پر خلاف د مبارزې د ابتدانيه محکمې د ۱۲۸ — ۳۰/۱۰/۱۳۹۲ فیصلي په اساس هر یو احمد سهیل ثابت د عبدالصبور زوي د خزانو د ریاست کارمند او محمد طاهر رشیا د عبدالرسول زوي چې د ثبات د تحکیم د ادارې مالي مسؤل دي ددغه تزویر او اختلاس په اړوند په پنځو پنځو کلونو او د اختلاس شویو پیسو او د هغه معادل حکم کوي او محمد منیر د محمد انور زوي، صمیم د محمد قاسم زوي د خزانو د ریاست کارکوونکي په شپږو شپږو کلونو او د اختلاس شویو پیسو او دهغې په اندازه د جریمې د ورکړې په سزا او محمد معصوم فرهاد د عبدالحکیم زوي دثبات د ادارې پخواني رئیس او کنترولر ذبیح الله د محمد شفیع زوي، د ثبات د تحکیم د ادارې د مالي بخش کارمند ضیا الرحمن د حبیب الرحمن زوي د نوموړی قضیې د اختلاس په تور په درې درې کاله تنفیذي حبس سزا محکوم او باقی کسانو براننت تر لاسه کړ. دابوه استثنایي پېښه وه، چې مجازات پکې راغلل. او قریبې ددې قضیې اصلی عامل د فرار په حال کې ژوند کوي. فکر نه کوم چې قریبې به ونیول شي، څه وخت وروسته نه څوک علاقه لري او نه دلچسپي، کرار کرار به هیر شي.

د حاجبانو خرڅول

د یوې باورې سرچینې په رپوټ کې، چې د حج او قافو د پخواني وزیر محمد صدیق چکري، سلگونو زرو ډالرو داخلاص د قضیې په اړوند لیکل شويدي په کې راغلي دي: نوموړی رپوټ چې ډیر اوږد دي نو موږ یې لنډیز را اخلو . د هیواد امنیتي مسولین خبر تر لاسه کوي، چې درې سوه ۶۲ زره امریکایي ډالر او ۴۴ زره سعودي ریال چې په سعودي عربستان کې، د افغانستان د حاجبانو د اوسیدني د ځای او د هر حاجي پر سر دوه سوه سعودي ریاله تر لاسه شويدي ، د حج او قافو د وزارت خزانه دار محمد نور او د نوموړی وزارت د جنوب غرب د حوزې د مدیر فضل الله له خوا لیردول کیږي .

کله چې نوموړی له طیارې څخه کښته کیږي او تلاشي کیږي، له هغوي څخه درې سوه او دوه شپيته زره ډالره او څلور څلوېښت زره ریاله تر لاسه کیږي.

لنډه داچې کله له نوموړی څخه تحقیقات کیږي، نو څرگندیږي چې د نوموړی وزارت په وړاندیز او د جمهوري ریاست د مقام په منظوري هر یو ډاکتر شفیق صمیم معین ، بریالي شریفی اداري رئیس، کرامت الله صدیق، حامد مرتضی، شاه اغا مرادي دپهرنیو چارو وزارت استازي ، عبدالصمد د مالیې وزارت استازي، فضل الله قاضي زاده د نوموړی وزارت د جنوب غرب زون مدیر، دملي امنیت د ریاست استازي او نجیب الله امین د چارو داداري استازي گمارل کیږي، تر څو د حاجبانو د انتقال تړون په سعودي عربستان کې وکړي.

مخکې له دې چې نوموړی پلاوي سعودي عربستان ته ولاړ شي، محمد صدیق چکري او ددغه وزارت خزانه دار محمد نور ، قاضي مختار ، شریف ریاطي او معصومي عربستان ته روانیږي .

چکري په خپل استوگن ځای کې دداو طلبو شرکتونو له استازو سره گوري ، خو عبدالرحمن لښي د افواج توبه شرکت رییس او یو تن د نوموړی شرکت استازي له چکري سره لینډه کې پردي توافق کوي، چې د رشوت په مقابل کې به نوموړی شرکت تړون گټي او د هر حاجي پر سر د ۱۵۰ ریالو ورکړي سره پایلې ته رسیږي او له یاد شرکت څخه یو سل پنځوس زره ډالره پیشکې اخلي او محمد نور خزانه دار ته یې سپاري.

چکري محمد نور خزانه دار ته داهم وایي چې نوموړی شرکت پنځه لکه ډالر نور هم ور ته سپاري.

او سپارښتنه ور ته کوي، چې هغه به افغانستان ته راوړي ، وروسته یونس نومي د پنځو لکو ډالرو تحفه وزیر ته په یو بکس کې ، چې د هوایې ډگر له تالاشي څخه تیر شوي دي محمد نور خزانه دار ته سپاري، چې په کابل کې چکري ته وسپاري ، چکري بیا هم محمد نور خزانه دار ته تلیفون کوي، چې کتابونه یونس نومي تاته وسپارل ، هدف له کتابو نو څخه پیسې دي ، چې په پایله کې ۳۶۲۰۰۰ ډالره د محمد نور اطاق ته ور وړي او هغه ته یې سپاري ، هغه هم ددې له پاره چې تر څو چکري ته دغه پیسې ور نکړي هغه نوموړی شرکت ته دورکړي حواله نه امضاء کوي.

چکري کله چې د استاد رباني په واکداري کې د اطلاعاتو او فرهنگ وزیر وو ، په بد اخلاقي شهرت درلود، په اطلاعاتو او فرهنگ کې میرمنو چې اوږده نوکان درلوده ، ده به ورته ویل چې استنجاه څنگه وهي ؟.

محمد نور نومي خزاندار په ۱۵ کاله بند محکوم شو . چکري لندن ته فرار وکړ، انگریزان پر ټینگ شول ،ولي چي انگریزي تابعیت يي درلود ، بناغلي رباني دده دپاره دکرزي سره دملاقات زمينه مساعده کړه . چکري دجمعیت اسلامي دگوند دژبه ورو کسانو نه ؤ چي ډیر انتقادونه يي کول ، دولسي جرگي نه يي داعتماد رايي یو نه وره ، مگر سرپرست پاته شوو. استاد سیاف کوم خاي کيسه کړيوه چي رئیس جمهور ته يي مشوره ورکړي وه ، ددي دپاره چي دچکري انتقاد خوله پټه شي وزارت دي ورکړي ، له همدې کبله چکري تغير جبهه وکړ. وايي دا دپيسو موضوع هم دجمعیتانو لخوا دامرالله صالح پواسطه ورته جوړه شوه ،که څه هم واقعیت درلود .

په پښتني بانک کې د اختلاس د يوې بلي قضیې بېلگه

ضیا احمد د صفي احمد زوي چې د پښتني بانک د مليو نو ډالرو په تور بندي دي، د خپل خلاصون او بي گناهۍ په اړوند خپله عرض پاڼه امنيتي ارگانونو ته وړاندې کوي.

کله چې د هغه په اړوند څېړنه کېږي په پای کې معلومېږي چې نوموړی د پښتني بانک د تجزيې او تحليل مدير وو او د نوموړی بانک د مليو نونو ډالرو د اختلاس شريک دي، نيول شوي او تر توقيف لاندې دي.

په پښتني بانک کې د اختلاس قضیه لکه چې زمونږ ټولو هيواد والوته معلومه ده، چې د پښتني بانک د ځينو مسوولينو او د يو شمير شرکتونو او انجېرانو ددرغلی په پایله کې مليونونه ډالر اختلاس اوکوم جايدادونه چې د قرض په عوض بانک ته په تضمین ورکړل شوي ، نه جايداد وجود لري او نه هم کومه اداره د هغې مسوولیت پر غاړه اخلي .

د نورو تورونو په ډله کې ضیا احمد نومي هم د ۱۵/۱۰/۱۳۹۲ کال د يوه قرار له مخې، د کورنيو چارو وزارت ددرنو جرایمو سره د مبارزې د پوليسو له خوا نيول کېږي .

نوموړی د طرز العمل پر خلاف د ميوند ميرکي شرکت رئيس ميوند د عصمت الله ميرکي زوی ته ددرې سوو زرو امریکايي ډالرو، چې د ۱۴۵ — ۱۲/۱۱/۱۳۸۹ داداري فساد پر ضد د مبارزې دابتدائيه محکمې د قرار له مخې، چې په کې ويل شوي : هغه اشخاص چې په لاسليک يې پيسې اختلاس شوي وي، د عدلي تعقيب وړ دي ، نو ضیا احمد هم په هغه ډله کې دي، چې د نوموړی شرکت له پاره يې د قضیې د ورکړې وړانديز کېږي .

دا يوازي ددغسې درغلیو يوه بېلگه ده ، چې مور يې ليکو، حیات الله دپاني ددي بانک رئيس دنور ډيرو فساد په څنک کې، د ميرکي دااختلاس په قضیه کې هم تر نور لاندې دي .

نن په نامه دميووند ميرکي شرکت هيڅ وجود فزيکي نه درلود، دخلقي قوماندان زوي، قباله غلظه، شاهدان غلط، ضامنان غلط. دپښتني بانک دمسولو مامورينو په مرسته دري سوه زره ډالره وايستل شول. دپورتنې قرار له مخې ميوند ۶ کاله حبس او پلار يې ۳ کاله بند محکوم شو . عصمت الله په زندان کې مړ شو، مگر پيسې په لاس نه راغلي.

دا جوته ده، څوک چې نفوذ لري، هر څه کولای شي. د نفوذ د لاس ته راوړلو د پاره ثروت دي قدرت.

څوک چې پخپله په گيډه مور نه وي، ددي نه به څه جوړ شي، نه د قوم په درد خوري او نه د گوند.

که ثروت وی قدرت یعنی قدرتمندان به هم استخدام کړي. او يا برعکس که قدرت وي ثروت هم په لاس راځي، چې دا دوه لاملونه يو ډبل لازم او ملزوم دي. ميوند برکي به هم يو ددي لاملونو نه درلود او يا به جوړ جاری نه کار اخيستي وي.

د یو ترافیک بډي

د یوې باوري خبر په حواله احمد جان د محمد جان زوي دي او د ۱۹۹۶۵ نمبر کاسټر موټر درپور دي، د قانون د تنفيذ یوه ارگان ته خپله عرض پاته وړاندي کوي او وايي، چې د ټیمور شاهي په سیمه کې ترافیک بډي اخلې او د موټر وانانو د ازارولو او انیت سبب گرزي .

هغه ادعا کوي چې زما د موټر د جواز سپر کتابچه اته ورځې کیږي چې اخیستي ده، نه یې راکوي . کله چې د اړوندو ارگانونو مختلط پلاوي کمارل کیږي . ساتمن عبدالسمیع د بورا گل زوي چې د ترافیکو د پولیسو د پنځمې حوزې اړوند دي د ۱۰۰۰ افغانیو دېبو اخیستلو په تور نیول کیږي او اړوندي محکمي ته سپارل کیږي .

دا خو د یو تن هیواد وال شهکاري وه ، چې موضوع یې د قانون د تنفيذو ارگانونو غور ته رسولې وه، خو داچې له هغو درپورانو هره ورځ څومره پیسې اخلې ؟ هغوي خواران ددې له پاره چې خپلې غریبې څخه پاتې نشي خپله خوله پټوي اوکوم ارگان ته شکایت نه کوي .

دا د بدو د لسه او زرو بدو یوه بیلگه ده، چې مور ورڅخه خبر شوي یو . څوک حوصله نلري ، یا زغم یې اوس عادت شوي او دباڅو خواست څخه یې هیلې شويدي ، نه پسي گرځي. دسرک ترافیک، د پوستو مامورین ، دناحیو مامورین په ښکاره ډول دسرک په غاړه په راټولو لگیا دي . دگمرک مامورین د بانک مامورین، سرحدي کارکونکي ، حق العبور خاوندان هم خپل کار کوي .

یایې دندې په اجاره ورکول کیږي ، یا به درنه واسطه ولري . په ولایاتو کې دهر سناتور او وکیل برخه معلومه ده . که چیري کوم مامور لار نه نیسي او دقانون رعایت کوي یا به ژر غیر فعال ادارو ته تبدیلیږي او یا به په بله بلا اخته کیږي. دولتي چارواکي دابرو او حیثیت چندان خیال نه ساتي ، البته دا ډول اعتراضونه ډیر دي ، عملي کام نه دي پورته شوي . ډیر کمیسیونونه ، او هیاتونه جوړ شول مگر نتیجه یې لږوه. البته دفساد په مخنیوي کې ، دولس همکاري یو مهم او اړین کار دي، چې شکایت و مرجع ته ورسوي، تسلیم نشي او شراکت ورسره ونه کړي.

دا د مشت نمونه خروار.

ملي مشارکت

د تاند په نامه خبري سرچيني دروان کال د غبرگولي د مياشتي په ديرشمه ددو شنبې په ورځ وليکل: چې خلک داسي ادعا کوي چې د کورنيو چارو وزير بسم الله محمدي ددي وزارت د چارو له تر لاسه کولو سره سم د افغانستان د نورو سيمو او سيونکي بر طرفه او پر ځاي يې د جمعيت په تيره بيا د پنجشير اوسيدونکو گمارني ته زور ورکړيدي .

د نړيوالي ټولني د ملياردونو ډالرو مرستي سربيره په افغانستان کي، ددولت د اساساتو نه رامنځته کيدو يو اصلي علت دا بلل شوي چې دواک خاوندان د ملي او يا لږ تر لږه د خپل حکومت د گټو پرځاي لا هم د خپل گوند ، سمت او قوم ته وفا دار دي ، چې دا دکړزی د حکومت د ناکامی يوه بيلگه ده.

حقيقت دادي چې زموږ په هيواد کي ځيني لوړ پوري چارواکي ، کله چې په يوه مقام کي وي او جيبونه يې له پيسو ډک وي نو بيا په دولت کي نه عدالت شته او نه حق وحقدار ته سپارل کيږي ، خو کله چې له دندي گوښه کيږي او يا تبديليږي نو سمدلاسه "پوزيسون " په "اپوزيسون " بدلوي او دندوري خپروي او د رسنيو په گردې ميزونو کي اوتي بوټي وايي، چې عدالت نشته ، ملي يوالي، په دندو کي ملي ترکيب ، ملي مشارکت او نشته . په هيواد کي اداري فساد دي ، له بهرنيو مرستو په سمه توگه گټه نه اخيستل کيږي او داسي نوري په لسهاوو نيوکي کوي.

د تاند خبري سرچيني خپور کړي او په کي د ۶۷ نټو چارواکو نومونه ليکل شوي، چې بسم الله محمدي د کورنيو چارو وزير و مقرر کړي او مطلق اکثريت يې د جمعيت اسلامي د گوند غړي او يو ي سيمي (پنجشير) اوسيدونکي دي خبروو تر څو چې زموږ هيوادوال د ملي يوالي ، ملي مشارکت ، عدالت او په دندو کي دقومي ترکيب په مانا پوه شي !!! دا لاندي لست دملي مشارکت نمونه ده :

قسمیکه ملاحظات میشود وزارت امور داخله در انحصار پنجشیر و جمعیت قرار گرفت						
شماره	اسم	رتبه	وظیفه	سکونت	موقت سياسي	ملاحظات
۱	بسم الله خان	سنر جنرال	وزير داخله	پنجشیر	جمعیت اسلامي	
۲	عبدالرحمن	دگر جنرال	معین امنیتی	کابل	جمعیت اسلامي	
۳	باز محمد	دگر جنرال	معین موادمخدر	بدخشان	جمعیت اسلامي	
۴	مسعود راغب	تورنجنرال	رئيس تفیش	پروان	جمعیت اسلامي	
۵	عبدالرحيم شجاع	تورنجنرال	رئيس حقوق	پنجشیر	جمعیت اسلامي	
۶	همايون عيني	جنرال	رئيس ع حقوق	پنجشیر	جمعیت اسلامي	
۷	عبدالقدوس اميد	جنرال	ق زون نمبر ۱	پنجشیر	جمعیت اسلامي	
۸	ملاصبور	تورنجنرال	ق بدخشان	پنجشیر	جمعیت اسلامي	
۹	معروف	جنرال	ق قرارگاه وزارت	پنجشیر	جمعیت اسلامي	

۱۰	شاعلم	جنرال	معاون ریاست ع استخبارات	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۱	اکرام	جنرال	ق قطعہ محافظت قضاة	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۲	نجیب اللہ قانونی	جنرال	معاون ریاست ع دفتر	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۳	داداللہ	جنرال	معاون ریاست پولیس	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۴	محمد اصف	جنرال	مدیر ع ارتباط خارجہ	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۵	سیف الدین وفا	جنرال	مدیر ع حقوق کابل	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۶	مبین قرہ بیگ	جنرال	معاون ریاست تعمیرات	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۷	عظیم قرہ بیگ	جنرال	معاون ریاست ترافیک	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۸	خلیل دستیار	جنرال	رئیس تحقیقات زون ۲۰۲	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۱۹	حبیب الرحمن	جنرال	رئیس تحقیقات زون ۲۰۳	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۰	عبدالروف تاج	جنرال	امرانیت بلخ	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۱	عبدالحمید	جنرال	سرپرست ریاست تعمیرات	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۲	محمدناصر حیدری	سمونوال	مدیر ع تحلیل و ارزیابی	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۳	صبرالدین	سمونوال	مدیر ع استخبارات وزارت	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۴	محمد اکبر	سمونوال	مدیر تعقیب وزارت داخلہ	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۵	عبدالحمید خیرخوا	سمونوال	مدیر کنترول زون نمبر ۳ کابل	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۶	غلام گوٹ	سمونوال	مدیر ع پالسی معینیت پالسی	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۷	عبدالستار	سمونوال	مدیر تعقیب وجستجو کابل	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۸	صابر	سمونوال	ق کندک کمر بند کابل	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۲۹	ویس تاج	سارمن	امر حوزہ دہم کابل	پنجشیر	جمیعت اسلامی
۳۰	خالد تاج	سمونوال	مدیر استخبارات پنجشیر	پنجشیر	جمیعت اسلامی

۳۱	عبدالرحيم	سمونوال	مدیر تروريزم هرات	پنجشير	جمعيت اسلامي
۳۲	لطف الهادي	سمونوال	مدیر استخبارات هرات	پنجشير	جمعيت اسلامي
۳۳	قدم شاه	سمونوال	ق کنگدک ۲ لوي ۱ نظم عامه	پنجشير	
۳۴	غلام دستگیر	لمري سارن	مدیر جنایي حوزه ۲ کابل	پنجشير	جمعيت اسلامي
۳۵	عبدالرحيم	سمونمل	امر کنترول حوزه ۱ کابل	پنجشير	جمعيت اسلامي
۳۶	ذین العابدین	سمونوال	ق کنگدک ۵ لوي ۳ نظم عامه	پنجشير	جمعيت اسلامي
۳۷	فاروق	سمونوال	ق کنگدک ۲ لوي ۳ نظم عامه	پنجشير	جمعيت اسلامي
۳۸	اغاشرين	سمونوال	معاون اداري حوزه چهارم کابل	پنجشير	جمعيت اسلامي
۳۹	عارف امين زاده	سمونوال	معاون اداري حوزه دهم کابل	پنجشير	
۴۰	عزيز غيرت	جنرال	ق امنيه جوزجان	پنجشير	
۴۱	الياس	لمري سارن	امرکشف حوزه اول کابل	پنجشير	جمعيت اسلامي
۴۲	محمد وزير	لمري سارن	امرکشف حوزه يازدهم کابل	پنجشير	جمعيت اسلامي
۴۳	عبيدالله	سارمن	امرکشف حوزه شانزدهم کابل	پنجشير	جمعيت اسلامي
۴۴	سيف الدين	سمونيار	امر جنایي ميرپچه کوت	پنجشير	جمعيت اسلامي
۴۵	محمدایوب سالنگي	دگر جنرال	قومندان زون ۱۰۱ کابل	پروان	جمعيت اسلامي
۴۶	فضل الدين عيار	دگر جنرال	قومندان زون ۲۰۲ شمشاد	پروان	جمعيت اسلامي
۴۷	زمري	جنرال	رئيس ع نظم عامه	پروان	جمعيت اسلامي
۴۸	شير احمد ملداني	جنرال	قومندان امنيه پروان	هرات	جمعيت اسلامي
۴۹	خليل اندرابي	جنرال	قومندان امنيه سمنگان	بغلان	جمعيت اسلامي

۵۰	سید محمد	جنرال	قومندان امنیه فراه	بغلان	جمیعت اسلامي
۵۱	داکتروکیل	تورنجنرال	رئیس ع پیژنتون	شمالي	جمیعت اسلامي
۵۲	جمعه عدیل	جنرال	ق میدان هوايي کابل	هرات	جمیعت اسلامي
۵۳	سید امان سادات	تورنجنرال	معاون اداري قواي سرحدي	پروان	جمیعت اسلامي
۵۴	سمیع الله قطره	تورنجنرال	قومندان امنیه کنده	بدخشان	جمیعت اسلامي
۵۵	فاروق حساس	جنرال	امرحوزه چهارم کابل	کاپیسا	جمیعت اسلامي
۵۶	محمدایاز	جنرال	امرحوزه هفدهم کابل	شمالي	جمیعت اسلامي
۵۷	مشتاق	جنرال	امرحوزه پنجم کابل	پغمان	جمیعت اسلامي
۵۸	غلام محي الدين	سمونوال	قومندان لواي ۲ نظم عامه	پروان	جمیعت اسلامي
۵۹	فیض الرحمن سیّدخیل	سمونوال	امر امنیت ولایت پروان	پروان	جمیعت اسلامي
۶۰	حاجي محمد	سمونوال	مدیرجنایي ولایت پروان	پروان	جمیعت اسلامي
۶۱	حفیظ الله	سمونوال	معاون اداري حوزه نهم کابل	پروان	جمیعت اسلامي
۶۲	سیّدخیل	جنرال	قومندان قواي سرحدي شمال	پروان	جمیعت اسلامي
۶۳	مجده	سمونوال	مدیرجنایي حوزه پنج کابیل	پروان	جمیعت اسلامي
۶۴	عبدالستار	سمونوال	مدیرجنایي حوزه پانزدهم کابل	پروان	جمیعت اسلامي
۶۵	امان الله	سمونوال	امر حوزه یازدهم کابل	بدخشان	جمیعت اسلامي
۶۶	عبدالعزيز	لمري سارن	امرکشف حوزه پانزدهم	پنجشیر	جمیعت اسلامي
۶۷	وحید شریفی	جنرال	معاون نظم عامه	پنجسیر	جمیعت اسلامي

دلته سياسي ملاحظات مطرح ندي، يوازي جرمي برخه په نظر کی نیول شوی ده، ولي چي تبعیض هم فساد او جرم دي. که دا ټوله امتیاز يو قوم او يوي سيمي ته تکیه وکړي، عدالت به نه وي. دا باید په ډاگه وویل شي، چي زموږ د پنجشیر هیوادوال په دي برخه کي د ډیر افراط نه کار اخلي، د نور ولس په فکر کي چندان ندي. ددي قوم نه پخوا د شینگری او قرسک نه نور څه نه لیدل کیدل، مگر نن دا هڅه ده چي د اکثریت قوم پدي وسیله یا مره، یا مهاجر او یا زندانونو کي د طالب په نوم او په تیرو رژیمو کي د خلقي په نامه ټکول او واچوي. مثلاً د امنیت ملي ریاست تل د پنجشیر میراث ؤ، مارشال، سرور او بیا امرالله صالح پکي ناست وه.

د گلېهار تاور قضیه:

له هغه راهیسي چې بهرني پوځونه افغانستان ته راننوتې، نو ورسره یو ځای فساد هم په ډیره لوره کچه رواج وموند او په دغه لړۍ کې د هر چاچي لاس رسېدلي په یو ډول نه یو ډول یې د شتو پیداکولو له پاره په فساد او بڼو لاس پورې کړ، او هغه چاچي شته درلودل په هیواد کې دگډوډیو نه گټه واخیسته او کوبښ یې وکړ چې خپل شته او پیسې لا زیاتې کړي . ددغه لړۍ په قضیو کې یوه هم د گلېهار ددرغلي موضوع ده چې دجمهوری ریاست د لومړي مرستیال دلاسلېک په جعل کولو سره یې ۱۹ بلاکونو جوړولو ته ملا وتړله او قضیه داسې پیل کېږي .

دگلېهار حبیبی له خوا په ۱۳۸۸ کال کې د لومړي ناحیې د پل محمود خان په سیمه کې په ۱۹ بلاکونو جوړولو لاس پورې کوي ، او ددې له پاره چې دغه سیمه په ماسټر پلان کې یوه کلتوري سیمه ده ، ناحیه دبلاکونو دجوړولو مخه نیسي . لنډه داچې یو ځل د جمهوري ریاست د لومړي مرستیال حکم اخلي خو دغه حکم دشاروالي له خوا ددې له پاره چې حکم قانوني اړخ نه درلود هغه نه مني او وروسته حاجي وکیل پنجشیري هڅه کوي چې د نوموړی ماسټر پلان تعدیل له مارشال فهیم څخه حکم واخلې خو بریالي کېږي نه . وروسته حاجي گلېهار دخپل دفتر امر عطاالحق ته دنده سپاري، ترڅو دسیمې دتعدیل حکم تر لاسه کړي .

عطاالحق موضوع د ملي امنیت د ریاست ۱۴۲ ریاست کارمند عبدالقادر نومی سره شریکوي او عبدالقادر دغه موضوع رئیس محمد نومی ته وايي ، هغه ورته وايي چې په دې شرط دغه حکم اخلي چې یو سلو پنځوس زره دالره راکړي . نو حاجي گلېهار دغه شرط مني . لنډه داچې په تزویري ډول د مارشال فهیم حکم جوړیږي .

او بالاخره موضوع افشا کېږي او له امله یې رئیس محمد او عبدالقادر په ۲۲/۹/۱۳۹۰ نیټه نیول کېږي او د نیولو په وخت کې یې په موټر کې دوه جعلي مهرونه او یو شمیر جعلي اسنادونه تر لاسه کېږي ، او دغه راز له کور څخه یې ۱۹۰ زره دالره او ۴۸ مهرونه او یو صندوق جعلي اسناد هم په لاس راځي او په ۲۶/۹/۹۰ عطاالحق هم گرفتار او په خپلو جرمونو اعتراف کوي .

دمحکمې لخوا په لمبر ۲۱۲ — ۲۷/۱۲/۱۳۹۰ فیصله کې رئیس محمد، گلېهار حبیبی، عطاء الحق صابر او عبدالقادر په شپږو شپږو کلو بند او علي سويه د نوموړو پیسو په ورکړې سزا ورکړل شي، دغه راز په نوموړی حکم کې داکتر عبید او حاجي یاسین د ساختمانونو د کنټرول رئیس او د شپاړسمې ناحیې مسولین او د شپاړسمې امنیتي حوزې مسولین او عبدالنسیم او انعام الله تر عدلي تعقیب لاندې ونیول شي .

مجانې خیرخواهان او خیر انديشان، کله کرایې او کله بي کرایې ، هیواد کې راټولېږي، او په دې قضیه کې هم ، هم سلا شول .

د ننگرهار ولایت یو شمیر سوداگر د عرض پانې په ترڅ کې د جمهوري ریاست مقام ته عرض کوي، چې گلېهار حبیبی ملي او یو وطن دوست سوداگر دي او دهغې نا علاج ناروغي له امله چې لري باید له بند څخه خوشي شي او په پای کې نوموړی د جمهوري ریاست له حکم سره سم له بند څخه خوشي کېږي . داوه ددغې قضیې لنډیز . کومه اصطلاح چې نن کارول کېږي، د ملي سوداگر اشتباه ده. یو لا هم ملي سوداگر نه بلکې شخصي سوداگر دي.

په خپلو گټو مين دي، دمالي نه فرار، درغلي، او هر ډول غبن نه کار اخلي. البته يو شمير سم کسان به هم پيدا شي. ددوي ډير کسان دمامورينو دانحراف سبب گرځي. کلبهار پيسو کار وکړ، قانون تطبيق نشو. رئيس محمد نورو کسانوته هم جعلی اسناد او لاس ليکونه تهيه کړيدي، چي د ځينو نومونه دادي: چي برسي نشول.

1. جدول منسوبين امنيت ملي

شماره	شهرت منسوبين امنيت ملي			ملاحظات
	اسم	ولد	ولدي ت	
1	شمس الرحمن	نور الله		
2	عبدالربي	عبدالطيف		
3	عبدالملك	عبدالرازق		
4	جاويد	محمد داود		

2. جدول منسوبين وزارت امور داخله

شماره	شهرت منسوبين امنيت ملي			ملاحظات
	اسم	ولد	ولدي ت	
1	شاه ولي	شهاب الدين		وزارت داخله
2	صفي و لله	امان الله		//
3	مختار	غلام دستگير		//
4	محمد ابراهيم	علي اكبر		//
5	يوهما	امام الدين		//

3. جدول منسوبين ملكي

شهرت منسوبين امنيت ملي	سكونت	محل وظيفه	ملاحظات

شماره	اسم	ولد	ولديت		
1	محمد هشتم	سعدالدين	ولايت پنجشير	كارمند وزارت خارجه	فعالاً درخارج
2	لطف الرحمن		//	//	//
3	صديق			سابق دستيار امرصحب	
4	عنايت الله	بسم الله محمدي			
5	عبدالرحمن			معامون ولايت نجشير	

دلورپورو چارواکو جعلی اسناد

پخوا هرڅه سم، نظم او دفترداري داصولو سره سم روان ؤ، لکه دا په لاس راغلي ليک او سند څرگندوي چي دي کسانو په جعلي او تزويري توگه تحصيلي اسناد جوړکړيدي اولوري، لوري رتبي يې اشغال کړيدي. دابايد ووايم که (کفر از کعبه خيست ، کجا ماند مسلماني) .

دنورو جرمونو سره، غصب و جعل او تزوير هم لوري کچي ته ورسيد. د لاندي کسانو اسناد هم جعلي دي، ممکن داهم رئيس محمد چي ماهر خطاط دي جوړ کړيوي.

فقط دکمونستي کودتا سره هرڅه گډوډ شول او ليدل کيږي، چي دلته د پنجشير او يا شمالي تلوالي تر نوروکسانوڅه مخکي دي.

دا ياداشت د محترم مارشال محمد قسيم فهم لخوا زما ملگري ته سپارل شوي ؤ. په يادداشت کي ليکل شوي ؤ، چي : (نو ماه قبل حاجي رشيد (دره) براي رئيس محمد زنگ زده بدست پسرمد عبدالقادر يک ورق اسناد حکم داده شده را، که يک کمی تغير ميخورد از تغير حکم مبلغ ده هزار دالر امريکايي براي میدهيم).

له دي کبله چي لورپوري چارواکي دي، چا ونشوای کولاي چي تري بوښتنه وکړي، چي پرمخ دي څوگله دي. د هغو جملو نه فضل احمد معنوي د ليسانس ديپلوم هم جعلي او د مارشال فهم لخوا ورکړه شويدي.

ايا مارشال داحق لري چي ديپلوم ورکړي، ديپلوم يوازي د علمي موسساتو کار دي.

دالاندي کسانو په جعلي ډول اسناد جوړ کړيدي: چي يوه نمونه ده.

جدول شهرت افراد و اشخاصیکه برای شان از طریق رئیس محمد اسناد جعلی توزیع ترتیب گردیده است			
شهرت	اسم	ولد	ملاحظات
1	نصير احمد ضيايي		حقوق
2	انجنير علي		ديپلوم پل تخنيک
3	انجنير جان آغا		ديپلوم پل تخنيک
4	امر الله صالح		فراغت صنف دوازدهم (12)
5	انجنير عارف "سروري"		ديپلوم پل تخنيک
6	مولانا عبدالرحمن معاون ولايت پنجشير		ديپلوم پل تخنيک
7	انجنير ضرار احمد مقبل		ديپلوم دارالمعلمين از طريق استاد بارش

8	جنرال دوستم	فراغت صنف دوازدهم	
9	حشم	سعد الدين	ديپلوم
10	لطف الرحمن "ازدره"		ديپلوم
11	صديق		ديپلوم
12	انجنير روح الله		ديپلوم دارالمعلمين
13	جنرال فرديون	(10) قطعه ديپلوم وزارت داخله	از دوره قانوني صاحب
14	حفيظ منصور		
15	احمد ضيا مسعود		

په ۲۲،۹،۹۱ نيټه کې رئيس محمد ونيول شو، او کوربي تلاشې شو، دکور نه يې جعلې اسناد، مهرونه او ټاپي او (۱۹۰۰۰) دلار په لاس راغله. عبدالقادر د ۱۲۴ رياست (رياست امنيت ملي) هم گبون درلود، دوي په ۱۶ کاله حبس محکوم شول، مگر حبس يې پاي ته ونه رساوه او په پای کې د ۱۸ - نيټه ۹۲ . ۱۰ . ۲۲ فرمان له مخې عفو شول. گرچه ستر جنرال عبدالرشيد دوستم کوم مجلس کې وويل « چې خلک وايي چې ما پنځم ټولگي لوستي ده، بد کوي ، ما شپږم ټولگي لوستي ده».

که ددې جملې کسانو نه پوښتنه وشي چې کوم ريښته او کوم پوهنځي دي لوستي ، بې ځوابه دي . همدا ډول ښاغلي محمد همايون (همايون) دخوست استازي چې په اتحاد جماهير شوروي کې درس لوستي دي او پخواني تخلص يې (خلقي) ؤ ، داسدالله خالد د رای گيری په غونډه کې چې عمومي رياست ته کانديد ؤ ، داعتماد رايې په غونډه کې چې اسدالله خالد هم په شوروي کې دتحصيل ادعا درلوده ، وپوښتل چې درس لاڅه يوازي داستاد نوم دي واخله . مور قناعت پرکيو هغه لاجوابه پاته شو، مگر بيا يې هم رايې يوري او په لور انداز دولسي جرگې نه بريالي راووت، چې وايي : هستي کند مستي و غريبي کند سستي . دلته هم ډير جعل کار شمالي ټالوال دي.

شرین اقا قاتل او دده رواني تکلیف

قضیه داسې ده چې ۲/۱۳۹۲ / ۸/۷ نیټه د شپې اته بجې د څلورمې حوزې اړوند د ماهیانو په سیمه کې غلام عباس د شرین اقا له خوا تپي کيږي او ورپسې یې مجبتي نومي د پنځمې حوزې د سپین کلي په سیمه کې د وسلې په دزو د شیرین اقا له خوا وژل کيږي .

نوموړی له سیمې څخه تینښته کوي ، مګر د شپې په ۱۲ بجو د خیر خانې دکوټل دسر د امنیتي مسوولینو له خوا له یوه میل کلاشینکوف سره نیول کيږي ، هغوی بهانه کوي چې مور پنځشیر ته دعا کولو له پاره خو . دوه تنه مظنونین مصطفي او عبدالشیر یې خبري بڼې.

لنډه داچې له تحقیق او څیړني وروسته دري تنه مظنونین محکمې ته سپارل کيږي او دپنځمې ناحیې ابتدائیه محکمه د ۱۹۷ — ۱۴/۷/۱۳۹۲ فیصلي سره سم عبدالشیر او مصطفي ته برأت او د شرین اقا په برخه کې حکم کوي چې هغه دي رواني روغتون ته واستول شي، چې دا دمحمکې لخوا یوه پوره پلمه ده .

او قضیه د استیناف مرحلي ته راجع کيږي ، او شرین اقا پرته له دې چې توقيف شي ازاد کړزي . اړونده محکمه دهغه ضامن ، چې سید رفیع د عبدالغفار زوي دي حاضر وي او په نظارت کې اچول کيږي . وروسته هغه هم په دې تعهد ، چې شرین اقا به پیداکوي له نظارت خانې څخه خوشي کيږي . خو دریغه چې وژونکي شیرین اقا تر اوسه حاضر شوي نه دي .

مګر شرین اقا روغ رمټ دي او ولسي جرګې ته یې خان کانديد کړي و. محکمه اوقضا نه دخدايه ترس لري او نه دقانونه ، ولي دقضا مصونیت او استقلالیت په اساسي قانون کې تضمین شويدي . شرین اقا چې دده په ادعا دیوي فاميلي حیثیت له کبله دوه تنه وژني ، نو حتماً رواني تکلیف نلري ، فقط پیسي لري او دپنځشیر اوسیدونکي دي، محکمه به اړومرو خپله لار ورسره نیسي .

دري شیان د هیواد دبنځبتی لامل دي:

1. پارلماني مصونیت
2. دقضا استقلالیت
3. دمطبوعلاتو ازادي (چې بندو باره او بی سرحده ده).

ددې قضیې هیرو هم پنځشیري دي.

جنرال عبدالصیر سالنګي یو وخت کیسه کول، کوم وخت چې نوموړي د کابل د امنیتي قوماندان و ، ولسمشر کړزي تري تپوس کړیوؤ، چې په کابل کې اختطافونه او غلاوي څوک کوي؟ دي داسې وایي چې ماته ورته وویل چې د خوست او یا کندهار نه د لته خو څوک نه راځي، همدا د کوټل هغه خوا کسان دي چې دا کار کوي.

دنگرهار په گمرک کې لارگيو چور

د رپوټونو په حواله د ۲۳۷۸ داني چارتراش لارگيو چور، چې د طالبانو د واکمنۍ په وخت کې ددې له پاره چې په قاجاقي ډول بهر ته ورل کيدل، ضبط او د جلال اباد په گمرک کې ساتل شوي و.

کله چې د طالبانو واکمني له منځه ځي، نو د سيمي چارواکو ته زمينه برابريږي تر څو هغه چارتراش لارگي تر لاسه کړي. موضوع د يوه پلاوي له خوا ځيرل کيږي په ډاگه کيږي، چې دنگرگ درنيس مولاجان دزمينه سازي په پايله کې چې گويا دا مجاهدينو مال دي او بيه يې ۱۵۸۰۲۵۰۰ افغاني کيږي يو شمير فرصت طلبو اشخاصو ته چې وايي په حاجي قدير پوري اړوندو، دده دحکم پر اساس په کال ۱۳۸۱ کې ويشل کيږي او هغه هم په دې ډول: بگروال ملنگ ۵۸۶ داني چارتراشي چې بيه يې ۶۱۵۳۰۰۰ افغاني، شامحمود ۴۸۴ داني چارتراشي چې بيه يې ۵۰۸۲۰۰۰ افغاني، غنچه گل ۷۲ چارتراشي او پنځوس داني ديازو لارگي چې بيه يې ۱۲۵۸۰۰ افغاني، وطن خان ۲۰۰ داني چارتراش او سل داني بازوگان چې بيه يې ۵۵۴۰۰۰ افغاني، مهدي خان ۴۰ داني تلبير چې بيه يې ۵۶۰۰۰ افغاني، لطف الله ۱۵۸ راکه گزي لارگي چې بيه يې ۲۳۷۰۰ افغاني، محمد علي ۲۱۶ داني چارتراش چې بيه يې ۲۲۶۸۰۰ افغاني، باگت نام ۱۲۰ داني چارتراش چې بيه يې ۱۲۶۰۰۰ افغاني تر لاسه کړيدي او په دې ډول دملې بودجې د حيف و ميل زمينه برابره شويده.

او په کې مولا جان جهادوال چې دنگرگ رئيس و گرم بلل کيږي، خو څرنگه چې نوموړی په پاکستان کې ژوند کوي نو قضيه تر اوسه لا پينحله پاتې ده.

پدې هکله د جمهوري رياست د مقام لخوا ۸۵/۷/۷ /۱۳۸۶ گڼه ليک هم صادر شويدي.

حال داچې دحاجي قدير په ابتکار چور شول. پوښتنه بيله دي هلته نشته.

داخو لا لارگي وه، مجاهدينو او زورواکانو الوتکي او ټانگونه پرزه او تر خط ورواړول.

داسي چور په نورو ولاياتو کې هم وليدل شو. د هرات مجاهدين هم تر دې څه کمې نه درلودل، د بلخ ولايت د حيرتانو د بندر مالونه، د گمرک مالونه، د مخکو غصب، شخصي او دولتي شنمني يوازي د استاد عطا، حاجي محقق او حاجي دوستم تر منځ وويشل شول. څوک به وي چې پوښتنه وکړي؟.

د عامي روغتيا په وزارت كې يوه درغلی

وايي چې اوبه دسره راخړې دي ، چې زياتره درغلی شويدي دلور پورو چارواكو د شناخت او يا زمينه سازي له وجي نه رامنځته شويدي او تر څو چې د لور پورو چارواكو مخه ونه نيول شي ددرغليو مخنيوي نا ممکن بريښي. دكشفي ارگانونو د څيړني په پايله كې څرگنده شويده، چې د عامي روغتيا په وزارت كې يو شمير مامورين چې په رسمي بستونو كې مقرر، خو د انكشافې بودجې له لاري يې لور معاشونه تر لاسه كړيدي .
قضيه داسي شروع كيږي :

ددولتي چارواكو له خوا پنځه مليونه دالر په غزني كې ديوه روغتون له پاره د عامي روغتيا وزارت ته تخصيص وركړل شوي، تر څو د روږدو كسانو دندايي له پاره بندوبست وشي .

ددي پرځاي چې د روږدو كسانو درملنه په نوموړو پيسو وشي داسي څرگنديږي، چې داوو تنو مامورينو معاشونه له دغو پيسو څخه اجرakerي ، په داسي حال كې، چې نوموړي اشخاص د معتادينو په پروگرام كې نه وو شامل.

۱ د حضرت علي د محمد حسن نزوي له پاره هره مياشت ۱۱۷۵۰ افغاني

۲ د عبدالعزيز د عبدالاحد زوي له پاره هره مياشت ۴۵۰۰۰ افغاني

۳ محمد فهيم له پاره هره مياشت ۴۰۰۰۰ افغاني

۴ دوحيدالله وافي له پاره هره مياشت ۸۱۶۶۶ افغاني

۵ د محمد صبور له پاره هره مياشت ۱۱۷۵۰ افغاني

۶ د ميرويس سجاد له پاره هره مياشت ۱۴۵۵۲۵ افغاني

۷ د هما شيرزي له پاره هره مياشت ۴۰۰۰۰ افغاني .

سربيره پردې چې څيړنه پاي ته نه ده رسيدلي خو دومره په ډاگه شوي چې احسان الله شهير د غلام حسن زوي په داسي حال كې، چې د بشري منابعو د رياست سرپرست وو او په عين وخت كې چې په يوه بست كې مقرر و خو د مياشتي ۱۵۰۰۰۰ افغانی د قرارداد په توگه ورته وركړل شويدي .

او هر يو عبدالعزيز چې د انكشافې بودجې مدير ، حاجي فهيم دانكشافې بودجې غړي ، وحيد الله وافي د معلوماتي تكنالوژي په بست كې مقرر و، خو دلار جوړوني له كبله په غير قانوني توگه له ۱۳۸۷ كال څخه تر ۱۳۹۰ كال پوري په غير قانوني توگه معاشونه، هغه هم د معتادينو له بودجې څخه تر لاسه كړيدي . وليدل شي چې ددي درغلی پايله څه كيږي .
داډول خدای وركړي او باد راوړي بودجه ځيني كسانو ته ارزاني شوي و.

د حکم نه تنفیذ

یو پوه چې ابن خلدون نومیري د فساد اصلي لامل دحاکمو طبقو زیات تمایل، تجملی ژوند، په گوته کوي، دنوموړی په باور حاکمه طبقه د تجملی ژوند له پاره زیات لگښت ته اړباسي چې په اداري فساد لاس پوري کړي.

داین خلدون له وینا سره سم په هیواد کي یو شمیر چارواکي دذاتي گټو، عیش او نوش له پاره هڅي او هاند کوي، تر څو له هرې لاري چې کيږي پیسې لاسته راوړي او دخان او کورنی له پاره لوړپوړیزي ودانی جوړي کړي او ... پخوا به اوړی د پغمان او ژمی دجلال اباد هوس و، اوس دوی او دوشنبه ده.

دباوري رپوټونو او مډیا په حواله همدا اوس تر پنځو زرو تنو، چې دبیلای بیلو جرمنو په تور تورن دي دقانون د تنفیذ ارگانونه په دي نه دي بریالي شوي، چې هغوي دپولیسو له لاري جلب او اړوندو ادارو ته حکم دتنفیذ دپاره ونیسي. دپه داسي حال کي چې دهیواد د کشف اوتحقیق دقانون ۱۷ او ۱۸ مه ماده صراحت لري، چې مجرمین دکشفي او امنیتي ارگانونو له خوا جلب او باید ونیول شي .

چي دا ډیره د افسوس خبره ده چې دغه کار تر اوسه دعمل جامه نده اغوستي . بي مسولیتي او بي بازخواستي بي مهم رکن دي.

دامنو چي امنیتي ارگانونه مشکلات لري، پولیس عملاً په جگړه کي ولاړ دي، ادرس بي پوره معلوم ندي، کوڅي نومونه نلري، کورونه بيله لمبر دي .

اما بیا هم پولیس دتورناتو په نیولو کي دمجازاتو دتنفیذ په هکله بي علاقي دي . دلته دپیسو ورکړه اوشخصي سپارښتونه بي روله ندي .

ددردنو او خطرناکو مجرمینو دپاره بيله کنترول له سرحدونه سمه زمينه برابره کړیده . همدا سبب دي چي کمزوری امنیت، دفساد زمينه برابره کړیده او دمجرمینو فرارته لار هواره شویده .

دحوزي او يا مربوطه پولیس په نیولو کي گټه نشته، هغه هفته واره او يا میاشتتي حق تري اخلي او خپله لار نیسي.

د یوې ښځې دسنگسار

په هیواد کې د بشري حقونو په وړاندې یوه ستونزمنه مسله چې لا تر اوسه دافغانې سنتي ټولنه چې د پرمختګ او د اقتصادي پرمختیا وو کې دښځو په وړاندې لوی خنډ جوړوي هغه دښځو په وړاندې تاوتریخوالي دي چې له امله یې ښځې وژل کېږي ،وهل کېږي ،تپي کېږي او ان داچې په بدو کې ورکول کېږي او خرڅیږي ان سنگسار یږي.

دښځو په وړاندې دسنگسار سزا چې مور یې یوه بیلګه دګرانو لوستونکو له پاره خپروو :

دهشت صبح ورځپانې په ۲۰/۹ /۱۳۹۲ ګڼه کې یو رپوټ د " یوه ښځه دسنگسار له سزا څخه خلاصون وموند" تر سرلیک لاندې خپور کړېدې چې په کې ویل شويدي .

وروسته له هغه چې پولیسانو دطالبانو له منګولو څخه حلیمه نومي خلاصون وموند هغه دپولیسو قوماندانې وروسته یې خپلې کورنې ته وسپارل شوه .

په کنډز کې امنیتي مقاماتو یې بی سې ته وویل : چې اوس حلیمه دپولیسو تر نظر لاندې مصونه ژوند لري دکنډز ولایت دپولیسو دقوماندانې ویاند سید سرور حسینی وویل : چې دغه ښځه درې ورځې دطالبانو په ولکه او پټڅای کې وه چې د کنډز ولایت په دشت اړچې ولسوالې کې شتون لري .

نوموړی داهم وویل چې طالبان دکنډز په ولایت کې پټڅایونه لري .

دڅینې په وینا حلیمه پنځه تنه اولادونه لري او دمیره له خوا یې چې طالب دي په دې ګومان چې له بل سړي سره ناروا اړیکې لري طلاق ورکړل شوي وو ، او کله چې دهغې له طلاق څخه طالبان خبر شول نو دهغې دسزا له پاره یې په کرونو لاس پورې کړ .

اوس طالبان او دهغې میره دسیمی څخه تښتیدلي دي .

البته کوم طالبان دچادخوا هڅول کېږي، او قاضي او فیصله یې په کومو شرعي او قانوني معیارو ولاړدي،خپلې فیصلې صادروي .

دایو افت دي ، تر هغه وخت پورې به خدای .ج. پرمور رحم ونکړي چې افغان پر افغان رحم ونکړي.

دالطهر پوهنتون مشرباغلي فتاوي وویل چې افغانې طالبان داسې مسلمانان دي چې بل ځای نمونه نه لیدل کېږي. طالبان اوس پوهیږي چې تناو دبل چا په لاس کې دي، لار ترې ورکه ده، پدې پوه دی چې دبل کت تر نیمو شیو دي.

دهرات بشاروال

دبوه باوري رپوټ له مخي دهرات بشاروال محمد رفيق مجددي، چي دهرات په ولايت كي يي داوو ساختماني تړونو نه، پرته له دي چي مركز خبروي دقانون او مقرراتو پرخلاف له بهرنيو او كورنيو شركتونو سره لاسليک كوي ، دناوري گټي په تور تورن شو.

دنوموړي موضوع څيړل او دوسيه كابل ته غوښتل كيږي او د كابل د استيناف محكمه نوموړی د خپلي ۷۷۱ — ۱۶/۱۲/۱۳۸۵ فيصلي له مخي نوموړی په شپږو مياشتو تعلقي حبس او نوي زرو ډالرو په وركړي محكوموي.

مگر د سترې محكمي ته راجع او په خپل ۴۸۴ — ۲۸/۳/۱۳۸۸ قضايي قرار كي نوموړی په پنځه كاله او يوه مياشت تنفيذ حبس او د نوي زرو ډالرو، چي دوه سلنه ماليه او يو سلنه صكوك يي له قرار داديانو څخه نه دي اخيستي او حيف وميل شوي ، په وركړي محكوموي ،مگر سزا تنفيذ نشوه، او څو موضوع د تجديد نظر كميسيون ته وړاندي كيږي، په پايله كي پورتنني حكم لغو او موضوع دعامه امنيت محكمي ته راجع كوي چي په پاي كي برائت اخلي .

دادي داداري فساد ددوسيي پايله چي په كي روابط او زور واكي حاكم او نږدي دي، چي يوه درغلي كونكي ته د سزا پرخايي تقدير نامه هم وركړل شي .

ولي روښانه خبره ده چي كفايت كوي ، چي دنامه پسوند يي (مجددي) دي .

دزورور اوبه مخ په لوړه ځي ، كه نه ؛ ۵ كاله بند او برأنت تر منځ لوي توپير موجود دي . څرگنده ده چي افغانستان ولس صابر قوم دي او زغم لري .

گزارش داسي دی:

- دهرات ابتدائيه محكمه برائت.
- دكابل د استئناف محكمه ۶ مياشتي حبس.
- د تمیز ديوان پنځه كاله او يوه مياشت حبس.
- د تجديد نظر محكمه برائت.
- څلور محكمي څلور مختلف حكمونه.

دبلخ مستوفیت

دسیل بین د را رسیدلي رپوټ په حواله په غیر قانوني توگه د ۳۲۸۵۰۰۰۰۰ افغانیو دتخصیص صادرول د خزاینو دریاست ، دبلخ دمطلي ارگانو په گډون، چي نور یی په سید محبوب الله شریفی د سید احمد شاه زوی او سهیل تابش دعبالصبور زوی لگول شوي .

نوموړی رپوټ چي ډیر اوږد او په دي لیکنه کي یی د خاښو امکان نشته ،نو په لنډه توگه یی یادونه کوو . لکه چي مخکي مو وویل د خزاینو دریاست ددوو تنو چي نومونه یی ذکر شول او دبلخ ولایت د سیمه ییزو ارگانو نو تر منځ دیوه جوړ جاري ، په ترڅ کي په غیر قانوني توگه ۳۲۸۵۰۰۰۰۰ افغانیو تخصیص صادریری او دیوه ساعت په ترڅ کي ۳۲ قطعي چکونه چي ټول یی ۶۱۲۱۷۷۸۷ افغانی کیری، له بانک څخه ایستل کیری او داسي ویل کیری چي نوموړی چکونه مخکي تر دي چي تخصیص ورسیری جوړشوي او پیسې یی تر لاسه شوي دي .

دبلخ ولایت مستوفي محمد اسحق په دي پوهیری، چي دومره زیاتي پیسې څنگه لگیری او تخصیص راځي او ددولت ددارایی په برخه کي مسولانه اجرات نه ترسره کیری، نو مسول گنل کیری ، او دغه راز هر یو سید محبوب الله شریفی او سهیل تابش، چي له دندي څخه دناوري گټي په اخیستلو پرته له دي، چي دبلخ ولایت سیمه ییز ارگان دومره زیات تخصیص ولري تخصیص لیری .

خو دقضیې د پیسو زیاتوالي ته په کتو سره تر څو چي دموضوع تر شا صلاحیت لرونکي چارواکي شتون ونه لري ، نو دغه کار له امکان نه لري بریښي .

البته دنه بازخواست په ډاډ مامورین دا اجرات او کرنی کوي، داجوته خبره ده چي داسي ناوړو او غیرقانوني اجرات دخدای او رسول په خاطر ندی ، بلکه دپردي شاته به حتمي څه وي .

د مهاجرینو دراستنولو پخواني وزیر

د باوري رپوټو نو په حواله دچين ولسي جمهوريت، د مهاجرينو له پاره دمرستي او اعاشي له پاره دوه سوه زره ډالره مرسته وکړه او نوموړی مرسته د مهاجرينو دراستنولو دوزارت دبو دجي ضميمه وگرځول شوه. له نوموړو پيسو څخه ۱۶۵۵۵۰۰ افغانی د ځانگړي حوالي په اساس بصير احمد معتمد ته ورکړل کيږي. په دغه پيسو کي داخلاس او درغلي پيسي دپلټني په پايله کي تثبيت او محکمي ته راجع شوي دي ، ددغو پيسو له جملې څخه ۴۲۵۲۹۹۷ افغانی دنوموړی وزارت بهرنيو نمايندگيو ته او ۱۵۷۵۰۰۰ افغانی د کندهار مهاجرينو له پاره د شير محمد اعنياري، له خوا او داستاد اکبر اکبر د سپارښتنو له مخي، عرض کوونکو ته پرته له دي چي کومه لايحه موجوده وي ورکړل شويدي . پاتي نوري پيسي د مهاجرينو دراستنولو دچارو وزارت مرکزي معين عبدالقادر احدي او د نوموړی وزارت اطرافي معين فضل احمد عظيمي ، مالي او اداري رئيس ډاکتر محمد عثمان ظفر له خوا توزيع شويدي . داپه داسي حال کي هغه مهاجرين، چي سختو ديځنی او گرمی ورځو کي له کارنديو ملکونو څخه ايستل کيږي هيڅ مرسته نه ده شوي .

دغه پيسي چي دتعامل او معيار پرخلاف توزيع شوي او د اسي اشخاصو ته، چي دمهاجرت تصديق نه لري توزيع شوي ، نو له دي امله استاد اکبر اکبر او شير محمد اعنياري د مهاجرينو دراستنولو پخواني وزيران تورن او مسوول گنل شوي دي .

فضل احمد عظيمي ته څوک څه نشي ويلاي ولي داحمد ضيا لومړي مرستيال په قول دملي قهرمان ددوستانو څخه دي . جرمونه په هر ټولنه کي شته ، مگر هلته بازخواست شته ، دافغانستان په اداره کي بازخواست کمزوري دي. ولي چي مسول چارواکو لخوا په يوه بهانه او بله بهانه مخنيوي کيږي. ډير لږکيږي چي دوزير پخپل رئيس زور ورسپري او د رئيس په مدير .

زورپا زر

د سردار محمد داود او سردار محمد نعیم وارث ، د سردار محمد نادر نعیم د ۲۲۰ جریبه ځمکې چې شرعي اسناد په لاس کې لري.

نوموړی ځمکه د کابل ولایت د شکر دري ولسوالۍ د کوچکین په کلی کې موقیعت لري او د شکر دري د ولسوالۍ له خوا یې د کابل محکمې د ۸۰ ۲۳/۳/۱۳۸۸ قضایې قرار له مخې یې ملکیت ثابت شویږي، د حاجي همیشه گل له خوا په غیر قانوني توگه غصب شویږي .

دغه راز د څیړونو په ترڅ کې معلومیږي، چې همیشه گل غاصب او د محکمې له پریکړې څخه منتمرد او درغل گنل شویږي. د اوو موردو په اساس چې یاد ملکیت د سردار محمد نادر نعیم گنل شوي، خو بیا هم هغه له غصب څخه نه اوري او نه هم محکمې ته حاضریریږي ، یو کانتینر د ځمکې پر سر رږدي تر څو خپل تولید ثابت کړي . د شکر دري دپولیسو له خوا ولسوالۍ ته لیږدول کیږي او بیا هم دغاصبینو له خوا دوه کانتینره په مخفي ډول په نوموړی ځمکه ځای کې پرځای کیږي، ددې د پاره نوالیدي ثابت کړي.

د محکمو او دپولیسو له خوا په داسې حال کې چې دغاصبینو مخه نیسي دساتیږي ور دي او دا خبره چې غاصبین تر اوسه ولي په سزا نه دي رسیدلي، دا دپوښتنې وړ ده ، هیله ده چې قانون سره سمه سزا ورکړل شي .

دیام ور خبره داده چې همیشه گل دمیراحمد دقضیې اصلي خوا، لخوا وکیل ټاکل شویږي، په مختلفو ډولونو سره اصلي مدعي میراحمد نومي د دعوا نه تیر، مگر وکیل یې نه تیریږي، چې وایې (مدعي سست و گواه چست) .

د سردار محمد نادر نعیم د کمزوري نقطې نه چې حیا لري گټه پورته کوي .

داباید ووايو چې د زور او زر په څنگ کې یې حیایې هم لوي رول لري .

عدالت او غوڅ اجراء نشته.

حاجی همیشه گل دمیراحمد د وکیل په توگه دعوا مخ ته وړي، چې اصلي مدعي میراحمد ددعوا نه انحراف کړیدی، مگر په چا یې مني؟

د مالیې په وزارت کې داخلاص او درغلي قضیه

دیوي باخبري سرچینې په رپوټ کې ویل شويدي چې د پنجشیر د آب دري دشرکت رئیس محمد رسا د ملا زوي چې له کورنیو چارو وزارت سره د غوښتي تړون لري ، کله چې خپل تړون تکمیل او د ۹۱۷۵۱۲۲ افغاني حواله اخلي او وروسته دپیسو چک له وزارت ماليي څخه اخلي .

دوه ورځي وروسته محمد رسا نومي دخزانو د ریاست دتادیاتو مدیریت له کارمندانو په مرسته د نومرو پیسو دویمه حواله په جعلي اسنادو جوړوي او دشرکت په نوموری حساب انتقالیږي .

وروسته له دوو ورځو د نوموري ریاست یو کارکونکي د بسم الله په نامه متوجه کیږي چې پیسي دوه ځله د پنجشیر د آب دري د شرکت په حساب انتقال شوي نو موضوع د نوموری ریاست مرستیال محمد اقا خبروي . هغوي موضوع د افغانستان بانک ته خبر ورکوي چې ددریم چک پیسي دشرکت په حساب انتقال نه کړي هغو د رد د ځواب ورکوي چې پیسي انتقال شوي .

کله چې محمد رسا نومي پوهیږي چې موضوع افشا شوي نو پیسي بېرته د مالیې وزارت په حساب تحویلوي او قضیه دکشفي ارگانونو ته خبر ورکول کیږي چې وروسته له تحقیق څخه د مالیې د وزارت ۱۲ تنه کارکونکي او د مالیې پخواني معین وحیدالله شهراني د جرمي شریکانو په توگه په کوته کوي . بالاخره د شهراني په اړوند دلایل قانع کوونکي ارزول کیږي او دنورو څوارلسو کسانو جرمي عوامل ثابت دي په دي برخه کې کوم تجویز نه نیول کیږي .

داسي فکر کیږي چې دنوموری قضیې تر شا زور واکان شتون درلود چې قضیه هیڅ دوران ونه موند او قانوني تعمیم بېبه اړوند ونه نیول شو . استدلال داؤ چې محترم حاجي رسا د مقاومت په وخت کې د امر صاحب سره ډیره مالي مرسته کړیوه . رښتیا او دروغ به یې څوک سپین کړي؟

دبیزل جنراتورونو ترون

دهیواد جمهور رئیس حامد کرزي په کندهار کې، دبیریننا د ستونزې دلیری کولو له پاره په خپل ۵۱۹ — ۲۹/۱۳۸۷ حکم کې سپارښتنه وکړه، چې دهمدې حکم پر بنیاد A.G.N د عبدالغفار نعیمی له کمپنۍ سره ترون وشو، چې یوازې اووه دبیزل جنراتورونه 500KW هر یو له دوو پایو ترانسفارمر 500KVA سټیکرد نایزیشن پینلونو سره راوړل شول . هغه یو تخنیکي عوارض پیدا او کرینک شافت بی مات شو او پاتې شپږو پایو له 2MW څخه زیات تولید نه کړای شو . چې مسولین یې شپږ میاشتي لادرکه او د نوموړی پروژې کار په داسې حال کې ، چې ۵۹۴۶۴۸ ډالر AGN کمپنۍ ته او ۱۸۳۸۰۷۶ افغانۍ یې داوارولو او د احاطې له پاره د ساختماني ته به ورکړل شي په تپه ودرید .

جالبه خبره داده چې د هیواد ټولې ادارې د نوموړی ترون څخه خان بی خبره ښیې، دکندهار اداره وایې چې دبیریننا انرژۍ وزارت له خوا یې ترون شوي خو دبیریننا وزارت خپله بی خبرې څرگندوي . سربیره پر هغې د کمپنۍ ادرس او پیژندنه چې نوموړی جنراتورونه یې قرارداد کړي معلومه نه ده او پروژه همداسې یې څښتنه پاتې ده .

ځینې بیا وایې چې کله اسدالله خالد د کندهار والي و، هغه ښایې چې مالومات ولري .

خو دبیریننا د زیاتي اړتیا له مخې یو پلاوي د مالي د وزارت د استازي، د کندهار ولایت د استازي ، دبیریننا موسسي مرستیال انجینر همایون کوهستاني ، ددفتر رئیس الحاج نور الحق فقیر یار ، دبیریننا وزارت په اداري چارو کې مرستیال انجینر محمد اکبر بارکزي ، تر ریاست لاندې وگمارل شول تر څو د جنراتورونو د پیروندې موضوع چټکه کړي او د متحده عربي اماراتو ته سفر وکړي .

AGN کمپنۍ د نوموړو جنراتورونو بیه ۶۷۰۰۰۰ ډالره ټاکلې وه ، نوموړی پلاوي د یادو جنراتورونو د ترون څخه بی خبرې په گوته کوي او وایې چې نوموړی پلاوي یوازې د نوموړی کمپنۍ د امکاناتو د مطالعې له پاره متحده عربي اماراتو ته تللي و او بس.

لنډه داچې د لگښت سره سره دغه پروژه عملي نه شوه او نه هم کومه اداره دهغې مسولیت پر غاړه اخلې . دادي داداري فساد یوه نوي ډول بیلگه ده . مگر پیسې ورکې ، چې اخیر کې نه جنراتور په لاس راغي او نه پیسې ، مگر پیسې راټولې شوي . دداسې کمپنۍ سره قرار داد شویډي چې چا ته یې ادرس معلوم ندي او یا ادرس نلري . دکندهار ولایت داداري ریاست ۱۱۲۳۳ / ۸۸/۶/۱۰ لیک دشکایت ارگانهې محل عمومي ریاست په عنوان هم اغیزه ونکړه .

زموږ په هیواد کې داسې معاملي او اجرات کيږي، چې څوک یې اصلاً د کلاوي سر نشي موندلای. بله بیلگه: دپنجشیر د ولایت سرک، چې پنجشیر ولایت اصلاً یو سرک لري، چې چهارهي پکې نشته.

دحیرانټیا خبره داده ؛ چې سرک جوړ شویډي، مگر جوړونکی او دپیسو ډونر یې یې معلوم ندي.

یوازې ولسي کسان شکایت لري چې څوک غور هم نه پر نیسي.

د بهرنيو هيوادونو د ځواکونو له خوا د افغانانو د وژني يوه بيلگه

د يوې باوري سرچينې په حواله ويل کيږي چې د يوه استراليايي تبعه ويلم رابرتس له خوا د يوه لفظي شخړې په پای کې فضل الربي مشهور په کريم الله په ۱۴/۳/۱۳۸۸ په میدان بنار کې په داسې حال کې وژل کيږي چې شپېته تنه پرسونل هم موجود وو. رابرتس د کتار مشر دي.

نوموړی چند راسنگ ته چې د شکور د سرتيم دي امر کوي چې کتار ته حرکت ورکړي ، چند راسنگ د کريم الله په موټر کې سپريږي او د غزني پر لور حرکت کوي . غزني ته نږدې کتار دروي او يو څو هوايي فيرونه کوي . او د شاهدانو له شهادت سره سم رابرتس د يوه لاسي بم په وسيله د نوموړی موټر ته اور اچوي او هغه سوخي ، کتار د پکتیکا خواته روانيږي خو چند راسنگ د پيښې جريان د FHI موسسې ته خبر ورکوي . رابرتس له غزني څخه بيرته د کابل پر لور راځي او له موسسې څخه پاسپورت او لس زره ډالره له ځان سره اخلي او غواړي چې د هوايي ډگر له لارې دوبي ته ځان ورسوي خو دملې پوليسو له خوا بندي او وروسته له څيړونو ابتدائيه محکمه په خپله ۱۱۲ — ۵/۸/۱۳۸۸ فيصله کې نوموړی په اعدام محکوموي ، کله چې دوسيه د حق العبيدي له پاره ستري محکمي ته راجع کيږي نو په سل زره ډالره د خصومت د قطعې کولو له پاره حکم کوي چې بيا وروسته د ستري محکمي له خوا په ۲۸۳۵ — ۲۱/۸/۱۳۸۹ فيصله کې د حق الله په برخه کې په شل کاله بند محکوميږي . دادي د بهرنيو ځواکونو له خوا د افغانانو د وژني يوه بيلگه او بي پروايي.

روابط مهم دي که ضوابط ؟

یوه باوري خبري سرچینه رپوټ ورکوي چې د ۱۳۹۲ کال د چنگاښ د میاشتې په اته ویشتمه ، د هجران هجرت شرکت رئیس حاجي میرزا د محمد رحيم زوي، د هیواد د جمهوري ریاست مقام ته شکایت کوي ، چې په غیر قانوني ډول يې د ملي امنیت د موظفینو له خوا يې شرکت پلټل شويدي ، چې له دغه امله د افغانستان د اسلامي جمهوریت دمقام له خوا په ۲۷۶۵ — ۲/۵/۱۳۹۲ حکم کي سپارښتنه کوي تر څو د نوموړی شکایت د یوه مسلکي ټیم له خوا و څیړل شي او دملي امنیت ریاست دي دڅیړني پلاوي ته لازم شرایط برابر کړي .

د څیړني په بهیر کي حاجي میرزا ادعا کوي چې دخپلو کارکونکو د وهلو ډېولو سربیره ۴۲ عرادو زړهي وسایطو، چې د ایتا لیا د ځواکونو پوري تړاو لري او دغه راز دیو شمیر جواز سیر او پلټونو د گرزیدني کارتونه او کمپیوترونه له خان سره وړي دي .

او زیاتوي چې دغه دسیسه د عبدالقیوم کتوازي له خوا ، چې مخکي د پکتیکا ولایت والي وو او اوس د ملي امنیت د عمومي ریاست مرستیال دي جوړه شویده ، کله چې نوموړی والي وو نو ورسره بیژندل او له ما څخه یې څو ځله د پیسو غوښتنه کړي وه ، چې ددوستانه اړیکو له امله یې غوښتنه پوره شویده .

خو کله چې موضوع د پولیسو له خوا څیړل کیري او لیکي چې یو شمیر زړهي وسایط له جعلی پلټونو سره ، چې دولسي جرگي او مشرانو جرگي او ملي امنیت له نوم څخه په دوو سرايونوکي ، چې یو ډېگرامیو دولسوالی او د کابل په شش درک کي وه ، او یو شمیر مجهول الیهویه خلکو ورڅخه گټه اخیسته . او نوموړی اشخاصو په پام کي لرل چې پر یو شمیر دولتي ادارو ترورسټي حملې وکړي ، چې د نوموړو پېښو د مخنیوي له پاره یې دغه کار کړيدي .

د گمارل شوي پلاوي له خوا نوموړی شرکت پلټل کیري ، په پایله کي یې ۱۳۶ مشکوک جواز سیرونه ، چې په درغلي جوړ شوي و، ۷ قطعي د گرزیدني کارتونه د کورنیو چارو وزارت د تروریزم سره د مبارزي د مرستیال په لاسلیک ، ۵۹ جوړي نمبر پلټونه او ۸ قطعي د گرزیدني کارتونه د مشرانو جرگي د امنیتي مسوول په لاسلیک او یو کارت د ملي دفاع وزارت د پوهنتون د قوماندان په لاسلیک ، دوه دانې کمپیوترونه، دوه میله کلاشینکو فونه او یوه میل تفنگچه په لاس راوړل کیري او ۴۳ عرادې زړهي واسطې چې د خاوندانو هویت یې معلوم نه دي په ورکشاف کي موجود و.

کله چې جوازسیرونو د ترافیکو ریاست ته راجع کیري ، څرگندیږي چې ۲۲ جلدو جواز سیرونه جعلی دي . میرزا کتوازي نه چا بازخواست ونکړ .

په ډیر زحمت بندی شو ، چې وروسته ژر خوشي شو ، ولي چې دمشرانو جرگي مشر مسلمیار یې شاته ولاړ و . په پایتخت کي په جعل کاري لاس پوري او دوام ورکوي، مگر بیا هم څرنگه چې رابط لري دبنده نه خوشي شو . پیسه او بډي کار کوي، مگر واسطه هرځای کار کوي او په مور کي ډیر دود ده .

په مور کي واسطه بده نه ښکاري، که حق وي او یا ناحقه. میرزاخان کتوازی، فکر نه کوم چې مجازات شي، ځکه هم زور لری او هم زر .

د ملي دفاع وزارت او اختلاس

له بده مرغه زموږ په هيواد كې يو شمير كړي پرته له دې چې خپلو ديني او عقيدتي مقدساتو او ارشاداتو ته پاملرنه وكړي، په دغه كره غړي پښدي لاس پورې كوي ترڅو، چې نا جايزه او ناروا گټې تر لاسه كړي چې موږ يې يوه قضيه د بيلگي په توگه خپروو.

داسې مثالونه ډير دي، دلته هغه ليكم چې زما سيل بين ته په لاس راغلي دي، داسې ليكل شويدي. د ملي دفاع وزارت د لوژسټيک درياست له خوا د ۲۱ قلمو روغښاتو او مېلابلود كال ۱۳۹۳ د اړتيا دوسيه جوړه او دنوموړی وزارت دخريداري څانگي ته يې ليرلي ده چې بيه يې ۲۰۵۴۳۴۱۲۳۰ افغاني كيري. په لومړي گام كی د نرخ اخيستلو اداره په جعلي استعلا مونو سره ، چې معلوم نه دي له كوم شركت ،كوم دوكان ، كومي مغازي او په كوم ځاي كې يې نرخ اخيستي دي.

په دويم گام كې چې موضوع اعلان ته وسپارل شوه د خريداري د اداري ډېرسونل له خوا چاته افر توزیع نه شو. لنډه داچې د افر د خلاصوني غونډه جوړه، چې په ټيټه بيه افرونه شپږ سوه پنځوس مليونه ، بل افر ۹۸۰ مليونه ، بل ۱۱۰۰ مليونه ، بل ۱۵۰۰ مليونه او وروستي افر ۱۹۹۹ مليونه په ډاگه شول.

هغه قرارداد چې دوه مليارده افغاني نرخ ورکړي او هغه کسان چې په فساد كې لاس لري هغه قرارداد کونگي ته ۱۹۹۵ ميلونو افغانی، چې لوړه بيه يې درلوده او له اخيرين قيمت څخه پنځه ويشت مليونه دالره تفاوت لري يو بنسكاره فساد دي، نرخ ورکړ. مثلاً ديوى دودى بيه لس افغانى ده، په هر ځاى كى چې وى بيه يې هماغه ده او يو ليتر ميلال چې بيه يې ۱۲۰ څخه تر ۱۵۰ افغانيو ده ، او هغه نرخ چې د پېروندې هيات اخيستي ده ، بيه ديوه ليتر له ۵۰۰ څخه تر ۶۰۰ سوو افغانيو ده . وگوري څومره تفاوت دي. دابو مثال و، چې عرض شو.

هيواد كې عمده فساد دهيواد په خريداري قرار دادونو او د گمرک په محصول او قاچاق كې دي . يعنې په خريداري او قرار دادونو كې قيمت لوړوي، شكايټ يې نه پورته كيري، ددواړو گټي پكې تضمين شوي وي . او گمرک برعكس قيمت كېننه ليكي چې بيا ددواړو خوا گټي تضمين كيري، او قاچاق او يا دمخدره مواد معامله څه بل ډول ده، مامورين حق اخلي او دمر اقبټ نه سترگي پټوي . قضيه پټه پاته كيري، غوږ تر غوږ نه خبريږي.

مسخه شوي قاضيان

سيل بين چي سيل کوي او تر ټولو خان بي وسه گني او يوازي غم خوري. اوربيلي مي وه چي ددولت کوم چارواکی دکومي پيښي په اړوند، د هيواد په بوه محبس کي بندي وو . کوم بنديان چي له نوموړی سره په بوه کوټه کي بنديان وو، ورځه پوښتلي ؤ، چي ښاغليه تا به په خپله دچارواکی په موده کي څومره بدي اخيستي وي او عيش نوش به دي کړي وي ؟ نوموړی چارواکي ورته ويلي وو : هغه وخت چي ما ددولت په اډانه کي يوه څوکی درلوده لږ او ډيري بدي وي خو اوس چي چور او ټالان دي زه بندي يم . دغه کيسه کت مت د پښتني بانک دپنځه دیرشو مليونو ډالرو داخلاص دقضيي په برخه کي او دغي ته ورته په نورو قضيو کي صدق کوي، چي سری په دي باوري کوي چي رښتيا هم چور او ټالا دي. دهغه راپور له مخي چي د کابل د ولايت دامنيت د اسټيناف دديوان د ۲۵۵ — ۲۷/۱۱/۱۳۹۲ قضايي قرار له رويه چي ډير اور دي او مور يي لنډيز رااخلو، په کي راغلي دي چي د پښتني بانک رئيس ښاغلی و حیات الله دياني، او نور مسؤل امران .

تښ په نامه ديو شمير شرکتونو دمامورينود مرستي او همکاري په پايله کي دغه اخلاص په داسي ډول رامنځته کيږي :او شرکتونه ددرغلي په توگه ديوه او بل نومونو په نامه، چي نه شرکت وجود لري او نه هم دتضمين کورونه او جايدادونه شته، چي له امله يي په هوايي ډول پنځه دیرشو مليونه ډالره دقرض په توگه اجراشويدي.

دنياني صاحب دفساد قضيه نه پوهيږم چي څه نوم ورکرم، رشوت ووايم او که غلا او که کسه بري. دخپل نور مامورينو په گډون يو عادي جرم ندي، بلکي ملي خيانت دي، چي ملت متضرر او دولت بدنامه دي . دومره ډير مبلغ په تنهائي نه خورل کيږي، حق بايد ورکړي. کت مت د ميوند برکي غوندي کيسه ده.

مجددي صاحب د خپل مهربانه زړه او نفوذ نه کار اخلي، په خپل تضمين، قاضي القضاات عظيمي دشلو کلونو محکوم دخوشي کيدو امر اخلي.

وايي چي دکابل بانک قضيه تردې لا ویرنه ډکه ده.

داکيسه دسيل بين دپاره يوه نمونه ده، دکابل بانک موضوع تر دي تراچيدي ده.

چارواکي هم په ميځ وهي او هم په نال؟!

په هيواد کي دچاپيريال دککرتيا په اړوند ، چي څه ډول يي مخنيوي وشي په لوړه کچه غونډي جوړيږي او پريکړي کوي، چي د نورو عواملو ترڅنگ مهم لامل يي د بي کيفينه او تبت کيفيت تيلو واردول دي، چي مخه يي نه نيول کيږي او ددي پر ځاي چي زموږ لوړ پوړي چارواکي يي واردونکو ته سزا ورکړي پر عکس هغو ته دخرځلاو زمينه برابره وي.

ديوي باوري سرچيني په حواله دنويد ايل شرکت ديوه ليک پر ترڅ کي د جمهوري رياست مقام ته په يوه ليک کي ليکلي، چي دنويد ايل شرکت سره تړون لاسليک کړيدي چي د هغه له لاري هيواد ته تيل واردکړي ، کله چي دنوموړو تيلو اووه ټانکره تيل د مسولو ادارو له خوا نيول کيږي او گوري چي تيل بي کيفينه دي نو دهغوي د خرځلاو مخه نيسي او په ليک کي يي داسي ويل کيږي، چي له نوموړو تيلو څخه دڅښتنو پخولو په بڼو کي کار اخيستلاي شي. نو له همدې امله ددي پرځاي چي زموږ لوړپوړو چارواکي ددغسي تيلو مخه ونيسي او واردونکو ته يي سزا ورکړي ، پر عکس دافغانستان داسلامي جمهوريت دجمهور رئيس مرستيال مارشال محمد قسيم فهيم دشرکت دچل ول سره مل کيږي او په خپل ۱۰۷۲ گنه حکم ورکوي، که چيري له نوموړو تيلو څخه په ځينو مواردو کي گټه اخيستلاي شي، دکتي اخيستلو موارد دي تثبيت او داروندو ارگانو نو دپلاوي تر نظر لاندې دخرځلاو په برخه کي قانوني کړني وشي.

نو په دغسي حالاتو کي چي په خپله زموږ د هيواد لوړ پوړي چارواکي د شرگتو نو چل او ول مني او په دي نه پوهيږي چي موټرو لوگي دهيواد فضا او د بڼيو لوگي کومي بلي فضا ته پورته کيږي ؟

او پدي ډول دکتي اخيستلو زمينه برابريږي . او پدي بهانه يي ارزښته تيل دنورو تيلو سره گډ او بيا په لوړ قيمت بازار ته عرضه کيږي، داسي عمل يوازي نه بلکه په دوام داره ډول تکرار يږي ، چي کله يوه بهانه او کله په بله پلمه دوام مومي ، او ساده پلمو ته لبيک ويل کيږي او ضرر يي عام وي .

د محصل تبادلې

دباوري سرچينو په حواله عبدالروف د عبدالغفور زوی او عبدالغني د عبدالباري زوی، چې دغزني ولايت اوسيدونکي دي د ۱۳۸۴ کال د زمري دميانشتي په اووه لسمه نيټه، چې دداکتر هاشم تبتوني په تور او له دبنمنانو سره دمرستي په تور نيول شوي و او عبدالروف چې د ۱۳۸۶ کال دسلواغي دميانشتي په شپږمه گڼه قرار له مخي دستري محکمي دعامه امنيت ديوان له حکم سره سم په شل کاله بند محکوم شويدي .

او دغه راز عبدالغني، چې د ۱۳۹۲ کال دتلي دميانشتي په ۲۴ نيټه د ۲۲۶۷ گڼه قرار له مخي په پنځه کاله اويوه مياشت بند محکوم شوي و او دسناټور بخت بي بي دزوی ميرويس او زوم بي د حکمت الله په نامه ، چې دپوليسو افراد ؤ ، دمخالفيانو له خوا نيول شوي و، چې وروسته حکمت الله په قتل رسول شوي او زوی بي چې په هند کي ددويم صنف محصل و، دهغه په بدل کي دخلاصون غوښتنه کړي وه، چې نوموړی دوه تنه جنابت کاران د تبادلې په ډول خوشي شول .

نو دا په هيواد کي دجرايمو يوه بل ډول بيلگه ده، چې له بده مرغه زموږ په هيواد کي يي رواج موندلي دي.

داسي تبادلې په ډيره ظالمانه دوسلو او مخالفيانو لخوا څو ځلي تکرار او دمجبوريت له مخي عملي شويده.

گرگان گيري او اختطاف ناوړه پديده د پاکستان نه افغانانو دځان سره راوريده ، چې دا پخوا افغان هيواد نه پېژنده .

داسي د تبادلې معاملي څو ځله منځ ته راغلي دي.

د اختلاس يوه قضيه

د يوه تور په ترڅ کې چې د خوست ولايت د ملي امنيت د ۸۲ ادارې په پخواني مدير فاروق جان باندې پورې شويدي په کې ويل شويدي: کله چې نوموړی د وزيرانو شورا د ۱۳۹۰ کال دغوايي دميانشتي دديارلسمې نيتي د څلورم نمبر مصوبې له مخې د هغه پلاوي په ترکيب کې، چې دگمرگ، امنيه قومانداني او دترافيک د مديريت استازي په کې گډون درلود دنده ترسره کوله، چې ترڅو دښي لاس اشترنگ موټرونه او دنورو موټرونو دښي په ټاکلو کې گمارل شوي و، نو په غير قانوني ډول يې پلټونه توزيع او دموترو په بيه کې کموالي راوستي، چې له امله يې ۲۳۸۶۵۰۰۰ افغانيو زيان ددولت بودجې ته اړولي دي، چې په دغو پيسو کې دفاروق جان دخساري سهم ۳۹۷۷۵۰۰ افغاني کيږي وروسته له تحقيق څخه کله چې موضوع محکمي ته راجع کيږي، د خوست د امنيت عامه ديوان له خوا د ۱۳۹۱ کال د مرغومي دميانشتي داوولسمې نيتي د ۱۷۸ فيصلي له مخې په دولس زرو افغانيو جريمي متهم پيژندل شوي او بيا دستري محکمي د تدقيقي نظر له رويه موضوع داستيناف محکمي ته راجع شوي .

دادېدو او اختلاس يوه قضيه چې دپريکړو دڅرنگوالي په اړوند يې قضاوت لوستونکو ته پريږدو . دلته سناسي پام دخوست دامنيت عامي محکمي فيصله ته راگرځوم ، چې دلته انصاف منظر ندي نيول شوي ، د ۲۳۸۶۵۰۰۰ افغانيو په مقابل کې په (۱۲۰۰۰) افغانيو مجازات شويدي ، په رښتيا چې انصاف نشته . په محکمو کې داسې غير عادلانه د افراط او تفريط په چوکاټ کې ډيري کيسې اورېدل کيږي.

دکلاب الدين شیرزايي پور

کلاب الدين شیرزايي ۲۵ مليارده پخوانی شني (جنشني) پیسي، ددولت نه پور وړيدي او دده دبانک شتمني گنګل کيږي ، مګر دبي مسؤليتي او بي تفاوتی له کبله داشتمني ۲۵ ميلونه افغاني دکنګل سره دمارشريف دپښتني بانک دمدير بناغلي محمد ياسين لخوا د دادمحمد بانک ته ليردول کيږي . او پدي وسيله دولت ته يوه لويه خساره رسيږي .

ګرچي محمد ياسين تر ډيره وخت نه ورک و .

کله چي په خپل تقاعد پسي راغلي تصادفي کيږشو . دده په بند به هيڅ ونشي ، خو د دولت خساره به جبران نشي . داهم دفساد نه ډيرو نه يوه نمونه ده .

بناغلي محمد ياسين او داد محمد به جرم دخداي په خطر نه و مرتکب شوي ، ممکن دنورو سره بي هم سرښورولي وي .

ولي پوه دي، هر سري پوه دي چي بازخواست او تپوس نشته .

که څه هم هر څوک دفساد ناري وهي ، مګر دمسؤولو کسانو لخوا اقدام دايمان په برکت کيږي او ملي ارزښت ورته ارزش نلري په بي ننگي کي ډوب دي .

ګرچه کلاب الدين شیرزايي مړ شو ،خيني وايي په مرموز ډول ووژل شو .

دتميز ديوان د نوموړي دوسيه تر اوسه فيصله نکره .

شیرزايي هم نه بي واسطي او نه بي پیسو دی، چي تر اوسه محاکمه نشو.

کلاب الدين شیرزايي خنګه ووژل شو ؟

ديوي باوري سرچيني له رپوټ سره سم کلاب الدين شیرزايي چي درامش نومي په کرولا موټر کي دهغه له معامله دارانو څخه وو د ۱۳۹۰ کال دلرم دمیاشتي په اووه لسمه نيټه د قلمي تفنگچي په واسطه د څلورمي ناحيې په سيمه کي وژل کيږي . پوليس د قاتل په لټه کي کيږي او په پایله کي رامش نیسي ، لنډه داچي دنوموړی قضیه ددويمې حوزي ابتدائيه محکمه په خپله ۲۶۸ — ۱۱/۱۱/۱۳۹۰ فيصلې کي رامش نومي ته برأت ورکول کيږي .

او دکابل استيناف محکمه په خپله ۵۳۰ — ۱۳۹۱/۴/۱۸ فيصله کي دابتدائيه محکمي پريکړه تائيدوي،

بالاخره نوموړی فيصله دستري محکمي دديوان له خوا ردیږي . داچي بيا وروسته څه وشول معلومه نه ده خو دخواشيني خاي دادي چي ولي دنوموړی وژونکي په سزا ونه رسيد ؟

داهغه پوښتنه ده چي کارپوهان بي اداري فساد زورورو ته منسوبه وي . مګر دابتدائيه او استئناف قاضيانو نه چا ونه پوښتل .

د ټيمور شاه اعدام

هغه وخت چې د ۱۳۸۶ کال د لړم د مياشتې په پنځلسمه نيټه ، د جمهوري د رياست د مقام له خوا د ۱۸ مجرمينو د اعدام حکم صادرېږي ، نو اړوندو ادارو ته د نوموړی حکم سپارښتنه کيږي او د محبس قومانداني گمارل کيږي چې نوموړی شپاړس تنه له نورو محبوسينو څخه جلا تر څو د اعدام حکم ورباندي عملي شي.

نوموړی چې بايد د لومړي نمبر قول اردو په پولیگون کې اعدام شي، نو د يوه استعلام په ترڅ کې د ملي دفاع وزارت ته لیکي ، خو له دري تنو پوره دارانو کوم صلاحیت لرونکي شخص چې استعلام اړونده ادارو ته راجع کړي، د ملي دفاع وزارت کې شتون نه درلود .

وروسته د محبوسينو د عمومي رئیس د تلیفون له لارې، چې گواکې موضوع يې له لوی درستیږ سره شریکه کړی او هغه لومړی نمبر قول اردو ته امر صادر کړي دي.

نو شپاړس تنه محکومین د هغوي دمسوول ټیم سره چې ټول ۵۲ تنه کيږي دپولیکون په خوا روانيږي، د لومړی نمبر قول اردو منسوبین، کله چې نوموړی بله هلته رسيږي ، هغوي مزاحمت ايجادوي او ان داچې هغوي تحقیر او توهین کيږي .

دهمدي مزاحمت له مخي دوه ساعته ناوخته کيږي او د شپي تیاره خوريږي . د یادوني وړده کله چې محکومین د سمونيار ضياء الدين له خوا تالاشي او په دویمه دروازه کې دجان گل له خوا چک کيږي او د سمونوال عبدالکریم له خوا يې ورسره توکي اخيستل کيږي او د نوموړی له خوا ولچک کيږي ،ټول معدهوين دشاله خوا ولچک کيږي ، خو ټيمور شاه د مخي له خوا . نورو معدهوينو پر سر مخصوصي خولی اچول کيږي، خو دټيمور شاه پر سر دسما ل اچول کيږي .

لنډه داچې محکومین د شپي په اتو بجو نوموړی د اعدام ځاي ته درسيږو سره معدهوين له موټرو څخه کښته کيږي او شایي ديوال او مخ يې دغرب پلو ته په کتار درول کيږي . يوه موضوع د یادوني وړ ده چې سره له دومره تلاشيو ټيمور شاه سره يو ميايل شنه، چې سيمکارت يې دده له خوا ژويل شوي وو.

خو داچې قصاداً لازم تدبير ورته نيول شوي نه وو او ټيمور شاه په داسي ځاي کې درول شوي وو، چې ديوال کڼدو درلود ، کله چې حکم ورباندي تطبيق کيږي وروسته ليدل کيږي ، چې د ټيمور شاه جسد د هغوي په منځ کې نشته او تښتيدلی دي ، په ډير مهارت گام په گام ورسره مرسته کيږي .

د ټيمور شاه د تښتيدلو په پيښه کې يوه توطيه په کار وړل شوي وه، چې مخکې جوړه شوي وه، چې واره مامورين لکه سيدخان د محمد باسين زوي ، دوست محمد دمراد خان زوي او عبدالکریم د فضل قادر زوي وپيژندل شول دايو ډول دزورواکي او دبدو يوه بيلگه وه، چې يوخطر ناکه جنايت کار يې په پایله کې له اعدام څخه خلاص شو .

ټيمور بوبل ځل هم نيولي شوي ؤ، چې د لس زرو دالرو په مقابل کې په سالنگ کې وتوانيدې چې فرار وکړي او مخ کې هم يوه بهرني ښځه گروگان نيولي ؤ ، چې دفرانسي تبعه کلیمنتس کانتوني نومیده.

اوددويم ځل دپاره هم په تښتي موفق کيږي .

د محبس مامورينو دده د تښتي دپاره گام په گام پدې ډول زمينه برابره کړه:

1. اعدام بايد د پلچرخي محبس په دننه کې وای، نه دپولیکون په میدان کې.

2. کیدای شواى چي اعدام نه په ډلبزه ډول، بلکي په څو ځلي د څو تنو دپاره ، چي سم کنترول او اجرا شوي وای.
 3. اعدام باید په رڼا کي شويواى ، نه دښپي په تياره کي دعقرب میاشت اته بجي پوره تياره وه.
 4. دنورو پر سر توري خولی وي، د تیمور پر سر دسمال و.
 5. نور دشا دخوا ولچک و، دی دمخ دخوا.
 6. دی په داسي ځای کي ودریږي، چي دکتار په اخير کي و او شاته دیوال کنډو و.
- نوموړي دهغه وروسته بیا هم دخلیل خدران زوی دپیسو په مقابل کي اختطاف او ووژى.
- مسؤل مامورین مجازات نشول، دمحکمي او څارنوالي تر منځ يي دوسیه په تگ او راتگ کي وه، محکمه کله اعتراض کوي، یا کله حبس معطل حکم کوی او کله تیر شوي حبس باندي بسنه کوي.
- تیمور دهغه خطرناکو جانیانو د ډلي دی، لکه حبیب اسنالفی او یا رئیس خدایداد غوندي.

دالبيروني پوهنتون رئيس

دالبيروني دپوهنتون دمحصلاڼو اتحاديي ديوه ليک په ترڅ کي مسولو مقاماتو ته خبر ورکوي ، چي دالبيروني پوهنتون رئيس ، محب الله بارش محمد ايوب زوي چي ۵۲۰۰۰ ډالره درشوت په ډول له ثبات شرکت څخه ، چي دالبيروني پوهنتون بيا رغاونه پرغاړه لري ، اخلي او دغه راز محمد ايوب نومي په دري زرو ډالرو اختلاس او گل مير نومي هم په دري زرو ډالرو تورن کړيدي . څرگنده فساد دي ، بيارغونه درئيس کار ندي ، بلکه دوزارت صلاحيت دي . دا ټولي کلاه برداري ده .

موضوع له تحقيق وروسته محکمي ته ځي او د کاپيسا ولايت ابتدائيه محکمه په خپل ۶۴ — ۹۰/۴/۵ گڼه حکم کوي او محب الله بارش په دري کاله حبس او داخلاص شويو پيسو په معادلو ورکړي په سزا محکمي . خو بالاخره چي موضوع داستيناف محکمي او اداري فساد په وړاندي اختصاصي محکمي ته ځي ، نو نوموړی ته برانت ورکول کيږي . بناغلي بارش سو استفاده تر دي اندازي بي شرمانه و ، چي يو محصل نه بي ولندن ته د ليرلو په پلمه زر دالر رشوت واخيست . پداسي حال کي چي د محصيلنو ليرل د وزارت کار دي .

نوموړي پدي لور مقام بيا هم پر خپل محصل زړه سوی ونکر . بارش په څو نورو قضيو کي ښکيل دي . مور د محکمي په پريکړه کوم اعتراض او مخالفت نه لرو . يوازي دومره يادونه کوو چي رسنی هميشه دقانون پر تنفيذ ارگانونو تور لگوي ، چي څوک په اداري فساد او اختلاس متهم کيږي نو دچارواکو د ملا تر له امله ورته سزا نه ورکول کيږي .

هيله مو دا وه چي په دغه برخه کي هم دنيوکه کونکو رسنيو دنيوکه کومه چاره په کي نه وي . مگر اقاي بارش ددي روښانه فريب کاري او سو استفاده نه مجازات ونه ليد .

داچي ديو علمي او اکادميک په محوطه کي دومره ښکاره ناوړي گتې دي ، نور دي خدای (ج) رحم وکړي . پدي اخلاقو نوموړی اوس هم استاد دي . او دمحمد يونس قانوني نه بي ۵ زره ډالره اخيستي و .

حيرانونکي داده چي داسي حمايه کړي او بي تفاوتې يو ډبل حمايه کيږي . بناغلي بارش باندي دمحمکمي حکم صادر شوي و ، مگر دکابل پوهنتون کي په تدرئيس اخته ، پوليسو ده ته موقع ورکړه ، او دمحمکمي حکم بي تنفيذ نه کړ .

خو بالاخره دستري محکمي ۴۸۸ — ۸۹/۵/۲ فيصلی په اگر او مگر دوسيه داعترض تر نامه لاندي دفرار زمينه برابره کړه . استاد بي دا ډول ککر وي ، نوردي خدای رحم وکړي .

عصمت الله دولت زی

ماسیل بین داسی یو ریپوت تر لاسه کړي و، چې پکښې ویل شوي و چې د کابل امنیه قوماندان عصمت الله دولت زی ۱۷۵ تنه، په بیلابیلو جرمنوزو تورن کسان پرته له دې، چې قانوني کړنې تر سره کړل شي په خپل امر یوازي د ۱۳۸۶ کال په شپږو وروستیو میاشتو کې، له نظارت خاني څخه خوشي کړيدي .

کله چې موضوع څیړل کيږي علیشاه پکتیوال، چې د کابل د امنیه قومانداني جنايي امر و ، وايي چې په عسکري کې د حکم تطبیق حتمي کار دي، نو کله چې قوماندان امر کاوه مور هغه عملي کاوه.

سمونوال جلات خان چې د کابل امنیې قومانداني د سرقت مدیر دي وايي: چې عصمت الله دولت زی ټول کارونه په خپل انحصار کې اخیستي وه او نوموړي هم کوزه هم کوزه گر او هم کل کوزه وو.

لنډه دا چې د نوموړو ۱۷۵ تنو د خلاصون څیړنه کيږي ، داسې څرگنديږي چې عصمت الله دولت زی د قانون پر خلاف او له خپل صلاحیت څخه لوړ امرونه صادر کړي او تورن کسان یې د نظارت خاني څخه خوشي کړيدي.

خو دولت زی دا ادعا نه مني او وايي:

چې کله ما د قانون خلاف امر ورکاوه نو باید داروندو ادارو له خوا د پشنهاد په ډول رد کړي وای. خو داسې هیڅکله نه ده سوي. خو د څیړني پلاوي په دې باور دي ، چې دولت زی قصدا د قانون څخه سرغړونه کړي او هغه د مجازاتو وړ بلل شويدي.

نوموړي دابتدائیه نظامي محکمي دجدي دمیاشتي ۱۳۸۸ کال جلسه کې په بند محکوم شو.

نوموړی ددویم مرستیال محترم عبدالکریم خلیلي حمایي له کبله بیرته مقرر او حبس چا پر تنفیذ ونشوای کولای ولي، چې دداکتر اشرف غني په قول دولت یو سهامی شرکت دي ، ددې دپاره چې جزا نوموړی ته پند شي او نورو ته عبرت ، مگر هیڅ ونشوه .

چې د نظامي ابتدائیه محکمي د ۱۳۸۷ کال د لړم د میاشتي د لومړي نیټې ۷۳ فیصلي له مخي، نوموړی په څلور کاله بند محکوم شو، مگر بلي محکمي د ۱۷۳ گني د حکم له مخي نقض کيږي. دمجرم په گټه دقاضیانو د پاره ساده لار په یوه بهانه او پلمه دحکم نقض او یا اعتراض اسانه لار ده، چې دعدالت نه فرار وکړي.

د ۹۲۱ لاریو داوسپني قاچاق

په رپوټ کي راغلي دي په ۱۳۸۵ کال کي د (دوراني کاروان شرکت) د اسيایي ميانه څخه ۶۵۹۵ ټنه زري اوسپني د تور غوندي دلاري راوري.

په دي ترڅ کي ۹۲۱ لاری موټر چي اوسپني پکښي بار وي په جعلي اسنادو سره، پرته له دي چي محصول شي د سپين بولډک له لاري پاکستان ته اړول کيږي، چي د محصول پيښي يي ۵۳۴۳۵۲۶. افغاني اټکل شويدي.

دهغه جعلي نه د صلاحيت لرونکو مقاماتو له خوا ۴۵۰ ټنو نه، چي ۲۷۰۰۰ ټنه اوسپنه کيږي د تور غوندي په بندر کي ساتل کيږي، موضوع د مالي وزارت ته وړاندي کيږي نو امر ورکول کيږي، هغه تاجران چي حاضر دي چي محصول ورکړي، ۱۱ سلنه دي تري واخيستل سي او هغه تاجران چي ټينډلې دي شپېته سلنه جريمه دي هم تري واخيستل شي.

د هندکش بارچالاني شرکت ۷۵۷ لار يو په بدل کي، چي ټينټول شوي دي ۱۱۰ لاري د اصلي مالکانو له خوا، چي فضل رحيم او طالب نومونه يي دي په تضمين کي پريريدي.

د فيفون بارچالاني شرکت ۱۸ لاریو په عوض کي ۳ لاري په تضمين پريريدي او وروسته تر پلټني د هرات ولايت د ابتدايي محکمي په ۱۳۱ فيصله کي ۱۵/۸/۱۳۸۵ تورن کس به مجازاتو محکوموي او فيصله کوي . چي پلورونکي، اخيستونکي او هم د گمرک د رييس صديقي څخه تحقيق وکړي.

لنډه دا چي د يوه اوږده تحقيق د بهير څخه د تورنو کسانو او په فضيه يي پنځه ټنه څارنوالان، چي په کتمان د جرم کي سهيم وه دولت ته د ۷۷۹۰۷۱۵۸. ميليونه عوايدو د زبان په اړوند چي خپلي دندي صحيح سر ته رسولي نه دي او دڅارنوالي مرستيال بناغلي فضل احمد فقيريار ، محب الله د حيات الله زوي ،څارنوال عبدالمتين حمدي ، او څارنوال محمدعارف هم پدي قضيه کي دناورو اجراتو له کبله گرم بلل کيږي. کله چي محکمه ونه غواړي ، چي فيصله صادره کړي، نو د اعتراض په پلمه دوسيه مسترد کړي.

او محکمي لکه دپخوا په شان پر عدالت سترگي پټي کړي، مسؤل کسان تر اوسه ازاد گرځي.

او په نيولو کي يي يو کس هم چندان علاقه څرگنده نگره. دلته هم خاينانو يو بل ته لاس ورکړ.

نه ملزمان محاکمه شول، نه هغه هيات چي فيصله يي بررسي کړيوه او نه د گمرک ماموران. دا دفساد څرگنده نمونه ده.

مثال (۷۷)

بیدل شرکت

د بوي باوري سرچيني په حواله د بیدل شرکت د زورواکو د زورزياتي له امله شکایت کوي او د خپلو حقوقو غوښتنه کوي، چې له ۱۳۷۲ کال څخه تر ۱۳۷۷ کاله پوري يې وارداتي تیل، د حیرتانو له بندر څخه ایستل شويدي. د حیرتانو ذخیره چې د نفتي موادو پوري اړونده ده، وارداتي تیل په هغې کې ذخیره او د محصول په ورکړې سره هر شرکت خپل تیل وباسي.

د بیدل شرکت چې په ۱۳۷۲ کال کې ۶۸۵۲۰۱۱ کیلو پترول وارد اوله هغې څخه ۱۴۸۱۳۸۵ تر لاسه او ۳۷۲۵۳۳ باقي پاتي دي. د وخت د استاد رباني تر مشر تابه لاندې د مجاهدينو حکومت دي.

له کال ۱۳۷۳ تر ۱۳۷۷ کاله پوري ۱۳۲۹۸۲۱۷ کیلو بیزل او له دې جملې څخه ۱۲۷۷۷۸۵۰ تر لاسه او ۵۲۰۳۶۷ کیلو باقي پاتي دي.

په همدې ډول په ۱۳۷۶ کال کې پترول ۱۵۴۵۲۲۲ کیلو او له هغې څخه ۱۳۲۹۳۳۴ او ۴۱۵۸۸۸ باقي پاتي دي. خو د پاتي تیلو بیه يې نوموړي شرکت ته نډې ورکړي، نو خپل عرض پانه د افغانستان اسلامي جمهوریت مقام ته وړاندې کوي او په دې برخه کې حکم کيږي، چې خپل حق دي ورکړي شي.

خو له هغه راهیسې تر اوسه د نوموړي شرکت خپل حق تر لاسه کړي ندي، ولي چې د چور په وخت پوري اړه لري. دا د بیروکراسي او فساد یوه بل ډول بیلگه ده، چې مونږ ترې یادونه وکړه.

تجربه ښیې چې دمامورینو بې تفاوتې او بې کفایتې، دفساد پر څنگ افغان قوم ته لویه بدبختي راوړیده.

او بازخواست نشته چې پوښتنه وشي چې ولي؟

پدې حصه کې دریاست جمهوري مقام (۱۲۵۰ — ۵,۳,۸۵) حکم هم تاثیر ونکړ.

مقصد دهغه وخت حکومت او دشمالی ټولواو له خوا جوړ شويدي .

زموږ په هیواد کې په عمومي ډول پوښتنه نشته .

دبیدل شرکت نه پخواني دولت حق نه ورکوی او نه موجوده دولت.

دریاست جمهوري مقام احکامونه په لاس لري، مگر عملي جنبه يې نشته.

مثال (۷۸)

په بهرنیو چارو وزارت کې د ۱۵۰۰۰۰۰ دالرو د اختلاس

قضیه داسې شروع کېږي چې د بهرنیو چارو وزارت، د وارداتو مدیریت په خپل ۱۳۸۴/۱۲/۱۹-۱۴۰۰۸ کڼه لیک، د داکتر عبدالله په لاسلیک د هرات نماینده کې ته لیکي چې ۲۵۰۰۰۰ دالرو له جملې څخه چې په نوموړي نمایندګي کې شته ۱۵۰۰۰۰ زره بې نغده توګه مرکز ته راوړي، تر څو د فرعي حساب له مخې د دولت حساب ته شاملې شي.

وروسته کله چې دفتیش دمدیرت له خوا د نوموړی نماینده کې کارونه پلټل کېږي، دې پایلې ته رسیږي چې نوموړی پیسې ددولت حساب ته نه دي شاملې شوي .

نو په پایله کې د قانون د تنفیذ د ارګانونو له خوا ځیرل کېږي او په پایله کې محمداالله افضلې د هرات د نماینده کې رئیس، محمد اسحق مومند د محاسبې مدیر او د هرات د نماینده کې اداري مدیر عبدالغفار جمشیدي د نوموړو پیسو د اختلاس په تور تورن پیژندل کېږي.

څرګندېږي چې محمد اسحق مومند چې د قضیې اصلي عامل دي، ورکیري او ماموریت پرېږدي، خو د انټر پول پولیسو له لارې یې د نیولو هڅې شوي دي، چې ان انټرپول یې هم په موندلو کې تر اوسه بریالي شوي ندي.

دلته دا دود شویده، چا ته چې پیسې په لاس ورغلي، بیا په هیڅ صورت ورکولو ته حاضر ندي.

یا مثلاً د پولیسو یو مامور چې مجروح نومېږي، د ۵۰ زرو کلدارو د بڼو زمینه برابره شوه، یو ملګري یې اخطار ورکړ، چې امر درباندي خبریږي. دده استدلال داؤ، « چې پنځوس زره کلداري پدې ارزي، چې پر طرد سم ».

هغه ټول هم وسول، دوه کاله طرد و. وروسته بیرته واسطې او یا پیسو کار وکړ.

دهرات دپیسو باید هغه وخت پوښتنه شوی وای او د احتیاط نه کار اخیستل شوی وای، چې باید ورکي شوی نه وای.

(I.S.S) شرکت

د فساد یوه بله بیلگه چې د اړوندو مسولینو له خوا په څومره بې تفاوتې ورسره عمل شویږي، چې رپوټ یې په لاندې توګه خپریږي.

د I.S.S کمپنۍ چې یوه خصوصي کمپنۍ او د لوژسټیکي توکو د تهیه کولو دنده یې درلوده په 1384 کال کې 1384/2/16 10705-1 نېټې جواز له مخې د بصیراحمد د خیر محمد زوي په نامه جوړ شوي، چې اصلي واکداران یې دوه تنه خارجي اتباع دي.

نوموړي شرکت له 1384 څخه تر 1388 کال پورې 197484625 افغانۍ د ماليې له اړخه پوروري چې نوموړي شرکت ورباندې قناعت نه کوي او یوه عرض پاڼه د جمهوري ریاست د لومړي مرستیال په عنوان وړاندې کوي چې په اړوند یې د جمهوري ریاست لومړي مرستیال مارشال محمد قسیم فهیم داسې حکم ورکوي 297-1391/3/22 وکتل شو " د عارض د عرض پاڼې د غوښتنې له مخې د نوموړي مالیه دي بیا وځیرل شي او ضمناً تر څو چې بررسی پایلې ته رسیږي وروسته د تضمین له اخیستلو مالیه دي په لسو کلونو قسط په اړوند حساب تحویل شي " کله چې موضوع ځیرل کیږي نوموړي شرکت سربیره پردې چې مالیه یې نه ده ورکړي، خپل نظامي وسله او تجهیزات چې د کورنیو چارو وزارت له پرتوکول سره سمه باید امنیتي ارګانونو ته وسپارل شي هم نه سپاري.

دغه دوه تنه افریقایي اتباع د نوموړي شرکت د انحلال څخه وروسته ټولې وسلې او مهمات له خانه سره وړي او معلومه نده چې چیرته به وي، د قسطونو سره وتښتید، ولي چې ضامن یې نه درلود .

رپوټ ورکونکي په پای کې د نوموړو زیاتو پیسو د ماليې ورکړه او د نوموړو سلاګانو د ورکیدو لامل دادي، چې د جمهوري ریاست د لومړي مرستیال له خوا یې د خنډ زمينه برابریږي .

فساد اداري یوه ساري پېښه ده، که یو څه ونه ویل شول نور یې هم زده کوي ، چې په همدې ډول زموږ په هیواد کې یې سراسري جنبه وموندله ، ان بهرنیانو هم زده کړل .

په دې موضوع کې هم دمالي وزارت په خپل وخت او زمان پسي ونه ګرځېدل، تر څو شرکت فرار وکړ، دکورنیو چارو وزارت هم دوسلو موضوع جدي ونه نیوله .

عالمه دارايي او ملي ګټې څوک پړوا نه کوي او د ډاکسانو نه هم څوک نه تپوس کوي او نه عدلي تعقیب.

لیست قسمتی از املاک غصب شده وزارت دفاع را مشاهده کنید

ریاست املاک و موسسات وزارت دفاع ملی باید بدانند که اگر از ملکیت و جایداد این وزارت دفاع نتوانند، مسلم است که خاک، حریم و تمامیت ارضی کشور هرگز دفاع نمی تواند.

این مطلب را با طرح سوالی آغاز می کنیم و سوال هم طور ذیل است؟

آیا جز و تامهای مربوط وزارت دفاع با هزاران تن فلتن (لشکر) و صدها تن باجه خانه (باناد موزیک) وسایط و تجهیزات حربی راکت های سکارد و لونا -- دستگاه های اوره گان، راکتهای دافع هوا (فدافند) بی ام چهل، وسایط زره دار و وسایل و اکمالات مربوط شان در هوا زنده گی می نمودند و یا بالای زمین ؟ اگر بالای زمین بوده اند، ان همه زمین چه شد. جواب این سوال را حتماً ریاست املاک و موسسات وزارت دفاع بدهد.

مشت نمونه ی خروار از جایداد های وزارت دفاع که توسط غاصبین از دست ریاست املاک و موسسات این وزارت کشیده شده و کنون به جایداد شخصی تبدیل گردیده، به ان اشاره می نماییم:

زمین ملکیت غند توچی گارد ملی و قطعه ی سکارد (فعلاً شهرک حاجی نبی) که قرار بود استادبوم بزرگ ورزشی برای متسویین اردو اعمار و تمرینات قطعات کومانندو دران اجرا شود.

زمین قلعه ی تاریخی شیرپور (فعلاً شیرچور) قرار بود در این محل موزیم وسیع اردوی ملی جهت زنده نگه داشتن حماسه ی وزیر محمد اکبر خان با مکناتن، اعمار و تفنگچه ی او که از طرف یکی از مجاهدین غلام منش به اجنبی ها تحفه داده و یا فروخته شده بود منجمله در این موزیم با توپهای ساخت فابریکه ی حربی زمان امیر شیر علی خان نگه داری شود. زمین ملکیت مرکز تعلیمی گلزار چهار اسباب و چهار اطراف ان (فعلاً از طرف چند حاجی غاصب، غصب و شهرک بالای ان اعمار شده).

زمین ملکیت غند 24 فرقه ی 10 مربوط گارد ملی (بند قرغه و حومه های ان) فعلاً شهرک ملا عزت .

زمین ملکیت غند 23 فرقه ی 10 گارد ملی واقع قلعه رحمت خان (فعلاً غصب نصرت مینه ی اتحاد اسلامی) .

زمین ملکیت غند 22 فرقه 10 گارد ملی و فرقه ی 7 واقع گللباغ ریشخور و باغ شاه محمود خان که منحبث شهرک بفروش رسیده است.

زمین قرار گاه فرقه 10 باغ سردارد داود که درخت های سیب و ناک ان قطع بشمول فامیلی های ان غصب شده . قسمتی از زمین فرقه هشت واقع قلعه ی جواد که غصب شده ، در زمان غصب زمین های فرقه ی 7 و 8 محترم جنرال باز محمد احمدی قوماندان فرقه بود .(فعلاً معین مواد مخدر)

حدود بیست جریب زمین حربی بشونخی مربوط وزارت دفاع ملی واقع مهتاب قلعه که گویا بر ان فاطمیه ی اعمار می شود، ولی صرف بالای نیم جریب ان فاطمیه اعمار شد.

قرار گاه غند نمبر یک (زمین ليله ی لیسه خوشحال خان مقابل لیسه ی عالی حبیبیه).

زمین مربوط دپیو های سابقه وزارت دفاع (تپه مرانجان) که فعلاً در یک قسمت ان مین پاکی (اومر) جاگرفته است.

زمین غنډ تانک فرقه ی 10 گارد ملی واقع کمپنی که از طرف اتحادیه ها بفروش رسید.
زمین ملکیت قطعه ی 315 واقع خیر خانه.

زمین ملکیت لوی 3 گارد ملی واقع باغ شریف و فارم پبله وری کرم ابریشم واقع ده دانا.
ملکیت زمین حربی پوهنتون واقع پلچرخي و (زمین های امواج کوتاه یک ه توت و متوسط نزدیک محبس)
خلاصه یک قسمتی از زمین های فرقه های 17 – 11-14 و فرقه ی دهدادی – قوای 4 زره دار هرات و سایر جزو تاهای
مربوط اردو .
ماخذ: اداره ی جیو دیزی و کادستر افغانستان .
عبدالروف لیوال.

په ننګرهار کې د ځمکو غصب:

غصب که د ځمکي وي او يا د نورو توکو، د اسلام د مبارک دين دارشاداتو له مخي حرام او عاملين يي د سزا وړ بللل کيږي.

سر بيره پرهغي د غصب شوي ځمکي پر سر عبادت د لوي خداي ج په وړاندي نه قبليږي ،نو د ځمکو دغه غاصبان چي رپوټ يي لاندي څيږي او ځانونه د چا خبره دو اتشه مسلمانان بولي ځنگه د ځمکي غصب ته ملاتړي، که دا ځمکه د بيت المال وي او يا د اشخاصو؟

د ځمکو د غصب په اړوند، چي د زورواکو له خوا يي لری د هيواد په بيلا بيلو ولايتونو کي شروع شوه، نو دغه کار د هيواد د خلکو له خوا د نيوکي او کرکي لامل وگرزید ،هماغه وو چي د جمهوري رياست د مقام له خوا يي د ۲۱/۱۲/۱۳۹۰- ۸۱۸۵ حکم له مخی د څيرني سپارښتنه وشوه، کله چي د ځمکو د غصب په اړوند يو پلاوي د ننګرهار ولايت ته ځي، خپل رپوټ په لاندي شرح وړاندي کوي.

هيات کله چي د ننګرهار ولايت د سرخرو د په ولسوالی کي د غصب شويو ځمکو اسناد څيږي نو داسي ارزونه کيږي، چي په رښتيا دغلته پنځه ويشتره جريبه دولتي ځمکه غصب شويده او په هغي کي د زورواکو له خوا ښارگوټي جوړ شويدي.

1. داستاد سياف په نامه شهرک ،چي د شيخ مصري سفلي په سيمه کي ۱۳۸۲ کال د ننګرهار اتحاد اسلامي د شورا لخوا ،چي نمره بندي او وپشل شوي ده، چي ټوله ۳۵۰۰ جريبه ځمکه کيږي، اتحاد اسلامي محضي يو نوم دي ، يوازي محترم عبدالرسول سياف تري گټه اخلي.

2. د پيرسيد اسحق گيلاني په نامه ښارگوټي، د شيخ مصري په دښته کي په ۱۳۸۲ کال کي شروع او وپشل شويدي، چي ۱۵۰۰۰ جريبه ځمکي احتوا کوي.

3. قومي ښارگوټي (ولس ښارگوټي) چي د بهاولي کشکک په کلي کي په ۱۳۸۸ کال کي، د انجينر غلام حيدر تر رياست لاندي جوړ او وپشل شويدي، ۲۵۰۰ جريبه ځمکه په برکي نيسي.

4. د شهيد عبدالقدير ښارگوټي ، په نامه چي د خير آباد بهاولي او فتح آباد په کلي کي په ۱۳۸۸ کال کي، چي د حاجي غلجي او حاجي دوست محمد له خوا نمره بندي او وپشل شويده او ۱۵۰۰ جريبه ځمکه احتوا کوي.

5. دچمتلي بنارگوتي چي په سرخرو د کي د مهاجرينو له پاره په ۱۳۸۸ کال کي جوړ شوي او نمرې يې توزیع شوي، چي ۴۵۰۰ جريبه ځمکه احتوا کوي .
- استاد سياف صاحب داسلام او اتحاد په نامه غصب ، روا او ناروا مخکي او شتمنی راټوله کړي چي مالکانه تصرف يوازي په شخص پوري اړه لري.
6. د بالفروش حاجي اميرجان د شرعي وکیل له خوا د پېژندنې، احمد گیلاني له خوا د ۴۰۰ جريبه ځمکي غصب چي د سلو جريبونو سند يې پلاوی ته وړاندي کړيدي، په نوموړو بنارگوتو سربيره د ۵۷۹ تنو له خوا ۲۵۵۲۳ جريبه ځمکه غصب چي د ننګرهار د کاتال او د ولايت د مقام له خوا يې نوم لږ پلاوي ته وړاندي شوي دي.
- د يادوني ورده چي د املاکو له خوا د جناب اشرف سيد علي افندي ۴۷۳ جريبه ځمکي سند وړاندي کړي، حال دا چي د ۵۰۰۰ جريبه ځمکي ذ وليدي دعو او ۱۵۰۰۰ جريبه ځمکي يې غصب کړيده.
- داسي څرگنديږي، چي پورتنی کسان په جهاد کي مطرح کسان و، چي جهاد دخداى او وطن دپاره نه و، چي نن په غصب تبديل شو .

مصونیت که معافیت ؟

لکه چي هشت صبح ورځپاڼي د وري پر ۱۶ مه کال ۱۳۹۲ په يوه اوږده مقاله کې، دښاغلي نعمت الله بشروال په قلم د " پارلماني مصونیت تر سيوري لاندې څه تیريږي " دا لیکنه خپره شوي چې مور یې لنډيز را اخلو: څرگنده ده چې حکومت او پارلمان د اخلاقو او علمیت ترمنځ توپیر ډیر دی .

په لومړي سر کې دولت درې ګونو ځواکونو یو له بل سره همکاري او همغږي درلوده او د تل له پاره په مسايلو کې یې ملي دريځ درلود.

د قانون جوړونې بهیر چټک و او دعامه افکارو ارزونه مثبتې وه، لنډه دا چې د ملي شورا په پنځلسمه دوره کې د لاسته راوړنو په نسبت نیمګړتیاوې او کمبودیو پله درنه وه، خو اوس د ملي شورا شپاړسمه دوره څرنگه کولای شي، د خپل د نه مشروعت تور له ځان څخه پاک کړي ؟

د ۱۳۸۹ کال د ټاکنو نامطلوبې پایلې او د ټاکنو کمیسیون د ناقص مدیریت، نامني او د بهرنیو زیاته مداخله او په پایله کې د زر او زور ځاوندانو هڅې دولسي جرګې ته درسیدلو په لار کې. دولسي جرګې غړو له اول تر اوسه د قانون جوړونې په برخه او پر حکومت د نظارت په برخه کې زیاتي نیمګړتیاوې درلودې او استازو له دولتي مقاماتو څخه د امتیاز اخیستلو او شخصي کتو باندي ولاړې دي.

پدې ورستیو کې زیاتي افشاګرۍ وشوي او خبره دي ځای ته ورسیده ، چې دولسي جرګې غړي په بله بیزه توګه په درنو جرمونو تورن شي، لکه تفرقه اندازې، د مخدرو توکو قاچاق، کمیشن کاري ، وژني، تښتوني، د زور زیاتي کارول او له دولتي دريځ څخه ناوره ګټه او لکه چې په رسنیو کې خپاره شوي دولسي جرګې شپږ تنه هر یو ۱. سلیمان خیل ۲. لالی حمیدزي ۳. تمیم ۴. محسنی ۵. حاجي ظاهر قدیر ۶. همایون د ماليي وزیر حضرت عمر زاخیلوال له خوا تورن شول او ۷۲ تنه د کورنیو چارو پخواني وزیر لخوا تورن شول، او دغه راز دولسي جرګې یو غړي نور سادات د یوه ځانګړي قوم ته د سپکاوی په تور د لویې څارنوالي تر تعقیب لاندې راغلي ، چې په رسنیو کې د زیاتو بحثونو لامل شول او د افغانستان خلکو ته یې ټکان ورکړ او داسې نور....

خو په خواشینۍ سره چې ځینې قانوني مواد د ملي شورا له خوا نقض کیږي.

منهیم وکیلان تحقیق ته حاضر نشول.

په یوه وروستي کال کې ولیدل شول، چې د ملي شورا دد وارو مجلسونو ددې ممانعت وکړ، چې د پارلمان له غړو څخه تحقیق وشي.

د اساسي قانون د ۱۰۲ ماده تر پښو لاندې شویده.

دوکیلاڼو عمده استقامت، مقرري، قرار دادونه ، قاچاق ، غضب او دوزیرانو استیضاح کې خلاصه کیدي، آن چې پخپله دولسي جرګې په دننه کې دالرونه سره تبادله او وپشل کیږي، دهیڅ ډول اخلاقو پابندي نلري ، پارلمان پریریدي ټولي ورځې په کمیشن کاري پسې ګرځي او دچورلمان لقب یې وګټي.

هغه وکیلان چې په درنو جرمونو تورن وو پرته له ځنډه به یې عدلي او قانوني ارګانونه ته پېژندلي وای.

دویم دا چې ځینې استازي چې واقعاً پوه او صادق شخصیتونه دي، خپله پاکي خلکو ته څرگنده کړي تر څو له نا پاکانو څخه جلا شي او په مقابل کې یې باید ژر تر ژره پر هغو اشخاصو، چې تورلگول کېږي عدلي او قضايي ارکانونو ته وروپېژني تر څو اسناد او مدارک وړاندي او په پایله کې لازم حکم صادر شي.

په دغه صورت کې ولسي جرگه خپل ملي او اسلامي حقیقت یو ځل بیا په لاس راوړي او بلور تر لاسه کړيوي. اوس دملی شورا غړي نه یوازې مصونیت لري ، بلکه معافیت هم لري ، مگر تر ټولو لویه ستونزه چې دقانونیت ، عدالت لوي خنډ دي هغه دملی شورا غړي دي ، چې دهر قانون ماتونکي ، زورگري ، قاچاق بر او قاتل شاته ولاړدي او په گټه کې ورسره شریک دي ، چې دا پخپله وکیل هم پري قانع دي ، دا هغه وکیلان دي، چې ۶۲ تنه یې غیر قانوني په شورا کې ناست دي او د محکمي دحکم خلاف راغلي دي.

قیس حسن هم د مخکو دغصب تر اتهام او دوزارت ترانسپورت شکایت لاندې دي ، مگر حقیقت ونه لیدل شو ، ځکه وکیل خو یو دبل گټي ساتي .

داساسي قانون د ۱۰۱ او ۱۰۲ مادو څخه غلط تعبیر او غلطه گټه پورته کېږي.

اوس باید بالاخره ددې سرطان دداني چاره پدې وکړي، چې د پارلمان دانهلال لار هم وسنجول شي.

کله چې ددوي جیبونه خالي شي داستیضاح دپاره پلمې جوړوي.

په کال کې درې میاشتي رخصتي ، که اخترونه او جمعي تري وباسو فقط په کال کې ۱۰۲ ورځې کارکوي. بیا هم غیر حاضري کوي .

کله یو وخت وزیر سلب اعتماد شويدي، په لنډ وخت کې بیا په ډیر لوړه شمیره اعتماد تر لاسه کړيدي ، لکه دسرحداتو

وزارت کې اسدالله خالد ناکامه ، مگر دملی امنیت عمومي ریاست کې په ډیرو لوړو رایو کامیابه شو.

همدا ډول بسم الله خان محمدي د کورنیو چارو دوزارت نه سلب اعتماد، خو وزارت دفاع ته په لوړو رایو بریالي راوت، دا خبرې ټولې په جوړجاړي پورې اړه لري، چې دملت د تش په نامه داستازو نه لیدل کېږي.

جنرال عبدالرشید دوستم

د دوستم په اړوند ډیرې تبصرې او څرگندونې کورني او بهرني خپرونو کې نشر شويدي، مگر جناب ددي پروا نلري ، داخلاقو تر سره خط تیر شوي دي . دوعدي او خولي خیال نه ساتي . کله ،کي، جي، بي ، کله دداکتر نجیب ملگري ، کله دهغه مخالف ، گلبدین حکمتیار په غیز کې ونیسي ، او کله به حضرت صبغت الله مجددي دخالد بن ولید مقام ته ورپورته کړي ، کله داستاد رباني بچه خوانده شي .

ازبک قوم پر راټول او څوک سر نشي تري پورته کولاي ، بهرني شهرت لري ، کله ترکیه یا ازبکستان یې په لاس کې ونیسي ، او کله هندوان ورسره سرخوځوي .

مارشال فهیم (پوه چک) بولي ، دماهدینو نه د پاکینو دپاره مخکه متر په اجاره اخیستل داکتر عبدالقیوم کوچي په خپل () () مخ کې مضمون پر لیکلي .

داکتر اشرف غني احمدزي لاس ورواچوه او خپل لومړي مرستیال په توگه یې وټاکه . ولي چې اشرف غني غواړي رئیس جمهور شي ، که نه ده هم خپله مقالې پر لیکي دي . داچې وايي سیاست دوست او دښمن نلري ، اصلاً باید دا ووايو چې سیاست مداره اخلاقو درعايت پابندنه دي .

دکرزي په وخت کې دجنرال دوستم پېښي دجوزجان پر والیانو لکه جمعه خان همدرد او ښاغلي ساعي حملي وکړي ، داکبر باي په کور ورننوتل او داسي نور .

ویل کیږي چې دده کوم نژدي کسان که سر تري پورته کړي ځوان مجرد هلکان ور خوشي کړي چې په داد یې ورسیري . کله چې دولسي جرگي وکیل (فیض الله نکي) یاغي شو ، وايي چې غیر اخلاقي برخورد یې ورسره وکړ ، چې بالاخره هغه ددرمل دپاره ازبکستان ته لاړ. جنرال صاحب معتاد دي. چې ان درملنه هم ورته گټه ونه رسوله .

دليلي ددښت ، دطالبانو جنګي څو زره اسیرانو سره ، چې هغه پخپله تسلیم شوي وه ، دجینوا دکنوانسیون خلاف ټوله په فجیح ډول ووژله.

او دچینایانو سره دسرپل دنفث او گازو دامو دریا پروژي هم ممانعت وکړ. او ددي ملي پروژي مخالفت وکړ، او چینایان یې تهدید کړل، چې دهغو انجنیران وټښتیدل.

سر خوشه گرځي، قانون ورته عاجز دي، مقررات نه مني.

عبدالرحمن خان د قدرت دساتلو د پاره د ډیورنډ خط امضا کړ ، مگر داکتر غني احمدزي د قدرت د لاس ته راوړلو د پاره د اخلاقو تر سره خط تیر شو.

د صدر مارکیت

اداري فساد چې يوه کرغیرنه پدیده ده ، له بده مرغه دغې پدیدې چې د یوه نظام سنتي لکه دلرگي چننجي خوري او که چیري مخه یې ونه نیول شي د یوه نظام د چپه کیدولامل گرزي.

که چیري له فساد سره پریکړونی مبارزه ونه شي، د ټولني گيډي ته لاره پیداکوي نو له دي امله ښايي چې د فساد پرضد د ټولني په بیلابیلو برخوکي لکه اداري فساد، اخلاقي او فرهنگي فساد ، تروریزم ، مخدر توکي اونور مهمو برخوکي مبارزه هم اغیزه ونلري.

د اداري فساد په لری کي چې لاهم یې پای نه دي موندلي دکابل په باغ عمومي کي پروت د صدر مارکیت څلوینت فیصده عواید ، چې تر اوسه اړوندي اداري په دي بریالي شوي نه دي چې هغه تراوسه د دولت حساب ته یې ولیردوي.

دجمهوري ریاست لمبر ۴۱۱ او نیټه ۹۲/۱۱/۲۱ فرمان هم خای ونه نیوي.

د صدر مارکیت مساحت چې 25 بسوي دي او پکي دري سوه بابه هتی جوړي شويدي او په اوسط ډول امتیازي (5000) دالر وڅخه تر (25000) زرو دالرو یو شمیر دکاندارانو ته ورکړل شوي او تر اوسه پرته له دي چې 40 سلنه عواید یې د دولت حساب ته شامل کړي هلته سوداگري دوام لري .

دغه مارکیت چې اصلاً د قومونو او قیابلو چارو په وزارت پوري اړه لري او د هغې ملکیت دي، خو صدر مارکیت د کابل ښاروالی له خوا یې د عبدالواسع د محمد غوث زوی سره د شلو کلونو د پاره قرار داد شويدي، مگر دیو جور جاري پر بنا د ښاروالي فیصدي نه اخیستل کيږي.

لنډه دا چې د قومونو او قیابلو چارو وزارت هم په دغه برخه کي مهمه ونډه نده اداء کړي . د ۱۳۸۲ کال را پدي خوا دامارکیت د عبدالواسع په لاس کي دي ، په قرارداد کي راغلی دي ، چې ۴۰ فیصده پیسي به تحویل وې. قضیه دیوي محکمي نه بلي ته یې فیصلي لیرل کيږي، بالاخره د مرکزي محکمي د استناف دیوان ۱۶ — ۸۶/۳/۱ قضایي قرار یې نتیجی صادر کړ .

د ریوت له مخي داسي اټکل کيږي چې د نوموړي مارکیت څلوینت فیصده عواید 96124423 افغانی کيږي تر اوسه د دولت خزاني ته نه دي لیردول شوي، خو داچي وروسته تر دي برخه کي کومه کرنه تر سره کيږي دابه وخت خواب ووايي. دا دود شويدي، چې ددولت مال خورل مباح ښکاري.

تورنجنرال اندرابي صاحب

تورن جنرال دوست محمد اندرابي د غوث الدين زوی او د ملي دفاع وزارت د پالیسي او ستراتیژي معاونیت ته اړوند دي، په تحصیلي جعلي اسنادو خان يي د تورن جنرالي رتبې ته رسولي دي او ددي مثل پر مصدوق چي(کور بار تر منزله نه رسيږي) نو بالاخره يي د جعلی تحصیلي اسناد بر بند او سر بيره پرهنغي د جمهوري رياست د مقام 742 حکم ، نيټه 1381/2/4 د يو شمير ليکونو په جعل ددوسيي د 18 پانو په اتلاف ، د ملي دفاع وزارت ددوو اورگانونو څخه د موادو تر لاسه کولو او په خپل سر ددندي پر پرېښودلو تورن گنل شوي دي .

نه چا جلب کړای شوی او نه محاکمه شو. دجعلي اسنادو پر بنا ديغلان د ښار کور تر اوسه په لاس کي لري. بالاخره د اداري فساد پرضد ابتدایيه محکمی په خپل 138-1392/11/14 حکم کي فيصله وکړه چي نو موری شپږ کاله او شپږو میاشتو تنفیذي بند محکوم شو، مگر بیا پرې تنفیذ نشو او برحاله جنرال دي.

داچي ده غوندي نورو په څومره تحصیلي اسناد جوړکړي وي ښايي چي شمير يي ډير زیات وي. مگر اندرابي صاحب په ډير جرأت خپل ژوند او ماموریت ته دوام ورکوي، حکم پر تطبیق نشو . ځکه درندي او چالاکي په څنگ اړیکي هم بي نقشه ندي. دامورينو بي مسوليتي او بي تفاوتی تر ټولو لوی رول لري. انسان حریص او يو عاصي مخلوق دي، په نورو هیوادو کي هم جرم او خیانت شته، مگر هلته بازخواست او تپوس هم شته، لکن زموږ هیواد کي نه .

نوموړي جنرال صاحب د فساد اداري ابتدایيه محکمي د ۱۳۸ — ۹۲/۱۱/۱۴ حکم پر بنا پنځه او شپږ میاشتي حبس محکوم شو، مگر د مامورينو د بي تفاوتی په خاطر ازاد گرځي.

دایي قباله په چا یې مني ؟

اداري فساد چي د انحطاط لامل او د هیواد چارواکي د ملي گټو پر ضد دروي، او د خلکو باور په دولتي او غیر دولتي دستگاه راکمومي. او دغه راز د ټولنی اعتقادي او اخلاقي ارزښتونه له نابودی او آن داچي په هیواد کي د اقتصادي پرمختیا بهیر کمه وي او تر پوښتنی لاندی یې راولي. فساد دومره عمومي او عام شوي دی چي هیڅوک تري پاک نه دی که لور دی او که کښته .

دیو شکایت له مخي چي د ستري محکمي د قطعي او نهایی احکامو پرتطبیق باندي راغلي دي: چي حاجي راز محمد د پاینده محمد زوي ، رحيم الله د عبد الله زوي چي د صادق، زينب، مريم، شريفه اودلاورشاه چي د عبدالمجید اولادونو دي شرعی وکیل دي، د هغوي په وړاندي د عوامي ته بیايي.

نو د کابل د څلورمي ناحیي ۲۴ لمبر کور اړوند د کولوله پستی په سیمه کي د یوي حویلي د خلاصولو په اړوند چي د ثلاثه محکمو د فیصلو په اساس حاجي راز محمد ته ورکړل شي.

د نوموړو فیصلو د حکم د تطبیق پلاری په 1387/5/29 نیټه لیکلي دي، چي مور پلاري حویلي ته ورغلو په هغي حویلي کي یو شمیر محصلین سکونت لري، چي له هغي دلي څخه یو تن د عبدالقهار په نامه چي خان د هغوي مشر او استازي خان معرفي کوي وايي: چي مور دغه حویلي نه پریریدو ځکه چي مور د استاد ربانی په اجازه دلته ژوند کوو او زیاته یې کره چي مور استاد ربانی ته تلفون وکړي هغه راته وویل چي کوم څوک مه پریريدي دغه کور او حویلي زما ده، او د زور او وسلې نه کار اخلي .

پلاري څوځله ورغلي خوڅوک حویلی ته نه پریريدي او اوروندو ادارو ته مو خپل محضر په 1392/3/24 کي ولیکه. مرحوم ددي حویلی سره خاصه مینه درلوده ، د درو محکمو سربیره یې بیا تجدید نظر وغوښت، مگر بیا هم حکم دده په گټه تمام نشو، مگر دغصب نه یې لاس وا نه خیست او حق ته تسلیم نه شو، پدي کار پسي دده سکرتر جمشید اقبال گرځيدي، استاد داحال نفوذ کاوه او هر چا ته به یې تلفون ورکاوه او په خپله بد خشي لهجه به یې استدلال کاوه. داستاد دشهادت سره هم دا سرپال ختم نشو.

او اوس محترم صلاح الدین ربانی هم علاقه پیدا کړیده او دستري محکمي ۸۵۲ — نیټه ۹۲/۱۰/۱۷ لیک د کورنیو چارو په وزارت باندي یې تاثیر پاته شو. دکور غصب دوام لري.

آن د پلاري مخه یې ونیوله او د یوه تن پولیس بنخي سره لاس و اچاوه او دهغه گریوان یې وشکوله او د جنایي یوتن پولیس ته شکنج وکړه او ورته وپی ویل: چي هیڅ اسناد نلرم خو زور لرم هیڅوک ددي توان نلري چي دغه حویلی خالي کړي. پلاري چي هر څه وکړل، نوموړي حویلی یې خالي نشوای کړای.

دا په داسي حال کي چي د اساسی قانون 129 مادي له مخي د محاکمو فیصلي واجب التعمیل دي د کورنیو چارو وزارت ته ولیکل ، خو داچي ایا دغه حویلي خالي شوه او که نه مور تري خبر نه یو، خویشي ویلای شو ، څرنگه چي نوموړي اشخاص د استاد ربانی په امر هلته ژوند کوي. پدي حالت کي گمان نه کیږي چي د زور او زریه وړاندي دکور دځښتانو هیله پر خاي شي.

دحويلي په هکله داستاد دعوا دثلاثه محکمو برسیره تجديد نظر محکمه هم رد کړه . مگر استاد ددي حويلی سره خاصه مينه لري .

د نوي ښار پروژې

دنوي ښار پروژې چې د هيواد د زيربنايي پروژو په کتار کې راځي اوله زيات ارز بنټه څخه برخمنه ده، چې په جوړولو سره به يې افغانستان په يوه سوداگريز مرکز بدلېږي او د نفوسو ډير والي چې اوس يې د کابل په ښار کې د چاپيريال له اړخه او ځينو نورو ستونزو له امله لکه ،کانالزاسيون او د څښاک د پاکو اوبو دنه شتون له اړخه رامنځته کړيدي او دپروژو مصرف دچاپان دولت پر غاړه اخيستي دي.

ددغې ملي پروژې چې لومړني کارونه يې دوزيرانو شورا د لومړي نمبر مصوبې اوپه 1388/1/3 نيټې شروع شوي له بده مرغه دخپني وسله والو زورواکو د ذاتي گټوله مخي چې په نوموړي سيمه کې د يو شمير خلکو څخه په غير قانوني توگه په لاس راوړي، تراوسه يې پرمختگ په تپه دريدلي دي.

ټاکل شوي وه ، چې نوموړي پروژې 1392/2/16 نيټه د هيواد د لور پورو چارواکو په گډون پرايستي شوي خو دريغه چې په 1392/2/5 نيټه کله چې د نوموړي سيمي زورواکي خبريږي دورځي په نهو بجودخښتو د بڼيو کارگران، چې زياتره يې پاکستانيان دي او د ننګرهار يو شمير اوسيدونکي او د ده سبز ولسوالي يو شمير اوسيدونکي چې د زورله لاري او د الله گل مجاهد په قومنده اوپه پاې کې مظاهره په خښونت اوږي او دولتي ضد شعارونه ورکوي، چې په پايله کې يو تهجير او د نوي ښار اداري سوځوي او دولتي بيرغونه تخريبيوي او درئيس جمهور عکسونه سوځي.

او هغه خلک چې نوموړي مظاهره يې رهبري کوله دغه کسان وه.

۱- الله گل مجاهد د شير گل زوي دولسي جرگي وکيل

۲- حاجي جنت گل د نوموړي وکيل ورور.

۳- قوماندان نورگل

۴- ملک گل محمد د نوموړي اشخاصو قوماندان

۵- حاجي مير افضل دده سبز د شورا رييس.

۶- صبغت الله د پلچرخي اوسيدونکي

۷- ملک اسمعيل

۸- ملک يعقوب د الله گل له اړوندانو څخه دي

۹- حاجي عبدالعزيز د عبدالطيف زوي

۱۰- ميرزا محمد د عبدالکريم زوي د درخت بکه ده سبز اوسيدونکي

۱۱- زيارت گل د اغا جان زوي.

۱۲- عبدالنصير

۱۳- مولوي صديق الله د پلچرخي د تنگي غارو اوسيدونکي.

نوموړي اشخاص چې سربيره پردي په نورو جنايي قضيو وسله والي حملي، د موټرو سوځوني، د کورونو وړانول، مجروحيت. د غير قانوني وسلو په استعمال، غير قانوني پيښي اخيستي او د ځمکو پر غصب متهم دي. او د حاجي الله گل

تر ملاتړ لاندې دې په نوموړې سیمه کې وسله وال ګرزې، لنډه داچې بل ځل هم کله چې جاپاني هیأت له نوموړې سیمې څخه لیدنه کوي د الله گل مجاهد د ورور له خوا چې د نیلوتانک لري دهغه ځایه پرهغوي ډزي کوي. پداسې ډیرو مهمو ملي پروژو د تطبیق مخنیوی دزورواکو له خوا نیول کېږي او دمفسیدانو پواسطه پروژې د ناکامۍ سره مخامخ کېږي.

چې ددغو زورواکو له خوا د کابل د نوي ښار د پرمختګ مخه نیول شوي او عاملینو ته یې چا سزا نه ده ورکړې او نه یې مخه نیولې ده، داچې دغه پروژه به کله د ځمکو د غاصبانو او زورواکو څخه خلاصون مو می دابه وخت دې پوښتنې ته ځواب ووايي.

په پایتخت کې څوک دزورواکو مخ نشي نیولای او دملي پروژو د خنډ سبب ګرځي، نو ولایاتو کې به اړومرو تر دې بدحال وي. داسوال رامنځ ته کېږي، چې ایا افغانستان دولت دې او که نه؟ مور باید اول دولت شو، بیا قانون تطبیق شي.

دا لویه ملي پروژه د الله گل دڅښتنو د بښو تر ګټې قربانی شوله.

پدې هکله دشورای امنیت ملي ۲۷۳۷ برج د جوزا په ۲۳ د کورنیو چارو وزارت هدایت او امر هم په عمل کې پلي نشو. داسې ډیرې ملي پروژې شته، چې د زورواکانو تر ګټو قربان شوي، آن ممکن بهرنی میرځمن هم دخپلو ګوداګیانو پواسطه پکې لاس ولري.

ظاهرشاهي سراي

اداري فساد، تروريزم او مخدر توکي بهرنی پيښي دي، چې هيواد ته له بهرنيو پوځونو سره راننوتې او د افغانانو ټول معنوي او تاريخي وياړني يې له گواښ سره مخامخ او د هيواد اعتبار ته يې په ملي او نړيواله کچه زيان ورساوه. هيواد ته د بهرنيو ځواکونو راننوتل د نورو ناخو او ترڅنګ يوه هم د ځمکو او جايدادونو د غصب مساله ده، چې له بده مرغه د زورواکو کړيو له خوا او د هيواد په دولتي او په ځانگړي ډول عدلي او قضايي ارگانونو کې د فساد له امله د جايدادونو په تزويري ډول شرعي اسناد جوړ شوي، چې ځيني يې افتشا وځيني يې لاهم په ځپل حال پاتې دي. د شرعي او تزويري اسنادو د جوړلو په لړي کې يوه هم د ظاهر شاهي سراي، چې په کې ۱۷۵ يا به دو کانونه هم په کې شتون لري، يوه اوږده پروسه ده، چې له نيکه مرغه د دولت په پايله کې دابدائى محکمي فيصله له بطلان سره مواجهه شوه.

دغه تزويري هڅه چې داستان يې ډير اوږدي مور يې دلنډيز يا دونه کوو.

يوټن غلام سخي نومي او د غلام بها والدين زوي دي د 033—1387/4/13 وکالت له مخي چې د افغان سفارت له خوا په کاناډا کې جوړ شوي او د وثايقو د محکمي دريم زون 1306-477/1387/4/29 شرعي خط له مخي، سراي چې د ظاهر شاهي سراي په نامه يې شهرت درلود او د ملکيت ادعا چې گواکي نوموړي ملکيت د دولت تر تامين لاندې راغلي دي هڅه پيل کوي چې بالاخره توانيږي چې دا سراي واخلي، مگر کابل ولايت د مرافعه محکمي د لومړي زون 38/30—1387/8/8 قضايي قرار له مخي يې د 15—1359/11/26 قرار لغوه او نږدي وه چې دغه تزويري ملکيت، چې د لومړي ناحيي اړوند د املاکو عمومي مديريت د درغلي، چال او فريب ليکنې په پايله کې غير حق بل ته وسپارل شي. ظاهرشاهي سراي دکابل په لومړي ناحيه کې موقعيت لري

او په دي ډول د تزويري شرعي قباله، چې د مزارې نومي په نامه جوړه شوي وه مخه نيول کيږي.

داسراي چې د موقعيت پر بنا په ميلونونو دالرو قيمت لري، ددريم زون دمحکمي قاضاياتو جعلې اسنادو ته ارزش ورکړي او هغه يې د مزارې نومي ميرمني ملکيت بللي دي، مگر ددي محکمي قاضاياتو ته چا څه ونه ويل شوي، قاضي صاحبان اوښ دباره سره په بده وهي.

شیطان باید ورته گوته په غاښ ونیسي

یوه کیسه می اوریدلې ده چې د هیواد په یوه سیمه کې چې گردنه نومیده په رڼا ورځ به غله هلته ناست و او دخلکو پیسي اوښته به یې ترې اخیستل.

اوس چې سړي د دیپلوماتانو کړو وروته گوري کړني یې کت مت د گردني غلوته پاتي کيږي ، خو فرق یې دادي چې دگردني غلو د هیواد په دننه کې نوم او شهرت درلود ، خود دیپلوماتانو په نړیواله کچه او له افغانستان څخه بهر د افغانانو پزي پري او هویت ته یې زبان وړاوه.

د باوري ریپوتونو په حواله دهیواد جنرال قونسل په کانادا کې ښاغلي وحیدالله منور د امین الله زوي و، ددې له پاره چې د افغانستان قونسلگري میاشتنی کرایه ستونزه د کانادا د تورنتو په ښار کې له مخه لیري سي نو یو اپارتمان رانیسي چې ددایم دپاره به دافغانستان ملکیت وي ، دا کاروشو، دده په باور چې د رندو او کنو حکومت دي نوموموري اپارتمان ددې پرځای چې د افغانستان د اسلامي جمهوریت په نامه یې وپیږي، برعکس اپارتمان په خپل نوم قبالة کړ.

کله چې وحید الله منور پر ځای حبیب الله قادري د جنرال قونسل په توگه د کانادا په تورنتو کې مقرریږي متوجه کیږي ، چې اپارتمان د وحید الله منور په نامه دي نوموضوع د بهرنیو چارو وزارت ته لیکي.

وزارت خارج په کیږي چې منور صاحب دده کور او اپارتمان په تضمین سره، له د بانلو کمپنی څخه 410000 دالره پورهم اخیستی، او کور یې په گروي ورکړیدی، څرنگه چې وحید الله منور د نوموړي د پیسو سود بانک ته نه ورکوي نو کمپني د اپارتمان دتسولو پریکړه کوي تر څو لیلام شي او خپلي پیسي تر لاسه کړي. لنډه داچې دبهرنیو چارو وزارت یو پلاوی لیري او ثابتیږي چې په رښتیا اپارتمان د وحیدالله منور په نامه دی، خو وحیدالله منور ژمنه کوی چې د بانلو دکمپنی پیسي ورکوي او کله چې پیسي خلاصی شي نو بیا اپارتمان دافغانستان دسلامی جمهوریت په نامه کوي. بهرنیو چارو وزارت باید دا کور دوه ځلي رانیسي .

دپه داسې حال کې چې وحید الله منور د امریکا او کانادا سټیزن شیف دي، تر اوسه نوموړي حاضر شويدي نه دي . نو په دې ډول د 553063.25 دالرو د اختلافو مساله په یخ ولیکل شوه او لمر ته کیښودل شوه.

دفرار تروریستي مکان میرام شاه دي، او اقتصادي تروریستان ، لکه فطرت، نادر اتش او وحیدالله منور په وشننگن کې دي.

گل احمد شیرزاد دبهرنیو چارو وزارت اداري رئیس، چې هغه وخت پدې برخه کې هم مسوله دي چې بیا وروسته په هسپانیه کې مستنار و، پسله ختم وظیفې هم لا درکه شو.

دبهرنیو چارو وزارت هم د تدبیر او احتیاط کارندي اخیستی او نه یې د کور د پیریدلو اجرات تعقیب کړيدي، چې دا زیان راوړسید.

په بهرنيو استخباراتو پوري تړلي رسني

د ملي آرمان ورځپاڼې د 1391 کال دغبرگولي د مياشتې په نهمه نيټه په يوه تحقيقي مقاله، چې د مهردادین مشيد له خوا ليکل شوې خپره کړې، چې مور يې د يوې برخې لنډيز را نقلو.

په 2001 کال کې د طالبانو تر سقوط وروسته او په ځانگړي توگه در سنډيو د آزادي تر اعلان وروسته 2002 کال په جنوري مياشت کې در سنډيو د شاتو مياشت شروع شوه او تر اوسه چې لس کاله تيريري لا هم دوام لري. در سنډيو د غه جوش او خروش د اروپايي، امريکايي، ايراني او پاکستاني هيوادونو، په مالي مرسته يې په خپرونو د بيان د آزادي تر نامه لاندې شروع کړيده، زموږ په هيواد کې ځانگړي استخباراتي او سياسي موخي لري او فرهنگي استعمار ته يې لار هواره کړيده.

د ايران او پاکستان استخباراتو له غربي هيوادونو څخه زيات، ددغه جشن ملاتړکوي او له هغو څخه د خپلو ستراتيژيکو گټو د لاسته اوړولو په پاره شروع کړيده.

ددغو دوو دوزخي استخباراتو، چې دري لسيزې د ځينو کړيو په رگونو او رينوکي اوپه ځانگړي توگه په اسلامي کړيو کې، د جول د جال په څير لا څه چې فولادي جال يې جوړ کړيدي او ددغو کړيو مشران او لوړپوړي چارواکي چې له اسنتنا پرته ځانونه دهغو مزدوران جوړکړي، وخت يې غنيمت گڼلي او اوس يې په دوو برخوکي يعني در سنډيو او دوسله والو په توگه په مانورونو شروع وکړه.

او د سولي او بازو تو پرخاي يې د استخباراتي پيسو سيلو و يې خپلو مزدورانو ته را روان کړ، تر څو په دي او هغه نامه دخپرنيز تاداو کيږدي.

په همدې ډول يې يوه برخه پيسې طالبانو ته ځانگړي کړي، ايران او پاکستان په دغو ډلو ټپلو قناعت ونه کړ او د اشخاصو په رانيولويي شروع وکړه، البته د هغو اشخاصو په وجود کې چې د شخصيت له ضعف څخه رنځ گالي او په دي ډول د بهرنيانو په جال کې ولويدل، د دواړو هيوادونو استخباراتو درک کړي وه، چې له دري لسيزو جگړو او ځمکي سوزوني څخه وروسته هنوز لري ده، چې د جهاد واقعي وارثان سر راپورته او د هغوي آرمانونو په خپرو لو او ټينگښت لاس پوري کړي.

له دي امله يې د هيلي سترگي د خپلو پخوانيو مزدورانو خواته واړولي، ځکه ددواړو هيوادونو استخباراتي ساز مانونو درک کړي وه، چې څوک کولاي شي چې د هغو له پاره په افغانستان کې ستراتيژيکي فعاليتونه وکړي، او په دغه ډول دوي پوهيدلي وه، چې لاهم د هغوي مزدوران له لازمو سياسي او نظامي ظرفيتونو څخه برخورداره دي، ترڅو واقعي مجاهدين شاته ووهي او د جهادي ټيکه د اړانو په توگه رامنځته شي او دمقدس جهاد تر نامه لاندې له افغانستان سره په جفا کاري لاس پوري کړي او د هغوي شتمني جوړ اوپه باد واړوو پيسو لادسترسې پيدا او سياسي نفوذ نور هم تر لاسه کړي.

او له بله اړخه له دغو امکاناتو څخه په نامشروع گټي اخيستنې سره، د مجاهدينو په سرکوبولو او د افغانستان په رښتينو آزادي غوښتونکو گوزارونه وکړي، دغه ابزار او امکانات د افغانستان ملي گټو پر ضد وکاروي او هر کله چې تر پوښتنې

لاندې راځي، نو د جهاد له نقاب څخه گټه واخلي او د هغه ددیني ضد اېزارو په توگه وکاروي او هر کله چې گټې تر خطر لاندې راځي او یا د خلکو تر قهر لاندې راځي نو د جهاد او سپنيز ديوالونه له ځان څخه راچا پیر کړي.

له دې امله د پاکستان او ایران استخباراتو پیدا کړیده، چې له دغه مومیایي خلکو څخه هر شي جوړولای شي، چې د پریمانه پیسو په را استولو سره د هغوي ملاتړ کوي، د ځینو له پاره سیاسي حزبونه د ځینو له پاره مذهبي او قومي حزبونه او دځینو له پاره فرهنګي ټولني، د ځینو له پاره رسنیز مرکزونه، دځینو له پاره د قدرت شورا او وځینو له پاره جوړوي او ټول په پاکستان او ایران کې د رسمي سازمانونو پرمخوړونو لکه د امام کمېټه او داسې نورورا څرخوي.

بنسکاره ده چې په لس هاوو رسني د آزادو رسنیو تر نامه لاندې فعالیت کوي، چې په ټولیزه توگه د بهرنیا نوله خوا جوړي شويدي، چې زیاتره یې قومي او سیاسي دي چې دموکراسي ضد او بیان ضد قومي او ژبني اختلافونو ته لمن وهي.

دا رسني پدې اندازه یې بندوباره او بی مسؤلیټه دمطبوعاتو او دبیان دازادې تر عنوان لاندې په قانون او اخلاقي معیارونه او ملي ارزښتونه تیري کوي . که دي لاس ورواچوه، په یو سلا سازمان یافته مافیاعوندي په اعتراضونو لاس پوري کوي ، اود نظام دکمزوري سبب گرځي او یا په بل عبارت دنظام دکمزوري نه گټه پورته کوي او په خطاهرو لاس پوري کوي. دپارلماني مصونیت بی شرمانه مصونیت اودمطبوعاتو بی شرمه ازادې، دقوم دبېبختي سبب گرځیدلي دي او دپردو دکلتور دراوړلو دپاره په چوپړ کې ولاړ دي او ځپل ملي حیثیت نه بی خیره دي. نستو نادري د نور ټلویزون د (سرزمین من) په پروگرام کې په ډیر بی پروایي د هیڅ چا دعزت پروا نلري او دپروگرام دروزي یو دام دي، ده پخپله کمزوری اخلاق درلود، آن دافشاگرې تر عنوان دمعدن وزیر وحیدالله شهراني نه ۴۰ زره دالره حق سکوت واخیست او داسې نور.

از اقا مامون هم پدې برخه کې چې څنگ دقلم پواسطه دخلگو پر ناموس او مال حمله وکړي، تر څو دیو باناموسه افغان لخوا ، دخپل ناموس ددفاع په خاطر پر مخ تیزاب ور وپاشل شول. دنوري رسوایي له مخنیوی په خاطر هندوستان ته وتښتیدی. یوازي اسلامي او افغاني اخلاق معیار بلل کیدای شي.

میر عبدالاحد صاحبی

د یوې باوري سر چینی په رپوټ کې ویل شويدي، چې میر عبدالاحد صاحبی دکابل ښاروال په یو شمیر قضیو کې تورن بلل شويدي، چې دده پر بې کفایتی ښه دلالت کوي .

۱- د هغو شپږ و ملیونو دالر و بلا عوض مرستی، چې د نړیوال بانک له خوا د کثافتاتو دلیردلو له پاره شوي وه او یوازي شل زره دالره مصرف شوي او پاتې یې په ښاروالي کې د ظرفیت دنه شتون له امله پاتې او ترون یې فسخ شويدي.

۲- د قوای مرکز دشنې سیمې تعدیل، چې د کنترول او تفتیش ادارې له خوا یې موضوع مطرح شوي او ددعوا طلبې په ډول یو شمیر مالکانو او نورو اشخاصوته توزیع کړیده.

۳- دده بوري د پارک د اجارې قضیه، چې د داوطلبې له لارې محمد اصغر عطایې ته په اجاره ورکړل شوي وه ولي د ښاروالي له خوا یې کار په تپه درېدلي دي.

۴- د جمهوري ریاست د مقام د 4748 - 138/8/2 حکم دنده عمل قضیه، چې پرزه خرڅوونکي دیگر امیو مارکیټ ته نقل مکان شي.

۵- دپدولي په دښته کې د جمهوري ریاست (4819) 1385/2/5 حکم چې باید افسرانو ته ددو وکلونو د معاش په بدل کې ورکړل شي عملي نه شول.

۶- د کابل سرینا هوټل په ترون کې تقلب، چې د ماس دیزاین شرکت چې په صاحبی پوري اړوند ؤ او دتجارتی دیوان د (17) 1388/5/16 دتجارتی قضایې قرار له مخې نوموړي د عدلي تعقیب وړبلل شويدي، چې محترم صاحبی صاحب پنځه کاله بند محکوم شو، چا بندي نکر، ولي (څوک چې مربي لري هغه مریبا خوري) او بل میرمن یې انگریزه وه، دا دکریډت دپاره یو ضریب ؤ، دکمونستانو په وخت کې هم روسي ښځې او میرمنې په درلودلو سره په دولت کې دلور اعتبار سمبول ؤ. کمونستانو وخت کې هم کریډت څلور طبقې درلودې: لومړي KGB ، دویم روسي ښځه ، دریم روسي تحصیل، څلورم دحزب غړیتوب." صاحبی بیچاره دکوم نفر څخه پوښتنه وکړه، چې ته می یو ځای لیدلي یې ، هغه ورته وویل چې زه خو ستا سکرتر یم " حافظه یې کمزوري وه، او یا یې لږ کار تري اخیستی . اکثره وخت به گنګس ؤ، دلته البته هم روابط پر ضوابطو ترجیح پیدا کړه .

تر ابادي یې خرابي ډیري وي. داوونی اخري ورځې به یې په دوبي کې تیره ولي.

یو شمیر چارواکي د مخدرو توکو په قاچاق کي مرسته کوي

د پیام مجاهد اوو نيزي په خپله 1390 کال د چنگاښ د مياشتني په 11 مه گڼه کي، د جمهور رييس ددويم مرستيال بناغلي عبدالکریم خليلي له قوله وليکل، که چيري په دولتي چارواکو کي له یو شمیر له قاچاق ورونکو سره مرسته ونه کړي ، په دو مره لويه پيمانه د مخدر و توکو قاچاق امکان نلري.

بناغلي عبدالکریم خليلي د چنگاښ د مياشتني په پنځمه، د مخدرو توکو سره د مبارزي د نړيوالي ورځي د لمانځلو په غونډه کي وويل: که چيري د سيمي هيوادونو کي د ننه یو شمیر کړی له مافيايي گرو پونو سره مرسته او همکاري ونه کړي، هيڅ امکان نلري چي په دي لويه پيمانه مخدر توکي قاچاق شي.

هغه وويل: چي دغه عناصر بايد وپيژندل شي او د قانون منگلوته دي وسپارل شي.

بناغلي خليلي له قضايي او عدلي ارگانونو څخه وغوښتل چي قاچاقبران په جدي توگه په سزا ور شول شي.

په داسي حال کي چي دولت ډير لور چارواکي هم پدي خبردي او هغه هم شکايت وکړي، دنوموړي خبرچي يو الهام دي . مگر بيا هم غور تر غوره شور نخوري ، اجرات نکيري ، وايي چي وطن په عمل او اقدام جوړيږي نه په خبرو ، خداي .ج. دي پر غريبانو ورحميري .

کله چي جمهور رئيس او يا مرستيال يي شکايت لري، زمورد غريبانو به څه حال وي ؟

دولتي چارواکي پکي لاس لري او دهر جنايت شاته قوي لاسونه کار کوي. دولت لوړپوړي چارواکي نه پوهيږي چي د چا نه د اجراتو هيله لري.

وادي گرگان

وابي چي نه شرم لري او نه دخدايه ترس.

ملي آرمان ورځپاڼي په 1392/5/1 گڼه کي يو خبر خپور کړي چي :

ولسي جرگي د کورنيو چارو وزير مجتبي پټنگ څخه د باور رايه واخيسته.

ولسي جرگي له نوموړي څخه يو شمير پوښتني وکړي، وروسته له هغه مجتبي پټنگ د وکيلانو د پوښتنو په ځواب کي وويل:

ما فکر کاوه چي تاسي به له ماڅخه ستر انټزيکي پوښتني وکړي، خو تاسي عادي پوښتني مطرح کړي. نوموړي د يوه وکيل

ددې پوښتني په ځواب کي چي يو موچي جنرال شويدې؟

وويل: که چيري يو موچي تحصيل وکړي او زياروباسي کيدلای شي چي جنرال شي.

او ممکنه ده چي موچي په کابينه کي وزير شوي هم وي.

پټنگ د يوه وکيل ددې پوښتني په ځواب کي چي افغانستان د (وادي گرگ ها) د سريال سره شباڼه لري وويل: ليوان په

هيوادکي شته نو ښايي چي ددغو ليوانو او مافيايي کړيو پرضد گډه مبارزه وکړو او بايد يو بل تخريب نه کړو.

هغه له خپل يوه مرستيال څخه هم شکايت وکړ، چي زما پر ضد کمپاين کوي، چي دغه خبره د بلخ ولايت د يوه وکيل له

عکس العمل سره مخامخ شوه وي ويل: چي ښاغلي وزير د ولس استازي توهين کړل.

د کورنيو چارو وزير د هغو وکيلانو نوم وانه خيست، چي له نوموړي څخه يي غير قانوني غوښتني درلودي . دا بايد ووايو

چي داسي وکيلان ډير دي.

نو ثابته ده چي دولسي جرگي دا دوره تر موجوديت يي نه موجوديت دولس په گڼه دي ، پټنگ صاحب حق درلود او ريښتيا

ويل ، تر پارلماني مصونيت لاندي ډير نارواوي وشوي ، هر کله چي به اقتصادي اړتيا ورته پيداشوله ، نو پر وزيرانو باندي

مخ راواړوي ، کله دا وزير او کله هغه وزير ته داستيضاح وختونه کيښودل ، دښاغلي رمضان بشردوست خبري چي ويل

به يي چي مخ ته مي کميشن کار ناست او شاته هيروييني . وکيل صاحبان په هر بدبختي لرلي و، غصب، کميشن کاري،

درغلي، رشوت خوري، قانون شکني، بدماشي او جاسوسي ددوي پيشه وه، وکيل نیک محمد دکابل د قره باغ ددولسمه مي

دوري وکيل، چي دنجيب گاو دخور ميره و، ده به ادعا کوله، چي گوندي نه دي، مگر پرچميانو ته نژدي و، ويل چي ببرک

شينواري د محمد هاشم ميوندوال، توطيه لومړي دکي جی بي په هدايت عملي کړ او د وکيل سيف الرحمن شينواري په کور

کي ديو ديوال په درز کي يو خط چي مخکي جوړ شوي او دکودتا په نامه دخينو نامتو دولتي لوړپوړي چارواکو نمونه پکي

ليکل شوی و، چي دپاکستان او امريکا په هدايت د سردار داؤد خان په مقابل کي کودتا کوي او زموږ د ډيرو بيگناه وطندارانو

د زجر او قتل سبب شو، دا توطيه و، مگر ډيرچميانو لخوا لکه صمد اظهر او حسن شرق په خپلو کتابونو که دا توطيه لا

اوس هم ثابته وي. ببرک هم په پارلمان کي ناست دي.

ددې راپور پر بنا : مرستیال خان، ماما زرغون شاه، عارف شینواري، مولوی سیف الرحمن، ډگروال کوات خان او یو لوی شمیر قومي او نظامي مشران لکه ، عبدالرزاق خان قوماندان هوایي، حاجي منان تجار او نور په مختلفو معیارو په حبس محکوم شول.

دداسي عدم علاقه او غیرحاضري ټولو په ټلويزون کي ليدلي ، کومه ادعا چي دملت داستازي په حيث دوي کول رينستيا نه و ، دوي ملت نه و انتخاب کړي ، ۶۲ تنه ددرغلی له لاري د بناغلي فضل احمد معنوي انتخاب و. ولي چي بي قانوني دقانون گذارانو نه رامنځ ته شوه .

پر وکيلانو هر ډول تور لگيدې، اما يوه هم خان ته نه راجع کاوه. د ۸ صبح ورځپانې د سرطان ۲۲ کال ۹۳ دوي ته کمیشن کارانو اودلانو خطاب کوي او دمدنيت ورځپاڼه ۲۲،۴،۹۳ په نيټه د مصونیت دقانون په هکله ورته وايي : (از خدا بترسيد و ازخلق بشرميد) داسي څرگنديږي چي نه ډار لري او نه شرم. ولسي جرگي د راتلونکي ژوند د ټولو امتيازاتو دپاره د تصویب تضمین کړ. داسي ډیر شويدي، چي يوه ورځ داستحضاح دپاره يو وزير راغواړي، بله د راکړي او ورکړي پر بنا دهغه تقدیر کوي او رايي ورکوي، مثلاً اسدالله خالد او يا بسم الله محمدي نه سلب اعتماد وکړ ، محمد بي دکورنيو چارو نه ليري او سلب اعتماد شو، بله ورځ بي ددفاع وزارت ته بشپړ رایه واخيستل. اسدالله خالد هم دامنيت ملي عمومي ریاست اوچته رايي يوري.

دا مثالونه ډیر دي. دهیڅ وکیل نظر که تائید وي او که ردوي، ملي او يا اسلامي بنسټ نلري، ارومرو به دغرض او دبي عادلانه انگيزي نه وي، دهیڅ افشاگري او انتقاد جدي نه نیسي او نه په شرميري.

کله چي منتخب نوي جمهور رئیس داکتر صاحب اشرف غني احمدزي دوی ، ددوي کرونو ته متوجه کړي، دهغه پدي سبا شعبه شعبه گرځيدل.

هغه کسسان هم پارلمان ته راغلي وي، چي ملي خيانت يي ښکاره و. د ديکتاتوري پولي تاريا د پاره دهيواد استقلال تر سوال لاندي کړ ، لکه ببرک شينواري ، سيد محمد گلاب زوی، نورالحق علمي او څو نور.

د نور مافيا په څنگ کي د ملک طوطي زوی ببرک شينواري هم ناست، چي د تره کي نورمحمد د خوانانو د سازمان مشرتوب يي کاوه او دبداخلاقي شهرت درلود.

دخوانانو د سازمان او خلقي جلسو تر عنوان لاندي د خوان انجينو او هلکانو د پاره د بد اخلاقي زمينه برابرول.

په ولسي جرگه کې څه تېرېږي؟

چراغ ورځپاڼې په خپله ۱۳۹۱ کال د غیر کولې د میاشتې په نهمه نیټه، یو مضمون "د ر مجلس نماینده گان از خانه ملت تا مرکز پولشویی شماری از نماینده گان" ترسرایک لاندې خپور کړي چې مور یې ځینو برخو ته د لوستونکو پامه را اړوو. ابو مسلم شیرزاد لیکي:

د ولسي جرگې شپاړسمه دوره بالاخره له یو زیات شمیر غواوووسره، چې تقلب او د هغې په اړه د خانگري محکمي رامنځته کولو سره تړاو در لود د ۱۳۸۹ کال د مرغومي د میاشتې په شپږمه پرانیستل شوه.

له پرانیستې څخه یې اوولس میاشتې تېرېږي، لاهم یو شمیر د ملت استازي په خپلو نیمگړ تیا ووله امله پر حکومت پره اچوي، خود د مجلس ساختاري ضعفونه، خراب مدیریت او معامله گري په دننه د مجلس کې تریخ واقعیت دي چې باید ومنل شي، چې ډیر وخت یې نصاب نه پوره کیږي.

دوخت په تیریدوسره داسې گونگو سي تر غورو شوي، چې د ولسي جرگې یوشمیر غړي په جاسوسي، پولشویی، معامله گری، کمیشن کاری، او د غیر قانوني ساتونکي هغه څه دي چې د ولسي جرگې کمزورتیاوي په گوته کوي او لا په نورو بدبختي ککړ دي، هر یو یې وایي چې زه نه يم.

د ماليې او کورنیو چارو وزیرانو نه استیضاح، چې پر وکیلانو د پیسو اخیستلو تورونه ولگیدل او ځانته یې قومي بوي او رنگ خپل کړ. او دغه راز د پیسو معامله گري خپل رول اداکړ.

جاسوسي او له بهرنیو هیوادونو څخه د پیسو تر لاسه کول:

د کابل او واشنگتن ترمنځ ستراتیژیک تړون د تصویب په اړوند دپیسو، دویش گونگوسي راپورته شوي او پر یو شمیر وکیلانو د جاسوسی ټاپي ولگېدي او دغه چاره ددې سبب شوه چې د ولسي جرگې ریس خپل نړیوال کمیسیون ته دنده وسپارله، تر څو ددغې موضوع په اړوند تحقیق وکړي، اما نتیجه اعلان نه شوله، مالومه ده چې دحکومت اخلاقي او علمي سوبه تر نش په نامه دملت تر استازو ډیره لوړه وه.

په ډیري بې پروایي دروازه په دروازه گرځیدل او کمیشن کاري دایر وي .

څه چې یې مصرف کړيدي، هغه باید را وگټي او دراتلونکي دوري خیال هم ورسره دي.

دملت د استازو دا کار عادلانه دي، چې پیسي ورکوي او بیا پیسي اخلي. یو وکیل صاحبی وویل، (ما هم مفت نیا مده ایم). ملا ترخیل دکابل دکوچیانو استازي، دانشجویر پښتون نه دباور ورکولو په مقابل کې مبلغ وغوښت. هغه چې ورنکړ ناکامه شوو.

یوه میاشت د مخه د فساد پروراندې د مبارزې د عالی اداري رئیس، د پیسو اخیستلو موضوع د مجلس د اداري هیات د ټاکنو او د نامزد وزیرانو په اړوند راپورته کړه، چې دغې موضوع د مجلس په حیثیت ناوره اغیزه وکړه، ولي مجلس ونه توانید چې عزیز الله لودین ځواب ورکولو ته را وغواړي.

په زنانه تشنابونو کې به دنوو دارونو کښهار په لار کې هم اوریدل کېده، داحقیقت باید ویل شي ښځې وکیلانې په لږ څه هم قناعت کاوه ، مگر نارینه وکیلان دریاوښه ؤ، یانې ډېلې مقرري غوښتې او یا قراردادونه .

که به کوم وکیل جلب او یا اعتراض وشو ټولو به دې مني ، چې سبا زما هم داحال دي ، لکه غومبسي په دفاع به یې لاس پورې کړ، که به څه هم خپل منځ کې په بوتلانو او کورې بلند بوتانو سره یوبل وپشتل . ښځې هم تر نوروڅه کمې نه درلود ، وکیله صاحبه نظیفه ښکې هم پر حمیده احمدزي دکامري ومخ ته خپل گزارونو ته دوام ورکړ .

داسې معلومیدل چې ځینو وکیلانو ددې کور لیاقت نه درلود ، نه یې داخله مقرراتو پروا درلوده .

دخراغ ورځپاڼه په همدې نېټه دولس استازي په جاسوسي، کمیشن کاري، معامله گیري، پول شويي، دمخکو غصب، غیرقانوني، توپک والا ساتل، متهم کړیدي. په هرصورت دولس استازي دداسې اتیهاماتو پروانکوي او په خپل کار اخته دي.

یو تدبیر ددوي مخنیوي کولای شي، چې جدي او قانوني برخورد ورسره وشي. دولسي جرگې ځینې ښځینې میرمنې خپل عزت چندان خیال نه ساتي، تبصرې ورباندې سته، مثلاً دهغه جملې نه فوزیه کیلاني دهرات د ۱۵ دورې وکیله په یو خصوصي مجلس کې دزنا تعقیب عدلي چندان لازم نه بولي. فوزیه کوفي، مریم کوفي، فاطمه عزیز باندې هم اعتراضونه ؤ.

په سفارتونو کې چور

۱- دغه راز د یوه بل رپوټ له مخې، هغه د اختلاس قضیه چې په توکیو کې د افغاني سفارت له خوا د یوې ودانۍ پیرودني موضوع ده، چې توريي په هارون امین په توکیو کې د افغان پخواني سفير پوري شويدي، چې تر اوسه یې پایلې معلومې نه دي. کیسه دابول و ، دتعمیر دترمیم مصرف دتعمیر ترخرید لورراوت . نو دا قضیه د بناغلي هدایت امین ارسلا په مداخله چې دده زوم دی، تعقیب نه شوه.

۲- 62732 پوند استرلنگ د باقیداري قضیه ده، چې توريي په لندن کې د افغان سفير عبدالرحیم شیرزوي پوري شويدي چې دسفارت پیسې یې په گټه پورته کړيوي.

۳- په برلین کې د افغانستان د پخواني سفير ناصر ضیا د باقیداري قضیه، چې ۱۳۰ زره یورو ته رسیدلي و، په قیمار وهلي مگر چاڅه ورته ونه ویل ، دادي بیرته مقرر شو.

۴- د محراب الدین مستان د اختلاس قضیه:

د آریانا افغان هوايي شرکت د طلباتو مدیریت په خپل 5103- 1381/3/8 لیک کې بهرنیو چارو وزارت ته لیکلي، چې محراب الدین مستان د معراج الدین زوی، کله چې په پاریس کې د آریانا شرکت استازي وونو ټوله اته سوه زره ډالر اختلاس کړي، چې بیاوروسته په پاریس کې د افغانستان د سفارت د غړیتوب په توگه ټاکل شويدي. تر اوسه د انتر پول پولیسو له خوا د اختلاس د پیسو دور کړي له پاره حاضر کړاي شوي نه دي.

دکانادا او امریکا تر منځ ماهي غوندي اوبو کې شنا کوي ، نه چاگیر کړ او نه یې پیسې تحویل کړي.

همدا ډول په امریکا کې افغاني سفير شهریار، دري کورونه چې دعبداالله ملکبار په وخت کې دافغاني مامورینو دپاره په میریلند ایالت کې رانیول شوي و ، پرخپل سرخرڅ، چې دسفارت مامورین اوس خانه به دوش گرځي ، حتی دهغه وخت دپیسو دتحویل درک هم پوره معلوم ندي .

هرچا په خپل وس او خپل نوبت حمله وکړه، کارکونکي اکثره دبهرنیو چارو دزارت پر بنا په منل شوو معیارو برابر ندي. او داصلاح په هکله هم تر اوسه کوم اجرات ونشول ، کوم اصول چې دداکتر سپینا په وخت کې ایښودل شوي و، داکتر زلمي رسول بیرته خراب او تراب کړل.

وحید منور په تورنتو (کاناډا) کې د بهرنیو چارو په خپل نامه کړ او بیا یې په گروي ورکړ، چې لا تراوسه ورک دي. دافغان بیچاره شال او مال لیلیام دي.

د لاجوردو په کان برید

د هیواد په ملي شتمینو دخپتي اچولو او د وسله والو زور واکانو او مفت خورو له خوا، د هیواد د کانونو غیر قانوني کیندنو د بهیر په لړۍ کې، د لاجوردو په کان دغیر مسوولو وسله والو له خوا یواځني برید نه دي، بلکې د هیواد په بیلابیلو سیمو کې د سیمه ییزو زورواکانو له خوا چې ملاتړ یې د دولت په لور پور یوکی ناست چارواکو له خوا کیږي، لا هم په غیر قانوني توگه کیندنې کیږي او له بده مرغه یې مخه نه ده نیول شوي.

د باوري رپوټو نو په حواله د سلوټو په شاو خواکې، غیر مسوولو وسله والو د 1392 کال د مرغومي د میاشتې په 28 مه د نهوجو پرمهال دبنخشان دکران ومنجان دلاجوردو د معدن په قرارگاه حمله کوي . او له لنډې جگړې څخه وروسته د کان ساتونکي ټیټ او پرک کیږي، د کان ټول تاسیسات له یوې اندازې تجهیزاتو او اووه میله سلاچي دوه میله یې غیر فعال وه، د حمله کوونکو لاسته ورغله.

کله چې د افغانستان د اسلامي جمهوریت مقام له پېښې خبریږي نو د 1392 کال د مرغومي د میاشتې په 29 مه، د 6834 حکم له مخې یو پلاوي گمارل کیږي تر څو د پېښې څرنګوالي وڅیړي، کله چې پلاوي د غیر مسوولو اشخاصو څخه پوښتنه کوي، هغوي د نوموړي پېښې لامل د خلکو بې وزلي او بیکاري په ګوته کوي.

د پلاوي له خوا د پېښې د عاملینو په توګه څوارلس تنه په ګوته شول، چې نومونه یې په لاندې ډول لیکل کیږي.

۱- رجب د محمد ولي زوي د جرم له ولسوالي څخه.

۲- قاري اصیل د شریف زوي دیمگان له ولسوالي څخه.

۳- حاجي محمد حنیف د حاجي شریف زوي // //

۴- نظر بیګ باي د حاجي شافل زوي // //

۵- محبوب الله د ارباب فیض محمد زوي // //

۶- حاجي رمضانې د محمد نعیم زوي // //

۷- فطور باي // // //

۸- ډاکټر غیور د باز محمد رضا بیګ زوي د جرم له ولسوالي څخه .

۹- نواب // //

۱۰- پیر صاحب // // د بهارک له ولسوالي څخه.

۱۱- بابۀ ارداري // //

۱۲- محمد الله د حاجي محمد یعقوب زوي دکران منجان له ولسوالي څخه.

۱۳- محمد هاشم د محمد یاسین زوي // // //

۱۴- حاجي محمد داد د آدینه زوي // // //

پلاوي په خپل رپوټ کې لیکلي دي چې د لاجورد او نورو قیمتي ډبرو ارزښت، په یوه ساده او نه نظارت بیه ټاکل شوي ده، چې لس فیصده یې دولت ته تحویلېږي او په 1392 کال کې یو دیرش میلیونه عایدیې دولت ته تحویل شوي، چې په دې حساب

310 ميلونه افغاني بي د را ايستني بيه شويده، د نوموړي كان له پاره پرسونل په تشكيل كي نشته او د ولسواليو د قوماندانيو ترمنځ هم همكاري او همغږي نشته.

دغه پيښه په داسي حال كي رامنځته شوي چي د كان قوماندان موجود نه و او معاون بي هم شتون نه درلود، دولت او دحکومت دكمزوري له كبله داسي پيښي ډيري دي ، دايي يوه نمونه وه.

اما په هر صورت حكومت يوشمير كورنۍ او بهرنۍ ستونزي لري ، ملت هم بايد خپله ملي سرمايه وبولي.

مگر چور، فساد، غصب په لوړه پيمانه ليدل كيږي ، دابايد ووايو چي داسي ناروا او چورنه دكمونستانو په وخت كي ؤ، او نه دطالبانو په وخت كي ، چي دي دوه وختونه هم سر او مال او ناموس په امان كي ؤ، مثالونه بي ډير دي . په هره پيښه كي دزورواكانو او بدماشانو لاس او گټه منصور وي.

ويل كيږي ، چي په دا پيښو كي د بدخشان د وكيلاوو او زورواكو تر منځ د فساد زور ازمايي ده، ولي چي حكومت كمزوردي. پدي پيښه كي خلك د ولسي جرگي وكيل زلمۍ مجددي نوم اخلي.

کانونه او زورواکان

د کانونو لويي پروژې چې د هيواد د اقتصاد په پرمختگ کي ټاکونکي او د يادوني وړ ارزښت لري، له بده مرغه د نا امنی او دسيمه ييزو زورواکانو له خوا يي مخه نيول کيږي.

په همدې اړوند د را ايستني چارې هم د فرصت طلبو عناصرو، د ذاتي گټو په موخه په ټپه دريدلي دي. د چينايي د CNPCIW شرکت رئيس بناغلي هابلانگ د 2012 کال د مې مياشتې په 27 مه نېټه، د کانونو وزارت ته په يوه ليک کي ليکلي، چې د کان د کار له پاره ستا سوله مرستې څخه مننه کوم.

څرنگه چې پوهيږي د نوموړي کان کار په تعويق کي لويدي او له دې فرصت څخه گټي اخيستي غواړم د تعليق ټول جزيات تاسو سره شريک کړم او دامو دريا پروژه دامنيتي ستونزو سره مخامخ شوه.

۱. د امنيتي پلان پر بنياد APPF دري سوه ساتونکي بايد دروان کال د مې دمياشتې تر لومړي نېټې زموږ په اختيار کي راکړي وای خو تر اوسه د هغو ساتونکو په انتظار کي يو.

۲. په سر پل کي د زياتو سيلابونو دراوتلو له امله پنځلس ورځي زموږ کار په تاخير کي ولوېده.

۳. دسيمه ييزو زورواکانو کړني د پلان په تطبيق باندې ناوړي اغيزي پر سياسي، مور آن داچي د شبرغان څخه د کار کوونکو د ليرد مساله فسح کړه تر څو زر نقفي سيمو ته ولاړشو.

دغه کړنه مو د نامساعدو امنيتي او په ځانگړي ډول د سيمي د زورواکانو د تهديد ونو له امله مووکړه.

د نوموړو دلايلو له امله زموږ د وسايلو دراوړل د تعليق حالت کي قرار لري او متخصصين چې بايد اوس په نقفي برخوکي شتون درلود لاي تر اوسه په چين کي دي، د امنيتي اوضاع له نظره معطل دي.

دغه راز د کانونو چارو وزارت هم يو ليک د عينکود مسودگان په اړوند د ملي امنيت شورا ته هم استولي، چې نا امنيو او د مخالفينو له خوا يي د بريدونو په اړوند پکي يادونه شوېده.

پورتني شرکت چې دجنرال عبدالرشيد دوستم لخوا دخپلو غوښتنو په خاطر تهديد شوی و، چينايي انجنيران ټينتي ته اړشول.

داسي ډيري پروژې دي، چې دټوپکسالارانو لخوا دستونزو سره مخامخ دي، چې بايد حق ورکړه شي.

او دلته هم د امو دريا د نفتو پروژه د خنډ او خنډ سره مخامخ کيږي.

دکابل بانک فاجعه

دکابل بانک د درغلی او اختلاس قضیه په هیواد کې یوه لویه فاجعه ده، چې په ملي او نړیواله کچه یې دهیواد حیثیت او اعتبارته زیان واراوه او د نړیوالو زیاتره مرسته یې د خصوصي بانکونو او ادارو سره را کمې کړې. دلومړي سره دا بانک نه ؤ، بلکې یو دام تزویر ؤ.

دغه قضیه چې د افغانستان د اسلامي جمهوریت د ۱۳۹۱ کال دورې د میاشتې د شپاړسمې نېټې د ۲۸۱ گڼه او ۱۳۹۰ کال د چنگاښ د میاشتې د اوومې نېټې د جمهوري ریاست د ۲۶۹۸ لمبر حکمونو، له مخې یې څیړنه پیل شوه لاندیني یو ویشته نته یې تورن وبلل شول.

- ۱- د کابل بانک د پخواني مدیره هیات رییس شیر خان فرنود د محمد مراد زوي.
- ۲- د کابل بانک د پخواني عامل هیات سر پرست خلیل الله فیروزي د فقیر محمد زوي.
- ۳- د کابل بانک د تقنیش امر راجا گوپال کرشنن د گوپال کرشنن زوي.
- ۴- د کابل بانک د قروضو پخواني امر رام چندران د گورنادران زوي.
- ۵- د کابل بانک د نظارت غړی انجنیر محمد افضل د فضل حبیب زوي.
- ۶- د کابل بانک د آی ټي امر محمد طارق میران د غلام فاروق زوي.
- ۷- د کابل بانک سرتاسري شبکې مسوول کمال ناصر کرور د حبیب الله کرور زوي.
- ۸- د کابل بانک د قانون څخه د ملاتړ پخواني کار کوونکي محبوب شاه فروتن د مبارک شاه زوي.
- ۹- د کابل بانک دولتي اړیکو مسوول امین الله خیر اندیش د خلیل الله زوي.
- ۱۰- د کابل بانک د عملیاتو پخواني امر عبدالصیر فروغ د عبدالجلیل زوي.
- ۱۱- د پامیر هوايي شرکت رئیس او مدیره هیات غړي امان الله حمید د عبید الله زوي.
- ۱۲- د افغانستان بانک پخواني رئیس عبدالقدیر فطرت، داستاد برهان الدین بچه خوانده خان مشهوره کریو.
- ۱۳- د افغانستان بانک لومړي مرستیال محب الله صافي.
- ۱۴- د افغانستان د مالي معاملاتو او را پورونو د تحلیل امر مصطفی مسعودي د عبدالرحیم زوي.
- ۱۵- د نوي کابل بانک رئیس مسعود خان موسي غازي د حاجي عبدالرحمن زوي.
- ۱۶- د افغانستان بانک د نظارت ټیم سر گروپ شیر آقا د نین العابدین زوي.
- ۱۷- د افغانستان بانک نظارتي ټیم سر گروپ ظفر الله فقیري د عیسی خان زوي.
- ۱۸- د مالي نظارت عمومي امر محمد قسیم رحيمي د عبدالحمید زوي.
- ۱۹- د افغانستان بانک او نظارت غړي بسم الله د عبدالمحمد زوي.
- ۲۰- د افغانستان بانک نظارت غړي محمد عارف سالک د محمد اصف زوي.
- ۲۱- د کابل بانک پخواني کار کوونکي عصمت الله بیک .

کابل بانک چې په 2004 کال کې د فعالیت جواز تر لاسه کړ، په هغه کې شپاړس تنه برخه لري چې د بانکداري د 34 مادي پر خلاف په مستقیم ډول او غیر مستقیم ډول یې په تجارتي غیر مجاز ډول یې سرمایه گذاري کړیده.

دغه بانک چې د تخلفاتو راپور یې عامل هیات او د برخه والو عمومي مجمع ته ورکاوه او د بانکداري د 41 مادي پر خلاف یې، د تظهير پوښ او مجهول الهویه اشخاصو ته یې غیر نورمال پورونه ورکړيدي، چې بانک یې د ټکناني له ستونزې سره مخامخ کړي او د خلکو د امانتونو، چې کابل بانک ته یې سپارلي دي څه کم یو میلیارد ډالره حیثیت وپیل شول.

کابل بانک پخوانی هیات مدیره چې باید یو ښه سابقه او تجربه اوپه امانت داري یې شهرت درلود، مگر برعکس داکسان په خیانت، درغلي، قیمار، اوید شهرت درلود. او یوشمیر لوړو پورو سره یې هم کړیدت کاري، سوغات او نور داد وگرفت درلود. دکابل بانک قضیه له یوې خوا دخلکو پیسې وخورې او دبلې خوا په ملي او بین المللي ډگر کې دافغان دولت ډیر بې اعتباره کړ، په هر صورت جرم جنایت په هر هیواد کې شته، مگر هلته بازخواست موجود دي، مگر زموږ هیواد کې بازخواست نشته. شرم لاهم داده چې محکمي اختلاس ونه باله او هغه یې یوه حقوقي مساله توصیف کړه، شیرخان او فیروزي یوازې په ډیر بې شرمانه ډول په ۱۰ کاله حبس محکوم کړل.

دافغانستان بانک پخواني رئیس ښاغلي فطرت، چې په دوه کاله حبس محکوم شويدي، او په امریکا کې دفرار په ډول ژوند کوي، دومره ماهره شیطان و، کله چې به دمالیې وزارت لخوا تر تفتیش لاندې شو، یوځلې به یې اواز ه واچول، چې دهمدي تفتیش لخوا افغانی کم ارزښته شوي او بازار د ډالرو په لیلام کې به یې د ځینو صرافانو سره لاس یو و، ډیره دارايي یې وموندل. په قضیه کې تر ټولو ډید خل دي. په هرو دوو میاشتو کې باید بیلاس او تفتیش او د پورو نه لمبرونه ورکول، او حکومت او خلک یې اغفالول، اصلي عامل دي، ددې ټولو وحشي جنایاتو سره امریکا پخپل غیر کې نیولي دي. په فساد کې د شیرخان او فیروزي مل و او خان یې د استاد رباني بچه خوانده باله.

که چېرې دلته که یو نفر دسیستم پر بنا دي خیانت ته پام کړیوای، دا فاجعه به نه وای رامنځ ته شوي، مگر دلته په خیانت ډول یو بل ته لاس ورکړي و.

کابل بانک دشیر خان لخوا په منظور نه و جور شوي، بلکې یو دام تزویر او فریب کاري په منظور د بانک تر عنوان لاندې خلکو باور پري وکړ او خپله نقده دارايي یې هلته سره جمع کړه.

دسوغات او پراخه لاس له کبله لوړ چارواکو حمایه ورسره و، مدرن او عصري فریب کار و. دا د بازار ازاد برکت و، چې دولت بیله کنترول نه بانکونه رامنځ ته شوه. دولت دنده ده، چې د ولس د تاوان په مقابل کې احتیاطي تدابیر نیولي وای. البته دولت یوه عامه کلمه ده، چې اداره یې دهغو په لاس و، چې په دولت کې لوړ پوړي چارواکي و.

د افغانستان بانک چې کابل بانک یې کنترول کړیوای، هغه پخپله پدې فساد کې ورسره لرلی و، قنیر فطرت به په خپل قلم درجه ور لوره کړه چې فعالیت ته دوام ورکړي.

د ولسي جرگې ۶۲ غړو درغلي

فساد چې په يوه ټولنه کې د ناسور ټپ او سرطاني غدې حيثيت لري، چې د ټولني په ټولو برخو کې رېښې ځغلوې. له بده مرغه دغه فساد د ۱۳۸۹ کال د ولسي جرگې ټاکنې هم په خپله ولکه کې راوستې، چې په لنډيز سره يې په لاندي ډول يادونه کوو.

د ټاکنيزو شكايتونو کميسيون د ۱۳۸۹ کال ټاکنې په درغلي لړلي وبللي، چې د ولسي جرگې د سپارسمي دورې په ټولټاکنو کې په ۵۹۳ مرکزونو کې تغلب کړي او تغلب يې د ټاکنيز و شكايتونو کميسيون ته ثابت دي . نو څرنگه چې قضيه جزايي اړخ لري نوموړو د ټاکنو د قانون ۶۴ مادې د دريمي فقري سره سم په دغه برخه کې کړني ترسره کړي.

په دغه ليک کې همداراز ويل شوي چې دغه کميسيون دي پايلې ته رسيدلي دي، چې د ټاکنيزو برخو دکارکونکو له مرستي څخه پرته دغه تقابونه ناممکن برېښي، شكايتونه تر غور لاندي ونيول شول . چې څېړنه يې دابتدايه محکمې له خوا څيړل کيږي، نو د قضيه په اړوند د ټاکنو د خپلواک کميسيون اوشكايتونو د کميسيون څوار لس تنه ۳۷ مواردو تخلف له امله تورن وبلل شول، چې نومونه يې په لاندي ډول دي.

- ۱- فضل احمد معنوي د ټاکنو د کميسيون رئيس.
 - ۲- عبدالله احمدزي د ټاکنو د کميسيون او دارالانشا رئيس
 - ۳- عبدالخالق د ټاکنو کميسيون غړي.
 - ۴- سيد مراد شريف د شكاياتو کميسيون رئيس.
 - ۵- شاه سلطان عاکفي د شكاياتو د کميسيون غړي.
 - ۶- ضيا رفعت د شكاياتو د کميسيون غړي.
 - ۷- جنرال ايوب اصيل د ټاکنو د کميسيون غړي.
 - ۸- شفيق احمد کوهستاني د ټاکنو د کميسيون د آي ټي رئيس.
 - ۹- امان الله تجلي د شكايتو نو د کميسيون حقوقي مرستيال.
 - ۱۰- نور محمد نور د ټاکنو د کميسيون وياند.
 - ۱۱- گرزيواني د ټاکنو د کميسيون غړي.
 - ۱۲- قاضي سليمان حامد د ټاکنو د کميسيون غړي.
 - ۱۳- مستوره ستانکزي د ټاکنو کميسيون غړي
 - ۱۴- مومنه ياري د ټاکنو دکميسيون غړي.
- په دغه بهير کې ۲۳۵ عريضي د کانديدانو له خوا د شكايتو نو کميسيون ته وړاندي شوي، چې تفصيل يې په دي ليکنه کې نا ممکن برېښي.

لنده دا چي موضوع د کابل ښار د ابتدايه محکمي له خوا وڅيړل شوه او پريکړه يې وکړه، چي اړوند و ادارو ته ښايي چي جزايي او حقوقي قضيه، چي په دغه اړوند موجودي دي جلا او ځانگړي محکمي ته دي وسپارل شي. په همدې ډول عبدالله احمد زي د ټاکنو د کميسيون او دارالانشا رئيس او قاضي سليمان حامد چي د محکمي له قرار څخه يې سر غرونه کوله دندې يې په تعليق کي ولويدې.

چي وروسته له يو لړ څيړنو د ستري محکمي عالي شورا د 1389 کال د لنډي د مياشتي په ډير شمه د 944 گڼه مصوبي له مخي پريکړه وشوه، چي د موضوع جزايي او حقوقي برخي جلا او ځانگړي محکمي ته د شرعي انفصال له پاره واستول شي.

چي په پايله کي د ۱۳۹۰ کال د زمري د مياشتي په دولسمه نيټه د ۳-۱۵-۲۶-۱۴-۴-۱۸-۲۷-۲۳-۲۵-۲۴-۱۰-۲۰-۱۶-۸-۶-۷-۲۱-۱۱-۱۲-۱-۲۲-۹ او قضايي قرارونو له مخي د ولسي جرگي 62 تنه لاندي کسان حذف او پرځاي دوه شپيته تنه نور بريالي وبلل شول، چي لړليک يې په لاندي ډول څېړېږي.

لست وکلاي جديد و حذف شده توسط محکمه خاص شکایت های انتخاباتی						
ردیف	لست وکلاي جديد که توسط محکمه خاص معرفي شده اند		لست وکلاي که توسط محکمه خاص حذف شده اند		ذريعه قرار قضائي که حذف شده اند	اسم
	اسم	ولایت	اسم	ولایت		
1	محترم جميل کرزي	کابل	شريف الله کامه وال	کابل	139/5/12 (3)	
2	محترم احسان صاحب زاده	کابل	عرفان الله عرفان	کابل	139/5/12 (3)	
3	محترم بيدار حاحي	کابل	داکتر عبيد الله کلیمزي وردک	کابل	139/5/12 (3)	
4	محترم قادر حاحي وطندوست	کابل	عبدالحفيظ منصور	کابل	139/5/12 (3)	
5	محترم روبينا جلاي	کابل	فوزيه ناصر يار گلدره اي	کابل	139/5/12 (3)	
6	محترم نثار احمد فيضي غورباني	هرات	احمد فرهاد مجيدي	هرات	1390/5/12(15)	
7	محترم رحيمه جامي	هرات	سيمين بارکزي	هرات	1390/5/12(15)	
8	محترم ناصر اعطائي	هرات	حاجي خليل احمد شيخ زاده	هرات	1390/5/12(15)	
9	محترم احمد وحيد طاهري	هرات	الجاج انجنير منور شاه بهادري	هرات	1390/5/12(15)	
10	محترم حاجي زرین	هرات	الحاج محمد رفيق شهير	هرات	1390/5/12(15)	

1390/5/12(15)	سمنگان	جاجي محمد عارف طيب	1390/5/12(15)	سمنگان	محترم معروف فضلي	11
1390/5/12 (26)	سمنگان	الحاجمخدوم محب الله فرقاني	1390/5/12 (26)	سمنگان	محترم احمد خان سمنگاني	12
1390/5/12 (26)	سمنگان	محمد طاهر زهير	1390/5/12 (26)	سمنگان	محترم رئيس خير الله	13
1390/5/12 (26)	سمنگان	داکتر معصومه خاوري	1390/5/12 (26)	سمنگان	محترم محبوبه	14
1390/5/12 (14)	کنڌز	شايسته باز ناصري	1390/5/12 (14)	کنڌز	محترم نور الدين بيک	15
1390/5/12 (14)	کنڌز	سيد داود نادري	1390/5/12 (14)	کنڌز	محترم فضل كريم ايماق	16
1390/5/12 (14)	کنڌز	داکتر فاطمه عزيز	1390/5/12 (14)	کنڌز	محترم رئيسه حسين خيل	17
1390/5/12 (4)	فارياب	انجنير محمد هاشم ارتاق	1390/5/12 (4)	فارياب	محترم گل محمد پهلوان	18
1390/5/12 (4)	فارياب	محمد شاکر کارگر	1390/5/12 (4)	فارياب	محترم نجيب الله سليمي	19
1390/5/12 (4)	فارياب	أصفه شاداب	1390/5/12 (4)	فارياب	محترم سلطنت کوهي	20
1390/5/12 (18)	سرپل	سيد انور سادات	1390/5/12 (18)	سرپل	محترم حاجي پاينده	21
1390/5/12 (19)	هلمند	مسعود خان نورزي	1390/5/12 (19)	هلمند	محترم معلم مير ولي	22
1390/5/12 (27)	قندهار	محمد نعيم لالي حميد زي	1390/5/12 (27)	قندهار	محترم حاجي ايوب	23
1390/5/12 (27)	قندهار	حاجي محمد عمر ننگيالي	1390/5/12 (27)	قندهار	محترم حاجي محمود نور	24
1390/5/12 (27)	قندهار	داکتر محمود خان	1390/5/12 (27)	قندهار	محترم نياز محمد امير لالي	25
1390/5/12 (27)	قندهار	عطا الله حبيب	1390/5/12 (27)	قندهار	محترم عبدالکريم اچکزي	26
1390/5/12 (23)	غزني	محمد علي علي زاده	1390/5/12 (23)	غزني	محترم داود سلطان زوي	27
1390/5/12 (23)	غزني	استاد محمد عارف رحماني	1390/5/12 (23)	غزني	محترم عبدالکريم دليلي	28
1390/5/12 (23)	غزني	الحاج خداد عرفاني	1390/5/12 (23)	غزني	محترم مامور شلگري	29
1390/5/12 (23)	غزني	چمن شاه اعتمادي	1390/5/12 (23)	غزني	محترم نياز محمد اميري	30
1390/5/12 (2)	بغلان	دلاور ايماق	1390/5/12 (2)	بغلان	محترم عاشق الله وفا	31

1390/5/12 (2)	بغلان	محمد ظاهر غني زاده	1390/5/12 (2)	بغلان	محترم محمد نسيم مدير	32
1390/5/12 (5)	لوگر	انجنير صاحب خان	1390/5/12 (5)	لوگر	محمد اسد الله فلا	33
1390/5/12 (24)	ميدان وردک	حاجي عبدالمجيد وردک	1390/5/12 (24)	ميدان وردک	محترم وحيد الله کليم زوي	34
1390/5/12 (10)	جوزجان	محمد حاجي اسماعيل	1390/5/12 (10)	جوزجان	محترم روز محمد نور	35
1390/5/12 (20)	پکتيکا	سيد اسحاق گيلاني	1390/5/12 (20)	پکتيکا	محترم محمود خان سليمان خيل	36
1390/5/12 (20)	پکتيکا	ناجيه	1390/5/12 (20)	پکتيکا	محترمه خديجه	37
1390/5/12 (10)	پکتيکا	محمد ابراهيم غشٹلي	1390/5/12 (10)	پکتيکا	محترم دلاور طوطاخيل	38
1390/5/12 (16)	خوست	الحاج داکتر ميريت خان منگل	1390/5/12 (16)	خوست	محترم حيات الله وزير	39
1390/5/12 (16)	خوست	لياقت الله بابکر خيل	1390/5/12 (16)	خوست	محترم ولي خان هيله من	40
1390/5/12 (8)	نورستان	مولوي احمد الله موحد	1390/5/12 (8)	نورستان	محترم نور الله معمار	41
1390/5/12 (7)	زابل	عبدالقادر قلاتوال	1390/5/12 (7)	زابل	محترم حميد الله توخي	42
1390/5/12 (7)	زابل	عبد الحبيب انديوال	1390/5/12 (7)	زابل	محترم اسماعيل زابلي	43
1390/5/12 (7)	زابل	زاهرا توخي زابلي	1390/5/12 (7)	زابل	محترمه تورپيکي	44
1390/5/12 (3)	بادغيس	سيد محمد موسي جناب	1390/5/12 (3)	بادغيس	محترم رئيس محمد عمر	45
1390/5/12 (3)	بادغيس	حاجي غلام سرور فايض	1390/5/12 (3)	بادغيس	محترم حبيب الله	46
1390/5/12 (3)	بادغيس	الحاج قاضي عبدالرحيم	1390/5/12 (3)	بادغيس	محترم عبدالطيف	47
1390/5/12 (3)	بادغيس	صفيه ايماق	1390/5/12 (3)	بادغيس	محترمه آزيٲا رفعت	48
1390/5/12 (6)	غور	حاجي قربان کوهستاني	1390/5/12 (6)	غور	محترم مولوي دين محمد عظيمي	49
1390/5/12 (6)	غور	اقاي بحر	1390/5/12 (21)	غور	محترم فضل احمد	50
1390/5/12 (21)	بلخ	فرهاد عظيمي	1390/5/12 (11)	بلخ	محترم غضنفر	51
1390/5/12 (11)	تخار	سيد اکرام الدين معصومي	1390/5/12 (12)	تخار	قاري محمد هاشم هيگل زاده	52

1390/5/12 (12)	بدخشان	الحاجي صفي الله مسلم	1390/5/12 (12)	بدخشان	محترم حارنوال عبدالروف	53
1390/5/12 (12)	بدخشان	عبدولي نيازي	1390/5/12 (1)	بدخشان	عبدالشکور واقف حکيمي	54
1390/5/12 (12)	فراه	حاجي مامور موسي	1390/5/12 (1)	بدخشان	محترمه قاضي منيره	55
1390/5/12 (1)	فراه	الحاج محمد سرور عثماني فراهي	1390/5/12 (22)	فراه	محترم مسعود بختور	56
1390/5/12 (1)	لغمان	الحاج بريد جنرال نقيب الله	1390/5/12 (22)	فراه	نامعلوم	57
1390/5/12 (22)	لغمان	الحاج زيفونون صافي	1390/5/12 (10)	لغمان	محترم عبدالهادي واحي	58
1390/5/12 (22)	ننگرهار	حاجي پير بخش گرديوال	1390/5/12 (10)	لغمان	محترم گل مري	59
1390/5/12 (10)	ننگرهار	انجنير سيد اکرام	1390/5/12 (9)	ننگرهار	محترم الحاج ملک نذير	60
1390/5/12 (10)	کوچي ها	حاجي حيدر خان نعيم زوي	1390/5/12 (9)	ننگرهار	محترم شنواري	61
			1390/5/12 (10)	کوچي ها	الحاج قادر کوچي	62

چي له بده مرغه د محکمي نوموړي پريکړه چي واجب التنفیذ وه په عمل کي پلي نه شوه او دمحکمي دحکم خلاف هغه ۶۲ کسان په خرو ستورگو په غیر قانوني ، غیر عادلانه او غیر اخلاقي ډول په شورا ورننوتل ، او دحاجي ظاهر فقير چي په باد او باران خوشحاله دي ، ددي دپاره چي مرستيال وټاکل شي راټول شو ، چي ۱۶ دوره له همدې کبله تر ټولو بدنامه دوره و ، او په همدې ډول خیانت يي لاس پوري کړ ، چي دابدئانيه محکمي دا فيصله داستفاف لخوا هم تائيد شول ، مگر ځاي يي ونه نيوي .

حقيقت دادي ، ددي ۶۲ تنو رايه باطلې او دمعاش اخيستل يي حرام دي . او کوم قوانين چي تصويب شويدي هغه ټوله غیر قانوني دي ، چي بايد لغوه شي .

د ولسمشر پرځاي ، خوناوخته څرگندونې

ويسا ورځپاڼې په خپله ۱۳۹۱ کال د چنگاښ د مياشتې په درېمه گڼه کې ، د فدامحمد فابض له خوا ليکل شوي يو تحليلي مضمون د " د ولسمشر پر ځاي ؛ خوناوخته څرگندونې " تر سرليک لاندې خپور کړي، چې مور يې لنډيز راا خلو : د ۱۳۹۱ کال د چنگاښ د مياشتې لومړي نيټه ولسمشر بناغلي کړي ، د هيواد دري گونو قواوو ته يوه منظمه او هر اړخيزه وينا وکړه . هغه له ډيرو خبرو پرده پورته کړه او په پرځيلو او ددولت پر کمزوريو يې اعترافونه وکړل او دراتلونکي له پاره يې ولس ته هيلې ورکړي .

ولسمشر د فساد په شتون اعترافونه وکړل ، کورني او بهرني کړي يې دواړه په فساد کې بنکيلي وبللي. دا يې ومنله چې په دولتي دستگاه کې سمت پالنه ، قوم پالنه او گوند پالنه وجود لري ، غصب موجود دي، د خلکو حقوق تري ورل شويدي او دي ته ورته، نوري ناخوالي او نيمگرتيا وي هم شته. ولس مشر اکثره وخت اعتراف کړيدي چې حکومت ستونزه پخپله دحکومتې چارواکو سره ده ، ولي چې دقومي مشارکت او ترکيب تر عنوان لاندې يو سپا مي شرکت غوندي و. حقيقت دادي چې ولسمشر په ماضي کې هم ډېر ځله دغسي اعترافونه کړيدي ، خو مشکل دادي چې عملي گام نه دی اخيستل شوي .

ملاحظات په نظر کې ديو ملي وحدت پر بنا نيول کيدل ، ولي دنور خطر احتمال کيږي ، دملي گټو ساتل ، دقانون رعايت نه يوازې دولسمشر مکلفيت و، هيواد دتولودي، بايد هر وگړي دقانون او عدالت رعايت وکړي ، نه داچې (به ما چې) ؟؛ هغه چاچې د مزار په جنګي کلا کې د لسگونو کسانو ويني تويي کړي ، په ليلي دښته کې يې د زرگونو انسانانو ويني يې تويي کړي . انتقالې عدالت تطبيق نشو .

د کارته نو او ميوند جادي اوس هم دهغه د افرادو وحشتونو کيښي کوي، د هيواد يو زيات شمير الوتکې يې چې ددي هيواد ملي پانگه وه ، څه يې ازبکستان ته بوتلي او څه يې له منځه يووړي ، دشير پور مخکې چور شوي ، د پرديو په لمسه يې د هيواد د تجزيې په تو طيو کې لاس درلود، او په ډيره بڼه موقع سره د قومي حسادتونو اوحساسيتونو د پارونې له لارېي ځان هدف ته رسوي. کابينه قومي ده ، ملي شورا قومي ده ، وزارتونه قومي دي او نوري اداري قومي دي . خو تر اوسه هېچا يې پوښتنه ونه کړه . د جنګسالارانو په موجوديت کې د قانون حاکميت ته زمينه مساعده نه ده ؟

د تېنتوني يوه قضيه

پاکستان دراستتيدو سره د تېنتوني پېښي او مخدره توکي هم زموږ په هيواد کې زور موندلي، دا په داسې حال کې چې مخ کې تر دې تېنتونو په هيواد کې سابقه نه درلوده، له بده مرغه دغه کرغېر نه پدیده ددې سبب شويده، چې پانگوال په هيواد کې پانگوني ته زړه بڼه نه کړي او خپلې پانگي او شته بهرنيو هيوادونو ته وباسي .

د يوې باخبري سرچينې په رپوټ کې ليکل شويدي : کله چې ۱۳۹۰ / ۱۰ / ۳۰ نيټه ډاکټر شعور نيازي د کابل له تايمينو څخه تېنتول کيږي، پوليس دهغه د پيداکولو له پاره په کار پيل کوي.

بالاخره په ۱۳۹۰ / ۱۱ / ۲۴ نيټه ډاکټر شعور نيازي له تېنتونکو څخه په تېښته بريالي کيږي او سمستې پوليسو ته خبر ورکوي .

پوليس زر تر زره هغه کورو چې ډاکټر نيازي په کې ساتل کيده هر يو عبدالصمد د عبدالمنان زوی، دکور خاوند خان اگا د عبدالغفار زوی، حميد درحمان زوی، عثمان د محمد زمان زوی او يو ميل سلا سره نيول کيږي او د تحقيق په جريان کې په خپل جرم اعتراف کوي ، او سربيره پر هغې په نورو جرمونو هم معترف کيږي .

۱ . د مهاجرينو دراستتولو د وزير زوی عبدالله انوري، د قضیې په اړوند هر يو نعمت الله او منيرگل دننگيالي زامن ونيول شول او په شل کاله بند محکوم شول .

۲ . حاجي کلاب الدين چې په ۱۳۹۰ / ۱ / ۲ نيټه تېنتول شوي و، چې وروسته تر غور پريکيدو او څلور سوه پنځه زره دالره اخيستې څخه خوشي کړاي شوي و .

۳ . د شعور نيازي د تېنتوني په اړوند گروپ کې ، چې يو څو تنه نور منير گل او نعمت الله چې تير کال نيول شوي او يو شمير يې په تېښته بريالي شويدي ، د تېنتوني په څو قضيو او ټپي کيدونو او وسله والو غلاوو په قضيو اعتراف کړيدي . کله چې عبدالصمد او گډونوال يې نيول کيږي ، د سهار له شپږو بجو څخه تر اوو بجو د همغې ورځې فوزيه ځمکنی دمشرانو جرگې غړي عبدالصمد ته تليفون کوي.

په داسې حال کې چې تليفون يې له پوليسو سره و، او نوموړي له خپل نفوذ څخه گټه اخلي تر څو هغه خوشي کړي. فوزيه تر اوسه د پارلمانی مصونيت له برکته محاکمه نشوه.

ډاکټر شعور نيازي په خپلو څرگندونو کې وايي : کله چې زه د هغوي په اسارت کې وم تېنتونکو ته د فوزیې ځمکنی له خوا تليفون راغي او له موضوع څخه يې خان باخبر کړ .

ابتدائيه محکمي عبدالصمد ته برائت ورکړ ، استيناف ۲۰ کاله زندان.

دقضا داستقلاليت پر بنا دابتدائيه قضا ته څه ويل کيداي نشي.

د یو شمیر والیانو په اړوند رپوټ

1. کله چې په ۱۳۸۶ کال کې د کنټرول او تفتیش د عالي ادارې له خوا د غزني ولایت حسابي چارې تفتیش نه وروسته دې پایلې ته رسېږي، چې ۲۴۰۰۰۰ افغانۍ په داسې حال کې چې د مصرف په اړوند بې معلومات نشته، د مقرراتو پر خلاف د والي د معراج الدین پټان سکرټر په وجه کې حواله او وروسته بیا دغه پیسې ۰۲۴۰۰۰۰ افغانۍ و تصیح شوي دي .
2. د کنټرول او تفتیش د عالي ادارې له رپوټ له مخې ۱۸۹۳۶۰۰۰ افغانۍ د سردستي له وجې د غزني والیانو لکه ډاکټر محمد عثمان ، شیر محمد خوستي، بېله اصولي اسنادو مصرف کړيدي.
3. د کنټرول او تفتیش د ادارې د ۱۳۸۷ کال رپوټ کې راغلي دي، چې ۲۱۸۰۹۰۸ افغانۍ د اوپراتيوي د تیلو په نامه ، د والي غلام غوث ابوبکر له خوا حواله، چې هېڅ مصرفي اسناد وجود نه لري. دهمدې والي د ناوړو اجراتو په هکله د نیویارک ورځپاڼې هم یو لوی مضمون خپور کړيدي.
4. دافغانستان د اسلامي جمهوریت د مقام ۱۵/۱۱/۱۳۸۵ حکم له مخې، یو پلاوی گمارل شوي تر څو د هغو نومرو د توزیع څرنګوالي وڅیړي، چې د ماسټر پلان پر خلاف په بلخ ولایت کې ویشل شويدي. په پایله کې څرګندېږي کله چې عبدالرشید دوستم په شمال کې دنظامي زون مشر و، له خپل صلاحیت څخه ګټه اخیستي او ۱۰۶ نومري ځمکې د شني ساحې په سیمه کې ویشلي ، پرته له دې چې د جمهوري ریاست له مقام څخه یې حکم تر لاسه کړي وي .
5. د محمد بهادر مدافع د وژني قضیه ، چې تور یې پر بازمحمد احمدي د بدخشان په والي پورې شوي، دمحمد بهادر ورور عریضه چې دچارو د ادارې د ۱۲۸۷—۱۳/۲/۱۳۸۸ لیک په ملتیا اړوندو ادارو ته لیږل شوي، خو زورواکی له امله نوموړي تر اوسه د تحقیق له پاره حاضر شوي نه دي .
6. د محمد حنیف اتمر له خوا د قذف ادعا د بلخ د والي عطامحمد نور پېنهامه، چې دکورنیو چارو وزارت د ۹۰۱۸ ---- ۲/۸/۱۳۸۸ لیک په ملتیا د قانون د تنفیذ دارګانونو په نامه لیږل شوي دي.
7. د حیرتانو دیندر د نفتي موادو د اختلاس قضیه ، چې تور یې پر عطامحمد نور ،بناغلي دوستم او حاجي محقق لګول شويدي.
8. د ناوړې ګټې اخیستنې قضیه ، چې د مزار شریف سینما په سیمه کې د عطامحمد نور له خوا ورباندې لوړ پورې ودانۍ جوړې شويدي .
9. حاجي دین محمد دنګرهار والي ، گل اغا شیرزي دکندهار والي او تورن محمد اسمعیل خان په هرات کې چې څه یې په وس و، صرفه یې ونکړه . د هېڅ چا پوښتنه ونشول، نه تفتیش شول او نه کنټرول.

په گمرکونو کې ددرغلی یوه بیلگه

گمرکونه یواځنی اداري دي چې د وارداتي توکو د محصول له امله، د ملي عوایدو زیاتره برخه جوړوي. نو له همدې وجې څخه په گمرکونو کې ددرغلیو پېښې زیاتي او عامه افکار تل د توکو په محصول کې جوړ جاري کوي او کارکونکي یې شخصي کتې په ملي گټو لوري بولي.

نو داسې گونگوسې تر غورو کيږي کله چې یو کارمند یو څه موده په گمرکونو کې کارکوي. نو په شخصي ژوند او شتمني کې یې ډیر ژر بدلون راځي، مور دلته یوه ددرغلی قضیه چې په گمرک کې رامنځته شوي د بیلگې په توگه وړاندې کوو. دموز لمتد شرکت ۸۴۴۲ کارتنه د بنجارکي توکي واردوي او د گمرک په اووم هنګر کې تخلیه کيږي، خو بیا وروسته پرته له دې چې محصول ځینې واخیستل شي، له گمرک څخه ایستل کيږي.

کله چې موضوع تر څیړني لاندې نیول کيږي داسې ادعا کيږي، چې نوموړي توکي د ماليي دمعین غلام جیلاني پوپل په امر له گمرک څخه، له محصول پرته ایستل کيږي او تور یې پر عبدالقیوم د محمد عمرزوی، چې دگمرک پخواني سرپرست رئیس و، دگمرک داووم هنګر امر عبدالکریم د عبدالحکیم زوی، ددروازي امر سید احمد د حاجي محمد زوی، د وارداتو د مدیریت مرستیال سید مزمل د سید سکندر زوی پوري کيږي.

د اداري فساد پر ضد د مبارزې ابتدائیه محکمې په خپله ۳۰ — ۵/۲/۱۳۹۰ فیصله کې هر یو عبدالقیوم، عبدالکریم او سید احمد نومي، په پنځه کاله او یوه میاشت حبس او د ۵۸۱۸۴۹۵ افغانیو په ورکړي علي سويه غیاباً محکوم او دغه راز سید مزمل په دوو کلونو تنفیذي حبس محکوم کيږي .

مګر د ایستناف محکمې په خپله ۱۳۰ — ۱۹/۹/۱۳۹۰ پریکړه کې هر یو عبدالقیوم، عبدالکریم او سیداحمد سربیره پر دې چې ۸۴۷۳۱۲ افغانیو ورکړي علي سويه په یوه کال حبس محکوم او سید مزمل په لسو زور نغدي جريمې او د مزمل شرکت رئیس د ۸۴۴۲ کارتنو د مصادري حکم کيږي . او غلام جیلاني پوپل چې انکار کوي دهغه د تعقیب پانی په حفظ نظر ورکول کيږي .

بالاخره د ستري محکمې عالی دیوان په خپله ۸/۱۲/۱۳۹۰ نیټي قضایي غونډه کې عبدالکریم، عبدالقیوم او سید احمد په شپږ، شپږ، میاشتو بند او د ۸۴۷۳۱۲ افغانیو په ورکړي او غلام جیلاني پوپل د عدلي تعقیب وړ بللي دي . زموږ هیواد کې دقانون تطبیق تل پر کم زور او غریبانو تطبیق کيږي، جیلاني پوپل ته چا څه ونه ویل . کینته مامورینو باید لیکلی امر تر لاسه کړي وای او یا یې داغیر قانوني امر نه وای پرځای کړي. جیلاني پوپل خان ته لارپیدا کړه .

گمرک هغه اداره ده چې کنترول یې ناممکن دي، په کټه کې مامورین او سوداګران شریک دي، دیو لک افغانیو مال په پنځوس زره محصول شي، چې هم دسوداګر گټه ده او هم دمامور، او پدې ډول غور تر غوره نه خبریږي، ولي چې تفاهم موجود دي.

اوریدلي مي دي چې فرانسوي بوتان په پنسل قلم محصول شويدي . قیمت او جنس ته په اساني تغیر ورکوي، چې پرمحصول یې ډیر اغیز کوي .

يوآزي يوآزي جدي كنترول او يا قوي وجدان يي مخنيوي كولاي شي. ځيني بيا ډيپسو په مقابل كې مقرريري .
كله چي په گمرک كې دكميشن كارانو رول كلک شو، درغلي او بډي هم اوچت شوي. كميشن كاران لكه، ارباب او قريدار
دمامورينو داعتقاد وړ دي. تجربه لري ، داد او گرفت يي ورځنی كار دی.
دمامورينو دپاره ، آن هغه احتمالي خطر راکمه وي.

دحاجي اکبر دټېنټوني قضيه

د بوي باوري خبرخاي په حواله، د اداري فساد سره دمبارزي دکابل داستيناف عامه امنيت محکمي د ۱۵ — ۲۵/۲/۱۳۹۱ نظارتي قرار په دي ډول صادر شو، چي عبدالظاهر کوچي د بهادر خان زوی، دملي امنيت د ۹۰ اداري رئيس لخوا ، حاجي اکبر اختطاف او بالاخره د خوشي کيدو په مقابل کي تري (۵۰۰۰۰) دالر واخيستل.

حاجي اکبر چي کوچی او دده ساتونکو پېژندلي و ، عرض وکړي . نو له دي امله په ډير صراحت سره دده ساتونکو پر خپل امر شهادت ورکړ ، کوچی وتبښيد. چي څو کاله وروسته دامرالله صالح رئيس په ليرکيدو بيرته راغی ، مگر زنداني، محکمه شو.

جرم غلط وصف شو ، دايو اختطاف و ، نه سوي استفاده د وظيفو صلاحيت څخه، کوم چي محکمي په لمبر ۱۵ او نيټه ۹۱/۲۵ کي پري حکم وکړ.

دده په امر د نوموړي دساتونکو او موټروان دڅرگندونو له امله تور ورباندي لگيدلي، چي دحاجي اکبر په ټېنټونه کي لاس لري او بډي يي اخيستي دي.

نوموړي بهر ته ټبتي او کله چي راخي نيول کيږي او دپوښتي لاندي نيول کيږي او په پايله يي دنوموړي په اړوند يي مخکني پريکړه ، چي پکي ۷ مياشتي بند او اخيستل شوي پيسو په ورکړه حکم شوي، داستيناف د محکمي له خوا تاييد شوه. ايا په هغه هيواد کي چي پخپله دامنيت دمامورينو نه امنيت خرابيږي، نوربه نو څه حال وي؟.

دا گمان کيږي، چي په ځينو جناياتو کي پخپله چارواکي لاس لري، لکه اختطافونه، قاچاق او کله کله په لوړو غلاوکي هم او يا دحمایي لاس پروت وي، لکه جنرال عبدالحکيم شجاعی د ارزگان ولايت د پښتنو په ډيرو قصدي وژنو تورن دي، مگر د مرستيال محمد کريم خليلي په زور چا ونشوای کولای چي د قانون منگلو ته يي وسپاري.

ایرانی جاسوسان

دارمان ملي ورځپاڼي په خپله ۱۳۹۱ کال دغوايي دمیاشتي په ۱۶ گڼه کي یو مضمون د (دایران له خوا ولسي جرگي ۴۴ تنو ته مالي مرسته کيږي) تر سرلیک لاندې دډاکټر مرادیان له قوله لیکلي دي چي مور یي لنډیز رااخلو :

یو سیاسي کارپوه دامنیتي سرچینو له قوله په ډاگه کړه چي دولسي جرگي ۴۴ تنه دایران له خوا مرسته تر لاسه کوي. د پوهنتون استاد ډاکټر مرادیان په یوه مرکه کي چي دتیري چهارشنبې په شپه خپره شوه ، امنیتي سرچینو په ډاگه ویلي دي چي دولسي جرگي ۴۴ تنه په منظمه توگه له ایران څخه مرسته تر لاسه کوي ،دغه راز په همدې اړه فهیم کوهدامني ویلي دي په داسي حال کي ، چي دایران له خوا په ولسي جرگه کي ۴۴ تنه جاسوسان دي نو حتمي ده چي نور هیوادونه به هم جاسوسان ولري نو کیدای شي چي دغه تړون ردشي.

په همدې ډول یو بل سیاسي کارپوه احمد سعیدي په دغه اړه وویل: که چیري دپاکستان او ایران جاسوسان ستراتیژیک تړون سره مخالفت وکړي، دهغوي هویت به معلوم شي او دجاسوسي مهر ورباندې ولگيږي .

له همدې امله بنایي چي هغوي مخالفت ونکړي . نو له دې امله نوموړي تړون دولسي جرگي له خوا تائید شو.

پداسي حال کي چي نماینده تا د پردو دگټو دپاره خرڅوي ، دبلې خوا داهم ویلي شو چي دولسي جرگي ۶۲ تنه یي ملت ندي ټاکلي ، بلکي د کمیسون مشر بناغلي فضل احمد معنوي ټاکلي دي، غیر شرعي او غیر قانوني ، په ډیره بي شرمی یي سترگي سپیني نیولي دي او پر څوکي ناست دي .

مطلب ریښتیا دی، ولې چي دایران سفیر و مسلیمیار ته چي دمشرانو دجرگي مشر دي هم ورغلی ؤ. او په ډیره سپین سترگي یي ترې غوښتي وه، چي دامریکا سره ستراتیژیک قرارداد باید لاس لیک نه شي.

پدې شورا کي ملي احساس په څرگند ډول کمزوری دي.

دمخدرو توکو قاچاق او جان محمد

دباوري سرچينو په حواله يو عراده سراچه موټر ، چي پليټ يي ۵۵۸ فراه دي، دژيري د ولسوالۍ د امنيتي موظفينو له خوا تر څارني لاندې نيول كيږي او تلاشي كيږي ، له هغه څخه ۲۱ كيلو گرامه ترياک تر لاسه او تورن يي جان محمد د الله نظر زوی نيول كيږي .

وروسته له څيرونو او تحقيقاتو نوموړي، د مخدرو توکو سره دمبارزي دابتدائيه محکمي له خوا د ۲۱۷ — ۲۶/۸/۱۳۹۰ فيصلي له مخي په اتلس کاله بند او دري زره افغانۍو جریمه او دغه راز د موټر د مصداري په سزا محکو ميږي . کله چي نوموړي دوسيه د استيناف محکمي ته ځي نو موری د ۲۹۸ — ۵/۹/۱۳۹۰ فيصلي په اساس د ابتدائيه محکمي حکم تائيدوي .

او دغه راز د ستري محکمي له خوا هم نوموړي فيصله تائيدوي .

دقاچاقيران تکتيک دادي، چي اصلي مالک پخپله انتقال کي برخه نه اخلي ، بلکي نفر او دريور استخداموي او ډبله اجوره ورکوي او تعهد ورکوي چي دده کورنۍ ته به خرڅ ورکوي او په خلاصون کي به يي هلي ځلي کوي .

پدي ډول دريور او انتقال کونکي قرباني او انجام شوی عمل سره مخامخ شي .

نه يم پوه چي دي معامله کي به جان محمد څه رول لري ؟

قاچاق ديو مافيا په شکل او سازمان يافته خپل اجرات کوي.

هغه کسان نيول كيږی چي دمسولو مامورينو سره يي اړيکي نه وي ټينگي کړي او يا اصل کس نه نيول كيږي، بلکي استخدام شوي او اجير ديپيني قرباني كيږي.

اصلي قاچاقيران له دي کبله چي پوره عايد لري، نو ډيري پيسي بندي. کوم څوک هم ونيول شي په زندان کي ښه ژوند او سم شرايط ورته تهيه کوي. درخصتي نه گټه پورته کولای شي، يوځای او بل ځای ته، يو ولايت او بل ولايت ته په اساني تبديليږي.

دهغي ډلي نه روح الله خروټی به دمحبس مدير سره، دکابل نه بغلان او دبغلان نه سمنگان ته تبديل شو. د ۱۶ کالو نه يي يوازي دري کاله تير کړل، دکندهار حاجي لعل جان دشلو کلونه فقط يو نيم کال تير کړ ، دگرشک دولسوالی قومندان عبدالرازق هم همدا ډول درواخله.

وزیر صاحبان

- دباوري رپوټونو په حواله دا شمير وزيران تورن بلل کيږي، چې لنډيز يې د لوستونکو له پاره وړاندي کيږي. وزيران او واليان يا کافي بي کفايته اويا لرلي ؤ، يا دواړه رېښتيا چي اوبه دسره خري دي. مثالونه :
1. دحج او اوقافو د پخواني وزير نعمت الله شېراني: په ۱۳۸۶ کال کي دحاجيانو دليږد قضيه ، چي د کاسکو له شرکت سره يې تړون کړي و او له فساد سره د عالي اداري د ۱۳۸۶ کال دکب د مياشتي د پنځه ويشتمې نيټي د ۱۷۸۹ ليک له مخي ، د پنځه سوو زرو دالرو دزيان په اړوند ، چي دولت ته يې اړولي دي ، پنځه سوه زره دالرو شرکت حواله او وحيدالله شېراني چي دمالبي معين ؤ په هغه ورځ اجرا شوه ،مگر حاجيان چا ونه ليرل .
 2. دترانسپورت پخواني وزير حميدالله قادري: دترانسپورت پخواني وزير ، چي په ۱۳۸۷ کال کي د حاجيانو دليږدولو په اړوند چي دکلوبل او ناس شرکت سره تړون لاسليک شوي و او يوولس مليونه دالره پيش پرداخت شوي، گلوبل او ناس شرکت اصلاً يو ترانسپورتي هوايي شرکت نه ؤ. پيسې ولاړي او حاجيان ونه ليردول شول ، مگر وزير يوازې برطرف او ممنوع الخروج شو .
 3. جليل شمس: داوبو اوبريښنا وزارت د ۲۵ پايو ديزل جنراتورونو قضيه ، چي په ۱۳۸۳ کال کي دايراني کالاي ناب شرکت څخه په ټوليزه توگه په ۴۸۸۸۸۰۰ امریکايي دالرو پيرودل شوي و او نوموړي شرکت يې په رسولو ونه توانيد . پکار وه چي دتړون د ځنډ له امله ۱۴۳۸۷۹ دالره جریمه ورکړي ، خو جليل شمس چي په هغه وخت کي داوبو اوبريښنا وزارت مرستيال و، پرته له موجه دلایلو او دواک پر خلاف د ۵۰۰۰۰ دالرو د ورکړي امر يې دجريمي له سرجمع څخه يې نوموړي شرکت ته بښلي وي او دفساد سره دمبارزي د ۳۷۱ — ۲۹/۲/۱۳۸۶ ليک له مخي تورن گنل شوي او د خانگري محکمي دپريکړي انتظار باسي .
 4. دترانسپورت پخواني وزيران عنايت الله قاسمي، بسم الله بسمل او غري نور الله دلاوري ، چي دالمان هيواد داوبو تنو اتباعو استخدام دورځي په دوه دوه زره دالرو چي داداري فساد او بدو پرضد دمبارزي د ۴۱ — ۱۰/۷/۱۳۸۵ له مخي مظنون معرفي شويدي . دغه راز نادر اتش داريانا افغان هوايي شرکت رئيس چي تړون يې يوه مياشت او دولس ورځي تمديد کړي و چي له امله يې ۴۸۳۰۰۰ يورو يې عامه شتمنی ته زيان اړولي و . او بسم الله بسمل چي دافغانستان سفير په حيث په اندونيزيا کي دنده سرته رسوي تحقيق ته حاضر نه شو .
 5. عنايت الله قاسمي : چي دافغانستان اسلامي دولت د ۱۸۱۶ — ۱۵/۵/۱۳۸۴ حکم پر خلاف د څلورو بالوبونک او نوو بالوچارتر طيارو دپيږودني له امله مظنون گنل شويدي .

6. سيد حسين انوري : په دارالامان كې دسلو جريبو دفارم او ځنگل داچاري دتړون په اړوند، چې دافغان ديولوپمنت له كمپنۍ سره يې دپنځلسو كلونو له پاره لاسليك كړي او ځمكې والي دقانون ۶۹ مادي او دمديني قانون ۱۳۲۰ مادي له مخې ، چې ددري كلونو څخه زيات جواز نه ورکوي ، مگر انوري داقرار داد وکړ .
7. دكرني دچارو پخواني وزيران عبدالله رامين او سيد حسين انوري، دكرني دوزارت معين محمد شريف او دننگرهار د پخواني والي حاجي دين محمد او نور....چې د ننگرهار دكانال ۱۷۵ جريبه ځمكې تړون ، چې د كمو پيسو د يو جريب ۱۳۴۰ او ۱۶۰۰ افغانۍ يې پنځلسو كلونو له پاره دقانون پرخلاف لاسليك كړي مظنون گنل شويدي .
8. مسعوده جلال :
دسينما زينب ديباراغوني تړون د بنځو دچارو وزارت محترمه مسعوده جلال او IOM له موسيسې سره لاسليك شوي، دايرانې فرش دري ځله رانېول په زياتو پيسو د بنځو چارو وزارت ددهليزونو دفرش له پاره ، دڅلور غيرضروري كتابونو چاپ دبنځو وزارت له بودجې څخه ، دقانون پرخلاف د ۱۰۵۰۰۰ دالرو مرستې مصرف ، چې د هالند سفارت له خوا دولابتونو د بنځو پيروچاي كولو له پاره مرسته شوي وه .
9. محمد امين فرهنگ :
دسوداگري وزارت دتفتيش رياست درپوت له مخې ، چې د پارلماني چارو وزارت له لاري د ۲۲ تړونونو د تيلو د پيرودي په اړوند مظنون گنل شوي، چې د همدې تړونونو له امله يې ۱۹۴۷۴۵۵۶ امريكايي دالره دولت ته زيان اړولي دي.
10. د مهاجرينو داستنولو پخواني وزيران استاد اكبر اكبر او شير محمد اعتباري :
چې دچين دهيواد دوه سوو زرو دالرو مرسته شوي پيسي ، چې يوازي د مهاجرينو له پاره وي او ديو شميربي په بهر كې د نوموړي وزارت د نماينده گيو او په هيواد كې دننه دافرانو او اشخاصو له خوا لگول شويدي .
11. سيد مصطفي كاظمي د سوداگرۍ پخواني وزير :
نوموړي دپنځلسو شركتونو ته ، چې ادرسونه يې معلوم نه دي، د خپلي دندي په وخت كې ۲۱۰۳۱۵۰۳۹ مليونه افغانۍ پرته د تضمين له اخيستلو څخه د سوداگرې دڅونو له بودجې څخه وپشلي، چې تر اوسه شپږ شركتونه پيرنډل شوي او له دوو شركتونو څخه اته سوه زره افغانۍ تحصيل شي مظنون بلل شوي دي ، قرضونه او كريدت د بانكونو دنده ده ، نه د اتاق تجارت، څرنگه چې همدا ډول دقانون خلاف كړنه وشوه ، همدا ډول هغه پيسي تر ننه وركي او بيا لاس ته رانغلي . يو وزير محكمه نه شو او نه يې سزا وليده.

دارزگان والي

له واليانو څخه دشکایتونو په لري کي دارزگان ولايت لسو شرکتونو استازو، ولسي جرگي ته خپلي عرض پاني وړاندي کړي او دوالي امير محمد اخذاده څخه دپيو اخیستلو له امله شکایت کړي.

دولسي جرگي دشکایتونو دکمیسیون ۱۳۹۲ کال دمرغومي د میاشتي دننه وبشتمی نېټي د ۶۰۲ گڼه لیک په ملتیا، لکه دقانون دتنفیذ اداره امور، دکورنیو چارو وزارت ته لیکي:

1. دارزگان والي له حاجي محمد دحاجي تاج محمد څخه ديوي دانی دجوړولو له امله ۵۰۰۰ دالر بدي اخیستي او دغه راز دشاروال سکرتر عبدالواسع دیوه گلدان دجوړولو له امله له نوموړي څخه ۳۵۰۰۰۰ افغانی بدي اخیستي دي.

2. دارزگان والي دارزگان ولايت مراباد په سرک دجغل اچولو کي له شریف الله دعزیز الله له زوی څخه ۵۰۰۰۰ امریکایي دالر د بدي په توگه اخیستي دي .

3. دیخ جوړوني دفابریکي په اړوند والي او شاروال دارزگان له حاجي عبدالحمید دمحمد یونس زوی څخه غوښتي چي ۱۰۰۰۰ دالره بدي ورکړي .

4. دارزگان والي ديوي وداني له ټیکه دار حاجي ملا نعیم دابراهیم جان له زوی څخه ۲۰۰۰۰ دالره اخیستي او دنوموړي ټیکه دار د ۱۹ لکو افغانیو حواله یي بنده کړیده .

5. دارزگان والي ديوي بلي ودانی له ټیکه دار شریف الله دحاجي عزیز اغا له زوی څخه ۵۰۰۰۰ دالر اخیستي او نور ۵۰۰۰۰ دالر هم ورڅخه غواړي.

6. درحیم رحمت او اکمل شرکتونو استازي احمدالله د محمد قاسم زوی شکایت کړي، چي دوالي له خوا گواښل کيږي او له نوموړي ۲۸۱۰۰۰ دالر او ۶۳۰۷۲۰۰ افغانی د بډو په توگه غواړي .

7. خان محمد دحاجي پاینده محمد زوی شکایت کوي ، چي په ۱۳۸۴ کال کي کله چي دیراود ولسوالي اړوند د شغلې او ځنگل کلیو ته سیلاو زیان واراوه او دکرنې وزارت له خوا هغوي ته دسرپنا جوړولو له پاره ۳۰۰ کورنیو ته ځمکي وویشل شوي او اسناد هم په لاس کي لري . اوس دارزگان دوالي له خوا غصب شوي او زورواکانو ته یي ویشلي دي

8. عبدالقادر دامان الله زوی شکایت کوي ، چي ما یو شرکت دشهید اساس په نامه په ارزگان کي درلود، چي ددوو ترنونو په لاسته راوړلو ددیراود او جوړي ولسوالی کي بریالی شوي وم ،خو والي له ما څخه پنځلس لکه افغانی په ناحقه او په زور اخیستي دي.

9. نیاز محمد دحاجي سلطان محمد زوی شکایت کړي، چي ورزشي سنډیوم یي ديوي میاشتي له پاره په غیر قانوني توگه تړلي ، چي وروسته د ۳۰۰۰۰ دالرو بډو په بدل کي خلاص او دغه راز ۳۰۰۰ متر مکعبه ځمکه د سنگ کاري له پاره مي کنډلي ده او خاوره مي لیردولي ده ، چي دغه ټولي پیسي پر والي پاتي دي او نه یي راکوي .

10. حاجي عبدالله دحاجي عبدالوهاب زوی دمحمدي شرکت استازي شکایت کوي ،چي تل دوالي تر فشار لاندې دي او په دي وروستیو وختو کي له ماڅخه شپږ لکه افغانی بدي اخیستي دي .

پورتنی خلک دپوښتنې دتوان نه عاجز راووتل، ولي چې يو ورور يې ملا شير محمد اخوند سناتور او بل يې ملا عبدالحی اخوند دولسي جرگې کې استازي دي . ملي شورا هم مرسته ورسره ونکړه .
يوچا کيسه کول، چې ملا شير محمد اخوند نه يې گېله وکړه چې " تا به په مرو او ژوندو باندي صوفه جوړه کړه" ده ورته وويل چې " يا دا زه نه وم، هغه بابک و " . ملا امير اخوند تر ارزگان ښه ولايت نيمروز ته تبديل شو .
بابک دده پلار يو جهادي قومندان باندي شهرت درلود ، اه خدايه ته رحم وکړي .
زورواکي واليان هم لکه استاد عظامحمد نور، تورن اسمعيل خان، گلاب منگل، او گل اغا شيرزوی اونور هم لرو، چې دجهاد له برکته دهر جرم ، بي عدالتي او بي انصافي مرتکب دي. احتياط پکار دي که بل شکايت وشي ، ښايي وزير شي.

دکابل د هوایي ډگر اختلاس

کله چې په هیواد کې د طالبانو حکومت رنگ شو او بهرنیانو مرستې شروع شوي، نو هري اداري د خپل توان په اندازه د جیب ډکولو له پاره هلي ځلي شروع کړي، چې ددغو هلوځو په لړۍ کې د ترانسپورت وزارت هم مني راوڅارلي چې رپوټ يې وړاندي کيږي.

د ترانسپورت وزارت د خپل ۳۴۲۴ — ۱۳۸۵ / ۶ / ۵ گڼه وړانديز په ترڅ کې، د جمهوري ریاست مقام ته لیکي چې دکابل هوایي ډگر په نامناسب حالت کې فرار لري او دصفا شرکت چې یو پرمختیایي انجمن دي، دتوانیدو دډبرو زیاتو هلوځو له امله دوه ملیونه او شپېته زره دالره دوزارت مالېي په مرسته داروپاله اتحادیې څخه په لاس راوړي .

د جمهوري ریاست محترم مقام هم دبین المللي ستندرد سره د هوایي ډگر حکم ورکوي. او سپارښتنه کوي چې داقتصاد، مالېي او ترانسپورت وزارتونه دي دکارڅارنه او وخت پر وخت خپل رپوټ وړاندي کړي.

او ددویم ځل له پاره په خپل ۶۲۷۵ — ۲۲/۱۰/۱۳۸۵ گڼه وړانديز کې د جمهوري ریاست مقام ته لیکي چې د هوایي ډگر پیسې داروپایي اتحاد څخه په لاس راغلي نو په کارده چې له بودجې څخه نوموړي کار شروع شي، بالاخره د صفا شرکت د هوایي ډگر جوړونه په ۱۹۹۸۵۰۰ دالرو قرارداد کوي .

څرنګه چې نوموړي قرار داد دکار لومړني حجم معلوم نه دي په کار شروع کيږي او وروسته تر څیړنو داسې څرګنديږي، چې په نوموړي قرار داد کې پیسې حیف ومیل شوي .

چې دابتدایه محکمې د ۳۱ — ۱۳۹۲ / ۷ / ۱۴ دقضایې قرار له مخې ښکاري چې صفا شرکت یو تجارتي انجمن دي او نه یو ساختماني شرکت . دعوا طلبې او افرګشایې هم نده شوي، له همدې کبله دولت ته زیان ورسید . ارومرو به دلوړو چارواکو لاس پکې وي .

داچې دعوا طلبې نه کيږي او افرګشایې معلومه نه ده، چارواکي دمسؤولیت نه پروا نکوي، نو به ارومرو (تر کاسې نیم کاسه هم وي).

نه پوهیږم چې دهغه وخت دمالېي ، ترانسپورت او اقتصاد وزیران څوک وه، چې ددوي دعدم مراقبت او بي تفاوتی له مخې دا زیان ورسید. یوازي څو تنه واړه رتبه مامورین مسؤل وبلل شول، چې دا زمور هیواد کې معلول دي.

زاخيل وال تسليم شو

دملی ارمان ورځپاڼې د ۱۳۹۱ کال دغبرگولي دمیاشتي په سلمه نيټه يو خبر خپور کړي، چې مور بي لنډيز رااخلو: دا باید ومانو چې دشورا له موجودیت نه، نه موجودیت دملت په گټه دي، تر گټه يې بد مرغي ډیره ده، په هر صورت. شف شف نه شفتالو، وکیلان معاش لوریندل غواړي، دبودیجي موضوع یوه فرعي کیسه ده. دمالیې وزارت وایي: چې دروان کال په بودجه کې دملی شورا دهر غړي په تنخوا کې پنخوس زره زیاتي افغانی تر لاسه کوي.

دولسي جرگي دغزو هڅه په دغه برخه کې هغه وخت پایله وموندله، چې ولسي جرگي دتیر کال دکب دمیاشتي د ۱۳۹۱ کال مالي بودجه څو ځله رد کړه، اما په پای کې دغبرگولي دمیاشتي په دویمه نیټه تصویب کړه. وکیل صاحبان تر ملت خپل غم ته لومړیتوب ورکوي.

دولسي جرگي غړو په دې ټینگار درلود، چې بودجه په متوازنه توگه نه ده جوړه شوي او ځینې ولایتونه دظرفیت دلورولو له پاره بودجې ته اړتیا نه لري، خو دمالیې وزارت دغه ادعا نه منله او ویل یې چې دولسي جرگي غړي دخپلو غوښتنو دپوره کولو له پاره بودجه ردوي، ترڅو وزیر مالیه حضرت عمرزاخیلوال تسلیم شو.

دمالیې وزارت مرستیال مصطفي مستور وویل: چې دولسي جرگي له هغوي غوښتي دي چې دهغو په امتیازونو او تنخواگاني دمیاشتي یو سلو نوي زرو افغانیو ته لوړي شي او هم دمالیې له ورکړي څخه معافیت پیداکړي، خو په هر صورت وکیل صاحبان بس نلري، دمالیې وزیر ماتي وخورله.

په پای کې ولسي جرگي بری تر لاسه کړ او دمیاشتي پنخوس زره افغانی یې په تنخواگانو کې زیاتوالی راغي. په اوس وخت کې دپارلمان هر غړی ته دمیاشتي پنځه ویشت زره افغانی دکور کرایه، لس زره افغانی دموتور دنیلو له پاره، لس زره د دسترخوان په نامه او پنځه زره دموبایل دکریډت په نامه اخلی.

که څه هم د حاضرې پانډي نلري. دزړه سوي وړ پدي دي، چې سهار او ماښام دادارو په دهلیزو کې سرگردانه منډي او رانډي وي. که ریښتیا ورته وویل شي او یا داجمله واورې نو به په دې پلمه چې دملت استازي توهین شول، استیضاح به راوړاندي کړي. کمیشن کاران په خپل منځ کې هم چندان تفاهم نلري، بوتل بازي او بوت بازي نه هم کله کار اخلی. که حقیقت ته وکتل شي یو لوي شمیر یې په رایو ندي راغلي، بلکې دمعنوي پواسطه راغلي، څرنگه چې دافتتاح په ورځ خالد پښتون دتشکر په ډول معنوي صاحب ته وویل: که ته نه وای زه نشوای راتلاي. نو ضرورت دي چې لگښت راپیداکړي او بلې دورې ته ځان بند او چمتو کړي.

که زما خان غواري تر تا به بي قربان کرم

دثریا بها په نامه یوې ښځې د فیسیوک له لارې یوه مقاله د " دا عبدالکبير رنجبر له خوا لومړنی جنسي تیري نه دي" تر سر

لیک لاندې دجمعي ورځ په ۹ تیر ۱۳۹۱ نیټه له یو تصویر سره خپره کړي چې مور یې لنډیز راڅلو :

زه دیوي فیمسنستي په توگه دیوي له بډبڅینې څخه خبري کوم :

کبير رنجبر په ۱۳۴۷ او ۱۳۴۸ کلونو کې، چې د سیاسي علومو په پوهنځي کې داسیستانت په توگه دنده تر سره کوله ، نو په دغه کلونو کې استاد میر اکبر خبیر دحزب پرچم دتفتیش کمیسیون له خوا یوه اعلامیه خپره کړه، چې اکادیمسن کبیر رنجبر دیوه جنسي تیري کوونکي او یوه ناروغه شهوتران په عنوان دپرچم دحزب څخه ایستل شوي، نو ټولو حوزو او دمیرمنو د سازمان ټولنو ته ابلاغیږي تر څو دحزب نجوني دده په دام کې ونه لویږي داسي زیاتوي .

دفخریې په نامه دیوي بڼوا نجلۍ باندې عبدالکبير له خوا جنسي تیرۍ، یوه غم انگیزه کیسه ده چې پلار او مور یې په ورکتوب کې له لاسه ورکړي وو او دخور په کور کې ژوند کاوه، چې دخور میره اذر مشهور خیاط وو، فخریې هغه وخت دخپل ژوند کیسه وکړه کله چې د سپورمۍ نه خبره شوه . سپورمۍ دده د شهوت دافتاح قرباني وه.

فخریه چې دجملي پلوشي او نفیسي شیردل سازمانې ملگري وه ، دامتحن په وخت کې له کبیر رنجبر څخه مرسته غواړي او کبیر رنجبر ورته وايي : فخریې که زما خان هم غواړي تر تا یې جاروم ته زما سازمانې ملگري یې .

فخریه چې کلونه کلونه دمور او پلار له محبت نه بي برخي او مظلومه نجلۍ وه دکبیر رنجبر په خبرو باور کوي او دهغه کور ته، چې په شش درک کې وو ورځي .

کبیر رنجبر چې کور کې یوازي و او کورنې یې لغمان ته تللي وه ، لومړی ځل یې په اتشین عشق سره غواړي له فخریې څخه ناوړه گټه واخلي که زما خان غواړي تر تا به یې قربان کرم، خو فخریه مقاومت کوي او ورته وايي چې زما خواستگاري وکړه، خو کبیر رنجبر دشهوت امواج وخت نه ورکوي او په بي شرمانه ډول په هغې جنسي تیرۍ کوي ، فخریه ژاړي چې ژوند یې برباد شو او کبیر رنجبر ورته وايي، چې له تا سره به واده کوم .

فخریه یې چې یوه اوونۍ په کور کې ساتلې وه پریردې او کله، چې څو ورځي تیریري کبیررنجبر خان پټوي او هغې سره دواده نه خان ژغوري او ورته وايي، چې ته په خپله زما کورته راغلي وي، زه دشوروي ډپولیس کانډید یم او واده کوونکي هم نه یم .

فخریه چې اوبنکي ټویوي او شکایت کوي او خپل دسر وینسته شکوي اناهیتا ته ورځي، خو هغه دکبیر رنجبر جنایت دتفتیش کمیسیون ته سپاري او دمیر اکبر خبیر په امر رنجبر له گوند څخه ایستل کیږي .

رنجبر له څو ورځو وروسته شورې ته ځي او هلته دکې چې یې غریټوب تر لاسه کوي او ورسته له هغه دهغه ورور بصیر رنجبر هم اوکراین ته ځي او کا چې بی دستگاه جاسوس کیږي. او دواسیلي متروخین داسنادو پر بنا (صمدازهر) چې دمیوندوال وژونکي دي هم دظاهر شاه په حکومت کې دکې چې بی اجنت او اشعه دشبکې دفتح مستعار په نامه مسوول وه. له یوولسم دسپتمبر وروسته رنجبر دیوه پلان له مخې، روسیې نه کابل ته راځي او د پارلمان غریټوب تر لاسه کوي او په وروستي پړاو له سلطان زوی سره مظاهري په لار اچوي .

خو څو مياشتې دمخه په يوه تلویزوني پروگرام کې وايي، چې زما بڼه د قفقاز له مسلمانانو څخه ده او وروسته د يوې نجلۍ داخطاطاف دافتضاح پيښې څخه ما د بې بي سي په سايت کې وويل، چې دحامد کرزی څخه حيثيت داعادي غوښتنه کووم . او د (دې .ان .اي) له علم څخه مننه کوو، چې دغه جنايت کار يې اړيوست چې دهغه ديوه اولاد، چې دجنسي تيری ثمره يې وه انکار ونه شو کړاي.

دملې باور ورځپاڼه ۱۳۹۲ کال او دورې په مياشت کې د سپوږمۍ، عرض او داسې ليکلي دي چې دزوی عکس هم ورسره دې ليکي : چې سپوږمۍ هم دده شهوت ښکار شویده.

اکادميسن د هغه پخواني عادت او تکنیک پر بنا دهود خپلو سپوږمۍ نومي نجلۍ د ماهر لور اول اختطاف بيا (خانه امن) او بيا په ميکرويان کې، د ډيوې اميل کره ساتلې او جنسي تجاوز پر وکړ او ددې تجاوز نه خدای ج يوگل موره گک زوی هم ورکړ، چې نوم يې عبدالکریم پري ايښي دي.

اکادميسن اول زنا بيا دده په ادعا نکاح سویده نوموړي وايي، چې داد سپوږمۍ تقاضا وه چې زما نه يو زوی ولري ، مگر تر اوسه ازاد گرځي ، په محکمو کې برائت واخيست، چې دابه يوه بل داغ او ټکي دافغان پر قضا باندي وي . مگر دا حق او عدالت گوند داوکړه چې دې يې دگوند نه وباسي ، کوم چې خيبر کړی ؤ.

ددغو رسوايي سره په مدور ميز کې ناست وي. د سياست او دټولني رهبري کوي، د سياست مداره تر ټولو لومړی اخلاق غوښتل کيږي.

پلنگ در لباس ملنگ

په هیواد کي ټښتوني ددي لامل شویدی، چي زیاتره سوداگر خپلي شتمنی بهرنیو هیوادونو ته لیردوي. ټښتوني لکه ترور او اداري فساد ددي لامل شویدی، چي په هیواد کي پرمختیایي پروگرامونه له ننګونو سره مخ او یا په ټپه ودریزي. دا پدیده دپاکستان نه راورل شول، چي هلته ډاګو ورته وایي. مور دلته دپیلګي په توګه د IWPRU رپوټ خپروو .

نیازي حکایت کوي وروسته له هغه چي ټښتونکو زه موټر ته دننه کړم، نو تور نقاب یي زما پر سر کړ او په یوه ودانی کي یي بندي کړم ، هره ورځ یي وهلم او نکولم، ټښتونکو دري ملیونه ډالره یي زما له کورنی څخه غوښتل، چي داعمل پر همایون اصفي هم راغلي و.

نیازي وویل کله چي ټښتونکو په دې پوه شول چي پیسې تر لاسه کولای نه شي، نو غواړي ما ووژني ، نو ما دکوتې چت سوري کړ او وتښتیدم او پولیس مي خبر کړل . پولیسانو هغوي ونیول .

دافغانستان دصنایعو او سوداګري خونه وایي، چي ۱۳۹۰ کال په ۱۱ میاشتو کي ۸۵ تنه غړي ټښتول شوي په داسي حال کي چي تیر کال دغه شمیره ۶۰ تنه وه.

دکابل د صنایعو او سوداګری خونې مرستیال احمدشاه حکیمي وایي، چي دتیر کال دجولای دمیاشتي زه اوزما ملګري چي دري ملیونه ډالر راسره و، دټښتونکو تر حملې لاندې راغلو، چي پولیسانو په هغي کي برخه لرله. استاد عبدالکریم خلیلي دمخدره موادو په کارو بار کي ددولتي چارواکو همکار ته په ډاګه اشاره کوي.

ټښتونکو هڅه وکړه ترڅو حکیمي او ورور یي وتښتوي، نو دوه تنه ساتونکي یي ووژل شوه ، خو ټښتونکي خپلي موخي ته ونه رسیدل او وېي کولای شول چي یوازي پیسې وتښتوي.

هغه پوښتنه کوي که چيري دولتي مسوولین له ټښتونکو بلو څخه ملاتړ ونه کړي ،څرنگه کولای شي دامنیتي پوستي تر څنګ زما دوه تنه ساتونکي ووژني او زما پیسې وتښتوي .

دتجارت او صنایعو دخونې مرستیال خان جان الکوزي وایي، چي دهیواد لوړپوړي مسوولان او دهغوي خپلوان په ټښتونو کي لاس لري، چي یو پوره شمیر یي د پارلماني مسولیت لري چي مخکه او اسمان یي پیژني ، چي هره ناروا راپورته کیري ، دملت تش په نامه استاز به پکي لرلی وي، نو له همدې کبله دامنیت په برخه کي لږ پرمختګ شویدی ، اوس دې حالت کي راغلي یو چي غل هم وایي خدايه !، او کاروانی هم وایي خدايه ! دفواید عامي د وزارت معین وحید الله خپل اختطاف چپان پیژني، مګر د ډاره یي معرفي کولای نشي.

هغه ادعا وکړه دغه کسان په دولت کي لوړي څوکي لري او له ټښتونکو څخه ملاتړ کوي.

الکوزي وایي: کله چي ټښتونکي نیول کیري دفسادو چارواکو له خوا سمدستي خوشي کیري .

هغه داهم وویل چي داسي اسناد اوشواهد په لاس کي لري، چي یو شمیر ټښتونکي دهیواد دقضایي او قانوني چارواکو له خوا ازاد شویدی.

الکوزي داهم وويل چي دلوگر، پکتيا او دلوي ننگرهار په ولايتونو کي چي د ټينتونکو دنيولو هڅي له ستونزو سره مخامخ شويدي .

او همدا دليل دي، چي په هيواد کي سرمايه گذاري تر ۳۰ سلنو راتينته شويده .

الکوزي زياته کړه همدا اوس پوليس تر فشار لاندې دي تر څو هغه افراد، چي تيره مياشت په ټينتونوکي د لاس لرلو په تور بندي شويدي خلاص کړي، هغه وويل دغه فشار د تورن دخور چي دسناومجلس غړي وه وارديري. چي مطلب يي فوزيه سادات او صمد ټينتونوکي خور ده .

جنرال ظاهر چي دجيناوي تحقيقاتو رئيس دي دغه فشارونه تائيدوي.

له همدې کبله د استيناف محکمي صمد نومي ته برأت ورکړ. او د سناتورې پدې قضيه کي لاس درلودل ثابت دي، مگر مشرانو جرگي په غير کي ټينگه کړي. تحقيق ته حاضر نشول. محکمي هم پلمه راوړل، چي مصونيت يي بايد پورته شي، د محاکمي نه يي دده وکړه. پارلمان يي مصونيت نه پورته کوي.

پدې قضيه کي د پارلمان مصونيت او دقضا استقلاليت لاس سره ورکړ. داپيني هم سته چي متعدد کسان خپل دوښمن بيژني، مگر آن اواز ايستلي نشي، چي دهغه جملې نه ډاکتر چراغ علي دي، چي زوم يي اختطاف او بيا ووژل شو. پر جنرال عليشا پکتياوال د کابل جيناوي امر او عبدالجبار ثابت لوی څارنوال گمان وري.

پر حاجي عبدالظاهر قدير هم د اختطافونو تور لگيري.

پردی لارښود

دهشت صبح ورځپاڼې د ۱۳۹۱ کال دغبرگولي دمیاشتي په پنځلسمه نیټه، دضیا زیرک له خوا لیکل شوي یو مطلب .
" دیوه سیاسي او نامناسب مذهبي لارښود لمانځني " تر سرلیک لاندې خپور شوی مضمون ، چې دیو څو برخو ژباړه یې دگرانو لوستونکو له پاره خپروو .

دایران د حکومت پخواني لارښود ایت الله خمیني د مریني لمانځنه دهغو له پاره ، چې دافغانستان دتاریخ او سیاست سره بلدیټ لري یو واضح پیغام درلود .

دایران سفیر ښاغلي ظهروند وروسته له څو میاشتو نیوکو، چې درسنبو او دپارلمان دغو له خوا دغیر معقولو څرگندونو له امله ورباندې کیدلې، دهغه د ناوړو څرگندونو سربیره، دایران حکومت د افغاني طرف دارانو له خوا هم په جوماتونو کې دایران درژیم تاداو ایښودونکي لمانځنه وکړه، ترڅو وښيي چې ایران په څومره سرسختانه اوزرورتیا سره په افغانستان کې دخپل سیاسي او فرهنګي نفوذ شتون ته پراختیا ورکوي.

دافغانستان په وړاندې دپاکستان او ایران د جګړې دوام زمورد یو شمیر هیواد والو له خوا، چې دهغوي دچوپړ اسباب ګرزي دتاسف ځای دي .

زړه پورنونکي کرنې او راګبونکي شعارونه :

یو جهادي رهبر او اوس دپارلمان غړي، دایت الله خمیني په لمانځن غونډې کې وايي چې هغه یوازې په ایران پوري اړوند نه و، دټولو مسلمانانو له پاره کیدلای شي چې یو لارښودوي.

دغسی څرګندونې زمور له پاره نوي نه دي، ځکه کله چې دهغوي ملاتړي رسنی او آن داچې ملي متحده جبهې ته نږدې رسنی دافغاني مهاجرو د را ایستني په اړوند او دهغوي دتوکم پالنې کرنې دافغانانو په وړاندې جګړه دګاونډیانو په ملاتړ دوام لري .

که چېرې دغه ښاغلي دغسی ونه وایي ، که چېرې دتلویزیون یک دایران دسفیر دپرو پاکند له پاره زمینه برابره نه کړي، نو هغوی ملاتړ له لاسه ورکوي .

دکابل په غرب کې ، چې زیاتره یې هزارګان او ایت الله خمیني ورته مذهبي لارښود دي.

له هیڅ اړخه خمیني دافغانانو له پاره رهبر کیدلای نه شي. یو بل وخت افغاني کمونستانو هم تر احمد خان او محمود ، نه د لینن او ستالین پرستش کاوه ، بالاخره پښیمانه شول.

یو ملي شاعر وايي:

لمر دي راڅیزې پر لویو غرونو	بیبټ نیکه وایي زما زامنو
سري چې مري خور يې پخوا وي	ولس چې مري نينه يې داوي
پر بل مین شي ځان ځیني هیرشي	خواري او دلت يې ځکه پخوا شي

امام خميني په افغانستان كي دافغاني شيعه گانو لخوا د تقليد مرجع په توگه نيولي كيږي، دامذهبي نه بلكي يو سياسي پروگرام دي. په ايران كي هم اوس پوښتنه كوي ، وايي سني بي كه مسلمان ؟

جالبه داده چي دغه مراسم دداسي چاله خوا تنظيم كيږي، چي په ايران كي هزاره گان له ياده باسي .

افغاني شيعه گان دصدام دجگړي په وخت كي هم دتوب دخولي شومه شول او په اوس كي بيا دسوريي جنگ ته تشويقيوي. د ثورد انقلاب په حمايه روسي بر بنده تيري هم خميني په څرگنده ونه غندي.

د ښاغلي خميني خبري او شعارونه په پاريس كي، د تبعيد په زمانه كي او دغه راز په قم كي دهغه له عمل سره زيات توپير لري. ايراني سنيان هلته هم تر فشار لاندې دي.

په ظاهرأ به بي يو شي ويل خو په عمل ،تصميم او پروگرام كي نور څه وه ، دشيعه او سني ديوالي خبري به بي كولي خو په عمل كي به بي سنيان له منځه وړل .

زمور باور دادي چي خميني ديوه مستبد حكومت تاداو ايشودونكي و، چي دباچا پرځاي بي ولي فقيه كيناه ، كه چيري دخميني خاي ناستي ښاغلي خامنه بي اختياراتو ته توجه وشي هيڅ تفاوت دخميني، حسيني مبارك او معمرالقذافي له حكومت سره نه لري. دامام صاحب حرركات دننازي هيټلر ته ورته دي. هره ديكتاتورې بده ده، مگر مذهبي ديكتاتور تر ټولو زلند او بي زړه سويه وي.

كه چيري افغانان ديوه عادل حكومت او خلكو دحكومت غوښتونكي وي، دمذهب تر عنوان لاندې داستبداد مخه ونيسي ، دايران او پاكستان افراطي ايډيولوژي گانو پرځاي دي ټولنيز عقلائي سياست ته پريږدي .

وايي : دمصر د الحرام د ورځپاڼي مدير (حسن الهيكل)، چي دامام خميني ليدو ته ورغلي په اخير كي، چي تري راووت خبريالانو ته بي وويل : ما فكر كاوه چي امام يو اسلامي انقلاب كړيدي ، مگر دا په حقيقت كي يو شيعه انقلاب دي .

لين غوښتل چي دنړۍ دكارېگرانو تر عنوان لاندې په نړۍ حكومت وكړي. امام غواړي چي دشيعه ايزم تر عنوان لاندې هم پر اسلامي نړۍ حاكم شي او دشيعه اقليت پر ټوله سنيي نړۍ باندي راحكم كړي. سمه به داوي چي هرډول تفوق صرف نظر شي پردي ، چي (خدای يو، كلام يو، كعبه يوه او رسول بي يو دي)، يو پر بل په صداقت باور راشي، كيداى شي چي سره راټول شي او دي اصل ته پام وكړي. كوم فقهبي توپير چي په څوارلس پيړيو كي ندي حل شوي، اوس بي په ما څه؟؟ دزغم نه كار واخلي او مذهب دسياست وسيله نكړي. اسلام يوه عقیده ده، نه سياسي ايډيولوژي.

مناسفانه اوس لا هم اسلامي نړۍ پدي اور كي سوځي، كله ارامه شي او كله بيرته راتاوده شي.

ايراني فرهنگي يرغل پدي كچه ډير شويدي چي ان زمور په ادبياتو او اصلاحاتو را كډ شويدي او ورځ په ورځ نور هم داخليږي، با په شعوري ډول او يا په غير شعوري ډول مثلاً : مور ځيني نومونه عربي درلودل، اوس غوښتل كيږي چي په ايراني لغتونو او نمونو بدل شي لكه : ولد په فرزند، مامور په كارمند، وكيل په نماينده، خانم په بانو، شمسي په خورشيد، مكتب په مدرسه، محكمه په دادگاه، معلم په آموزگار، جاده په خيابان، سرحد په مرز، ليليه په خوابگاه، قوماندان په فرمانده، خواننده په اوازخوان او داسي نور ، دا يو فرهنگي يرغل دي، دا لغتونه او نمونه مور ته پردي دي.

يا مثلاً په شعوري، له دي كبله چي ايرانيان د ميرويس نيکه د نامه سره حساسيت لري، هيڅ وخت (ميرويس ميدان) نه وايي، هغه كوټه سنگي بولي، نو په قصد سره ددي يادول قابل د مجازات دي.

دکانونو درایستلو مخنیوی

یوه لویه ستونزه او ننگونه چې داقصادي، ملي لویو پروژو په عملي کولو کې دولت په وړاندې شتون لري، هغه دځینو استخباراتي کړیو اوازي دي، چې دهیواد په ځینو برخو کې دزورواکانو او جنگسالارانو له خوا په لاره کې اچول کېږي او داقصادي پروژو په استخراج او تړون کې خنډ او خنډ رامنځته کوي. که چېرې دولت ارګانونو له خوا یې اغیزمني او پریکړوني کړني ونه شي نو هیڅکله به په هیواد کې لویې اقتصادي پروژې په کارونه لویږي.

دیوي باوري سرچینې په حواله دکانونو وزارت یو لیک دملي امنیت دشورا په نامه استولي، چې دهیواد په شمال کې دنیلو او کاني توکو داستخراج په مخکې دسیمه ییزو او زور واکانو له خوا یې مخه نیول .

وروسته له هغه چې دکانونو دسکتور دوامداره جامع پرمختیا لید لوري رامنځته شو، نو په تقنیني چارو کې په زړه پوري اصلاحات دنړیوالو تجربو په رڼا کې او دکانونو دستراتژیک اهمیت دهیواد دعوايدو په زیاتوالي کې دیوي کلیدي اداري په توګه داقصادي پرمختیا او له بهرنیو سرمایه گذاریو له پاره رامنځته شو.

لکه چې پدې وروستیو کې لیدل کېږي دسیمې استخباراتي سازمانونه، دخپلو بریځو له لاري داقصادي ملي لویو پروژو داختم له پاره مټي رابډو هلي او دپروپاګند په لاره اچولو سره یې ددې پروژې له خنډونو سره مخامخ کوي.

سره له دې چې دافغانستان حکومت او دکانونو وزارت دمشرتابه پلاوي، ددغو استخباراتي شبکو دپرو پاګند څخه خبر دي او هغو ته یې اخطار ورکړي ، که چېرې په شعوري اویا هم په لا شعوري او یا دچا خبره ددبمنانو په ژرنده داوبو اچوني سره زمور ملي ګټو ته ، چې یواځې سرچینې دخان دبساڼي او دهیواد دمالي استقلال شمیرل کېږي خپله موخه وګرزی، نو دافغانستان دخلکو او حکومت په وړاندې به خواب ورکونکي وي.

او اوس چې ددو لویو پروژو (دحاجیګک پروژه او دامو دریا دنفتي حوزې پروژه) په دې عبارت سره چې ګواکي دپروژو په تړون کې سیاسي کړني او دغه تړونونه دهیواد په زیان دي او دسیمې داستخباراتو دپاڅورو له خوا پروپاګند کېږي .

دغه استخباراتي کړی ددغو تعلقاتو او مناسباتو له مخې، چې په دولتي ارګانونو کې دلورپورو چارواکو سره لري او هغه مطبوعات، چې له بهر څخه یې ملاتړ کېږي خپلې پروپاګند تنظیموي.

په همدې ډول دپارلمان یو شمیر غړي، چې دنوموړو پروژو په تخریب لاس پوري کوي او دامنیت شورا ورڅخه خبره ده دکانونو پروژې، چې دافغانستان ملي ګټې بلل کېږي او دولت عوايد ، دزیربناوو جوړول خلکو ته دوامداره کسب برابرول ، دچاپیریال ساتنه او دکلیو خلکو ته دجامع پرمختیا پروګرام په جوړولو کې ارزښتمن رول لري هغه تخریب کړي.

دغه ډول دبادوني وړ ده ، چې دحکومت له پلان سره سم چې امنیتي کمپنی اوس فعالیت نشي کولای او حکومت هم تر اوسه دامنیت له پاره لازم ترتیبات نه دي نیولي، چې له دغه فرصت څخه دسیمه ییزې جنابې کړی او په حکومت کې دنفوذ خاوندان دمنتبیینو دازار لامل ګرزي ، چې دحکومت او مثبت ترمخ بی باوري رامنځته کړي.

ددې له پاره چې دهيواد په تاريخ كې لومړې ځل دي، چې افغانستان ته دغه طلايي فرصت په لاس ورغلي، تر څو خپلي كاني منابعو ته پراختيا وركړي، له نيکه مرغه چې دټروونونو په برخه كې يې روڼ والي او دملي او دهيواد لوړې كټې په كې په پام كې نيول شويدي.

هيله ده چې دامنيت ملي شورا دامنيتي تدبيرونو په برخه كې پورته ذكر شويو موضوعاتو په اړوند ددسيسه بازانو دتعقيب او دوزيرانو شورا په وړاندي دبي حرمتي، چې ملي كټو ته زيان رسوي دقانون سره سم مخه ونيسي تر څو دهغو سيوتازونو مخه چې يو تاريخي فرصت رامنځته شوي ونيسي.

اكټر ليندل كيږي يا اوريندل كيږي، ځيني چارواكي خپله ډيره جزوي كټه په درلودلو سره دولت او عامه كټي ته ډير دروند او ستر تاوان سبب شي. هر تاوان چې رسي دكور دننه خوا وي، لكه چې وايي كلا د دنني خوا خلاصيري.

پدې برخه كې تر هر چا د واليانو رول اغيزمن دی، چې والي صاحبان د (واجب الاقرم او غير مسؤل) موقف نه راوړي. د ملت او حكومت تر منځ د (پل) موقف نيسي.

دقروغ دغونډيو غصب

دباوري سرچينو په حواله چي دملاخليلو ، کاکرو، کوچيانو دقروغ دغره دببرک دکلا په سيمه کي استوگنه ؤ، دکورونو په جوړولو يي شروع کړي وه او د عبدوخليلو کوچيانو له خوا يي مخه نيول کيده .

په دغه ضمن کي دکابل دلويديزو برخو استوگنو خلکو په نوموړي سيمه ادعا درلوده چي دجمهوري فرمان په اساس نوموړي سيمه هديرې ته بيله شويده .

په داسي حال کي چي په نوموړي سيمه کي دسيلاو او اوبو دوتلو او رېکريشن تاسيسات تر سترگو کيږي، چي دمحمديه ښارگوټي له خوا سازماندهي کيږي ، او له هغو رسمي معلوماتو له مخي چي څيړونکو ډلي تر لاسه کړيدي دغه سيمه دبيلا بيلو دولتي ادارو ملکيت دي.

که څه هم دکوچيانو او دکابل دلويديزو سيمو داوسيدونکو تر منځ دجوړجاړي هڅي کيږي ،خو څه پايښت نه ته رسيږي ، او دکورنو په جوړولو شروع کوي .

بالاخره په ۲۲/۵/۱۳۸۹ کال کي دکابل دلويديزو سيمو خلک د محمد هاني، حاجي نوروز او يو شمير نورو په هڅوني سره په بيلونو، گلندونو او چوني په اچولو سره خط اندازي کوي او د مسجد دخاي پر سر شخړه راپورته کيږي او پر دولتي مخکو جگړه راپورته کيږي.

ترڅو په پايله کي دنوموړي سيمي خلک دکوچيانو په خيمو او کورنو بريد کوي او دکوچيانو شته غارت کوي او اور ورته اچوي او هزاره گان نور هم د ډير شدت نه کار اخلي.

وروسته له هغه امنيتي ځواکونه نوموړي سيمه نيسي او کوچيان د دارالامان قصر ته وړي. خو دلويديزو سيمو اشوبگر دخانکري پروگرام له مخي د ۶،۵،۳ او ۱۳ مي ناحيو سيمه تر تخريب لاندي راولي او ديو زيات شمير دکانونه تاراج او وړانوي.

په پايله کي يو پلاوي دجمهوري رياست دمقام له خوا گمارل کيږي او محمد هاني ، حاجي نوروز او ټول شريکان يي تر توقيف لاندي نيول کيږي، او داچي په پايله کي څه وشول مالومه نه شوه . غصب په سراسري ډول دود وموندي، مثلاً د دارالامان سيمه کي مخکه اوغوندي دحاجي محمد نبي خليلي ، داستاد خليلي ورور لاندي کړه. قرغه مخکي او غوندي وکيل ملا غيرت، دکابل ښاروالانو ، محمد انور جگنلک او روح الله امان په مرسته نمرې کړه. دچمتلي دښت امان الله گذر خطونه پکي کړه، يو اندازه استاد عبدالرسول سياف او دده وراره ممتاز اغا لاس پر کيښود.

د افغانستان په جگړه کې دامريکا لويې تيروتني

دکابل چاپ دورخپاڼو له ډلې څخه يوې ورځپاڼې د (دافغانستان په جگړه کې دامريکا لويې تيروتني) تر سرليک لاندې يو مضمون خپور کړي چې لنډيز يې دادي :

امريکا ددې پرځاي چې يو پياوړي دولت درامنځته کيدو او ټينگښت او اغيزمنتيا له پاره يې په افغانستان کې کار کړي واي، او له هغې ډلې څخه يې لکه دملي دفاع ، کورنيو چارو ، ماليې ، پوهنې، او دکليو ډېرمختيا وزارتونه يې ځواکمن کړي واي او ديو واحد ملي دولت په اړوند يې کار کړي واي، او بالا اقل د خلکو دايډولو له پاره يې دکرزې حکومت ته يې باور او مشروعت ورکړي واي ، برعکس هيڅ يو داسې بنيادي او اغيزمنه کرڼه يې تر سره نه کړه .

دغه راز امريکا له شلو کلونو چې د روس حکومت ماته وخوړه څه شي زده نکړل ،چې څه يې بايد کړي واي، ديوه دموکراتيک ځواکمن دولت درامنځته کيدو مفکوره يې د فرهنگي او په ټولنه د مسلطو عناصرو د بدلېدو دکرنيزو او اقتصادي بنيادونو په اړوند دامريکا يوه فانتزي وه، چې هيڅ تحليلي او پلاني برنامه يې وروسته دحکومت دبدليدو له پاره ،چې په افغانستان او عراق کې څه کړي واي نه درلودله.

په مليونونو ډالره دامريکا او مرسته کوونکو هيوادونو له خوا افغانستان ته راننه شول، په دغه اړوند چې څومره دغه پيسې حيف او ميل شوي او ديو شمير صلاحيت لرونکو افغانانو او بهرنيانو جيبونو ته ولاړي او دغه راز، چې په خپله امريکا او مسولينو يې څومره په دغه فساد کې گډون درلود او څومره مسوليت لري او يا يې ورباندې سترگې پټې کړيدي او يا نه ليدلي او نه انگيرلي دي .

له يوې لسيزې څخه زياته موده کې ۳۴۱ کمپنۍ او نړيوال غير دولتي يا (ان جي او گاني) په افغانستان کې جوړي او په فعاليت يې پيل وکړ، چې مليونونه افغانۍ يې افغانستان ته راوړي او ددغه مرسته شويو پيسو زياتره برخه دمعاشونو ، دکورونو دکرايي چې دمياشتي له پنځو زور تر شپږو زرو ډالرو پورې رسيدې. دامنيتي افسرانو او سربازانو دمعاشونو، دلوکسو موټرونو، دمشاورينو اونورو کارکوونکو په معاشو ولگيدې، او يوازي له پنځلس سلنې کمې پيسې له دغو مرستو شويو پيسو څخه دافغانستان په پروژو کې مصرف شوي، چې په پايله کې افغانستان داقتصاد له رويه په خپلو پښو ونه دريده چې داقتصاد اساسي شاهرگونو ته نوي سا وروښي.

په همدې ډول يوه لويه تيروتنه داوه چې سپينې ماتي دخپلو سرنيرو دولتو نيټه اعلان کړه ،چې دغه موضوع دطالبانو دسياسي او جگړه بيز مورال دلورېدو لامل شوه.

دغه راز په افغانستان کې د جگړې برياليتوب له پاره په کار وه ،چې دوه دولتونه يانې افغانستان او امريکا دواړه په کې گډون وکړي، خو ديوه له فساد څخه ډک هيواد چې له امريکا سره يې لرزيدلي اړيکي درلودې، دويم داچې پاکستان دطالبانو دولت په خپله غير کې ونيو او څو ځله دناټو داکمالاتو دلاري دبدليدو لامل شو.

پورتنۍ وړانديز يا اعتراض پر ځای دی، هر څوک بايد خپل کور پخپله جوړ کړي، دبل نه هيله اشتباه ده، البته کومه مرسته چې دپرو نه کيږي يا کوم امکانات چې د نورو څخه چمتو کيږي، د خپله وسه د هغه نه گټه پورته کړي، لکه

جنوبي كوريا، جاپان او المان.

لیونی سپی

د کابل په ښارکي کوڅه دبه سپی دومره زیات شویږي، چې وروسته له ماښام څخه یې کابل ښاریان له گڼو ستونزو سره مخامخ کړیږي. او د دولت هیڅ یوه اړوند اداره لکه کابل ښاروالی، د عامي روغتیا او ډگر هنی وزارتونه ورته پام نه اړوي. مور د بیلگي په توگه یوه مریڼه، چې د خور لو له امله را منځه شویږه رپوټ یې خپروو.

سید نور آغا د سید شیر آغا زوی ادعا کوي، چې ورور یې سید علی شاه په ۱۳۹۱/۳/۱۳ نیټه هغه مهال چې له دندې څخه د خپل کور په موخه روان و، دلیونی سپی تر حملې لاندې راغي او ټپي شوي.

کله چې موضوع د اړوندو ادارو لخوا څیړل کیږي، داسې پایلې ته رسیږي چې د کابل ښاروالی او د عامي روغتیا وزارت د لایحې او طرز العمل له مخې په خپله دنده کې تغلل او غفلت کوي، چې دغه شان بېښي رامنځته کیږي.

ادعا کیږي، چې د محیطي روغتیا ریاست رئیس امان الله حسینی خپله دنده اجر اکړي او ددغه ریاست نور کارکوونکي هر یو محمد سلیم د عمر گل زوی او عبدالحمید د غلام شاه زوی هم ملزم گڼل کیږي.

همدغه راز د کابل ښاروالی د تطهیر رئیس نثار احمد حبیبی، چې خپله دنده نه ده سرته رسولې او په خپل سر پرته له دې چې د محیطي روغتیا پلاوي حاضر وي سمی مواد (سترکنین) او د خوړو توکي مصرفوي، چې د هغه خوړو نه ناوړه گڼه پورته کوي.

نو دهغه الزام له مخې چې دقانون سره سم ور باندې لگول کیږي، توقیف او د ښاروالی دوه تنه کارکوونکي احمد شاه دحسن زوی او میر احمد د پاینده محمد زوی او د محیطي روغتیا دوه تنه کارکوونکي تر نظارت لاندې نیول کیږي. دا کافي نده، دایو قتل دي، په پوره دقت باید مطرح شي.

د کابل آسیا روغتون چې د نوموړي شخص له مریڼې سره تړولري هم تر پوښتنې لاندې راځي، مگر په نورو داسې بېښو کې ملزوم نه محکومېږي.

دکوڅو دبو سپو کیسه آن دخلگو دشکایت پر بنا د بین المللي مډیا ته هم رسیږي، مگر مسؤلو کسانو سرپه ونه گرځاوه. دمیزان پر اتمه کال ۱۳۹۰ د سهار دپنځو بجو د امریکا یرغ راډیو هم خبرخپور کړ. موضوع ادارو ترمنځ ورکه ده. ښاروالی وايي چې سهمی مواد بي کیفیتنه دي، دروغتیا وزارت وايي، چې دښاروالی مامورین کومې غوښي چې باید دا زهرجن مواد ورسره گډ شي، تر سپو دمخه دښاروالی مامورین خپل ډیگ په گرموي. دپورتنیو ادارو تر څنگ دکورنیو چارو وزارت هم دنده لري، چې دولس امنیت وساتي، مگر دلته بي تفاوته یو مؤثر کلتور دي، چې وايي (به ما چې ؟؟). مسوله اداره معلومه نشوه. د غریب څوک پوښتنه نه کوي، څوک چې په زړه یې کروږین کې ناست وي، ددې ستونزې پروا نکوي.

لمرپه دوو گوتو

د يوه باوري رپوټ په حواله، د کابل افغان د سوداگرۍ شرکت رئيس بناغلی فرهاد، چې د پوهني وزارت د مسلکي او تخنيکي معينيت سره د خوړو د موادو قرارداد لري، د يوي اطلاعاتي په ترڅ کي کشفې ارگانونو ته خبر ورکړي، چې د نوموړي معينيت د مالي امريت سر پرست ورڅخه پنځه زره دالره بدي غواړي، چې داکار دقرارداديانو او مامورينو تر منځ يو منل شوی دود دي، پوه نه يم چې داخلي ولي شکايت پورته شو؟ چې ددي شرکت نه د وزارت مامور الماس نومي رشوت غواړي، چې نوموړي ته د يوه مختلطفه پلاوي له خوا پيسې په نښه کيږي او د وزير محمد اکبر خان په سيمه کي نوموړي ته ورکول کيږي او بالفعل نيول کيږي.

الماس ادعاکوي چې د کابل افغان سوداگري شرکت رئيس سره څوکاله کيږي چې روابط لري، نو ما ورڅخه د پور په ډول اووه زره دالر غوښتني و، چې نن بي ماته زنگ وواهه او پنځه زره دالري راکړل. هر مجرم بايد يوه پلمه ولري. داسي کسان نو بيا پوره تجربه لري او دفرار لار سنجوي.

دفساد ابتدانه محکمي د خپلي (145) 1391/11/30 فيصلي له مخي الماس نومي ته برانت ورکوي او مشهود جرم ته هم پلمه راوړي او دمجرم دپاره دفرار لار لټوي، لمر په دوو گټو پټوي، نو بل وخت به څوک دا جرنت وکړي، چې دپوليسو سره مرسته او يا شکايت وکړي. دلته به ارومرو، زر او زور لوبيدلي وي.

د محاکمو دا بي تفاوتې او بي مسووليتي د فساد دپربنت دي. د فساد د مخنيوی د پاره پوليس او يا مفتيشين او بيا محاکمه دپير لوی رول لري، مگر په مور کي دا خلا دپيره څرگنده ده، چې دا دواړي اداري لري دي.

په امنيت ملي کي هم د استخدام د پاره يو فرمول جوړ شوی و، چې د همدې اداره د درو تنو په تصديق او تضمين يو څوک مقرر کيدای شوی. څرگنده ده چې په دی اداره کي تنها دا يو قوم او يوه سيمه برلاسه وه، نورو ته چانس لږ و. ددي وري سيمي تر منځ نژدېوالي يو فاشست حرکت مضبوطه کړی جوړه شوی وه، چې شکايت نه اوريدل اداکړي.

زورواکان او په ملیاردونو ډالر زیان!

د بی بی سی رادیو د ۲۰۱۳ کال ډسامبر د میاشتې په اتلسمه په خپل رپورټ کې، د افغانستان درون والي دڅارونکي سازمان له خولي چې افغانستان د زورواکانو تر تصرف لاندې دي او ډاکار ددې سبب شويدي چې عادي خلکو ته په کال ملیاردونه ډالر زیان وړوي.

په نوموړي رپوټ کې څرگنده شويده، چې یو شمیر وزیران، د ملي شورا غړي، والیان د پولیسو قوماندانان، معینان د زور واکانو له ډلي څخه دي، چې مور ورته په عامه ژبه بدماشان وایو.

همدې رپوټ پر بنا دغو زورمندانو د هیواد اقتصادي سیستم تر ولکې لاندې راوستلي. او دغه سازمان موندلي ده، چې دغو افرادو لوړ ساختماني قرار دادونه، د نفتي مواد او غذايي توکو واردول په خپل انحصار کې راوستي دي. او له حکومت څخه یې غوښتي، چې د هیواد اقتصاد د نوموړو زورواکانو له منگلو څخه خلاص کړي.

دغه رپورټ چې ۳۷ پاڼو کې لیکل شوي د سوداګرو، اقتصادي متخصصینو، سیاستوالو سره په مرکوکي چې په کابل هرات، بلخ، بامیان ننگرهار کې سرته رسېدلي جوړ شويدي.

یما ترابې چې د افغانستان درونوالي د څار سازمان رئیس دي، په یوه خبري غونډه کې څرگنده کړه، دغه افراد چې مور سیاسي تصمیم نیونکي ورته وایو، دهغوی کورنۍ په بانکونو او لویو شرکتونو کې برخه لري چې خلک یې شاهدان دي.

زورمندان د کالیو او نفتي توکو د بیې په ټاکلو کې اساسي ونډه لري او په دغه برخه کې ددخالته له امله په کال کې ملیاردونه ډالر خلکو ته زیان اړوي. یوه ساختماني پروژې د زور واکانو د امتیاز او حقه نه پشپړ کيږي.

نوموړي سازمان وايي چې زورواکان د شتو د پیدا کولو له پاره په قانوني او غیر قانوني توګه او د بیلابیلو سوداګریو ته مخه کړېده. کله چې هیواد خپله شیرازه د لاسه ورکړه خپلسري او ناوروګتو د څو مافیایي کړیو لاس ته ولېدي، کوم نوم چې افغان ولس په جهاد کې کتلې و په دې وسیله یې د فساد پواسطه برباد کړ.

زورواکان دا نه بریږدي، چې لوړې بیې تړونو نه هغه چاته بریږدي چې کمې سرمایې لري، په دغه رپوټ کې همداراز راغلي دي چې دولت دلوري بیې قرار دادونه او ساختماني چاري نوموړو زورواکانو ته وسپاري ځکه ددوي په اند هغوي د اجرا توان یې لري.

په رپوټ کې زیاته شويده، چې زورواکانو خپلې شتمنۍ د نورو خپلوانو په نامه ثبت کړيدي دغه سازمان پیدا کړيدي چې په ملیونو ډالر دداسې افرادو په نامه ثبت شويدي چې عمر ونه یې له اووه لسو کلونو هم کم دي.

دغه سازمان داهم لیکلي دي چې دغه ډول کارونو، د دولت جوړونې پر بهیر نوره اغیزه کړېده او ددې باعث شويدي چې د خلکو باور پر دولت راکم شي او اقتصادي وده په تپه و دريږي او د شتمنۍ کچه د هیواد په دننه کې راکمې شي.

دغه سازمان په پای کې لیکلي دي، چې د هیواد اقتصاد د مجرمینو په منگلو کې لویدلي او هغوي له سیسټماتیک او سازمان یافته نظامي حواک څخه په ګټې اخیستنې سره د شتمنۍ د راټولولو او زیاتولو ته پام اړولي دي. یو کم خائین اقلیت یو لوی مظلوم اکثریت ګروګان نیولي دي.

توله پدې پوه دي چې خائین او مفسد څوک دي، مګر دمحاكمي مجال یې نشته. قانون موجود دی، تطبیق یې دچا د وسه ندی.

دو ماشومانو اختطاف قضيه چي پايله يي په برانت سره تمامه شوه

له هغه راهبني چي بهرني ځواکونه چي زمور هيوادونه راتوتلي ددي ترڅنگ چي اداري فساد زور اخیستني او د نښه يي توکو سرليکه او قاچاق هم ورسره يو ځای شوي. نو د شتمنو خلکو د اولادونو تښتونو چي مخکي له دغو کلونو څخه يي به افغانستان کي سابقه نه درلوده هم زور واخیست.

د بوي باوري سر چيني درېوت په حواله نقيب الله د نصر الله زوی، ۱۶ کلن او د کندهار اوسيدونکي چي ددو ماشومانو په تښتوني تورن او د 1383 کال غوايي د مياشتي په اتمه په جلال اباد کي نيول شوي و د تحقيقاتو دوسيه د لومړي حوزي ابتدائيه محکمي ته د حکم له پاره اشنول شوي وه نو د نوموړي محکمي د 71 — 1386/8/19 حکم له مخي په شپارش کال بند محکوم او د استيناف محکمي (13) 1387/1/12 حکم پر بنا شپارش کاله بند تائيد، مگر د تمیز محکمي د الزام کاپي دلايل د نه شتون له کبله بري الزمه وباله .

د عدالت يوه نمونه چي تحتانی محاکمو بايد دا دلايل منظر نيولي وای:

- 1) تښتونه يا اختطاف يو معينه انگيزه لري، يعني سياسي، اقتصادي او يا انتقام.
- 2) مخکني روابط بايد موجود وي او مختطف بايد تر تعقيب لاندې نيول شوي وي، نه چي په يو ساعت او يوه ورځ کي دا کار پای ته ورسيري.
- 3) نقيب الله تر اتهام لاندې و، چي دا دوه ماشومان يي په ډک سرويس کي اختطاف کړيدي.
- 4) د اختطافچي او ماشومانو تر منځ د ژبي او کلتور توپير و، د نقيب الله فارسي نه وه زده اوسن يي هم لور و.
- 5) ددغو دلايلو سره، سره محکمي په ۱۶ کاله بند حکوم وکړ. عالمه دا دي قضاوت او عدالت.
- 6) نقيب الله متهم و کابل او جلال اباد ته دا لومړی ځل تگ و، پدي ښارو کي يي بلديت نه درلود. شواهد موجود وه چي نقيب الله د خپل پخواني استاد په بلنه جلال اباد ته ورغوبنل شوی و.
- 7) د نقيب الله تذکري ته چي تر پيښي پخوا اخیستل شوی وه، اعتبار ورنکړل شو او پر سن يي تجديد نظر وشو.

وايي گناه کاره خوشي کيدل بد ندي، نه يو بيگناه بندي کيدل.

پدي ډول به ډير بي گناه کسان د امرالله صالح په وخت کي په کلونو په زندان کي پراته وه. ښاغلي صالح قاطع و، د محکمو په فيصلو کي يي هم مداخله او اعتراض کاوه، ښه مديريت او دسيپلين يي درلود، د گناهکار او بي گناه تر منځ يي توپير نه کاوه، د عدالت پروا يي نه درلودل. دده د توطيې نه ډير کسان په ډار کي وه، د چا عرض او دلايل نه اوريدل کيدل. د پنجشيرانو او پښتنو تر منځ د جهاد او بيا د طالبانو د وخت نه يو خاص مخالفتونه او دوښمنی وي، چي عمده دليل به ممکن د حکمتيار او احمدشاه مسعود او بيا د مسعود او ملا محمد عمر تر منځ انگيري وي. دده په وخت کي پر ولسمشر کرزی دوه ځلي حملې وشوي، لومړي د ۸ ثور د جشن په رسم گذشت کي د ترور حمله وشوه ، چي تلفات يي هم درلودل، دوهم ځل د لوي جرگی پر خيمه د راکت وار و، چي ددي بي کفایتي پر بنا د ملي امنيت درياست نه ليري کرل شو.

دکور غل

لکه چي وايي ، چي کلا دننه خلاصیږي.

د سترې محکمې د کورني او بهرني دجرايمو په وړاندي، د مبارزې ديوان چې د ۱۳۹۲ کال د چنگاښ د مياشتې په نهمه نيټه د 1098 قضايي قرار له مخې قاري شير محمد درختي گل زوی او مولوي محمد عالم د قطب الدين زوی، هر يو په اعدام محکوم شوي، قضيه يې داسې شروع کيږي.

په 1398/9/28 نيټه د سهار په شپږو او دير شو د قيقو، د کابل د هوډ خپلو په سيمه کې د ملي اردو د منسوبينو د ليرد په يوه موټر ځانمرگي بريد کيږي، چې له امله يې نوموړي موټر له منځه ځي او د ملي اردو دري تنه شهيدان او يو ولس تنه نور ډير زيات ټپي کيږي او په سيمه کې د خلکو ودانيو ته هم زيات زيان اوږي.

ددغي پيښې په اړوند د ملي امنيت د ادارې له خوا دوه تنه، دکمال ناصر د محمد يوسف زوی د موسهې اوسيدونکي او عاشق الله د غلام صديق زوی، دده سبز د ولسوالۍ دنتره خيلو د کلي اوسيدونکي نيول کيږي. قضيه چې ډير اوږد بهير لري مور يې لنډيز راخلو.

ثابتيږي، چې نوموړي قضيه دقاري شير محمد او مولوي محمد عالم په مرسته سرته رسيږي.

د تحقيق په بهير کې په ډاگه کيږي، چې انتحاري واسکت له مولوي سميع الله څخه مهاجر نومي کابل ته ليردوي او داسې کيسه کوي، چې له انتحاري حملي څخه وروسته کله چې په پلچرخي کې خپلې مدرسې ته ستنيږي، د حميدالله په نامه د مدرسې مهتمم ورته وايي، چې الله گل چې دده سبز اصلي اوسيدونکي دي او اوس د پلچرخي د ريگریشن په سيمه کې اوسيږي ، د ده سبز ولسوالي په ولسي جرگه کې استازي دي، ما ته راغي او ويې ويل، چې قاري شير محمد خيږ کړي چې مدرسې ته رانه شي ځکه دولت ورباندي خيږ شويدي، چې قاري شير محمد په دغه حمله کې لاس لري او کوشش کوي چې هغه ونيسي، او ماوروسته خپل تگ اوراتگ مدرسې ته قطع کړ.

وگوري چې انتحاري حملي د چاله خوا په لاره اچول کيږي او د چاله خوايې حمايت کيږي ؟ نو په پايله کې دي نتيجې ته رسيدو، د خلکو هغه تبصرې پرځاي دي چې وايي: تروريستان او انتحاريان دهغه چاله خوا کابل ته راوړل کيږي چې چارواکي او موټري نه تلاشي کيږي. دکور غل نه نيول کيږي، دا دلستوني ماران دي، دطالبانو او ياغلو او بدماشانو ساتل ، دحريفانو د وروولو دپاره وي او يا خان په ساتي. يوازي الله گل، چې خان ته مجاهد وايي ندي، بلکې بايد ووايي چې په اوسني ټولنه کې دخانين او خادم توپير چندان نکيږي. نور هم شته، چې داسې ترتيبات لري.

مطلب په حاجي الله گل مجاهد د چا زور ونه رسيد، ولي چې مصونيت پارماني لري.

زور حق دی

راشد دین دتاج الدین زوی د احمد شاه مسعود اخبني په دوبي کي افغاني جنرال قونسل اصلي د پنجشیر او سیدونکي د رحمانی سره په یوه معامله کي لانجه لري. راشد دین دکوم څه چي دی بي خپل حق بولي، له دي کبله چي تراوسه هیڅ چا بازخواست ندی کړي په زور لاس پوري کوي، همدا ده چي وايي:

حق زورندی بلکه زور حق دی.

تزویري وکالت نامه چي دغلام حیدر در حمت بیگ د زوی په نامه، چي ددوبي د قونسلگری د کارمندانو هریوه زرگی د داراب زوی او.... جوړه شویده او د بهرینو چارو وزارت په ۴۴۸۹۰ ۲۱/۱۲/۱۳۸۹ شمیره کي ثبت شویده اوله امله بي د احمد فواد رحمانی یوه حوبلي او ۲۷۵ جریبه ځمکه بي د بلخ ولایت د تاشقرغان په سیمه کي غصب کړي او سربریره پر هغي بي په ۱۳۸۹ کال د روژي د میاشتي په ۲۶ مه نیټه دهغه پر کرابي کور، چي په وزیر اکبر خان مینه کي موقعیت د رلود له خپلو وسله والو سره حمله او په زور واکي سره بي دري عرادي زرهي موټر د کور ټول شيان او میرمني دزیوراتو په گډون له ځان سره وړي او سربریره پر هغي غوښتل چي په چک بوک جعلي سره د نوموړي له حساب څخه څلور ملیونه امریکایي هم دالر ویاسي خو د بانک د کارکونکو دپیسو ایستلو نه ممانعت کوي.

دادهغي عرض پاني متن دی، چي احمد فواد رحمانی د جمهوري ریاست مقام ته وړاندي کړي وه. نو اوس قضاوت لوستونکو ته پریر دو چي په هیواد کي د زورواکي او فساد له امله څومره خلک د خپل حق د تر لاسته کولو له پاره لالهانده دي. درحمانی بازخواست چا ونه کړ، راشد دین زور او زر لري، ولي چي دشهید احمد شاه مسعود اخبني بلل کيږي. داو د سپیني ورځي د زور استعمال، چي عدالت ورته عاجز دي.

وسيله او واسطه

ترهغه وخته چې د يوه قوم مشران او ځيني چارواکي د اختلاس کونکو او غلو ترشا ولاړوي، نو ايا اختلاس کونکو ته څوک سزا ورکولاي شي؟ ايا له هغو څخه د دولت پيسې څوک اخيستلای شي؟
ځواب روښانه دي، نه هيڅکله به هم څوک سزا ورنشي کړاي او نه به هم د فساد، بدو، درغليو او اختلاس مخه ونيول شي، مور غواړو چې د خپلي ادعا له پاره يوه بيلگه وړاندي کړو.

حاجي نعيم کوچی اود کوچيانو وکيلان او د کوچيانو د چارو رئيس ښاغلي غورځنگ کوچي، له ولسمشر څخه غواړي چې د عبدالقدوس د عبدالصمد زوی چې د خوست ولايت د افغانستان بانک خزانه دار او ۶۴۴۴۷۶۴۷ افغانی يې اختلاس کړيدي، د هغه نغدې جزا وبښي.

نوموړي خزانه دار دستري محکمي د عامه امنيت ديوان د 25/2/1391-273 له وروستي فيصلې سره سم ۵ کاله او يوه مياشت حبس او رد مال محکوم شو.

علي شاداکبر علي زوی چې محاسبی د مدير له مړينې څخه وروسته، د خوست بانک کي د محاسبی د مدير په توگه مقرريری، وروسته له څيرني دي پايلې ته رسيری او ولايت مقام ته خبر ورکوي، چې په بانک کي پيسې کمي دي .
وروسته څرگنديري چې ۶۴۴۴۷۶۴۷ افغانی ورکي شويدي. د هغه د معادلو پيسو دور کړي په سزا محکوميری، چې وروسته بيا 57 ميليونه بانک ته سپاري.

روي او روښاري زموږ هيواد کي ډير رواج او دود دي او تردي عنوان لاندې (خيردي خيردي) . او که دي په خوله ونکره بيا درسره مخالفت کوي او عقده اخلي. کوم کار دي، چې پدي کي به واسطه مداخله ونکړي؟؟ واسطه او رشوت عين رول لري، چې قضيه د انحراف خوا ته وړي او واسطه يې قانوني ممانعت لري، اما څوک دی چې مخه يې ونيسي؟. داسي مثالونه ډير دي، چی واسطه پکي کاري واقع کيری.

اما په هر صورت په قاچاق او اختلاس کی تر نورو جرمو نه واسطه ډير ليدل کيری، ممکن علت يې هم دا وي چې پيسی پکی سته.

د ۳ میلیونه دالرو ورکيدل

د کليو پرمختيا او بيا رغاونې وزارت د همبستگي برنامې لومړي GTZ موسسې او بيا وروسته له Maxwell Stamp موسسې سره د برنامې له پاره د مالي چارو د اجرا دپاره د سيد شفيق الله (سادات هوفياني) صرافي سر ۲۰۰۹/۹/۱۴ ډيکټيکا ولايت ته د همبستگي د برنامې د پيسو ليرد تړون لاسليک کړ.

په داسې حال کې چې دنوموړي پروگرام د پيسو ليرد، نورو ولايتونو ته د بانک لخوا تر سره کيده خو دننامې له امله چې عنوان کيدي نوموړي ولايت ته د صرافي لخوا ليردول کيدي، د همبستگي برنامې د قرار دادي صرافي له لاري شوراگانو ته پيسې دورکړي امر صادر کيدي، ولي چې بانک لا فعاله نه و.

قراردادي به پيسې د همکارو موسسو (برک واريب) په حضور کې، شوار اگانو ته ورکولي او د ولايتي شورا لخوا به يې تصديق کيدي.

وروسته به يې سند کابل ته راليره او دهغه له رويه به د صراف په خرڅ معامله کيدي، چې ددغه تړون له مخې کابو ۱۴۷۲۳۷۹۶۷ افغانی د سيد شفيق الله (سادات هوفياني) صرافي ته ورکړي وي، چې شوراگانو ته يې ورکړي، خو عملاً دغه پيسې شوراگانو ته ورکړل شوي نه دي.

وزارت د (۱۸۶۶۱) ليک ۱۳۹۱/۳/۲۴ پکټيکا ته خبر او هدايت ورکړي.

د کليو د پرمختيا وزارت وروسته له ډيرو بحثونو سره، صرافي دپته اړ ايستله چې ۳۶ ميليونه افغانی شوراگانو ته ورکړي خو صرافي شپږ ميليونه شوراگانو ته ورکړي او د نورو پيسو له ورکړي يې انکار وکړ او د يوې عريضې په ترڅ کې (۶۰۵۲۱۲۴) افغانیو د پيسو غوښتنه کوي.

لنډه داچې تر اوسه دنوموړي تړون د گډونوالو له خوا تيري او بيري شوي خدای ته به مالومي وي ، نو په پای کې وايو چې عجيب تړون او عجيبه وپښه (هغې گټې چې دسرمايي سر يې وخوره)

اصلي مطلب دادي چې د کليو د پراختيا وزارت يې مسوليت ته او بي تضمينه ۳ مليونه دالره ونوموړي صراف ته ورکړي هغه وخوري، نور څه پلاس رانه غل، فقط احسان ضيا وزير پر بر طرف شو، چې اوس په جدي ډول د اپوزيستون په کتار کې ودرید.

هر څوک چې د مقام نه ليري شي ، پروپاگنډ، تخريب کوي او اپوزيسيون شي.

دنياغلي محمد ياسين عثمانی کيسه کوم، چې د امريکا د سفارت په يو مېلمستيا کې د ډيرو پخوانيو لوړپوړو چارواکو د ولمشر کرزی نه شکايت او بد ويل. سفير زما نه و پوښتل ، چې ته ولي څه نه وايي: ما ورته وويل چې (زه هم کله چې برطرفه سم بيا به شکايت کوم).

نورستان او د غنمو ویش

ټول په دې ټینګ باور لري، تر هغه وخته چې دولت د فساد له منځه وړلو له پاره ټینګ هوډ او پوره توان ونه لري، نو هیواد به مو د فساد د نړیوال لړلیک په سرکي ځای ولري. او هیڅکله به هم د یادوني وړ لاسته راوړني ونه لري. مرستیال صاحب عبدالکریم خلیلي د ۶۵۵۰ — ۱۷,۱۰,۹۲ په امر یو پلاوي نورستان ته حرکت وکړ. نورستان چې یوه غرنۍ او ځنګلي سیمه ده، نو دولتي چارواکوپه ۱۳۹۲ کال کې وپتيله چې د نوموړي ولایت ته ۳۰۰۰ ټنه غنم واستوي، تر څو مستحقو کسانو ته وویشل شي .

وروسته له هغه چې د نوموړو د غنمو د نه ویشلو په اړوند گو نګسي راپور ته شوي، نو د افغانستان د جمهور رئیس دویم مرستیال له خوا یو لور رتبه پلاوی د کرنې او مالدارۍ د ادارې مرستیال په مشرۍ نورستان ته سفر وکړ، تر څو د نوموړو غنمو د ویش څرنګوالی وڅیړي.

نوموړي پلاوی په نورستان کې د هغه ځای والي محمد تمیم نورستاني او د مشرتابه پلاوی سره غونډه کوي او له والي څخه غوښتنه کوي، چې د نوموړو غنمو د ویش په اړوند معلومات ورکړي، هغه ورته وویل: چې که نوموړي غنم کار د غذا په مقابل کې ورکړل شي دا به ښه وي.

له کابل څخه ورغلي پلاوي له والي څخه پوښتنه وکړه، چې دغه غنم څه وخت چیرې او چاته توزیع شویږي او ویشل یې په کومه مرحله کې قرار لري؟

په دې اړه د نورستان د بیړنیو مرستو رئیس داسې مالومات ورکړل:

نوموړو غنمو یوه اندازه د کنړ، لغمان په ذخیره ځایونو کې ځای پرځای شوي، وروسته به ولیږدول شي. په داسې حال کې چې اندازه یې مالومه نه وه.

لنډه دا پرته له دې چې کوم پلاوي د نوموړو غنمو ذخیره کولو او یا ویشلو په برخه کې نظارت وکړي. ضد او نقیض خبرې کوي.

وايي چې ۲۴۰ ټنه پارون ته لیږل شوي، چې ۱۴۰ ټنه یې ویشل شوي، سل ټنه یې په گدام کې دي، ۲۰۳ ټنه یې د نورگرام ولسوالۍ ته رسېدلي، ۳۹۰ ټنه وایګل درې ته لیږل شوي او ۸۴ ټنه نور یې هم ورولیږل شي .

د محلي شورا رئیس انور خان ۲۲۲ ټنو ویشل تائید کړل. لنډه دا چې ځینو خلکو د نوموړو غنمو د حیف ومیل، چې په لغمان او کنړ کې پلورل شویږي ادعا وکړه او په پای کې داسې ارزونه وشوه، چې په لغمان کې له ۱۲۶۲ ټنو څخه ۱۲۲۷ پاتې دي، په کنړ کې له ۱۴۰۰ ټنو څخه ۵۳۱ ټنه، په نورستان کې د ۶۰ ټنو څخه ۵۰ او په ننګرهار کې ۱۷۰ ټنه پاتې دي.

نور په هر ترتیب چې وه یو څه ویشل شوي او نور پلورل شوي او حیف ومیل شویږي.

داوه د ۳۰۰۰ ټنو غنمو رپوټ چې ښکاره په کې دفساد حقایق څرګند دي.

تعجب دادي ، هغه مرسته چي د منتها محتاجانو سره كيږي، دمحتجانو دا احتياج او اسحقاق نه خور د او برد كيږي، نو خدای به پردي قوم ځنگه ورحميري ؟

زورواکان د زورور حق نه خوري او نه يي خوره لای شي، يوازي غريبان د داسي اعمالو قرباني دي. دلته هم لکه په نورو خابو کي حيف او ميل شول.

محمد عمر دشورای محلي غری د غنمو د تسليمودو نه انکار کوي، عبدالغفور د ولايتي شورا غری هم غنم حيف و ميل او خرڅ کړيدي، قاضي جمعه هم خپل حق غنم خرڅ او چور کړه، اداري رئيس هم بي برخي ندي پاته شوی. کوم ولسوالانو چي غنم اخيستي و، هيڅ حساب ته حاضر نشول. پدي برخه کي محترم دايم کاکړ، دحوادثو دمبارزي رئيس هم بي کفايته دسم مديريت خاوند ندي.

حکومت او يا د حوادثو دمبارزي رياست هم دغنمو داننتقال تدبير نه و نيولي.

دسردار محمد داؤد خان روغتون

دهشت صبح ورځپاڼې د ۱۳۹۰ کال دورې دمياشتې درويشتمې نېټې په گڼه کې دوال ستریت ژورنال دورځپاڼې له قوله : له داسې جدي اوټکان ورکونکي موضوع څخه پرده پورته کړه ، چې سردار محمد داؤد په روغتون کې فساد او غفلت ددې لامل شوېدې چې يو شمير ټپيان خپل ژوند له لاسه ورکړي.

اودغه کار دوسله والو ځواکو دسرفومانډاني ، دملې دفاع وزارت چارواکو او دغه راز ډاکټرانو او نرسانودروغتون دخجالت ځاي دي ، چې په دغه کار سره ددې هيواد له قهرمانانو سره کيږي دسرفومندان اعلي په توگه جمهور رئيس ته بڼايي، چې په دغه برخه کې څيړنه وکړي او هغه کسان چې دغه خيانت يې کړي سزا ورکړي.

امريکايي مامورينو چې په دغه روغتون کې کار کوي موندلي وه، چې دورځي په لسه او ټپي سرتيري دساده عفونت او آن داچې دلوري له لاسه مري ، ځکه يو شمير بدي خورونکي ډاکټران او نرسان دروغيايي مراقبتونو او غذا له له پاره له هغوي څخه بدي غواړي .

ديوه امريکايي له قوله ويل شوېدې، چې يوزيات شمير ناروغان خوار ځواکه شوېدې او مور خپلې لاسته راوړني دملې دفاع وزارت ته رپوټ ورکړي، خو هيڅ کرڼه يې دکارونو دسمون له له پاره ونکړه، په ۲۰۰۸ کال دناتو روزنيزې برخې وليکل، چې يو شمير ډاکټران ادعا کوي چې دروغتون چارواکي ناروغانو ته نقلې مورفين ورکوي او په ډاگه شوه چې امريکايي اصلي دوا بدليري . دا هغه کسان دي چې د هيواد د امنيت او دفاع د پاره قرباني ورکوي.

ددغو کرونو په وړاندې جنرال احمد ضيا يفتلي، چې له لورپورو چارواکو سره تړاو لري ددې بدبختی لامل دي. داسې رپوټونه هم ترلاسه شول چې دټپيانو ټپونه چنچي کړي و او دهغو ټپيانو، چې بدن يو غړی يې پري شوي و نرسانو او ډاکټرانو هغه دلاس مينځلو ځاي ته دولرو څخه ډډه کوله، چې له امله يې څلور تنه ناروغان هلاک شول . کله چې امريکايي جنرال کالد له عبدالرحيم وردگ سره ولیدل هغه يې اړ کړ چې ديفتلي په نيولو کې او دکار دڅرنگوالي په څيړنه کې شروع وکړي.

وايي جنرال وردگ ښه لايق او ډير ښو و، مگر اداره يې کمزوري وه.

خو ددنيا بيا ټينگار له امله يې خواب ورته کړ، يو تن امريکايي چې دنوموړي په پلټنو کې گډون درلود ويلي دي چې جنرال وردگ اعتراف ورکړ، چې له يفتلي څخه پوښتنې ستونزمنې دي ځکه نوموړي ډيري سياسي اړيکي لري او د رباني بچه خوانده دی .

په دغه روغتون کې داسې رپوټونه تر لاسه شول چې يوه ناروغ دمسکن ټابلېټ غوښتنه کړي وه او دروغتون دمنظم له خوا يې په مخ سوک خورلي وو.

يو پوليس چې تاج الدين نومیده په څلوېښتو ورځو کې شل کيلو وزن له لاسه ورکړي و او دې ته ورته نوري کيسې .

دملی دفاع وزارت ډیر پرسیدلی تشکیل لري، داستخباراتو او تفتیش په نامه لوی، لوی ریاستونه لري، په سر کې یې جنرالان قرار لري، چې ډیری غټی، غټی ځینې لري، مگر همت یې کوچنی دي. پر خپلو افرادو او سربازانو زړه سوی نلري، خدایه رحم وکړی.

آن دغه افشا کړي چې په ملي او بین المللي ورځپاڼو کې خپره شوه، چا جدي ونه نیول.

لورپوري چارواکي به هيڅکله دعدالت ميز ته راکش نه شي

دسخن جديد ورځپاڼي په خپله د ۱۳۹۰ کال دتلي دمیاشتي په اووه ویشتمه نیټه په یوه تحلیلي مطلب کي، چي د ضیا دانش له خوا یي څیړنه شویده لیکلي چي مور یي لنډیز را اخلو .

په دغه مقاله کي اداري فساد او هغه هم دولت دلوړپورو چارواکو له خوا په کي څیړل شويدي چي وايي له اداري فساد سره د مبارزي عالي اداري اعلان کړيدي، چي دغي اداري دلوړ پورو اشخاصو چي په اداري فساد کي لاس لري یو لست جوړکړي او هغه به په ډاگه کړي.

په داسي حال کي چي دلوړ پورو چارواکو دمحاکمي له پاره ځانگړي محکمه هم جوړه شوه ، خو په خواشیني سره، چي تراوسه هیڅ یو لورپوري چارواکي محاکمه نه شو . او یو شمیر هغه چارواکي چي نومونه یي په رسنیو کي واخیستل شول اوس په بهر کي په هوسا ډول ژوند کوي .

په وروستي لسيزه کي کله چي علي احمد جلالی دکورنیو چارو وزیر ؤ، ژمنه کړي وه چي دهغو لورپورو چارواکو نومونه په ډاگه کړي، چي دمخدرو په قاچاق کي لاس لري، خو کلونه تیر شول او دغه کار ونه شو .

دلوړ پورو چارواکو دفساد په اړوند د مبارزي په لار کي دغه ستونزي شتون لري .

1. نه ژمن سیاستوال : دجگړي په څو لسيزو کي سیاستوالو دځواک اوسیاست په بهیر کي په بیلا بیلو ډولونو باندی اخلاقي پولی وراتي کړي، شخصی گټي یي له ملي گټو او مصلحتونو څخه قربان کړي.

په هغه ټولنه کي چي سیاست له اخلاق څخه پرته شکل نیسي نوپه اساني سره لیدل کيږي ، چي خلک دسیاستوالو په نظر کي څه شي نه دي، پرته له رعیت څخه چي په بیلابیلو ډولونو سره دهغوي له حال شتو اوځان څخه یي دخپلي بقا له پاره کار اخلي .

2. له فساد سره په مبارزه کي صداقت شتون نه لري: په اوس وخت کي ددولت تیرو کارناموته په کتلوسره هیڅوک باور نشي کولای، چي له فساد سره دقوي مبارزي هوډ شته .

3. ددولت مصلحتي جوړښت : په دولت کي دننه بیلا بیل دواک کړی شتون ، چي په واقعي توگه دقدرت واکي په لاس کي لري ، خو ددولت تر سیوري لاندی خپل شتون ته دوام ورکوي، او مرکزي دولت دخپلي بقا له پاره په بنسکاره توگه باج ورکوي.

4. ناوړي گټي اخیستل: همدارنگه جگړه د ځینو له پاره سیاسي او مالي گټه لري او اداري فساد هم دغو کسانو ته دناوړي گټي زمينه برابروي، داسي کسان شتون لري چي دغي پېدي ته دیوي پروژي په سترگه گوري، چي دغه موضوع دزیات سیاسي او مالي شتو لامل گرزي .

دفساد سوري او چیغي ټول وهي، اما نوم نه اخیستل کیږی او څوک محکمي ته نه راکشیږي، چي دنورو عبرت شي. داسوري او چیغي مفسدین جدي نه نیسي او خپل کار ته دوام ورکوي. آن هغه کسان چي پخپله تر ټولو لرلي دي، تر ټولو لوړي چیغي وهي.

دبریننا په ریاست کې ناوره گټه

دبریننا ریاست په تصدې کې دواک څخه دناورې گټې اخیستنې یوه قضیه چې تور یې پر:

1. محمد طاهر دامیر محمد زوی دبریننا دتصدې ریاست مرستیال
2. امرالدین دشیرگل زوی دخدماتو مدیر
3. امرالله دسلطان عزیز زوی دتهپې مدیر
4. سید محمد دخلیل الرحمن زوی داوبو او انرژي دوزارت دتفتیش غړي
5. نجیب الله دغلام رباني زوی دبریننا موسسي دتخنیک غړي
6. عبدالصبور دمیرزا احمد زوی د بریننا موسسي دمحاسبي غړي
7. عبدالواسع دعبالمجید زوی دخدماتو دمديريت غړي او دخريداري پلاوي
8. محمد علم دمحمد عالم زوی دبریننا موسسي غړي او دخريداري پلاوي
9. محمد همايون دمحمد طاهر زوی دپلان غړي او دخريداري پلاوي
10. محمد اکبر بارک زي دغلام حيدر زوی داوبو او انرژي وزارت مرستیال
11. غلام رباني د محمد يوسف زوی دبریننا موسسي رئیس.

په رپوټ کې راغلي، چې په ۱۳۸۵ کال کې څرگندېږي، چې دبریننا دتجهيزاتو دپېرودلو په برخه کې د ۴۹ حوالو په ترڅ کې د ۱۱۱۹۱۴۲۱۱۲۹ افغانیو په ارزښت پرته له اعلان او قرار داد پېرودني شويدي . د تدارکاتو قانون نه مراعات کېږي ، چې دااداري فساد داستیناف محکمي ته ځي په خپل ۵۴ /۱۱ /۳ /۱۳۹۰ فیصله کې دابتدائيه محکمه په برائت تائيدوي، مگر دخدای په فضل په پای کې قضیه ستري محکمي عامه دیوان ته رجعت ورکول کېږي، چې هغه د ۶ /۲ /۱۳۹۰ قضایي غونډه کې دنوموړو محکمو حکم ردوي او د عادلانه پریکړه هیله کوي. وکتل

شي، چې څه به وشي. که مفسد غرض نه وي، ولي د تدارکاتو قانون نه مراعاتيږي ؟

پدې خريداري کې په تعجب ډول کومه نرخ کېږي چې کېږي دبرق د سامان نرخ ديو قصاب نه هم اخیستل شويدي.

د یویشتمې پېړۍ په لومړي لسيزي کې د خپلسريو يوه بېلگه

د یویشتمې پېړۍ په لومړي لسيزه کې دنورو سازمان یافته جرمونو تر څنګ، زورواکانو او په لویو لارو کې دپرتو امنیتي پوستو له خوا په غیر قانوني او خپل سري سره دسوداګرۍ توکو او په ځانګړي ډول د خوراکي توکو دلیردولو موټرو څخه په زور پیسې اخیستل یوه لویه ستونزه وه، چې لاهم ددغو غیر قانوني پیسو اخیستلو لړۍ روانه ده . ددې نمونه په هر ولایت کې لیدل کېږي.

که څه هم په دغه اړوند دجمهوري ریاست په خپل ۷۶۲ – ۱۳۸۷ /۲/۷ حکم کې په لویو لارو کې دغیر قانوني پیسو داخیستلو دمخنیوي له پاره اړوندو ارګانونو ته سپارښتنه وشوه، خو بیا هم ددغو غیر قانوني پیسو اخیستلو مخه ونه نیول شوه، چې دغه کار ددې لامل شوي چې دخوراکي توکو دبیبي په زیاتوالي کې خورا ناوړه اغیزه وکړي. سربیره پردې چې څو ځله موټر چلونکو په دغه اړوند لاریونونه وکړل ، خو دمخنیوي په چاره کې کومه اغیزمنه کړنه ونه شوه ، او لاهم خپلسریو لړۍ روانه ده او داروندو ادارو مسولینو ددې جوګه نه دي چې ددغو خپلسریو مخه ونیسي . ددې پاکتونه زغم کېږي، خساره بیچاره غریبان وړي. همدا سبب دي، چې ګمرکات په تاوان کې دي. ولي چې شهر بی پرسان دي.

دمالو راورونکي ډیر وخت دوه ځلي محصول ورکولو ته اړشوي وه. دا پیسې به کله د بازسازي په نامه او کله د اعاني په توګه تولیدلي. دا کړنې په سرحدې ولایاتو کې دود وي. په کندهار کې گل اګا شیززی، په ننګرهار کې د حاجي قدیر کورنی ، عبدالکریم بهراوي په نیمروز او هرات کې جنرال محمد اسمعیل خان لخوا کړنه وه ، چې عملي کیدل. د فساد بله نمونه په ساختماني قراردادو کې دا وه ، چې قرارداد یو پر بل په ټیټه بیه خرڅیدي. بالاخره به په وروسته کې یو بې کیفیته پروژه پاته شول. هر قراردادي به خپله مفت او هوايي ګټه تر لاسه او ورک به شو. لار به ورکه شوه چې حکومت په چا پسي وړمندی کړي. مثلاً که یو تعمیر پر معیارو برابر ، مسلکي او فني ارزشت په یو میلیون دالره قرارداد وشو، بل ته به یې ۸ لکه ، هغه به وبل ته په ۵ لکه ، بالاخره د توان په اندازه به یو پر بل خرڅیدي. په اخر کې به اصل پروژه د هغه اخیری او ګڼته په ارزش بې کیفیته جوړه شوه، چې یو یا دوه کاله وروسته به خرابه شول.

دبريښنا دتخنيکي اداري لخوا غصب

که له يوې خوا دزوراکانو له خوا دولتي ځمکي او شخصي ځمکي غصب کيږي، خو کله ناکله دولتي ادارو له خوا هم دخلکو ملکيت ته ملا تړي چې د بيلگي رپوټ يې وړاندي کوو:

عبدالروف مقصودي خپله عرض پاته دجمهوري رياست د لومړي مرستيال حضور ته وړاندي کوي، چې د ۴۹۷ املاکي قبالي له مخي زما ۳۵ جريبه مخکه دبريښنا دتخنيکي اداري له خوا داساسي قانون د ۴۰ مې مادې پرخلاف غصب او تر اوسه يې ماته نه سپاري .

دجمهوري رياست دمقام لومړي مرستيال داساسي قانون د ۴۰ مادې پرېنا خپل حکم، دعدليي وزارت په نامه صادرې او دعدليي وزارت دمرستيال ښاغلي هاشمزي په خپل ۱۳۸۶ / ۱ / ۱۵ نيټه حکم کي ددولت دقضايوو رياست ته دموضوع سپيناوي حکم کوي، ولي بيا هم موضوع فيصلې ته نه رسيري او ددولتي اړوندو ادارو ديوه اوږده بيروکراسي په لومو کي رابنسکيل کيږي.

او دڅو هياتو دقرار له مخي دمقصودي د ملکيت حق تثبيت دي، مگر دا چې د بريښنا او اوبو وزارت مامورينو ديو قرارداد د غير قانوني پر بنا يو چا ته په کرايه او اجاره ورکړېده، (اړومرو به شخصي گټي) هم مطرح وي. واصلې مالک ته د تسليميدو نه ډډه کوي. هغه مثل دي، چې وايي، دايي قباله په چا يې مني. البته د وزير صاحب محمد اسمعيل خان علاقه هم د نظره نشو اچولای.

دنفقو شرکت په نامه یوه جالبه درغلي

دکابل بانک دتصفيي اداري د ۱۳۹۳ کال دورې دمیاشتي په پنځمه نیټه دخپل ۲۱، ۱۴۰ کڼه مکتوب کي چي دمالي منازعاتو دحل دکمیسون په نامه صادر شويدي، یو رپوټ په لاس راغلي دي چي لاندې بي خپروو:

دکابل بانک دتصفيي اداري په پورتنني لیک کي لیکلي دي، چي دکابل دنفقو شرکت دکابل بانک دلویو پورورو څخه شمیرل کیري.

هغه اسناد چي دکابل بانک له محاسبوي سیستم څخه په لاس راغلي دي په کي لیکل شوي، چي دکابل بانک دکریډت دفتر له مسوولینو له خوا ۲۱۴۵۹۱۹۹،۴۳ دالر د ۲۰۱۰ کال داکست میاشتي په ۳۱ مه نلسو حسابونو دپور خبر ورکړل شويدي .

چي له دغي جملې پیسو څخه ۱۱۵۸۰۵۸۹،۰۶ دالر اصلي پور او ۹۸۷۸۶۱۰،۳۷ دالر بي ټکټانه ده ، جالبه خو داده، چي هیڅ یوه شخصي ددغه شرکت مسوولیت ته غاړه نه ږدي چي له همدې امله دکابل بانک نوموړي پور اداکول بي پایلي پاتي دي.

دکابل بانک دتصفيي اداري د موضوع دڅیړلو او مالومولو په اړوند په خپل ۱۲۸۶ – ۲۰۹۹ – ۱/۷ / ۱۳۹۱ شمیري لیک کي د سوداګري او صنایعو وزارت ته لیکلي، چي د ۱۰۱۴۱ شمیري جواز، چي دکابل نفت دشرکت پوري تړاو لري مالومات ورکړي چي داسانامي له رویه یي محمد اسمعیل غضنفر ۳۰،۵ سلنه سهم ، خالد دنور محمد زوی چي دعطامحمد نور ورور دي ۲۵ سلنه سهم کمال الدین نبي زاده دغلام نبي زوی ۱۴ سلنه سهم، دسهمدارنو په نامه پیژندلي دي چي دغه موضوع دمالي منازعاتو دحل دکمیسون له خوا هم تعقیب شويده .

خو اکثریت دغه سهمداران وايي، چي لاسلیک او دکوتي نښه یي دشرکت په اساننامه کي شتون نه لري، نوموړي اساننامه او جواز په درغلی سره جوړ شويدي .

دمالي منازعاتو کمیسیون په پایله کي پرېکړه کړیده چي محمد اسمعیل غضنفر دي دوه ملیونه دالر کابل بانک ته ورکړي. دکابل نفت شرکت اسانامي او جواز ته په کتو سره چي په درغلي توګه جوړ شويدي.

کارپیژاندي په دي باور دي که چیري غضنفر دغه پیسي کابل بانک ته ورکړي، خو یو څه درد به یي دوا شي او که نه نو کابل بانک بله چاره نه لري پرته له دي چي نوموړي پیسي په زکات کي حساب کړي او یا دعوا و محکمي ته راجع کړي، چي کلونه به ونیسي. خو پیسي د بانکو وتلي، مګر پوره وري معلوم ندي.

دکرومايت د ډبرو استخراج

په هيواد کي دکانونو دغیر قانوني استخراج يوه هغه ستونزه ده، چي زورواکي له هغوي څخه ناوړه او شخصي گټه پورته کوي ، ددغو کانونو په ډله کي هم دکرومايت دډبرو استخراج دي چي له قانون سره سم يي تړون نه دي شوي او له امله يي په غير فني ډول ايستني دوام لري اود دولت عوايدو ته خورا زيات زيان اړوي.

دافغان کرومايت گروپ کمپنی، چي ۱۲۰۰۵ جواز لرونکي ده ديوه ليک په ترڅ کي دقانون دنتفيذ ارگانونو ته ديوه ليک په ترڅ کي ليکلي دي، چي په ۳۱/۵/۱۳۸۷ نيټه يي دميدان وردگو دبادام په سيمه کي دکرومايت دډبرو داوطلبي په غونډه کي گډون کړي او خپل پروپوزل يي وړاندي کړيدي.

وروسته له لومړي بررسي څخه دکانونو وزارت له خوا (ميتال ويکي مينک) کمپنی لومړي او (افغان کرومايت) کمپنی دداوطلبي دويم ورونکي و پېژندل شوه .

وروسته مالومه شوه چي دخوست دکرومايت کان، دعبداالکريم په نامه يو شخص په اختيار کي لري چي له دووکلونو راهيسي دکرومايت په استخراج او هغه هم په ډيره ټيټه بيه لاس پوري کوي.

چي تر اوسه په دغه برخه کي قانوني کړني نه دي شوي او نه يي هم دولت ته پيسي ورکړيدي او وايي چي امنيت نشته او ټولي را ايستني په غير قانوني توگه او دولت ته له عوايدو پرته دوام لري.

اوس دغه کمپنی چي دده په قول په خوست کي بريالي نه ده ، مگر بيا هم غواړي په ميدان وردگو کي دخوست غوندي په کروونو لاس پوري کړي او د دولت له دغو کانونو څخه په ناروا ډول گټه پورته کړي.

داپه داسي حال کي چي دزورواکي له امله د پوښتني "ابی " مره ده ، نو ولیدل شي چي په دغه برخه کي دکانونو وزارت له خوا به کومه قانوني کړنه وشي او که نه؟

دبدخشان کانو باندي جگړي رامنځ ته کيږي، چي دمحلې زورواکانو لخوا د لاجوردو کانې را ايستل کيږي.

دپنجشیر غرونه هم تالا شول. دا ټوله په امنيت پوري اړه لري او امنيت دحکومت په کمزوري پوري تړلي دي. داخلي مفسدين او بهرني برخمن ددي ستر علت بلل کيږي.

که موضوع په پام کي ونيول شي، د هيواد لاجورد، کرومايت، رخام، سنگ مرمر، قالين، چهارتراش او زري اوسپني (نظامي وسايطو) د کبار سره پاکستان په ډير حرص مارکيټ ورته جوړ کړي او د څو تنو ملي خاينانو او مفسدو مامورينو په مرسته د دوښمن په ژړنده اوبه ور اچوي.

د توطیې نمونه

واسع، عبدالحی، جیلانی دهرات امنیتي کارکونکي په کور کي د خپلو حساباتو دتصفیې په خاطر راټول او ناست دي، چي دفعتاً څو تنه دکنترول او تفتیش تر نامه څو تنو ښځو سره کور ته ورځي او د خپلو ورسره ښځو دا کسان د زنا په تور نیسي او پیسي هم تړي اخلي .

دا کسان پیژندل کيږي چي رسميات نلري، نو د محکمي له خوا هر یو عبدالظاهر په ۱۴ کاله ، علي احمد په ۹ کاله ، عبدالخلیل په لس کاله، عبدالله په ۴ کاله ، محمد علي ۳ کاله محکومیري، مگر دتمیز دیوان د ۱۲۱۰ نیټه ۹۲ / ۱۱ / ۲ قضایي قرار پواسطه په بطلان حکم کوي، چي دتحتاني دواړو محکمو د خپل صلاحیت نه بهر فیصله کړیده .

دعلاقي ورڅخه داده چي ولي دا دوي محکمي په خطا تللي وي ؟

او دا باید مجازات شي ، چي داسي اجرات دوخت ضایع او دخلگو سرگردانی سبب دي، نور به څومره غلطی شوي وي.

دمحکمو دفیصلوتر منځ معمولاً ډیر توپیرونه موجود وي، چي د حیرانتیا سبب دي. معیار نشته، ولي قضا استقلالیت لري.

دمحکمي اشتباه دتوطیې گرانو دفرار لامل شي، چي وایي د عالم فساد د عالم فساد دي.

پدي ډول د تمیز فیصله د مجرمینو د فرار سبب وگرځیدل او قضیه په اصلاح په نخود سیا پسي ولاړه.

داؤ دتمیز د محکمي یو بي تمیزه فیصله.

د عزیز الله لودین او داکتر شریفی موازی اداري

دا دوي موازي اداري د تفتيش او کنترول وزیرانو په نامه او بله له ارتشا او اداري فساد سره د مبارزي ریاست د دولت په تشکیل کي رامنځ ته شوي، چي فساد او رشوت سره مبارزه وکړی، دایو پاتک دی، په عوض ددي چي گټه ورسوي تاوان يي ډیرؤ، مامورین ککر خلک و، مگر دا اداره هم تر ټولو ککره وه. او ديو فرمان په ترڅ کي په لويو قراردادو کي دمرأقت تر عنوان لاندي دگدون چانس وموند، ددوي مامورین، چي پدي ډول به يي په دعواطلي کي گډون کاوه، هغه باران دپده کرگان و، چي توبه، توبه .

بناغلی ابوالفضل نوري يو مامور، چي د وزارت دفاع او دکورنیو چارو تکره، تکره فیشني جنرالان به ورته پر گونډو و. چاچي به لودین صاحب ته شکایت وکړ، لودین صاحب به خان تیرکړ، ثبوت به يي وغوښت.

هر تدبیر به چي ونیول شو، ضرر به يي نور هم ډیره شو، ولي چي په ریښتیا سیاسي تعهد او اساسي چاره موجود نشول. د داکتر محمد شریف شریفی، تفتیش او کنترول ریاست په کال کي دقطعي گزارش تر نامه لاندي يو بي گټي تشکیل، او دسو استفادي دپاره يو دام و. پدي لسو کالو يو مستند او په زړه پوري کومه دگشف موضوع کشف نکره، چي رامیدان ته شي، ښه جمله بندي، ښه لغات به يي کابیني ته ور اورول، کابینه به چکچکي بدرگه کړي، په اصلاح کابینه به يي فتح کړه، مگر نجه به هيڅ و. ددي تشکیل او مصارف په هغه نجه نه ارزیدل. دا تفتیش چا نشوای کولاي چي تفتیش يي کړي. داکتر شریفی راضي او هم وزیران راضي.

عزیز الله لودین داداري رئیس هم اوازي او انگازي پورته کړي، هري خواته يي سنده او بي ثبوت د خان په گټه تبلیغات وکارول. حرکتونه يي عقده من و، کله به داکتر زاخیلوال پسي راخیستی او کله جنرال محمد اسمعیل. د خان په گټه به يي کار کاوه، چي شهرت پیداکړي، اساسي کار يي ونکړ. کله به يي داکتر صبا د هرات والي راشکیل کړ.

تلویزون يي ډیر خوښ و، لکه بچه فلم هر ه ورځ به په تلویزون کي ناست و. وروسته کي معلوم شو، چي دي هم لکه عبدالجبار ثابت صاحب غوندي شهرت په شوق ریاست جمهوري مقام ته کاندید شو، چا رایه ورنکره، په ډیرو رایو ناکامه او دپروسی څخه راووت. غټي خبري يي متاسفانه پایله نه درلودي، او هغه ریاست يي هم له لاسه ووت.

فساد او درشوت دمبارزي اداره بالاخره په جوزا میاشتي وروستیو ورځو کي کال ۹۳ ولسي جرگه دا یوه شپږمه گوته وبلل او دانحلال فیصله يي تصویب کړل، اما غلطه ستراتیژي او بیکاره پلان دناکامي سره مخامخ کړل، ددي دواړو په څنگ کی د امنیت ملي په عمومي ریاست کي د فساد سره ۸۲ ریاست تر نامه لاندي هم ریاست موجود دي. دکورنیو چارو وزارت کی د جرایم سنگین ریاست هم موجود دی، مگر بیا هم نتیجه منفي ده او شکایت لور دی. قصایبان چي ډیر شي دابه مو حال وي. مصرف لا لور ځی، هره اداره خپل حق غواړي.

فساد دپخوا په شان جاري دي. داکتر لودین ته به چي چا وویل، چي غواړي خان گانديد کړي، دده خواب داؤ، چي نه! زه نه غواړم، مگر خلک غواړي. بالاخره خلگو هم رایه ورنکره. معلومه شوه، چي دي خلگو غولولی و اوده خان غولولی و.

داکتر شریفی هم په وضعیت پوه ؤ، گزاره کول او دچا سره یې ځان نه مواجه کاوه. له همدې سببه تر اوسه یې دردی سرپاته دي، گر چه د تشکیل یې هیڅ گټه نشته.

عبدالمجيد زابلي دملکيتونو غصب

دباوري رپوتونو په حواله عبدالمجيد زابلي چي يو وطن دوست او معارف دوست شخصيت و، نو وصيت يي وکړ چي دده ملکيتونه دي دمعارف په برخه کي وکارول شي، چي له امله يوه خيريه ټولنه د (افغان رسانس فنډيشن) په نامه رامنځته کړه، دغه خيريه موسسه دپلان په وزارت کي راجسټر شویده، د (۳۰۴ — ۱۲۳۲) مورخ ۱۷/۶/۱۳۸۲ وټيقي له رويه د ۴ مي ناحيې دمحمکي له خوا تائيد شویده . دزابلې جايداد په کابل، ننگرهار او هرات کي و.

په هيواد کي دکورنيو جگړو او ناخوالو له امله يو شمير فرصت طلبه او دخمکي او ملکيتونو دمافيايي کړيو له خوا دنوموړي ملکيتونه چي په کابل ننگرهار او دهرات په ولايتونو کي غصب او اوس يي ورته او خيريه ټولنه يي له ستونزو سره مخامخ کړيده . اوس چي دولتي اداري دپته مټي رابدهلي دي، چي نوموړي ملکيتونه تثبیت او څرنگه تاراج شوي هغه تثبیت او دقانوني او حيازت ارگانونه وسپارل شي ديو اوږد بهير پړاوونه وهي چي لا تر اوسه يي پاي معلوم ندي . جايدادونه تثبیت شويدي ديو شمير اسنادو او وفاقو په اړوند قضا شک څرگندوي .

دستري محکمې دعالي شورا د ۷۸۶ مصوبي له مخي ښايي چي دحقوقي ادارو له خوا وځيرل شي . دمرحوم زابلي وصيت له مخي چي بايد دنوموړي له جايدادونو څخه دمعارف په برخه گټه واخيستل شي او هغه بنياد چي ددغي موخي له پاره رامنځته شوي، مگر محمد سليم تره کي دهرات ښاروالي داجرا مخه يي نيسي . محمد سليم تره کي حمايه گر جنرال محمد اسمعيل خان دي. سليم تره کي هغه څوک دي، چي خپل والي داکتر صبا استغفا ته اړکړ .

دغه راز هغه قبالة چي گڼه يي ابر ۱۴۷۹ مورخ ۱۰/۷/۱۳۸۱ چي دجنبل دولسوالي دابتدائيه محکمې له خوا دترويري اسنادو له مخي جوړه شوي او فريبا نومي چي دحاجي غلام احمد لور ده پرته له دي چي د پلورني دقانوني وکيل له خوا هبه شي. هغه باطله او دمحمکي له خوا يي حکم صادر شي او نوموړي ملکيت چي عامه ملکيت گنل کيږي فريبا چي محمد اسمعيل خان داوبو اوبريښنا د وزير بنځه ده وايستل شي او ددولت تر تصرف بايد لاندي راشي . دزابلې دملکيت دتثبیت دپاره دده خانم ، فريده نومي هري خواته هلي ځلي کوي، چي د زابلې وصيت پرځای او داجايداد دښووني او روزني وزارت ته وسپاري.

له دي کبله چي دزابلې ورته په امريکا کي ده، دمرحوم دهرات ملکيت سليم تره کي نيولی دي. دکابل جايداد اکثره ددفاع وزارت غصب کړيدی، دکام دفانتا او کولا شرکت، پارتمانونه، دوکانونه او سرايونه هم دهر چاچي وس شويدي، دهغو په لاس کي دی. دپيغمان جايداد او چاراسيا هم خلکو نيولی دي.

جنرال محمد اسمعيل خان ، چي قبالة يي دخديجي د عبدالمجيد زابلي د شيخ فاني لور څخه داخيستلو دعوا لري، مگر عزيز الله لودين دفساد اداری رئيس ډير سوری او چيغي ووهلی. او دامعامله شفافه نه بولي.

ثرابا د عبدالرحيم ولد زابلي خانم د خديجي لخوا دامعامله رد وي.

ثرابا د عبدالرحيم زابلي ميرمن د عبدالمجيد زابلي مرور د خديجي نومي لخوا دامعامله په کلکه ردوي، چي دمحمد اسمعيل خان دخريد ادعا يوه پلمه ده.

ناوړه گټه اخیستنه

د حج او اوقافو دمامورینو په هکله ، دباوري ریوت په حواله ددندي له صلاحیت څخه ناوړه گټه د حج په عملیاتو کې، چې دهر یوه عطاالرحمن سلیم دملک محمد زوی، سید جمال دعصمت الله زوی، سید ابراهیم حکمت دسید محمد ناصر زوی، مولوي عبدالمعبود دحاجي عبدالروف زوی، شمس الحق دمحمد هاشم زوی، محمد قسیم دشزاد گل زوی، محمد مسعود دگلزار زوی، میرواعظ دمیر احمد زوی په تور، چې قضیه دتحقیق له تکمیلیدو وروسته دکابل ولایت دعامة امنیت دمرافعي محکمي ته راجع او دنوموړي محکمي د ۱۳۸۴ کال د ۲۲۳۰ فیصلي له مخي، هر یو په یوه کال او دوو کلونو بند او دخساري د پریکولو په حکم محکوم شول ،چي بیا دغه فیصله دایستتاف دمحکمي له خوا تائید شوه .

تورن کسان وروسته د ۱۲۶ _ ۲۰/۱/۱۳۸۴ او ۱۲۷ _ ۲۶/۱/۱۳۷۴ گټه فرمان له مخي ددي سزا نه معاف شول. کیسه داسي ده، چې نهه ملیونه افغانی د وخت د وزیر له خوا د بعثه پلاوي له پاره په سعودي عربستان کې د روح الله نام معتمد په وجه کې حواله او بیا وروسته مسعود نومي موقتي خزانه دار ته ورکړل شوي وي. پیسي ورکي او مجرمینو سزا ونه لیدل.

کوم اصل چې وایي دسزا د مجرم د زجر او دنورو دعبرت سبب شي، مگر که دا ډول د مجازات معافیت وي، خود به نور هم خیانت تشویق شي، داهم باید وویل شي، د عفوی فرمان په ساده ډول نه دی صادر شوي، زورمندانو به ارومرو پکي رول درلود، پدې موضوع کې دمحترم مارشال فهیم صاحب د نفوذ نه کار واخیست، آن مقاومت یې کاوه. کله چې به یې خبره ونه منل شول، جهاد به یې مخ ته کړ او دا اعتراض به یې کاوه ، چې (مجاهدین به اشته وکنار تپله گردیده است). داچي عدالت او یا قانون خدشه داره کیږي، نوموړی مارشال یې څه پروا نکوي. هغه منل دي چې دلته : « په هر چیز بازي حتی به ریش بابا هم بازي .»

دستري محکمي تجارت

ډير کلونه پخوا د عبدالرحيم هاتف چي د ډاکټر نجيب مرستيال ؤ، دکمونستانو په وخت کي د ډير ضرورت پر بنا دمخابراتو د وزارت يو دري منزله تعمير د مخابراتو د وزارت مربوط د ۱۲۸۷ — ۷۰/۱۱/۱۹ فرمان په ترڅ کي ستري محکمي داستناف محکمي ته فقط دکتي دپاره ورکړ، چي صفايي او نور مصارف يي تر اوسه دمخابراتو د وزارت لخوا تاديه کيږي. مگر پدي ورځو کي دتعمير دموقیعت دارزش په خاطر چي شاهزاده سراي او منډبي منطقي ته نژدي او فوق العاده تجارتي ارزشت لري، ستري محکمي دمخابراتو وزارت داجازي او موافقي نه پرته څو تنو صرافانو باندي خرڅ کړيدي، چي هغه کسان به دلته ۱۷ منزله تعمير جوړوي .

تبصيري ډيري اوريدل کيږي، صرافانو سره معامله هم ساده نه وي ، پدي موضوع دلکو دالرو بحث دي. دنوي تعمير ابادي د نجيب الله اختري ، فرېدون، شير شاه او نور اجرا او په کار پيل شو .

هغه متل دي چي وايي : (اگر نباشد چيزيکي ، مردم نکويد چيزها) . منطقي استدلال هم داحکم کوي ، که احياناً دا ملکيت دستري محکمي وي ، ايا ستره محکمه داحق لري ، چي دولتي ملکيت په شخصي ډول بيله دعوا طلبي خرڅ او يا اجاره کړي ؟

بهرني تبصيري همدا دي ، چي معامله کي دستري محکمي د اداري امر عبدالمالک کاموي لوي نقش درلود ، مگر پوهاند عظيمي هم په گڼه بڼه پوه دي. بالاخره دمخابراتو وزير انجنير اميرزي سنگين دخپل حق دپاره سر ډيري ته ونيوي . انجنير هم پدي گناه ونيول شو چي قاضي القضاات يي په رسمي ليک لمبر ۳۰۵ ، نيټه ۹۱/۱۱/۱۷ مافيا خطاب کړي ؤ ، معامله ورسوايي ته ورسيدل، پوهاند صاحب عظيمي بيا هم دپيسو دخورلو په فکر کي شو . صرافان خو دومره خواره شومه نه وه ، دستري محکمي اداري رئيس حاجي محمد يعقوب د پوهاند قاضي القضاات وراره يي په دي تهديد کړ چي مطبوعاتي کنفرانس غواړي ترتيب کړي ، چي بيچاره صرافان دويه شويدي ، دبل محکه پر خرڅه شويده ، حاجي محمد يعقوب دستي لاس په کار شو ، يوڅه پيسي مسترد شوي ، مگر يوڅه لږ هم پاته دي . وزير دخپل مافيايي خطاب چي قاضي القضاات ته يي کړي ؤ ، ددي اعتراض نه ونه ډاريدې .

دابايد ووايم چي دي وطن کي هرڅه ممکن دي، ستره محکمه هم غواړي چي تجارت وکړي .

دابه وايو چي: " اگر کفر از کعبه خيزد کجا ماند مسلماني "

د پنجشیر پانو په نامه یو لیک

د ډاکټر عبدالله عبدالله د ټاکنیزه دفتر د پنجشیرو خلکو په نامه یو لیک رسولي، چې له ورايه د پنجشیر پانو دځان غوښتنې مفکوره له ورايه په کې ځل وهي او پنجشیر پانوته په ډاګه سپارښت کوي، چې خپل اتفاق وساتي او یا دونه کوي، چې باید په حکومت او دولت کې خپله ۳۵ سلنه ونډه وساتي.

مور ددغه لیک ژباړه خپروو، تر څو افغان وربا ندي قضاوت وکړي. ایا دا به رښتیا وي که نه؟ اما په خپل منځ کې یو څه لري.

د پنجشیر مسلمانو خلکو:

اسلام علیکم ورحمت الله وبرکاته:

لکه چې مور د لوي سپه سالار احمد شاه مسعود د فکر او آرمان لارویان و او په دې کې هېڅ شک نشته، کله چې سپه سالار احمد شاه مسعود د جهاد او مقاومت لارښوونه په غاړه لرله، مور د هیواد او استقلال له پاره له هغه سره په یوه سنگر کې وو او لاهم دهغه غوښتنو او ارمانونو ته پابند یو.

تاسو شاهدان یی، چې په دې ورځو کې ځینې د سپه سالار شهید له نامه او نږدې یوالي څخه په ګټې اخیستې سره غواړي، چې د جهاد او مقاومت د سنگر والو په وړاندې د سېسه او توطیه وکړي.

احمد ضیا مسعود چې د احمد شاه مسعود ورور دي دا یوه رښتیا خبره ده، خو ورور ګلوي په دې مانا نه ده، چې کولای شي دهغه لور ارمانونو استازي توب وکړای شي.

د سپه سالار د قیادت او لارښوونې له امله د پنجشیر ولسوالي ولایت ته پورته شوه، د ۳۵ سلنې په شاوخوا کې د حکومت لور پورې چارواکي پنجشیر بیان دي، نن ورځ پنجشیر د ولایت له کچې پورې تللي دي او لکه قندهار دولت په تصمیم ګیري کې شریک دي.

پرون داسې تصور کیده، چې که د کندهار خلک له چا سره نه وي هغه حکومت کولای نه شي، نن ورځ د غسې تصور په پنجشیر کې دي، پنجشیر د لارښوونې په کچه د افغانستان د لوړو قومونو په کتار کې راځي. تاسو ویني چې نن ورځ د افغانستان تاجکان د پنجشیر له هوښه پرته په هېڅ کې وي. پنجشیرنن په یوه داعیه بدل شوي، دغه داعیه او لارښوونه د افغانستان د یوه شریف قوم ده، د افغانستان ټول مجاهدینو او د مقاومت ځواک کې د پنجشیر لارښوونه قبوله کړیده.

خو په دغسې یو وضعیت کې ځینې د جهاد او مقاومت د بېل رهبر له نامه څخه په ګټې اخیستې سره د پنجشیر د خلکو په وړاندې دریري.

هغه چا چې د احمد ضیا او جنرال جرنټ په سپارښتنې زلمي رسول ته رایه ورکړه څه فایده یې وکړه، پرته د احمد شاه مسعود د سنگر دارانو له بې اتفاقي.

دغه بله لاهم د کدورت او نفرت په فضا کې له مور سره ژوند کوي، غواړي چې داخل ستاسو رایې د اشرف غني احمدزي په لمن کې واچوي. هغوي د جهاد او مقاومت داعیه په زړه کې نه لري، یوازي د قدرت له پاره مبارزه کوي.

نو ځکه له تاسو غواړو چې له هغوي سره يو ځای نشي او پنجشیر چې د نیم افغانستان لارښونه په غاړه لري ټوټه ټوټه نه کړي.

مره دي وي د جهاد او مقاومت دښمنان

ژوندي دي وي پنجشیر د شهید سپسالار زیرین ځای . نیټه ۲۰۱۴/۵/۲۰

دداکتر عبدالله عبدالله ټاکنیز دفتر

چې په پای کې د ولایت د مرستیال له خوا داسې لیکل شوي.

وکتل شو: د ولایت مقام د شفاهي لارښوني سره سم د حج او اوقافو ریاست دي ددغه لیک متن د ټولو جوماتونو د جمعي

ورځې خطیبا ټوټه ولیري تر څو هغوي دغه لیک تبلیغ کړي.

د امنیت قومانداني دي ددغه متن کاپي دغو خلک ته خپور کړي.

لاسلیک

نو اوس قضاوت خلکو ته پریردو چې چا جهاد وکړ او گټه یې څوک وړي ؟ دداسې نیت نه څه نه جوړیږي. که دا ډول

خودخواهي اوسیمه بیزي گټی مدنظر وي، دوطن وضعه به ځنګه سمه شي ؟ نوره کره خوله په سوک سمیږي. کشر باید

لجاجت ونکړی، اومشر ورور خپله لمن همدا ډول پراخه وساتي. وحدت ملي یوازي د صداقت او باور دلاري راتلای شي او

دراټلونکي تضمین به کوي، نه دا ډول لیکونه، که رښتیا وي.

دجنرال گروموف سره پرتوکونه هم د تاریخ سره ثبت دي.

د ایران فرهنگي يرغل

زموږ پر هیواد کلتوري يرغل او لاسوهني کومه نوي خبره نه ده، بلکې دغه يرغل له کلونو کلونو راهیسي ایران زموږ په فرهنگي برخو کې دخپل يرغل لري د خپلو بریځو له لاري، ساتلي او په دي ډول غواړي چې خپل عمل او امیال زموږ په هیواد ونږي.

ډیژواک خبري آژانس د ۱۳۹۲ کال د غوايي د میاشتې په نهمه په یوه رپوټ کې ولیکل، چې د افغانستان په علومو اکاډمي کې د ایران حکومت نفوذ کړي او په زیاترو برخو کې مداخله کوي.

د افغانستان د علومو اکاډمي، چې د ۱۳۵۷ کال دکمونستانو په وخت کې د پښتو ټولني او د تاریخ ټولني آریانا دایرت المعارف او د پښتو د پراختیا او تقویي دریاستونو د یو ځای کېدوله امله رامنځته شوه.

د علومو اکاډمي په اډانه کې د ټولنیز ژوند علمي څانګې وجود لري، چې څلور علمي رتبې ورته په پام کې نیول شويدي. د علومو اکاډمي بشپړي دندې د هیواد د ملي اقتصاد دځواکمن کېدو د فرهنگي پرمختیا او رغاونې د علمي څیړنوي لاراچول، د اوبود سرچینو، خاوري، د هوا د ګرموالي، انرژي، منرالي توکو او دطبعي نور موادو په اړوند دعلمي تحقیقاتو په لاره اچول یې نوري دندې جوړوي.

یوه تن هیواد وال چې ونه یې غوښتل چې خپل نوم واخلي، د پڙواک خبري آژانس ته وویل: په تیر کال کې کله چې استاد رباني دسولي د عالي شورا پخواني رئیس د(اخوت اسلامي) کنفرانس کې د ګڼون په موخه ایران ته تللي و، نوموړي سره په سفر کې سرمحقق عبدالباري راشد ملتیا کوله، خپلې فرهنگي اړیکې یې د ایران له کلتوري اتحاد یو سره ټینګې کړې او وروسته له هغه د ایران مداخله په علومو اکاډمي کې زور واخیست.

هغه زیاته کړه، چې اوس د ایران حکومت د علومو اکاډمي یو زیات شمیر غړو ته ځانګړي معاشونه ټاکلي او سربیره پر هغې کله ناکله نغدې مرستې هم ورسره کوي.

دغې سرچینې وویل: چې د تیر کال دزمري په میاشت کې د(سهم ایثار وجانفشاني در استقلال) تر نامه لاندې سمینار کې چې د ایران په مالي مرسته د علومو اکاډمي د ځینو غړو له خوا په لاره اچول شوي و، د (در سهاي از تاریخ) په نوم کتاب په کې وویل شو، چې په ټولنیزه توګه د افغانستان له هویت او تاریخ پر ضد لیکل شويدي.

دغه راز یو زیات شمیر ټلویزیونونه او راډیوګانې هم د پردوپه مالي مرسته چلېږي .

امریکا او انگلستان هم معاش خورونکي لري او یو ناماهم ځیني کسانو ته لکه ګلاب زوی، احمد سعیدی، یونس فکور، سلیمان لایق، وغیر..... مستمرې معاش ورکوي.

ځیني ورځپاڼې او جریدې د ځمیني عکسونه او ایراني خپرونې کوي.

د علومو اکاډمي نو موري غړي زیاته کړه، چې په یاد سمینار کې د ځانځنه یې عکسونه نمایش ته ایښودل شوي و، چې زموږ په هیواد کې د ایران د مداخلې ښکاره بیلګې دي.

د تیر کال په جریان کې دري سمینارونه د ایران په مالي مرسته جوړ شوي، چې یوه یې هم قانوني صیغه نه درلودل.

نوموړي وويل د قانون له مخې هيڅ يوه اداره صلاحيت نه لري، چې د بهرنیو چارو وزارت له لاري پرته بهرني دپلوماتان دعوت کړي او يا له هغوي څخه مرستې تر لاسته کړي.

نوموړي داهم وويل (درسه‌اي از تاريخ)، چې په نوموړي سمينار کي وويشل شو، د افغانستان تاريخ په کي مسخ شوي او د افغانستان پنځه زره کلن تاريخ يي جعلی بللي دي او افغانستان يي د ايران د خاورې يوه برخه بللي ده.

د علومو د اکادمي دغه غړي وړانديز کوي، چې د علومو اکادمي مشر تابه پلاوي بايد بدل شي او هغه اشخاص يي په خاي وگمارل شي، چې وطن دوست او د بهرنیو له کړيو څخه آزادي، که چيري داکار ونشي، لري نه ده، چې د هيواد د اصیل تاريخ کتابونه ورک او يوسوځول شي او پرځاي يي د ايران کتابونه په علمي مرکزونو او پوهنتونونو کي د استفادي وروگرزي.

د اکادمي يوه بل غړي چې خپل نوم يي ونه ښود پڙواک اژانس ته وويل: چې د ايران فرهنگي اتشه په او ونی کي دري څلور ځله اکادمي ته راځي او له مشرانو سره خبري کوي او په سمينارونو کي يي د امريکا پر ضد شعارونه ورکول. او احمدی نژاد ايراني جمهور رئيس هم ددوي خورلو د ميز پرس په ډيري بي حيايي سره زمور هيواد اشغال شوي هيواد وباله. خو افغان ولسمشر په خپل بزرگواري او افغاني کلتور پرېنا له زغم څخه کارو اخيست. د علومو اکادمي د نوموړي غړي له وينا سره سم په؛ کتاب درسه‌اي از تاريخ؛ نومي کتاب کي هڅه شوي، چې افغانستان د ايران يوه برخه معرفي کړي او د آريانا او خراسان نومونه يي دروغ او يوه افسانه بللي ده.

ددغه کتاب يوچلد د پڙواک نماينده ته هم ورغلي، چې داسي ليکني په کي شته چې د هيواد د ملي يووالي ته زبان اړوي. ددغه کتاب له موضوعاتو څخه يوه يي هم د نوموړي کتاب ۴۱ مه پاڼه ده، چې په کي ليکل شوي (نام افغانستان براي نفوس بخش اين کشور قابل قبول نيست و یک گروه مردم به خاطر زمامداري قومي خود انرا برديگران تحميل ميکنند که اينکار هويت ملي افغانستان را مغشوش نموده است).

نوموړي زياته کره، چې په علومو اکادمي کي د افغانستان د هويت د مسخ کېدو په کار کي په چټکه توگه هلي ځلي کيږي، چې په دغه اړوند غونډي او دسيسې رواني دي.

نوموړي زياته کرې، چې څومياشتي د مخه د اهل تشيع يو ملا د يوه کال په ترڅ کي ورته دماستري فوق العاده سند وررکړل شو، چې د ايران سفارت له خوا علومو اکادمي ته ورپيژندل شوي و، چې اوس د علومو اکادمي د څيړنو په برخه کي غړيتوب لري.

په دي ډول د ايران کلتور واردات لغتونه لکه دانشگاه، دانشکده، دادگاه، دادستان دوام لري او آن دا چې مياشتي لکه خرداد، اردي، بهشت او نور کرار کرار را رواج کيږي، خو عبدالباري راشد دغه ډول څرگندولي ردوي.

کوم مهاجر افغانان چې په ايران کي مېشته دي، يوازي اهل تشيع افغانانو سره دتعليم په برخه کي مرسته کيږي، اونور افغانان دتحصيل چانس نلری. او وخت چې دضرورت شي، افغانان دعراق جگړي ته استوي. حتی زمور په سياسي تصميم گيري کي ددوی (پېرسوخته) سفير ظهره وند مداخله کوی، لکه څه وخت مخکي دمشرانو جرگي مسلماني مشر ته دامريکا دستر اتيږي قرارداد په هکله په ډير بي حيايي سپارش کاوه.

دطالبانو په وخت کي هم ددوی ۱۲ تنه جاسوسان ددپلوماتو تر نامه لاندې بلخ کي فعاليت کاوه، چې طالب يی په داد ورسيدل. دهغو په نامه استاد عطانور غوښتل چې يو وټ ددوی په نامه ونموي.

دکابل په جنوب کې د (توانمندی) په نامه یو کلینیک د دولتي امنیتي ادارو د اجازې پرته جوړ کړي ؤ، چې دایران سفیر به یې لیدو ته په منظم ډول تگ او راتگ کاوه، چې دیو (لانه جاسوسي) ډول یې کاوه. دهغه د منځ په ورلو کې دایران سفیر ډیر ممانعت کاوه. دافغان ولس دپاره ډیر دقت او احتیاط په کار دی.

انور ډنگر :

محمد انور ډنگر دشمالي دښکر دري يو شجاع او دلاور جهادي قومندان ؤ، چي دهيواد استقلال او جهاد کي مخ کش قومندانیکړيده.

کله چي دکورني او بهرني کمونستان او ملحدينو ماتي وخورل، قومندانانو دخود خواهي، جاه طلبي او شخصي اغراضو او شخصي گټو پر بنا يو دبل سره ومبئتل او يو پر بل يي هيڅ ډول ترحم نه درلود . د ولس په قضاوت د ببختي په راورلو کي دثور اتمه ، دثور داومي چندان کمي نه درلوده. په زرو کسان يي عزته او ووژل شول، ډير خرابي او ناخوالي راغل ، او عمده علت په کي همدا دقومندانو بي علمي او پر پردو مینتوب ؤ، جهاد بي ارزش او سپک شو .

قومندان محمد انور ډنگر ، هم لکه نور قومندانان دجهاد په وخت کي به هم ممکن مخالفت کړي وي او با دخپلو قومندانانو سره په مخالفت کي مخامخ ؤ. دامخالفونو چي دجهاد په ختم کي داستاد برهان الدين رباني په دوران کي اوج ته ورسيدل ، چي عمده علت داستاد بي کفابتي، حرص او خودخواهي ؤ ، چي د ليکني تفصيل يي دلته دحوصلي نه وتلي کار دي، کتابونه په ډک شول . که طالبان نه واي هغه حالت به تر اوسه دوام درلود، طالبانو دا دور (شر او فساد) وباله، او افغانستان يي دتجزبي نه وژغوري او هر يو يي پرځاي کيښوي، عزت او ناموس دارای يي اعاده کړه، البته چي طالبانو بيا نوري ستونزي لرلي.

ما چي کوم څه اوريدلي دي ، محمد انور ډنگر به گرم وي او يا نه ، دهغه سره دناروا کارو ته دلوستونکو پام را اړوم . دافغان قوم پيچاره پوښتنه هم بيله هغه څوک نکوي، البته افغانان په خپل منځ کي يو پر بل باندي دريغ نه کوي، چي پدي لري کي ډنگر هم په پيشاور کي ترور شو، او تر شا يي شتمني او مراث (کور، باغونه) پاته شول.

درژيم لومړي ورځي وي چي امان الله گذر دشمالي تلوالي قومندان په حق او نا حق بيله سنده دقرض دعوا وکړه، چي دمارشال فهيم دولت موقت مرستيال لخوا تائيد او دټولو ملي او بين المللي او نورنمونو خلاف ۳۶۰ — نيټه ۸۱/۲/۱۵ د ډنگر دټوله دارايي او جايداد دصادري او ضبط فرمان دمحکمي پر عنوان صادر کړ. د ډنگر او ه قلمه ملکيت په جمله کي د دښهرازا دباغ زبانه څنگ ته تعمير او پارتمان هم شامل ؤ، محکمي خپل استقلاليت دنظر وغورځول او دحق او عدالت نه پرته فرمان ديو قرار قضايي په ترڅ کي ومانه او حکم صادر کړ. دقضاوت پوهانو سراج الدين، عبدالرحيم گلپهاري او مولوي عبدالصير فيضي لاندي لاسليک کړ. دارايي او جايداد امان الله ته تسليم ورکړه شو.

مارشال صاحب دقانون ، شرعيت ، عدالت، او بشريت خيال نساتي. ډنگر ممکن ددي ميراث دپاره وژل شوي وي. مگر اصلي اوازي دادي، چي ډنگر د طالبانو خوا ونيول. او امان الله گذر ورور يي دخبرو پلمه دعوت او طالبانو ته په لاس ورکړ. دده ترور او دجايداد ضيبتيدل دگذر د ورور دپيښي سره تړاو ورکول شوي وي، البته چي داعمل يو نامردانه عمل ؤ.

اما دولت او حقوقي نظام او د قانوني تگ لاري له نظره غورځيدلي ده. هرڅه چي کيدل، بايد د قانون په چوکاټ کي عملي شوی وای.

د پردو دمبايلو دنمبرو څخه ناوړه گټه

عبدالقيوم په ارباب سره مشهور ، اختر محمد، عبدالرحمن دسيم بکس په نصبولو سره دابرار الله مراد دننگرهار د ولايتي شورا د وکيل په شخصي کور کي متهيم شول، چي د پردو دمبايلونو څخه ناوړه گټه پورته کوي .

لومړي دري کسان دکابل دښار دلمري حوزي له محکمي په ۲۸ — لمبر او ۹۱/۲/۳ نيټه په پنځه، پنځه مياشتني حبس محکوم شول ، ولي چي غريب ؤ.

مگر د ولايتي شورا وکيل بناغلي اربرار الله مراد له دي کبله چي نفوذ درلود چا بازخواست ونکړاي شواي. او تر اوسه دپوليسو لخوا مراعتاً دستگير نه شو. دکورنيو چارو وزارت هم پدي هکله کوم علاقه ښکاره نکړه، البته پدي پوه يوو، چي دقانون تطبيق يوازی د غريبانو دپاره دي.

ناوړه گټه په بله گټه بدله شي. دځينو کسانو جلب دپوليسو دپاره يو دوامداره گټه ده، چي په هر مراجعه کي پيسي اخلي او اداري ته پلمه کوي، چي پيدا يي نکړ. که يي راولي او که يي نيسي، اوامر اجراکړي. څرگنده ده ، چي دعابداتو چينه په تپه و دريري.

حاجی ابرار د حاجی ظاهر قدير ملگری دی. په ۱۳۸۹ کال کي دکابل په خوشحال مينه کي همداسي دمبايل قضيه ؤ، چي انجنير يي پاکستاني ؤ، دکانادا څخه راغوښتل شوي ؤ، دي قضيه کي هم حاجي ظاهر قدير علاقه ښکاره کول. دا دحاجي ابرار دجلال اباد قضيه هم ممکن دکابل دقضیي دوام وي، ولي چي مجرمين هم په هغه يو جرم کي تخصص او تجربه لري او تل هغه تکتیک عملي کوي.

مثلاً کيسه بر هيڅ وخت قطاع العريق نه وي او يا برعکس قطاع العريق کيسه بري زده نه وي.

غريبان زندانيان شول، معتبره او واسطه لرونکي ازاد گرځي.

زموږ هيواد د هر ډول جرم ابتکار ته زمينه برابره ده او نوي، نوي جرمونه منځ ته راځي.

گندم نما جو فروش

شريکه او گډه گٽه سري سره نژدي کوي او يو پر بل يي اعتماد هم ډيريزي ، تکراري موضوعات نور هم باور را ډيره وي.

دروغتيا وزارت په ۱۳۹۱ کال کي د ۱۲۷۱۹۶۴ افغانی په بيه ۱۳ قلمه کالي داحسان عمران خيل سره درانيولو قرارداد وکړ. مامورين يو خاص مهارت لري، هرڅه ته لار موندلای شي . مثال درابعه بلخي او استقلال روغتونونو داکتران د مواد دبي کيفيتي نه شکايت کوي، اما څوک دي چي دبيچاره داکترانو عرض او شکايت ته غور ونيسي .

دفساد دپاره دکمرگ او د کرسی دسر قلبي په څنگ کي تر ټولو مهم دفساد سرچينه قرار دادونه و، چي کشف او ثبوت به يي مشکل و، دهر قرارداد شاته په لوي لاسونه منتفدان او زورگويان او لوړ پوري چارواکي ه ولاړو، البته چي گټه به سره شريکه وه ، مثلاً : دکابل بناروالي دبنار د څلور دروازو قرارداد دحاجي کاتب سره ، چي بايد بناروالي ته ۴۰ په سلو کي ورکړي . دعایداتو يي ۴۰ په سلو کي د حاجي کاتب په لاس کي و ، البته ديو سلو عایداتو ۴۰ په سلو کي يو مبلغ دي او د دوه سو ، پنځه سوه ، ۴۰ په سلو کي بل مبلغ دي.

دا دوامداره عاید و ، حاجي کاتب پنجشيري د مارشال فهيم دترور زوی او با کوم بله خپلوي لري.

حاجي کاتب حساب او کتاب چا ونشوای کولای، چي برسی کړي ، يا داچي پنجشیری دي، کافي بلل کيری، ولي هر پنجشیری شوراى نظار دي ، او هر شوراى نظار مجاهد او د مقاومت غری او دامر صاحب شهيد اوتوماتیک دوست دی، څوک تر سترگو پورته ورته نشي کتلاى.

طالبانو به داکسان (شر او فساد) بلل، همدا کسان دجهاد له برکنه هم قدرت وموند او هم ثروت.

کوم مارکيتونه چي حاجي کاتب بناروالی سره د قرارداد پر بنا پخپل مصرف جوړکړي او بيا د هغه مارکيت څخه بناروالی ته هغه ۴۰ سلنه گټه ورکوي، بي حسابو او بي کتابه د عایداتو چينه ده، چي څوک پوښتنه نشي کولای.

حاجي کاتب هغه کس دي چي هم زور لري او هم زر.

د جهاد اعلان

عبدالجبار ثابت د رابو اخیستلو په منظوري دفساد پر ضد د جهاد اعلان وکړ، بېله دې چې وخت ضایع کړي د گټې وټي منظور د وحشت او دهشت فضا رامنځ ته کړه . تر ټولو د عزت په کسانو پسي گرځېدې .

همدا وجه وه چې دعزت دساتلو په خاطر نور ماله رشوت څو چنده لوړ پورته شو، دده ژوند هم ژر تغیر وموند ، د دریم مکرویان د ۶ منزلي پارلمان کرایه د ۳۰۰ دالرو کرایه په وزیر اکبرخان شنه سیمه کې په مجلل کور بدل شو.

د کابل بناروال روح الله امان ورته چاره سازي وکړه ، نوموړي ثابت په خپل کار کې ډیر ماهر بی لحاظه و سور سترگي و، ولایاتو ته یې لشکر کښي طرحي کړي، هر ولایت کې یې کارنامي جوړي کړي ، دهغه زمري کیسه یې کوله ، لومړي به یې وژي او بیا به یې حساب کاوه ، ده به لومړی زندان ته اچول او بیا یې تصفیه حساب او تحقیق کاوه او هرات ولایت ته به د ۳۰ یا ۴۰ کسيزه لشکر په سرکي حرکت وکړ او مطبوعات د پاره به یې مواد تهیه کول، ولس دفساد په مقابل کې د اجراتو تنده لري، مگر تر یو وخت پوري باور راتلو. دده مرستیال نادر په چور مشهوره و، چې دده ملگري به یې کول.

د مثال په توگه دنوموړي لشکر کښي دده مرستیال جنرال نادر کیسه را اخلم ، چه دده دلشکر کې مخ پر جلال اباد و خوخید . جنرال نادر چور د سروبي نه تر تور خم پوري ټوله د تیلو پمپونه پدې پلمه چې اوبه یې د نفتو سره گډ کړېدې مهرولاک کړل ، نه ثبوت شته او نه بازخواست ، په بنار او ولایت کې یوه لویه غوغا پورته شوه، خلک په تنگ شول، عاجل اجراتو ته اړه لیدل کیږي . ثابت خپل داجراتو مرکز او قرارگاه د حاجي ظاهر قدیر په کور کې و نیول . تر څو چنده ټوله او پیسي د دالرو په حساب راجمع شوي، هر پمپ والا خپله برخه ادا کړه ، وساطت وشول، پیسي تاویلا شوي، موضوع په خیر او خیرت سره حل شول ، مگر دا پیسي دجنرال نادر چور سر وخور. په فیصدو کې بی اتفاقي رامنځته شوله، نادر باندي بی اعتمادی راغلل او برطرفه شو، چور پوره ۵۰ فیصده غوښتل، مگر ثابت صاحب ودي ته چمتووالی نه درلود.

ثابت صاحب دخپلو اهدافو دپاره یو معتبره مافیایي گروپ چې ده غوندي شخصیتونه پکې وه جوړ کړ، چې عبارت وه د داکتر عبدالله لغمانی دامنیت ملي مرستیال، دکابل د قومندانې جنایي مدیر جنرال علیشاه پکتیا وال، محمد حلیم حلیمي دستري محکمي دتفتیش رئیس، د اداره امور مرستیال رویدار، داکبر بای هلک او ښکلي زوی ، ندا کیان ، د لسمي حوزي امر ډگروال محمد قسیم، وکیل بیدار خاخي ، پدې کړی کې هر یوه خپله دنده درلوده. ثابت صاحب دکندهار دوالي اسدالله خالد، کله چې هلته په لشکر کښي ولاړ، څلور سوه زره دالره، د صرافانو راجمع شوي پیسي جیب ته کړی، لیکل شوي سوالونه بیرته واخیستل، داؤ جهاد.

دا مصیبت تر څو میاشتو دوام وکړ، تر څو نوموړي ایشیا نور هم چاغه شول او جمهوري ریاست ته کانديد شو او دحقاني دگروپ لخوا اختطاف شو، مگر دې هلته څه مات شو چې جناب جرئت تر گڼو لاندي کړ، تر څو څه اصلاح سو. په لړ وخت کې د ډیرو پیسو خاوند شو. دامریکایانو کانديد و. ډیري نکاحوي یې کړېدې، یو د بربریت دوره یې راوستل، چې څه نشوای ورته وبلای، قانون ده پخپله تر پښو لاندي کړ.

ابتکار په خیانت کي

د حاجي ذبیح الله شرکت دنور اغا درپور پواسطه د ۲۰۹۲ / ۲ / ۸ نېټه (۲۸) ټه نیل دکابل نه بار او دکندهار پر لور حرکت کوي.

بالاخره په یوه پلمه او بله پلمه ، کله په میدان وردگ کي او کله په غزني کي خان د محافظت عامه د قطار شاته کوي، ترڅو په یو مناسب فرصت خپل دتیلو ټانکر د چسپکي مابین پواسطه اور ور اچوي.

کوم نیل چي بي لا پخوا د میدان وردگ په تور بازار کي په خرڅ رسولی دي.

کله غواړي چي جوړجاړي وکړي، کله دشرکت مالک دموضوع د تصفيي نه ځان پټ کړي.

اجراات معلوم ندي، چي مسؤل کسان مجازات شي او درپور ځان گوښه کړيدي.

داسي پېښی او یا توطیي ډیري اوریدل کیدل.

غصب په ۱۱ راکت لواکي

غصب یوه سراسري پدیده ده، چې تر اوسه یې مخنیوی ندي شوي. غصب د زورواکاتو (بدماشانو) لخوا په انفرادي ډول د فرد شخصي مخکو، دولتي مخکو، کله ، کله دولت هم دخلکو دمخکوپه غصب اقدام کوي، چې شمیر یې میلیونو هکتارو ته رسیږي. دلته زه د ۱۱ راکتي لوا د مخکو د غصب جریان عرض کوم. ددي لوا مخکي څرنگه چې دود دي، دافسرانو او دافسرانو دخپلوانو لخوا ددي لوا مخکي تالا شويدي. دا کسان یا غاصبین پیژندل شويدي. او پدي هکله د ریاست جمهوري دمقام ۵۷۰۵ — ۶ / ۴ / ۸۵ لمبر فرمان هم صادر شويدي. څوک دي چې دا افسران بحق او یا بازخواست دپاره را حاضر کړي. آن د ریاست جمهوري مقام ته مجدداً شکایت هم شويدي، د چا زور برابر ندي، چې بحق پوښتنه وکړي. جرم ثابت دی او مجرم معلوم دی، مگر افسران به د قطعې نه څوک راکش کړي؟.

په بریښنا ریاست کې فساد

د وري په ۲۸ نيټه کال ۹۳ ، دخاصې خبرونو بولتن د څارني او ارزوني گډه کميټه ، چې سيگار هم نوميري د مشر ښاغلي (دراگوکاش) دخولي داسي ليکي : زورواکان په اندازه د (۹،۱) مليارده افغانی د بریښنا له درکه پوره وري دي، چی تراوسه دپور ورکولو ته چمتو ندي او په ډيره سپين سترگي مقامت کوي. ددي د پاره چې دلست له مخي د زور واکانو نومونه مالوم شي، دبريښنا شرکت اداره وډاريدل، دمهمو چارواکو نومونه يي دلست نه وايستل، چې پدي ډول لست ناقص شو، چې ددي عمل نه ددي موسسي د گډ هيات مشر ښاغلی ترابي نور هم خپه شو.

د ۲۰۰۹ — ۲۰۱۲ پوري ۳۴ ميلونه ډالره په هوا کې پاتي دي، ولي چې زورواکان سپين سترگي دي.

دولتي بي عدالتي

د عبدالروف مقصودي او محمد يوسف يعقوب مخکه په بگرامي ولسوالۍ کې د اوبو او بریښنا وزارت لخوا غصب او په اجاره ورکړه شوېده، چې دمخکې اجاره دار تسلیمې او مستردې ته حاضر ندي. د وزارت د مامورینو هم څه کټه او وټه پکې شته او خپل د اجارې قرار داد پلمه کوي .

موضوع سترې محکمې ته ورسېدل، چې سترې محکمې عالی شورا د لمبر ۱۴۴۹ نیټه ۸ / ۹ / ۹۰ داسې تصویب وکړ، « چې لومړی مخکه دسند لرونکي وځاوند ته مسترد او مقابل خوا کولای شي دعوا وکړي »، مگر ددې لور مقام مصوبه چا عملي نه کړه، ولي چې داوبو او بریښنا وزیر جنرال محمد اسمعيل خان يې شاته ولاړ و . همدا مثل دی ، چې وايي دايي قباله په چا يی مني، ولي چې اسمعيل خان هم شخصي زور لري او هم دولتي. او دوزارت مامورينو به دا مخکه ارومرو ديو بدو په مقابل کې اجاره کړي وي او دا اجاره باید بشپړ شي.

په نفتو کی درغلي

بي پروايي، بي تفاوتی، بي بازخواستی د هيواد د بربادى او دبد شهرت سبب وگرځيدی، چې دلته په لنډ ډول يوه نمونه رانقل کيږي.

(1) د تجارت وزير داکتر امين فرهنگ لخوا په نيټه ۸۶/۵/۲۱، د (۵۱۹۱۶) ټټه ټيل قرارداد د ۸۶۹۳۷۰۰۰ ډالرو په مقابل کې، بېله دې چې نرخگيري او دعواطلبي وشي، ۴ ميلونه ډالره تحويل، مگر ټيل تراوسه رانغلل، ولي چې دکمپنۍ ادرس معلوم نه و، څلور ميلونه ډالرو هوا وکړه.

(2) دجنرال ترنگ د ازبکستان کمپنۍ سره في ټن ۵۴۰ ډالره قرارداد شويدي، مگر په عين نيټه قرارداد ۶۲۰ ډالر او ۸۳۸ ډالر امضا شويدي.

(3) د ۵۰۰۰ ټټه ټيل د Active petroleum سره په نيټه ۲۳/۴/۲۰۰۸ قرارداد وشو، قرارداد ارزش پيدانکړ، چې کمپنۍ قيمت لوړ کړ او دې نه دولت (۶۶۶۶۶۶) ډالره متضرر شو.

(4) د تجارت وزير داکتر فرهنگ د ۳۰۰۰ ټټو پيچنو ټيل د جمهوري رياست نه منظوري اخلي، مگر (۵۰۰۰) ټټه واردوي. پدې هکله محکمه په خپل لمبر ۵۳ - نيټه ۹۳/۴/۷ حکم د هيات په مسؤليت حکم کوي او د وزير امين فرهنگ د تحقيق او تعقيب عدلي حکم صادروي، مگر څوک دی، چې وزيرصاحب د دومره درندي ضرر په مقابل کې وکولای شي چې حاضر يې کړي؟ نوموړی فقط خپل سياسي نظرونه او تحليلونه کوي.

د محکمي په ۵۳ لمبر، نيټه ۹۳/۴/۷ قرار د امين فرهنگ د تحقيق او تعقيب حکم صادر کړ.

بناغلي محمد امين فرهنگ چې ځان ته اقتصاددان او درسنيو په گړدي ميزونو کې بنکاره کيږي او په اقتصادي ټولنيزو او سياسي برخو کې ددولت مهم منقند بلل کيږي، ددولتي ادارو په کړو وړو نيوکي کوي، يو مثل دې چې وايي "خپل عيب د ولو منځ او د بل چا عيب د کلي منځي" نو ددغه بناغلي برخه کې پوره صدق کوي.

وگوري چې نوموړی بناغلي نورو ته د قانون پر لار دتللو سپارښتنه کوي، خو خپله له قانون څخه سرغړونه کوي او په کارونو کې دخپلي ذاتي گټي له پاره له قانون څخه پښه اروي، چې د خبرو او عمل واټن يې څومره دي، مور يې داخلاص يوه قضيه يې راسپړو.

کله چې نوموړی دسوداگرۍ او صنايعو وزيرو، نو د ۱۹ ميلیونو ډالرو په اخلاص چې سلو زرو ټټو ټيلو تړون په اړوند پرته له دې چې دتدارکاتو دقانون حکم په پام کې ونيسي قرار داد لاسليک کړي .

په رپوټ کې راغلي دي کله چې د وزيرانو شورا د نفتي توکو د بيو د زياتوالي د مخنيوي له پاره د سوداگري وزارت ته دنده وسپارله ترڅو چې د نفتي توکو په پيږودنه اقدام وکړي.

د همدې حکم له مخې خپل ۱۷۵ — ۱۹/۵/۱۳۸۶ شميره وړاندیز د وزيرانو شورا ته وړندي کوي او حکم تر لاسه کوي. د همدې حکم له مخې د سلو زرو ټټو نفتي توکو د نرخگيري له پاره يو پلاوي د اسيا ميانه هيوادو نو ته استوي او پلاوي له راتگ وروسته د ۱۹ ميلیونو ډالرو په ارزښت له بهرنیو کمپنۍ او شرکتونو سره لاسليکوي .

دغه قراردادونه د تدارکاتو د قانون ۳۰ او ۳۴ مادو پر خلاف په بیلا بیلو بڼو د ښاغلي فرهنگ او اداري رئیس عزیز الله روزي له خوا داسې قرار داد کيږي، چې پيسې يې باید پېشکي ورکړل شي.

او سربېره پر دې پرته له دې چې کمپنو اعتبار په پام کې ونیسي، مخکې له مخکې بڼه ورکړل کيږي او هغه هم یوازې د ښاغلي فرهنگ له خوا دغه کار شويدي .

او دریم داچې نوموړی پرته له دې چې د نورم او سنټرد یعنی لینر اف کرډیت په نظر کې ونیسي او هغه دا چې کله واگونو نه بارگيږي شي نو باید وروسته پيسې ورکړل شي ، خو د ښاغلي فرهنگ له خوا پېشکي پيسې ورکړل شوي دي .

دهیواد پيسې ولاړي او نفت راو نه رسيدل، او قراردادي کمپنۍ ورکي او ادرسونه يې بدل شول.

کمپنۍ چا پیدا نکړي، څوک دې چې فرهنگ سره حساب وکړي.

دده منتخب رئیس عزیزالله روزي فرار وکړ ، پنځه کاله حبس ، مگر پر تطبیق نشو، وايي چې په بل نامه پاسپورت په لاس کې لري، په ازبکي پوهيږي ، ازبکستان او ترکمنستان ته تگ راتگ کوي .

پوليس ضرورت نه ويني، چې شخصي دښمني پر غاړه واخلي او روزي ونیسي، او کوم مياشتني حق چې ورکول کيږي، دهغه په نیولو کې به دمنځه لاړشي .

قراردادونه:

په قراردادونو کې فساد هغه موضوع ده، چې د هر افغان ذهن خوروي.

ديوي باوري سرچینې په رپوټ کې راغلي دي، چې دنفتي او اوبلن گاز رياست د ۲۰۰۷ کال د لومړي مياشتې د ۳ گڼه قرارداد له مخې، چې اېروپارټي کمپنۍ سره د ۲۰۰۰ ټنو گاز چې بڼه يې (۱۴۰۰۰۰۰) دالرو ته رسیده تړون کړي و .

نوموړي شرکت ۶۵/۱۰۲۹ ټنه د هرات دنفټو او گاز رياست ته سپارلي ، دا په داسې حال کې چې يو کيلو گاز يې په ۴۸ افغانۍ رانيولي ؤ ، خو نوموړي رياست يوه کيلو په ۱۷ افغانیو پلورلی دي.

دقانون دتفتيز دارگانو له څېړنو وروسته مالومه شوه، چې هر يو فيض احمد، عبدالغفار، جليل او عبدالشکور دنوموړي اداري کارکوونکي مسووليت لري او اتهام نامه يې د فيصلح محکمې ته راجع شوه ددې له پاره، چې په څېړنو کې نيمگړتياوي پلمه راوړي، نو دا د تورنانو حمايه لار ده . قضيه په (نخود سپاه) پسي ولاړه شي.

وروسته مالومه شوه چې دنوموړو اشخاصو ترڅنک عزیز الله روزي دنفتي موادو رئیس، دوکتور مير محمد امين فرهنگ دسوداگرۍ او صنايعو پخوانی وزير پکې مسؤول و گڼل شول. خو زموږ هيواد کې معافيت دود دي. با الخصوص لور پوري لکه ښاغلي فرهنگ ته به هيڅوک څه ونه وايي .

ناوړه گڼه په هره برخه کې ليدل کيږي. نو د خدای دکور په اجراتو کې هم ناوړه گڼه تر ټولو ناوړه ده.

د سوداگري وزارت د تفتيش رياست په خپل(۱۳۸۷) کال د وړي د مياشتې په څلورمه نيټه د ۶۳۱ گڼه ليک په ترڅ کې، چې د نفټو او گاز د تصدي په نامه يې استولي او د نوموړي رياست قراردادونه يې څيړلي دي، داسې ليکي هغه ۱۵ قراردادونه چې د نفټو او گاز د تصدي له خوا شويدي، ټول يو جانبه او دبين المللي حقوقي معاهداتو او دنړيوال سوداگرۍ، نورمونو پر خلاف لاسليک شويدي. چې تصدي دمسولينو داهمال او وظيفوي غفلت ثابتوي، چې هيواد ته دزيات زبان لامل گرزيږي دي.

1. داوي گروپ ۱۱۹۰۰۰ دالره، ۱۷۱۰۰ دالره او نور

2. کمپنی انټرپرایس ۲۵۰۰۰ ډالره

3. تخار متصرفیان

4. عبدالرؤف متصدي

5. او نوري، نوري کمپنی

د تجارت وزارت د یو سازش له مخي دخپلو پیسو د تحصیل علاقه نه ښکاره کوي.

او دسید قاسم خزانه دار یو ملیون افغانی قرضداري هم څرگنده شويده.

تفتیش په خپل گزارش کي داهم علاوه کوي، چي دقرار دادیانو سره قرار داد بيله دي چي ماليه واخیستل شي، قرار داد شويدي.

دي لیک کي دیر ظالمانه او ناوړه اجرات په گوته شويدي، چي دهغي جملی نه یو هم دانټرپرایس سره پنځه زورو ټو ډیزل،

في ټن ۹۰۰ ډالره قرار داد شويدي، چي په اخیر کي کمپنی في ټن نرخ د (۹۰۰) ډالرو نه (۱۲۰۰) ډالرو ته جگ کړي

او خلاف د قرار د تجارت وزارت ۶۶۶۶۶ ډالره تاوان ورسره ومانه، چي دټولو نوروو خلاف عمل دي. همدا ډول چي

دافغان د سر قیمت نلري، مال يي هم مباح دي.

هرڅه چي به کمپنی غوښتل، د تجارت وزارت بي زړه سوی ورسره منل، د ولس دزیان پروا يي نه کول.

په فساد کې تخصص

په حیواناتو کې باز یو ډول حمله ډلورې څخه خپل ښکار کوي، زمری بل ډول، شغال بل ډول او مورک بل ډول دي. مامور همدا ډول خپل ورته حاضر امکاناتو نه گټه اخلي. دگمرک مامورین دمحمول څخه گټه پورته کوي، په نرخ او محصول کې پوره بلد دي، دقرارداد ځانگي بل ډول ، د ترافیک مامورین بل ډول، ښوونکي او سرښوونکي سه پارچه او نمر وړکول هم دخپلي تجربي نه کار اخلي، ښکار کوي او پیسي په لاس راوړي.

دلته د یوې اطلاع او راپور چې دهلمند د ولایت نه دی بحث کوو:

دلشکرگاه ښاروال محمد داود د والي کلاب منگل په مرسته مخکه نمره کوي او هره مخکه د خپل جلا قیمت له مخي په تور بازار کې خرڅیږي، چې پیسي یې خپل جیب ته لوړي، مثلاً د بست تصدې حق نمرې د انجنیر حبیب الله پواسطه په تور بازار کې فروش لري او د ښاروال ورور سمیع الله او پلار یې نور الله دجلات زوی او د تره زوی ته علایده علایده نمرې رسیږي. او پر عبدالصبور هم لس نمرې خرڅیږي.

ښاروال د BU په برخه کې په ۸ میلیونه کلدارو کور رانیولي دی. او یو بلاک د CU په برخه کې په درې لکه ډالره وکیل عبدالله بارکزي خرڅ کړ.

همدا ډول پر حاجي طواس اسحق زی درې لکه ډالره ، دناوي پر ملاشريف او پر حاجي شراف الدین ۲۰ جریبه مخکه په بدل کې ۴۵ نمرې ورکړی.

دغنمو مرسته چې دمامورینو دپاره و، خپل مصرف ورسولي. د ۵۵۱ پلان کې ۲۷۵ نمرې خپل ځان ته په شخصي ډول مصرف کړي. ښاروال د قدرت الله شرافت نه د ناقلیونو په نامه ترې رشوت واخیست او دښاروالی دوه عرادي کاماز موټران پخپله گټه خرڅ کړل. دمامورینو داضافه کاري نه هم خپل حق اخلي.

داسې تور اوسور فساد په څرگند ډول نه یوازي په هلمند کې ، بلکې په هرات، بلخ، ننگرهار، بغلان او نورو سیمو کې لیدل کیږي. ولس ناتوانه و، د زورگويانو مخ چا نشوای نیولای. ناوړې کټي پورته کول دود شوي او چا یې بازخواست نه کاوه. ډول ، ډول زورگويانو او چارواکو لاس سره ورکړي او دفساد او شر سبب گرځیدلي دی.

ټولنه دومره فاسده شویده، چې هیڅ شی عیب نه بلل کیږي. رشوت او قاچاق په څرگند ډول دی او دخلگو نه پټ نه وي، هرڅوک ، هرڅوک پیژني، چی داسټمني او لوکس ژوند یې د کومي خوا پیداکړ ، آن ورسره تگ او راتگ کوي، آن جاسوسي او دپهرنیو غلامی عیب ندي، ډیر بي وسي ده، اکثریت خاموش د خانین قدرت ته په روڼو سترگو گوري.

همدا ډول دهرات دښاروالی د ناوړو اجرائتو او چور او چپاول د ۸ صبح ورځپانی د وړي پر څلورم کال ۱۳۹۳ یو ډیر لوی مضمون د (پارک صنعتي هرات درچنگ زمین خواران) خپور شویدی، چی د ښاغلی اکبر رستمی په قلم دي، دا مضمون داسې لیکي:

دري زره جریبه مخکه د هوایي میدان ته ورځیرمه د ملي تجارانو تر عنوان لاندې د صنعتي پارک په منظور تجارانو ته ورکړه شول.

مگر متاسفانه هغه ټوله يا تعمیرونه شول او يا باغونه، ۸ صبح لیکي چي دا تجاران ، چي ټوله زورمندان ، وکیلان او يا جهادي قوماندانانوته ترلي و.

د جنرال محمد اسمعیل خان زوی محمد یاسر نومي هم ۸ نمري تر لاسه کړيدي. محمد سلیم تره کی بناروال څلور نمري، بناغلو فهیم، غلام صدیق، الیاس، سید گل اغا، میراعظم ، عزیز احمد احمدی، حفیظ الله ، محمد علي او نورو ته نمري رسيدلي دي.

د شورای ولایتي رئیس پدي هکله ډیر سرتکوی او د موضوع کنترول او يا مراقبت په برخه کي هر والي ناکامه شو. محمد داؤد صبا والي هم څه دلایسه پوره نشول، محمد ظاهر عنبر دفساد دمبارزي رئیس په غټو ، غټو سترگو ورته گوري، بناغلي جامي د ولایت مرستیال هم لاس تر زنه ناست ، یوازي دا وايي چي مځکی د مځکو مافیا وخورل او نور يي څه دلایسه نه کيږي.

د Anham کمپنی

د Anham امریکایي کمپنی لکه سپریم په امریکایي لورپورو چارواکو پوري تړلي او دناتو او ایساف سره جوخت ، د لوژیستیکی احتیاجاتو د پوره کولو د پاره زموږ هیواد ته تر ځینو شرایطو لاندې راننوتل. دا دواړي کمپنی چې نړیوال شهرت لري په هر ډول فساد ککر دي.

کورنی کمیشن کار هم پدې برخه کې بي برخي پاته ندي او لاس یې ورسره یو دي. د ډیرو افغانانو سره یې ناروا هم وکړل، پیسې یې تري وگرځولي او فریب او چل او ول یې ورسره وکړ ، چې په بحالت کې په ادارو کې سرگردانه گرځی. کوم احترام چې افغان د میلمه پالنې تر کلتور لاندې لري مرعات او باور وکړ ، مگر ددې کمپنیانو مشران او چارواکي پوره مفسدان دي او غلط قراردونه یې په کار اچولي دي.

زه دلته د انهم کمپنی یو گزارش دمثال په توگه را اخلم. انهم ۵۱۵ زره موتران پدې پلمه چې دناتو او ایساف د پاره دي او د گمرک او محصول نه یې ډډه وکړه، د MTN قرارداد یې پلمه کړ. کیسه داسې ده ، چې ټوله واردات باید محصول شي، مگر کوم ضروریات چې دایساف او ناتو د پاره دي، منطقاً باید معاف شي. مگر بڼه منطق او دلسوزي په چوکاټ کې باید تفکیک وشي، نه داچې شخصي شرکتونه ، چې ددوي د پاره کارکوي او خپله گټه د خان د پاره کوي، هم باید معاف شي. د مالیې وزارت د گمرکاتو د عایدو ریاست په ۳۲۹۶ لمبر نیټه ۳/۱۲/۹۲ لیک کې د عراده جاتو لید لیکي، مگر محصول او مالیه پدې (شهر بي پرسان) کې ونشوای کولای چې تحصیل کړي او د مامورینو هم چندان علاقه نشته. ځیني افغانان هم ددوي په یوه لب خند هرڅه ته حاضر دي. بهرنیان هم پوهیږي چې څنگه افغانان د افغانانو په مقابل کې استعمال کړي. نو لدې کبله د بهرنیو چاروپخوانی مرستیال جاوید لودین، په کانادا کې افغاني سفير ښاغلی برنا او د واشنګتن پخواني سفير طیب جواد په لوړ معاش استخدام کړل، چې ددوي داریکو او نفوذ نه گټه پورته کړي.

سپریم هم عین تکنیک لري، په ظاهره د هیڅ دپاره او دهیڅ په مقابل کې پخوانی وزیر محمد حنیف اتمر دي، چې د سپریم لخوا د میاشتې ۲۴ زره دالر مفت ورته ورکول کيږي، البته چې مفت به نه وي، یو څه خوبه ورته کوي، یا داسې پېښې نه وي، چې نه غواړي وپیژندل شي.

محمد حنیف اتمر چې په هر وزارت کې وي، د میاشتې ۴۰ زره دالره فوق العاده د انگریزانو لخوا ورته حواله وي، چې دهغو پواسطه خپل نفوذ ډیر کړي، تر څو شهرت ومومي. هغه به ځینو کسانو ته داپېسې ورویشلي، چې دده به خوبه و.

د ۱۱۱ قطعي د خوا وژنه

د کابل د قمبر د څلور لاري د رحمت اباد په پروژه کې په ۱۳۷۲ کال کې ۲۹ نمرې رهايشي کورنونه بناري پلان شوه او پدې ترڅ کې عامه النفعه تاسيسات لکه مسجد، کلينیک، پارک، ورکتون هم په نظر کې نيول شويوه، مگر دا عام النفعه مخکه بالاخره د عام النفعه تاسيساتو پر ځای د ملي دفاع د وزارت د تاسيساتو د رياست لخوا نمره بندي او خط اندازي او په توزیع يې پيل شوه، چې بالاخره د سيمي خلکو ددې عام النفعه مخکې دنمره بندي په مقابل کې مظاهره وکړه، چې دا مظاهره د ۵ حوزي د پوليسو لخوا تر کنترول او مراقبت لاندې و، مگر (۱۱۱) فرقي مداخله وکړه، پوليس يې دقانوني مظاهري له کناره ليري او نظامي بريد وکړ، دفرقي د قومندان ښاغلی قدم شاه او دتاسيساتو رئيس جنرال عبدالمنان په قومنده مظاهره وټکول، گلداد نومي زخمي او محمد صديق نومي يې په قتل ورساوه، آن محل واقعه يې تر څو ساعتو پورې محاصره نيولې. او زخمي او مري ته يې څوک نه ورپرېښول. بالاخره مري يې په غلط نامه (امام علي) د سردار داود خان روغتون ته تسليم کړ. دپېښې دنيټې د ۹۳ / ۴ / ۵ راهيسې جنرالان تحقيق ته حاضر نشول، نه دزخمي بازخواست چا وکړ او نه دمري. دقانون څرگنده سرکشي او دقدرت ننداره ده او يو دبل شا ته درېدل دي او زورواکي حاکمه ده، چې کله،کله صلح اميزه مظاهره هم سرکوبه کيږي.

د فواید عامي د وزارت بي کفایتي

پدې بي خاونده وطن په تیره چي بي کفایتي ، بي مسؤلیتي او ناوړه گټه چي سره یوځای شي دا غریب وطن به په تدریجي ډول کرار، کرار د بدبختی په لور نورهم ورتیل باسي، داسي ډیر مثالو نه لرو، چي زموږ د هیواد وینه نه یوازې کورني خائیان خبیني، بلکي بهرنيان هم تر دوي کومه کمي نلري او دخیانت په تطبیق کي لایو څه نور هم وړاندي دي، مثال بي دادي:

په ۲۰۱۱ کال ۳۱ دسمبر میاشتي کي د فواید عامي وزارت د ECCI امریکایي او بیا شریکي کمپنی (METAG JV) سره د قیصار—لامان سرک د جوړولو قرارداد ۳۲۷ میلیونو ډالرو په مقابل کي لاس لیک کړ، چي سرک ۲۳۳ کیلو متره اوږدوالی لري. ددې جملې نه دا لاندې مبلغ اجرا شوي:

1. ۱۴۹,۴ میلیونه ډالره تحویل ورکړه شول

2. ۱۰۷ میلیونه پیش پرداخت

3. ۵۰ میلیونه ډالره د امنیت په خاطر دکورنیو چارو وزارت ته.

قرار دادي بهرني شرکتونه ، چي یو انچ سرک ته اقدام ونکړ.

په تیننه بریالي شول، ولي چي ضامن او تضمین تري اخیستل شوي نه و، ممکن ادرس بي هم پوره څرگند نه وي.

کومي ۴۲ میلیونه ډالره د تجهیزاتو او ماشین الاتو دخريداري په خاطر مخ کي ورکړه شويدي. او داخریداري نده شوي، باید لومړی الات راغلي او یا د چک په مقابل کي پخپله د فواید عامي وزارت د رسیدو وروسته ورکړي وای.

اوس ټوله حکومت او دولت لاس تر زنه ناست دي. اوسنی وزیر بناغلی اوژن دا پر پخواني وزیر عبدالقوس وراروي، گټه بي څه ده ؟ افغان ولس گرچه یو ډالر ته حیران پاته شي. دا دومره پیسي په هوا شوي. ستا پر حال باید زار، زار وژارم. که دا په بل هیواد کي وای، مسؤل کسان باید اقلأ بندیان وای او یا په اعدام محکوم. که په کوریا شمالي کي وای، نو به بي دباغ وحش دلیوانو شومه تري جوړه کړی وای.

زار- زار ، باید گریست.

بي پروایي هم اندازه لري.

استاد او فساد

پخوا په فرهنگي او روزنيزو موسسو کې دفساد هيڅ څرک نه لگېده ، له بده مرغه اوس دا فساد هلته هم رواج موندلی. ماندگار ورځپاڼې د ۱۳۷۸ کال د لړم دمیاشتي په يوه گڼه کې د " بازداشت استادان دانشگاه" مشتي بردهان ازادې بيان تر نامه لاندې خپور کړي چې په کې ويل شويدي، چې مضمون ممکن دالبیروني د پوهنتون د استاد وي. د البیروني دپوهنتون استاد محب الله بارش چې په بيگناه ډول زنداني شويدي مطلب و، مگر حقيقت بل ډول و، چې دپوهنتون دا مبارک استاد په څو ډولونو فساد او تقلب ککړ و، چې دهغي جملې څخه دمحمد زبير محصل نه ۱۵۰۰ دالره د لندن بورس دورکولو او د لندن دسپتي کالج ته ليرلو په مقابل کې اخیستي اوپه خپل خط او کتابت يې رسېد ورکړيدي، چې دمحصلينو بهر ته ليرل دده د وسه نده پوره.

چې بالاخره په ۳ کاله بند محکوم مگر دواسطې په زور دا حکم تطبیق نشو. بناغلی بارش چې دالبیروني د پوهنتون رئیس و، هرڅه چې ورته رسېدل، هغه يې کول. دپوهنتون د تعمير د قراردادي نه يې هم د قرارداد په مقابل کې څو زره دالره واخیستل. پدې هریو پوهیري، چې دمحصلينو بورسونه او قرارداد پده پوري اړه نلري، بلکې دتحصیلاتو د وزارت دمقام صلاحیت دی، چې ځان ته جلا طرز العمل لري، چې د تدارکاتو دقانون په چوکاټ کې دي، اجراکیري، مگر استاد د ډیر ټکي او کلا برداري نه کارواخیست ، پیسې يې په لاس راوړي. دپوهنتون د مرستې په نامه دبناعلی محمد یونس قانوني نه هم پنځه زره دالره جیب ته کړه. شاکرد نه یوازی داستاد نه څه زده کړه کوي، بلکې پر ده هم زده کړه کوي، چې څه کرکتر او اخلاق لري. ای افغانه ! حال دي زور وینم ، چې استاد دا ډول ککړ وي د توپکسالارانو به څه حال وي؟

قدم په قدم مفسد اجرائت

سید جان د هلمند اوسیدونکي دیو ملگری سره دننگرهار څخه په کال ۱۳۸۵ ۵۰ کیلو هیروئین هلمند ته د نقلولو له پاره بار بندی کړه، چې هدف ته نارسیده د کابل او جلال اباد په لویه لار کې تلاشي او ونیول شو. بالاخره د محکمو لخوا په ۱۶ کاله بند دواړه ملگري محکوم او دکابل په پلچرخي کې زندانیان شول.

دڅو مودې د تیریدو نه وروسته د عدلي وزارت مقام وطن ته د تبدیلیدو عرضه وکړه. معمولاً قاچاقیران له دې کبله چې خپل وطن کې نفوذ لري او یا نور شرایط ورته مهیا دي. خپل وطن غواړي او یا اکثرأ د جرمي ډله د لاعلاج او یا صعب العلاج ناروغې پلمه راوړي.

په هر صورت سید جان هم د وزارت د مقام نه (د قانون سره سم د اجرائتو حکم په لاس راوړ)، نو دسید جان تبدیلی دیو نفر محافظ سره د هلمند په لوري حرکت وشو. په ده افغانانو کې مسؤل مامور سره ملاقات او په رستورانته کې کباب وخورل شو او مسؤل مامور ۸۰ زره ډالره نقدي واخیستی. دهلمند په لوري حرکت شو. کله چې هلمند ته ورسیدل، څرنگه چې ناوخته و، محبس ته تسلیم نشوه. څارنوال عبدالستار په یو کمزوري ضامن په اخیستلو دا ۱۶ کلن زنداني ته تر سبا رخصت ورکړ، دمحبس مدیر ته چا څه ونه ویل، چې ددې لسو کالو راږدي خوا یی تر اوسه رخصت لا پای ته نه دي رسېدلي. نوموړي زنداني د خپل ضامن سره وتښتید،گرچه عبدالستار څارنوال درې کاله بندي شوو.

دا ډول کرنی زموږ په هیواد کې ډیرې شوي وي، چې ممکن څوک یې پوښتنه نکوي او عیب یې نه بولي.

شیر پور چور شو

دشیرپور تاریخي کلا چي اوس دشیرچور نوم بي خانته غوره کر او دافغانانو وبارلي تاریخي کارنامي قهره مانی، شهکاریو او شهدانونو تاریخ په کي پروت وو، له بده مرغه چي دخان غوښتنکو کریو له خوا ویچار او دنابودی کندی ته وسپارل شو. ددي پرخاي چي ددغي تاریخي کلا، چي دانگلیسانو او برغلگرو دماتي او دافغانانو دغزا او بریواوودسمبول په نامه پاتي او په هغي کي داسي بناوي جوړي شوي واي، چي بي هم ددغي کلا تاریخي عظمت په کي ساتل شوي واي او هم دملي مبارزو کارنامي په کي ثبت او ضبط شوي واي.

وايي چي میگناتن همدلته دخوان سردار غازي محمد اکبر خان په چاره ووژل شو. او دمیگناتن پر را ایستلي تفنگچه بي تري واخیستله. وايي چي هغه تفنگچه بیا جناب حضرت صاحب مجددی دخپل جمهوري ریاست په وخت کي پاکستانی جنرال حمید گل ته سوغات کرل.

خو دریغه چي هغه د اجانبو په اشاره دملي دفاع وزارت چارواکو له لاري داسي خلکو ته داوسیدلو دکورنو دجوړولو له پاره وویشل شوي، چي حاکنه او زورواکو کریو پوري بي تړاو درلود .

دغه تاریخي سیمه چي اوس دافغانانو له خوا د شیرچور په نامه یادیري، ددي پرخاي چي د کابل ښاروالی له خوا چي یوازني دنده بي خلکو ته دکورنو او استو گنو نومري ویشلي دي . یو معقول تصمیم نیول شوي واي برعکس د مارشال محمد قسیم فهیم له خوا، چي هغه وخت دملي دفاع وزیر او دجمهوري رئیس مرستیال ؤ خپلو خپلوانو او غیرمستحقو لاندی کسانو ته وویشل شوه ، ولي چي دشیرپور کلا په ملي دفاع وزارت پوري تړلي وه.

نوموړی سیمه چي زیات ارزښت درلودونکي ده په دومره پیسو ووشل شوه، چي دهغي سیمي لس سلنه ارزښت لري، چي مور بي نوم لږ دگرانو لوستونکو د خپرولو او داچي دغه تاریخي موضوع دناریخ له حافظي څخه بهر پاتي نشي خپروو يي. او په پایله کي هغه نوم لږ هم خپروو چي تراوسه بي ددغه جایداد قیمت هم نه دي ورکړي .

د ښاروال محمدانور جگنلک لخوا نمره بندی په خلکو ، بسوه په ۱۰۰۰ دالره پداسي حال کي چي همدلته بسوه دسلوزرو په شاوخوا کي قیمت لري خرڅه شول . بالاخره دشکایاتو په صورت کي دوزیرانو لخوا چي همدا وزیرانو ته هم په حق رسیدلي ؤ، بالاخره بسوه ۱۱ زرو دالرو ته پورته شول ، چي بیا هم همدا قیمت هم تحویل نکړ.

زورواکان خپلي حرامي پیسي په ډیر بي پروايي مصرف کړي. څرنکه چي اوس اینجورگاني هم ولاري ،خارجیان هم لږ شول ، هغه ټوله مصرف عبث ؤ او کورنه بیکاره پاته دي . هغه کسان چي مخکي ورسیدلي دي دلته په لست کي دوي یوازي له دي کبله چي ونه پیژندل شي دتخلص نه صرف نظر کړيدي، یوازي علي احمد جلالی اتمر او استاد حاجي محمد محقق خپل تخلص ورکړيدي او ځینو کسانو نمره د زوی او یا ښځي په نامه اخیستي ده، چي ونه پیژندل شي.

شیرپور هم لکه د ۸ فرقي مخکي چي د اردو افسرانو لخوا غضب او کورونه پکي جوړشول، چي دهغي جملي نه یوازي یوسف احمد نورستاني دملي دفاع دوزارت مرستیال ۴ نمري واخیستي .

دشیر چور د ناحیي د نمره د اخیستونکو نمونه دادي:

لست افراد و اشخاص در رابطه به نمرات توزیع شده ساحه شیرپور

شہرت	اسم	ولد	نمبر زمین	واقع	قیمت فی بسوہ زمین	س.ن.ع.پ
1	عبدالمومن	عطا محمد	1108	پروژہ شیرپور	11250 دالرامریکائی	
2	حاجی قیوم	باشی حکیم	1180	//	//	
3	کرام الدین	محمد کریم	1150	//	//	
4	محمد شعیب	محمد یونس	1044	//	//	
5	محمد کریم	سرفراز	1180	//	//	
6	جان محمد	عبدالباقی	1068	//	//	
7	محمد سعید	فیض محمد	1100			
8	عبدالحمود	عبدالرازق	4610	//	//	
9	محمد مہدی	محمد اکرم	1046A	//	//	
10	عتیق اللہ	محمد عثمان	1050	//	//	
10	صدیق اللہ	عبدالمعروف	1140	//	//	
21	جان احمد	حاجی محمد شاہ	1124	//	//	
31	غلام نبی	دین محمد	1020	//	//	
41	احمد جمشید	محد ایوب	1015	//	//	
51	محمد واصل	محمد حسین	1003	//	//	
61	سلطان محمد	عبدالودو	1135	//	//	
71	انجنیر علی "عاصم"	محمد حیم	1142	//	//	
18	عبدالرحیم	ولد عبدالغنی	1147	//	//	
19	دین محمد	رجب علی	1250	//	//	
20	آقیر	عبدالحفیظ	1166	//	//	
21	محمد شاکر	عبدالرسول	1141	//	//	
22	احمد صابر	محمد نعیم	1057	//	//	
23	محمد ابراہیم	محمد یوسف	1236	//	//	
24	محمد عیسی	محمد واصل	1241	//	//	
25	محمد صابر	محمد طاہر	1176	//	//	
26	تاج محمد	شمشیر خان	1089	//	//	
27	امان اللہ	مومن خان	1164	//	//	
28	حاجی محمد الماں	حاجی محمد اکبر	1088	//	//	
29	نجیم	دین محمد	1010	//	//	
30	شہزادہ مسعود	محمد خان	1162	//	//	

//	//	1275		داکتر حسام الدين	31
//	//	866	دکتر محمد حسين	خالد احمد	32
//	//	1277	خدا بخش	نجيبه	33
//	//	866	محمد قربان	مولوی عبدالباقي	34
//	//	1133	امين الله	سميع الله	35
//	//	1048	محمد يوسف	محمد شريف	36
//	//	1232	غلام حسين	نجيبه	37
//	//	1049	محمد يوسف	محمد يونس	38
//	//		عبدالرزاق	عبدالواحد	39
//	//	1013	مير عبدالله	مير امان الله	40
//	//	1065	غلام سخی	خاتم گل	41
//	//	1082	حاجی ملكی	سيد مصطفی "کاضمی"	42
//	//	859	محمد هاشم	قره بيك	43
//	//	1139	عبدالقدیر	عبدالسميع	44
//	//	1016	تاج الدين	فضل الدين	45
//	//	1085	قلعه داد	محمد قسيم	46
//	//	1219	عبداللطيف	سميع الله	47
//	//	1097	محد عثمان	حاجی قدير	48
//	//	1231	عبدالحميد	عبدالخالق	49
//	//	858	محد امين	زلمی "هيواد وال"	50
//	//	1069	حاجی محمود	گلستان	51
//	//	1279	خير محمد	محمد امرار	52
//	//	1129	عبدالحيب	عبدالبصير	53
//	//	1272		بصير "سالنگی"	54
//	//	1136	محمد يعقوب	نجيب الله	55
//	//	1130	حاجی شمشير	حاجی کاتب	56
//	//	1163	تاج محمد	احمد نجيب	57
//	//	1108	عطا محمد	عبدالمومن	58
//	//	1047	محمد قل	نور محمد	59
//	//	1228	مير اکبر	مير حيدر	60
//	//	858	محمد نادر	عبدالصمد	61
//	//	1263	محمد اسمائيل	محمد ايوب	62
//	//	1116	عبدالعلی	عبدالمالک	63
//	//	1174	محمد طاہر	محمد فاضل	64

//	//	1235	سريندل	محمد آصف	65
//	//	1091	بسم الله	هدايت الله	66
//	//	1262	عبدالغياث	محمد نعيم	67
//	//	1092	بسم الله	عنايت الله	68
//	//	1115	عبدالمجيد	محمد عثمان	69
//	//	1116	محمد طاهر	محمد ريحان	70
//	//	1035	عظيم الله	موجود	71
//	//	1017	محد انور	محمد اكبر	72
//	//	1031	عظيم الله	مقبول	73
//	//	1144	حاجي بيادل	قاري محمد علم	74
//	//	1148	قطب الدين	محمد طيب	75
//	//	1056	مير محمد علم	شاه علم	76
//	//	1165	عبدالطيف	عبدالشفيق	77
//	//	859	عبدالاحد	احمد ولي	78
//	//	1041	حاجي عبدالطيف	حميد صديق	79
//	//	1049	محمد ابراهيم	غلام يحيى	80
//	//		صالح محمد	محمد سرور	81
//	//	1175	گل ملک	گل زرگ	82
//	//	1142	رئيس مير	دولت مير	83
//	//	1106	محمد حكيم	محمد قسيم	84
//	//	166A1	سيد علي اكبر	سيد فضل اكبر	85
//	//	1161A	سيد احمد شاه	سيد محمد حسن	86
//	//	1168	سيد حكيم شاه	سيد ظاهر	87
//	//	1102	فضل الدين	عظيم الدين	88
//	//	1227	امير محمد	عبدالحميد	90
//	//	1093	غوٹ الدين	بسم الله	91
//	//	1125	عبدالطيف	محمد رفيق	92
//	//	1121	غلام بهاولدين	محد امين	93
//	//	1120	عبدالحكيم	عبدالحدود	94
//	//	1234	نصر الله	عبدالله" توحيدى	95
//	//	1086	مومن خان	ذبيح الله	96
//	//	1075	محمد نعيم	احمد صابير	97
//	//	1058	رحمت الله	محب الله	98
//	//	1059	محمد ايوب	داكتر احمد مشاهد	99

//	//	1062	جمعه خان	محمد شريف	100
//	//	1045	عبدالرازق	حاجى خالق	101
//	//	1322	كاكو خان	محمد سرور	102
//	//	1149	توره مير	خارنوال ميرجان	103
//	//	1163A	سيد جمال	مولوى فضل هادى "شينوارى"	104
//	//	1132	تاج محمد	حاجى شمشير خان	105
//	//	1021A	حاجى محمد امين	عبدالكريم	106
//	//	1244	محمد افضل	عبدالحكيم	107
//	//	1004	محمد موسى	فضل احمد	108
//	//	1099	غلام محبت الله	اسد الله	109
//	//	1052	احمد جان	باز محمد "احمدى"	110
//	//	1083	عباد الله	حبيب الله	111
//	//	1019	رحمت الله	عتيق الله	112
//	//	1011	غلام سرور	غلام اكبر	113
//	//	1161	مير محمد شريف	سيد مخدم "رحين"	114
//	//	1145	مومن خان	حكيم الله	115
//	//	1143	محمد حكيم	محمد جليل	116
//	//	1030	قلعه داد	عبدالقديم	117
//	//	1220	ناصر على	محمد ابراهيم	118
//	//	1110	دلاور خان	محمد اصف	119
//	//	1113	فضل احمد	عبدالخالق	120
//	//	1073	محمد صالح	محمد هانبل	121
//	//	1177	پروان خان	عبدالمعروف	122
//	//	866YC	محمد غوث	عبدالواسع	123
//	//	1051A	محمد غنى	محمد عيسى	124
//	//	1060	محمد عظيم	عبدالعليم	125
//	//	1271	محمد على	هلال الدين	126
//	//	1182	عبدالحفيظ	عبدالولى	127
//	//	1265	نظر محمد	عنايت الله	128
//	//	1273	محمد آقا	محمد داود	129
//	//	1166B	عبدالامان	افضل امان	130
//	//	1274	محمد اشرف	محمد هارون "رسولى"	131
//	//	1269	شاه افغان	حاجى قربان	132

//	//	1263	گلدین	عبداللہ	133
//	//	1204	نظر محمد	حنیف اللہ	134
//	//	1072	محمد عالم	گلبا الدین	135
//	//	1090	محمد یعقوب	عبدالمتین	136
//	//	1135	عبدالودود	سلطان محمد	137
//	//	1165	عبدالرؤف	عتیق اللہ "حبیبی"	138
//	//	1139	عبدالقدیر	عبدالسمیع	139
//	//	1162	عبدالغنائت	محمد نعیم	140
//	//	1182	عبدالحفیظ	حاجی عبدالولی	141
//	//	1180	باشی حکیم	حاجی عبدالقیوم	142
//	//	1180	میر نواز	محمد کریم	143
//	//	1182A	حاجی قیاد	صالح محمد	144
//	//	1141	عبدالرسول	محمد شاکر	145
//	//	1130	حاجی شمشیر	حاجی کاتب	146
//	//	1177	پروان خان	عبدالمعروف	147
//	//	1177	محمد ایوب	احمد جمشید	148
//	//	1176	محمد طاہر	محمد صابر	149
//	//	1163	تاج محمد	احمد نجیب	150
//	//	1165	عبدالطیف	محمد شفیق	151
//	//	1162	محمد خان	شہزادہ مسعود	152
//	//	1129	عبدالحبیب	عبدالبصیر	153
//	//	1121	غلام موالدین	محمد امین	154
//	//	1132	تاج محمد	حاجی شمشیر خان	155
//	//	1135	محمد....	نجیب اللہ	156
//	//	1109	حاجی محمد خان	سید ممتاز	157
//	//	1115	دلاور خان	محمد آصف	158
//	//	1108	عطا محمد	عبدالمومن	159
//	//	1103	مرزا محمد	مرزا رحیم	160
//	//	1168	سید حکیم شاہ	سید طاہر	161
//	//	1112	عبدالحکیم	عبدالمالک	162
//	//	1115	محمد علی	محمد عیسیٰ	163
//	//	1113	عبدالطیف	محمد شفیق	164
//	//	1125	عبدالحکیم	عبدالودود	165
//	//	1142	محمد رحیم	انجنیر علی عالم	166

//	//	1166	محمد عثمان	نجيب الله	167
//	//	1144A	حاجى بدل	قارى محمد علم	168
//	//	1146	مومن خان	امان الله	169
//	//	1145	مومن خان	حكيم	170
//	//	1149	محمد ابراهيم	غلام يحيى	171
//	//	1148	قطب الدين	محمد طيب	172
//	//	1166	عبالخفيظ	رقيه	173
//	//	1105	محمد كريم	كرام الدين	174
//	//	1088	محمد اكبر	حاجى محمد الماس	175
//	//	1065	غلام سخي	خانم گل	176
//	//	1102	فضل الدين	عظيم الدين	177
//	//	1147	توره مير	خارنوال ميرجان	178
//	//	1163A	سيد جمال	مولوى فضل هادى شنيوارى	179
//	//	1166B	حاجى تاج الدين	دكتور حسام الدين	180
//	//	1019	رحمت الله	عتيق الله	181
//	//	1025	صالح محمد	محمد سرور	182
//	//	1166A	سيد على اكبر	سيد فضل اكبر	183
//	//	1003	محمد حسن	محمد واصل	184
//	//	1011	غلام سرور	غلام اكبر	185
//	//	1010	دين محمد	نجيم	186
//	//	1058	رحمت الله	محب الله	187
//	//	1044	عبدالرؤف	قدم شاه	188
//	//	1092	بسم الله	عنايت الله	189
//	//	1086	بسم الله	هدايت الله	190
//	//	1041	غوٹ الدين	بسم الله	191
//	//	1043	حاجى شمشير خان	تاج محمد	192
//	//	1089	حاجى عبدالرزاق	حاجى خالد	193
//	//	1045	عظيم الله	مقبول	194
//	//	1031	قلعه داد	عبدالقديم	195
//	//	1030	محمد نادر	عبدالصمد	196
//	//	1051	محمد امين	عبدالكريم	197
//	//	1016	تاج محمد	فضل الدين	198
//	//	1017	محمد النور	محمد اكبر	199

//	//	1013	میر عبداللہ	میر امان اللہ	200
//	//	1004	محمد موسیٰ	فضل احمد	201
//	//	1049	محمد یونس	محمد یونس	202
//	//	1048	محمدیوسف	محمد شریف	203
//	//	1047	محمد قل	نور محمد	204
//	//	1046	عبدالرازق	عبدالحمود	205
//	//	1052	احمدجان	باز محمد احمدی	206
//	//	1050	محمد عثمان	عتیق اللہ	207
//	//	1035	عظیم اللہ	موجود	208
//	//	1041	حاجی عبدالطیف	حمید صدیق	209
//	//	1046A	محمد اکرم	محمد مجیدی	210
//	//	1084	قلعہ داد	عبدالقدیم	211
//	//	1072	محمد عالم	شہاب الدین	212
//	//	1073	محمد صالح	محمد ہانیل	213
//	//	1061	محمد عظیم	عبدالعلیم	214
//	//	1083	عبداللہ	حبیب اللہ	215
//	//	1056A	میر محمد علم	شاہ علم	216
//	//	1062	جمعه خان	محمد شریف	217
//	//	1047	محمد عثمان	حاجی فقیر	218
//	//	1099	غلام جنت اللہ	اسد اللہ	219
//	//	1075	محمد نعیم	احمد صابر	220
//	//	1217	عبدالرحیم	عبدالرشید	221
//	//	1239	محمد دین	بی بی سلطنت	222
//	//	866G	حاجی محمد غوث	عبدالواسع	223
//	//	866K	حاجی عبدالرزاق	عبدالواجد	224
//	//	1142	وقیش میر	دولت میر	225
//	//	1068	عبدالباقی	جان محمد	226
//	//	1064	حاجی محمود	گلستان	227
//	//	1082	حاجی ملک سید گل	سید مصطفیٰ کاظمی	228
//	//	1106	محمد حکیم	محمد نسیم	229
//	//	1084	عبدالمقیم	عبدالادیب	230
//	//	1222	کاکو خان	محمد سرور	231
//	//	1214	عبدالطیف	سمیع اللہ	232
//	//	1220	محمد علی	محمد ابراہیم	233

//	//	1234	نصر الله	عبدالله توحيدى	234
//	//	1232	غلام حسين	نجيبه	235
//	//	1233	امين الله	مسيح الله	236
//	//	1227	امير محمد	عبدالحميد	237
//	//	1216	فضل محمد	عبدالخالق	238
//	//	1215	عبدالرشيد	باطور	239
//	//	1216A	محمد ابراهيم	فيض الله	240
//	//	1236	محمد يوسف	محمد ابراهيم	241
//	//	1236	حاجى محمد امير	عبدالكريم	242
//	//	1215	سيد برهان الدين	سيد نور الله	243
//	//	1241	محمد وصال	محمد عيسى	244
//	//	1251	مير محمد عثمان	داد محمد	245
//	//	1244	محمد افضل	عبدالحكيم	246
//	//	1243	گالدين	عبدالله	247
//	//	1231	مير اكبر	مير حيدر	248
//	//	1228	عبد العزيز	عبدالطيف	249
//	//	1229	مير عالم	سيد احمد	250
//	//	858	نظر محمد	صفت الله	251
//	//	859B	عبدالاحد	عبدالولى	252
//	//	1150	عبدالقيوم	گل محمد	253
//	//	1154	عبدالامان	افضل امان	254
//	//	1124	حاجى محمد شاه	جان احمد	255
//	//	1155	سيد آقا	سيد حسين	256
//	//	1161	سيد احمد شاه	سيد محد حسين	257
//	//	1241		دين محمد	258
//	//	1275		داكتر حسام الدين	259
//	//	1262	عبدالغياث	محمد نعيم	260
//	//	1273	محمد آقا	محمد داود	261
//	//	1276	نظر محمد	نقيب الله	262
//	//	1274	خير محمد	محمد حرار	263
//	//	1161	مير محمد شريف	سيد مخدوم رحين	264
//	//	1262	شاه افغان	حاجى قربان	265
//	//	758A	محمد امين	زلمى هيواد مل	266
//	//	866C	محمد قربان	مولوى عبدالباقي	267

//	//	866F	مقصود خان	محمد معصوم	268
//	//	1120	عبدالطيف	احمد صديق	269
//	//	1199	سيد نور الله	سيد ابراهيم	270
//	//	1128	محمد غوث	محمد عظيم	271
//	//	1166	محمد حكيم	محمد قسيم	272
//	//	1062	جمعه خان	محمد شريف	273
//	//	1047	محمد قل	نورمحمد	274
//	//	1056	مير محمد علم	شاه علم	275
//	//	1016	تاج الدين	فضل الدين	276
//	//	1017	محمد انور	محمد اكبر	277
//	//	1011	غلام سرور	غلام اكبر	278
//	//	1263	محمد اسمعيل	محمد ايوب	279
//	//	1116	محمد طاهر	محمد ريحان	280
//	//	1239	محمد دين	بي بي سلطنت	281
//	//	1144B	حاجي بدل	قاري محمد علم	282
//	//	F866	مقصود خان	محمد معصوم	283
//	//	1115	عبدالمجيد	محمد عثمان	284
//	//	1020	دين محمد	غلام نبي	285
//	//	1043	بسم الله	هدايت الله	286
//	//	1231	عبدالحميد	عبدالخالق	287

لست اشخاصيکه پول قسط اول دالری زمين خويش را تحويل نموده اند.

مبلغ تحصيل شده قسط اول	نمبر زمين	شهرت		شماره
		ولد	اسم	
928125	1116	محمد طاهر	محمد ريحان	1
1278482	1083	عبدالله	حبيب الله	2
436324	1180	سرفراز	محمد كريم	3
619882	1154	عبدالامان	افضل امان	4
695819	1065	غلام سخي	خانم گل	5

1362826	1086	مومن خان	ذبيح الله	6
767879	1019	مومن خان	عتيق الله	7
504883	1230	حاجی محمد امين	عبدالکريم	8
103850	A1021	محمد علی	زينب انوری	9
675221	1081	محمد ايوب	داکتر احمد مشاهر	10
876227	1177	محمد ايوب	احمد جشيد	11
662313	1015	محمد نادر	عبدالصمد	12
671041	858	مير عالم	سيد احمد	13
1426597	1005	عبدالرسول	محمد شاکر کارگر	14
554625	1170	عبدالرشيد	باطور	15
554625	1215	سيد برهان الدين	سيد نور الله	16
582806	1217	عبدالرحيم	عبدالرشيد	17
840823	1216	فضل محمد	عبدالخالق	18
336593	1113	محمد علی	محمد عيسى	19
874641	1022	خادم حسين	عزيز الله شفق	20
507314	1247	همت خان	نور احمد	21
1092792	180/42	محمد اشرف	محمد هارون رسولی	22
970017	122/3	محمد عظيم	عبدالعليم	23

لست اشخاصيکه پول قسط اول دالری زمین خویش را تحويل نموده اند

شماره	شهرت		نمبر زمین	مساحت	موقعیت	قیمت متفاوت زمین های شیر پور
	اسم	ولد				
1	شیر احمد	نصر الله	1223	230	شیر پور	1817651
2	محمد امين	ناصر خان	1053	484	شیر پور	2629802
3	انور الحق	عبدالحق	1153	440	شیر پور	2436687
4	لطف الله	مومن خان	1253	375	شیر پور	2076422
5	محمد ابراهيم	عبدالحكيم	1021	621	شیر پور	3435649
6	حليمه	عبدالغفور	1249	344	شیر پور	1902853
7	ابراهيم	عبدالرحمن	1178	319	شیر پور	1688601
8	دين محمد	محمدزمان	1172	315	شیر پور	1603442
9	بابه جان	قلندر	1152	440	شیر پور	2439687

2068022	شیر پور	480	1234	نور محمد	عطامحمد	10
2680357	شیر پور	484	1056	عبدالروف	ماہرہ	11
5182888	شیر پور	936	1029	محمداسلم	محمد کریم	12
2730911	شیر پور	393	1052	محمدظورہ	محمدامین	13
1909823	شیر پور	340	1016	سیدافاگل	سیدیحی	14
1661138	شیر پور	300	1014	محمدکبیر	عبدالحمید	15
3991478	شیر پور	630	1026	عبدالحسین	نوراللہ	16
2436335	شیر پور	440	1064	سیدقربان	سیدنجیب اللہ	17
2027170	شیر پور	600	1156	محمدیعقوب	محمدنیوس	18
3475283	شیر پور	628	1032	محمد عثمان	بی بی سنیل	19
34191112	شیر پور	618	1038	محمد عثمان	بی بی ثریا	20
1992165	شیر پور	360	1240	ملاعصیت اللہ	بی بی زیادہ	21
2581498	شیر پور	464	10514	عبدالرسول	نورحبیب	22
3006091	شیر پور	543	A1143	محمد عثمان	محمدیحی معروفی	23
3006748	شیر پور	484	1066	محمد عارف	عمر	24
3542688	شیر پور	640	1047	محمد اسماعیل	احمد کمال	25
2928298	شیر پور	471	1061	امیر محمد	عبدالرحیم	26
3986666	شیر پور	643	1034	قلعہ دار	عبدالامین	27
3911172	شیر پور	630	1039	قلعہ دار	عبدالحسین	28
3006269	شیر پور	484	1009	حاجی محمد	حاجی شیر علم	29
3665816	شیر پور	591	1037	قلعہ دار	عبدالمقیم	30
2236025	شیر پور	360	1031A	مولوی متین	حاجی مبین	31
2165914	شیر پور	350	1224	خواجہ شیر احمد	خواجہ نبی	32
6215399	شیر پور	990	1087	محمد موسیٰ	محمد ہاسین	33
1920171	شیر پور	310	1179	عبدالکریم	محمد سعید	34
3997410	شیر پور	650	1148	قطب الدین	محمد طیب	35
1719440	شیر پور	402.46	1177A	عبدالقیوم	گل محمد	36
6817411	شیر پور	1096	1070	محمد یوسف	احمد عبیر	37
3278539	شیر پور	522	1040	محمد خان	جلال	38
4345740	شیر پور	700	1018	محمد موسیٰ	محمد امان	39
3014591	شیر پور	485	1075	محمد قسیم	فاطمہ	40
310868	شیر پور		1012	محمد حسین	محمد داود	41
5862512	شیر پور	880	8866	غلام جیلانی	علی احمد جلالی	42

2487120	شیر پور	300	1151	محمد امین	کیرا نامه	43
3910877	شیر پور		1024	محمد اسحق	محمد یوسف واعظی	44
1932869	شیر پور	360	A 1172	محمد اصف	محمد حنیف اتمر	45
2863292	شیر پور	461	866F	محمود خان	محمد معصوم	46
4097412	شیر پور		A1036	حمایت الله	حیات الله	47
4096884	شیر پور		1111	محمود خان	تمیز خان	48
2283476	شیر پور		1036A	امر الدین	جلال الدین	49
4050918	شیر پور	728	1125	حاجت میر	امرال دین	50
1030867	شیر پور		1055	غلام صحبت الله	فضل عظیم	51
3048667	شیر پور		1098	محمد حضرت	بی بی شکره	52
3735288	شیر پور	672	1028	محمد سرور	حاجی محمد محقق	53
2782605	شیر پور	500	1095	شمشیر خان	نصیر احمد	54
3987792	شیر پور	640	1043	عیار الله	نعمت الله شہرائی	55
1750194	شیر پور	1029	1220	نور محمد	می الدین	56
3374175	شیر پور		1038	عظیم الله	مقصود	57
5562011	شیر پور			محمد سرور	عبدالاحد	58

دهغي دلي نه چي د خپل تخلص نه بي په لست كي مخ اړولي دي، يو هم استاد محمد كريم خليلي دي، چي د (خليلي) د نامه بي مخ اړولي او ۱۰۲۹ نمبر دده ته ورکړه شويدې، که دا کار عادلانه او انصاف ندي، نو ولي تخلص نه ليکي؟ او که بد دي، بايد نه بي وای کړي.

چور لمان

د ولس قضاوت، هغه اصلي او حقيقي قضاوت وي، گرچه ولس ډير ناتوانه هم وي ، يو (اکثریت خاموش) جوړه وي او ډيو اقلیت ځانين دزورواکي په لاس برمه شوی وي.

دا اقلیت معمولاً د قاچاق، غصب، بدي او اختطاف د لاري د قدرت او ثروت خاوندان شوي وي.

يوه مافيایي کړۍ يې جوړه کړې وي، ددې ځانين کړي شاته يو دولتي چارواکي ولاړ او خپل حق اخلي، دی حمايه او روزي او دقانون دتطبيق مخنيوي ورباندې کوي.

ولي کله چې مور زورواکي وايو، دهغو د (زور) سرچينه دري منبع دي، يا دولتي چارواکي لکه حکومتي لور پوري او يا پارلمانست او دکام په نامه يو مشر وي.

د زورواکيانو يوه مهمه ډله ، دپارلمان غړي دي، چې ولس پارلمان ته (چورلمان) وايي، چې ددوي زورواکي ، لوچکي حکومت پر گندو کړي او د حکومت د مشروع اجرا تو مخ نیسي.

بحث او يا اعتراض چې پر وکړي، يو هم ځان ته گوته نه نیسي، وايي زه نه وم، پداسي حال کي چې تر ټولو هغه لوی ځانين به (دی) وي.

دنارينو په څنگ بڼخي وکيلاني لکه (.....) دوپشته (دوسره) کار کوي، هم بي کمیشن کاري او هم بي فزيکي فروشات درلودل او پردو ته د خوند د پاره ځان په اختيار کي ورکاوه، اداره په اداره ، ديره په ديره به گرځيدل او په ديره بي عزتي په هره دروازي کي ولاړول.

يو امتياز يې داو، چې په لږ يې قناعت درلود. ننگ دي وي پردي ملي نهاد او مرگ دي وي پردي نهاد.

که دا پوښتنه وشي، چې ولي ولس رايه ورکول ؟؟ ، يا په درغلي راغلي او يا په زور، آن پر ډيرو د وطن فروشي شک راتلي، چې د پردو لخوا اجاره او استخدام شويدي.

که ملي (گټه) په پام کي ونیول شي همدا سمه ده، چې هيڅ پارلمان ونلرو، ولي چې پارلمان ته هغه کسان راغلي و ، چې سرمايه تر لاسه کړي. او هغه کسان چې سرمايه لري هغه وساتل شي. داخلاقو دسرحد سره ليکه دوی نه پيژندل، تل يې هڅه داوه ، چې حکومت کمزوری کړي، وزيران او واليان تابع کړي. او په غير دهغه ستونزي ورته جوړي کړي. کومه شخصي موضوع او يا لويه ملي موضوع به وي، چې ددې لړلي نهاد څو کسان پکي چنگاو نه وي.

داهم بايد ووايم، چې دافغان نجيب او مجاهد ولس تيب کسان په پارلمان کي انتخاب شوي وه، لکه کارگان د ولس پر غوښو اخته و، شيخ پلمه يې درلوده، (دولس استازی) چې دي جملي هيڅ حقيقت نه درلود. هرڅه د ځان دپاره و، که به يې لنده او شيخه گټه په موقتي ډول نه ليدل کيده، دکريديت او راتلونکي اعتبار به يې په پام کي و. په علمي سويه کي د حکومت تر غرو او پارلمان تر منځ ډير تفاوت و.

په هره ټولنه کي ښه او بد شته. دپارلمان غرو دبدو اخيستونکو، قاچاقبر، غله او وژونکي استازيتوب کاوه، دهغه په دفاع به يې هر ډول ذلت ته ځان ورکاوه او چني به يې وهلي(مرگ پر چورلمان او اعضا باندې).

اساسي قانون کي بايد تغير او تبديل راشي، متهم يې عدالت ته وسپارل شي او داندلال د پاره يې هم پام وشي.

کومه مقرري به وي، چې د وکیل صاحب لاس په کي نه وي؟ او په ډيرو ادارو کي سم خپل سهم لري. هغه قران (مجيد) دي دوي ووهي، چې دوی لاس پر ايښي دي.

که زندانونه وکتل شي، هلته يو غل، ښو قاچاقير او بل قاتل دي. او داکسان طبعاً کله، کله شريک د جرم هم لري. قاچاقير غل نه وي او کيسه بر قاتل نه وي، مگر زموږ وکيلان دهرجاني شريک او شاته ولاړ وي، که قاچاق بر وي او که ښي خورونکي.

پدي بايد اعتراف وکړو، چې کمزوري حکومت او قوي پارلمان مو په دواړو دورو (۱۵-۱۶) دوره کي درلود. قوي پارلمان پدي مانا، چې خودسره، سرکبه، بداخلاقه او قانون شگفه و. کوم څوک چې لار نه نيول لکه، داکتر رنگين دادفراسپننا، مجتبی پتنگ، عبدالرحيم وردگ، بسم الله محمدي، محمد اسحق الکو او داسي نور. کوم وزير چې به چمتوالي درلود، ډيپټنډنني په لومړی ورځ به تسليم او خپل جيب ته لاس او په ټوله ماموريت دوره کي به يي خپل تعهدات پر ځای کوله. او که کوم څوک چې ناتوان او د عزت خاوند به و، هغه به يي د کمپاين په لومړي ورځ کورته رخصت کړ.

ددوي يو صفت دا و، چې نه يي عزت درلود اونه شرم.

ددوي په هکله تشخيص و، مگر دارو او درمل يي چا اقدام ونکړ.

تر هر چا ولسمشر د چورلمان لخوا فوج و، آن هغه ورسره مډا درکول، بي بنډو باره کسان پکي راغلي و. حاجي ظاهر قدير، حاجي لالی حميدزي، احمد بيهزاد، داکتر مهدي، اقبال صافي، ميرا داد نجرابي، الله گل مجاهد، ديو خوا به يي هر حق او ناحقه خوله خلاصول، په بودجه کي يي ستونزي رامنځ ته کولي، قرار دادونه او پرتوکولونه يي نه منل او وزيرانو په ډير مسؤوليت د رايو په وخت کي برخورد کله.

په پارلمان کي هر چا چې ډير نفوذ او شهرت درلود، لکه عبدالرسول سياف، برهان الدين رباني، او حاجي محمد محقق ډير ناوري گټي اخيستي. گرچه حاجي محقق د رباني او سياف په کچه په ناوړو گټو کي ډير لاس نه درلود، يوازي د عبدالعلي مزاري دلاري لاروی و. مزاري هغه څوک و، چې (رقص مرگ) يي اختراع کړ او دخلگو په سرو کي يي ميخونه وهل او دښخو سيني يي ورپرې کړي. گرچه په حقيقت کي به يي ويل، چې د تاجکانو مي بد راځي، مگر داستاد عطا نور اختلاف يي خپله گټه باله.

حامد کرزی ولي ونشواي کولای، چې عدالت تأمين او قانوني حاکميت راوړي؟ او يا نه يي غوښتل او که يي نشواي کولای؟ ستر دليل يي دا و، چې دامريکا حمايه د شمالي ټلوالو سره ديو تعهد پر بنا د طالبانو په ټکولو کي لوی رول درلود او دهمدي حالت نه شمالي ټالوال او يا په بل عبارت د طالبانو ټکول شمالي ټالوال په ځان پورې تړلي و، بالخصوص د شوراى نظار غرو، شوراى نظار اصلاً د پنجشير بل نوم و.

هردم د بي امنيتي د خطر احساس کيږي. کرزي به هم ويل، چې (ماته کاسه) يي په لاس کي نيولي ده، که وکولای شي چې دا بدماشان، سياسي مبارزي ته راسوق کړي، نه جنگي مبارزه، حالت نازک و، بهرني دوښمنان هم کمين کي ناست و.

هيواد يوازي د کرزی نه و، بلکي هر وگړی دا ملي احساس ولري، چې قانون تطبيق شي.

په ورستيو کي د کرزي ملي احساس او ملي غوښتنې او بالاخره د ولس دفاع د امريکائيانو نه وغوښته، دي نور هم په يو نامناسبه حالت کي قرار ونيوي، همدا و، چې قانون حاکم نه شو.

کرزی و نشوای کولای او یا چا نه پریښودي ، چې یو قوي او سپیڅلي کاري ټیم جوړ کړي. هر یو شاته بل موازي ځواک موجود و، چې د کرزی د هغه لیري کینو او یا مجازات توان نه درلود. مثلاً محمد سلیم تره کی دهرات ښاروال، چې دمحمد اسمعیل استازیتوب کاوه او دکتو حمایه یې کوله، څو تنه والیان ددندي ترک ته مجبور کړل. څرگنده ده چې د کرزی په محمد اسمعیل زور نه رسیدي، اسمعیل خان پرسونل جهادي درلود او زور او زر ورسره و، خلک داهم وايي چې ایران یې هم شاته ولاړو.

استاد عطا محمد نور هم همدا ډول، لکه چې وايي، خرسکي دموري په زور غورځي . استاد عطا هم د روسانو حمایه او هم د پنځشیرانو حمایه ورسره وه. کرزی دحالت درک درلود. نور هم و، مگر تر ټولو شوای نظر ، چې مطلب د پنځشیرانو څخه دي، هر اړخیزه فعالیت درلود او مافیایي ډول حرکت کاوه او همدا ډول تشکیلات یې درلودل، چې یو بل سره تړلي ، اقتصادي مافیا، غصب، قراردادونه، نامشروع تجارت، قاچاق او وغیره. دغه ، قطاع الطریق، اختطاف چیان او دولتي لوړپوړي، همدا ډلي یو ډبل په خدمت کي ولاړ و.

په دولت کي دمقاوت په نامه د پنځشیرانو نفوذ تر دي اندازي پوري و، چې آن استاد تري ډار درلود. کله چې د شهید د اونۍ تر نامه لاندې ځیني مراسم تر سره کيږي، اما په اصل کي د احمدشاه مسعود د تجلیل نه مطلب دي او دا نور یو ضمني یاد ډيري.

په بسم تجلیل کي استاد په ډیر صراحت دا وویل، چې بي پلاره (بي پدړه شوی یم ، یو چې اصلي پلار مي مر شو او بل چې امر صاحب شهید شو).

ممکن داهم کومه اخفا وي، چې پرده دهغو دو عربانو سره ، چې احمد شامسعود یې ترور کړي، دده راهنمایي ورسره و، چې افشاگيري، دانجنیر عارف سروري لخوا کله کله پټه او کله ښکاره ډول ویل کيږي.

جمعیت اسلامي او استاد رباني هم په نامه و، چې په اصل کي د پنځشیرانو په انحصار کي قرار لري. زمور دا هیوادوال لکه د یهودانو غوندې، هرڅه خپل منځي مخالفت چې ولري ، سور، زرغون، او توريي د شپي د خوا د پنځشیر په نامه د قانوني او مارشال په کور کي سره یو وي، پرچم او مجاهد پر دسترخوان ناست وي.

گټه دهر چا خوښه ده، داستادانو ډیره خوښه وه، مگر په لږ تفاوت. استاد رباني سیاسي نفوذ خوښ و، چې مالي گټه په لاس راوړي، تر سیاست یې گټي، مالي منفعت ډیر خوښ و او دا هدف ته هم ورسید، مگر د استاد سیاف برعکس گټه خوښه وه ، چې سیاسي نفوذ ته ورسیري. په هر صورت ولس ته یې تفاوته ده، ولي چې جهاد په خاورو گډ او په اوبو کي لاهو شو، خواري د در پدړ ولس په برخه شول.

ددي غلا او اختطاف الطریقي په هکله کوم وخت کي عبدالصیر سالنګي د کابل امنیتي قوماندان و، ولسمشر تري پوښتنه وکړه، چې په کابل کي غلا څوک کوي؟ ده في البدیعه وویل، چې د خوست او کنړ خلک نه راځي، دغه یوه طبقه ده چې دشمالی نه چې په راس کي یې پنځشیران دي ، دا کار کوي. د همدې غلو شاته د پنځشیر لوړپوړي شاته ولاړ دي. دا باید ووايم چې دلته نود (لوی ملا) ځای دي، چې احمدشا مسعود کولاک ته، جنرال اسمعیل خان مشهد، جنرال عبدالرشید دوستم استانبول ته او حاجي قدیر پیناور ته خانونه په سلامتي ورسول.

د فساد مخنيوي

د فساد دمخنيوي د پاره لومړی سياسي اداره او توان پکار دی.

د شتمني تپوس وښي ، د کومه راغلي او چيرته څي؟

ددي دپاره:

1. مستند اطلاعات د استخباراتي ادارو لخوا.
2. دقيق تفتيش او تحقيق د څارنوالی لخوا.
3. عادلانه قضاوت د محکمي لخوا.
4. بشپړ تنفيذ حکم د حکومت لخوا.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**